

οχοθηαστής

«ΜΕΛΑΨΟΙ» ΚΑΙ «ΚΙΤΡΙΝΟΙ»

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ: ΑΜΠΟΥ ΝΙΝΤΑΛ

Ο ΚΡΥΣΤΑΛΛΗΣ ΞΑΝΑΧΤΥΠΑ

ΤΕΛΙΚΑ...

ΕΝΑ ΕΙΝ' ΤΟ ΚΚΕ

πορεί να φταίει η πρωθυπουργική ρετσινιά για την «ελίτ» και τα «σαλόνια», πάντως η μάχη που άναψε για το όνομα και τα σύμβολα του ΚΚΕ εσωτερικού μάλλον σαν κοσμικό θέμα αντιμετωπίζεται από τον αθηναϊκό τύπο. Η κομμουνιστική ανανέωση που γεννήθηκε σαν ελπίδα εκείνο το σκοτεινό Φλεβάρη του 68 μοιάζει φέτος, 18 χρόνια μετά, να ψυχορραγεί μέσα

στην αδιαφορία των ευκαιριακών και κάποτε επίδοξων μνηστήρων της. Είναι που είναι καιρός εκπτώσεων...

Κι ενώ ένα κεφάλαιο κλείνει μάλλον οριστικά, τίποτα δεν φαίνεται να ανοίγει, εκτός ίσως από το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών. Μένει μόνο το πεφταστέρι του Λεωνίδα να μας παρασέρνει όλους σ' ένα τρελό παιχνίδι για την ανεύρεση της νέας Βηθλεέμ. Σμύρνα, χρυσό και λίθινο. Προπαντός αυτόν...

Αλλά ο πραγματικός Λίθινο συνεχώς αλλάζει χρώματα στο χάρτη. Κι ούτε είναι μόνος πια: Κόλπος της Σύρτης, Ουγκάντα, Υεμένη. Ο Τρίτος Κόσμος παίρνει φωτιά πριν κλείσει μήνας από τα πρωτοχρονιάτικα γλυκόλογα των δύο εραστών της Ειρήνης. Και της Γιάλτας ασφαλώς...

Όμως ο Τρίτος Κόσμος δεν υπάρχει μόνο στο γυαλί της τηλεόρασης. Βρίσκεται έξω απ' την πόρτα μας: Στην προτομή του ιδρυτή του απαρτχάιντ που στολίζει τη Βουλή των Ελλήνων. Στις αραβικές πινακίδες που στάθηκαν επαρκής αφορμή για να σκοτώσει η Ελληνική Αστυνομία έναν ακόμη δεκαοχτάχρονο.

Σ.

ΥΓ.: Μετά απουσία δύο τευχών ο Παν Παν επανέρχεται δριμύτερος. Το ίδιο ισχύει για τον Μήτσο μόνο ως προς το σκέλος της επιστροφής. Για το δριμύτερος, αναμονή μέχρι τον επόμενο Σχολιαστή.

Σ

Τρίπτυχο

Μικρή συμβολή στον προσυνεδριακό διάλογο του 4ου (12ου) Συνεδρίου του ΚΚΕα, ή του 1ου [4ου(12ου)] Συνεδρίου του ΑΚΕ:

1. Πλουραλισμός:

Γράφει ο ανένταχτος εκπρόσωπος των «18» στο ANTI Δ. Ψυχογιός για να υποστηρίξει την άποψή του για τη δημιουργία ενός μη κομμουνιστικού κόμματος: «Η λαϊκή συνείδηση ταυτίζει τα κομμουνιστικά κόμματα με τα διόλου ελκυστικά καθεστώτα της Αν. Ευρώπης». (ANTI 17.1.86). Στο ίδιο τεύχος του ANTI, ο Λεωνίδας Κύρκος που υποστηρίζει επίσης την «αποκομμουνιστικοποίηση» ανπτεινεί: «Τα περισσότερα κόμματα στις χώρες του υπαρκτού Σοσιαλισμού δεν λέγονται κομμουνιστικά».

2. Φραξιοτισμός:

Ο Σοφιανός Χρυσόστομίδης που γράφει με το ψευδώνυμο Αντήνωρ στο ANTI, και είναι γνωστός υποστηρικτής των απόψεων του Λ. Κύρκου, πρόλαβε την εξαγγελία του νέου κόμματος: Δυο μέρες πριν τη συνέντευξη Κύρκου στα ΝΕΑ προβάλλει στο ANTI τον τίτλο «αριστερό κόμμα εργαζομένων» και προεξοφλεί την επικράτησή του.

3. Απελπισία:

Αντιγράφουμε από το άρθρο-πλατφόρμα του Α. Ελεφάντη στον «Δεκαπενθήμερο Πολίτη»: «Ο Λεωνίδας Κύρκος φυσικά βεβαιώνει ότι θα παραμείνει για πάντα κομμουνιστής. Μπορούμε να τον κατανοήσουμε. Εκείνος που θέλει να απαλλαγεί μια ώρα αρχύτερα από την ενοχλητική γκόμενα, για να αποφύγει δραματοποιήσεις και μπλεξίματα ξέρει καλά τη μελοδραματική μέθοδο: Σ' τ' ορκίζομαι, εγώ πάντα θα σ' αγαπώ, κι αν τώρα φεύγω είναι για το καλό σου». Και καλά. Στην περίπτωση μας το ρόλο του άκαρδου τον παίζει ο Λ. Κύρκος. Το ρόλο της παρατημένης γκόμενας ποιος θα τον παίξει;

Δ.Ψ.

Ευγενή κίνητρα

Μια διάσταση που πέρασε απαρατήρητη στην υπόθεση της ΝΟΘΕΙΑΣ στο Σύλλογο των υπαλλήλων της Ε.Τ.Ε. είναι ότι ο κάθε ένας απ' τους κατηγορούμενους γιαυτήν την ενέργεια «πρόσθεσε» και 600 σταυρούς δίπλα στο ονοματάκι του.

Και αυτή η επιπλέον ιδιοτέλεια οφείλεται στα πολλά αβαντάζ που «κατέκτησε» ο κλάδος... για τους συνδικαλιστές

του.

Ο κατηγορούμενος για τη νοθεία κ. Πρωτόπαπας πρόεδρος του ΣΥΕΤΕ και αστέρι του ΠΑΣΟΚ, όπως μας είπαν, απ' τον διορισμό του σχεδόν και μετά... κατέχει πάντα κάποια καρέκλα στο Δ.Σ. και άρα δεν εργάζεται για την Τράπεζα... Λέτε το κίνητρο του «εγκλήματος» νάναι το κυνήγι του οφίτσιου... και όχι το «καλό» του κόμματος;

Απ' τον άλλον κατηγορούμενο, κ. Μπαμίχα της δεξιάς,... όλα τα περιμέναμε. Καμιά εκπλήξη!

Δ.Τ.

Ρετ Αλφια

● Παρά τα όσα γράφουν οι παραπολιτικές στήλες των εφημερίδων ο ΚΩΣΤΑΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ δεν ψάχνει για εργασία... ούτε σκοπεύει να αξιοποιήσει τα προγράμματα του Υφυπ. Νέας Γενιάς για τον... ελεύθερο χρόνο ή τους... νέους επιχειρηματίες... Οξυδερκής, όπως πάντα, είναι ένας ευτυχισμένος άνεργος... Ξοδεύει περισσότερα απ' όσα παράγει... Ίσως να έχει επηρεασθεί και από εκείνο το έξοχο βιβλιαράκι με τον τίτλο «Δικαίωμα στην τεμπελιά» που έγραψε ο γαμπρός του Μαρξ, ο Πωλ Λαφάργκ. Πολύ επίκαιρο μεσοσύσης της υστερίας για «αύξηση της παραγωγικότητας»... ● Σκεφθήκατε ποτέ τι ωραίο πράγμα θάταν ένα αποκλυπτικό άρθρο του ΠΕΤΡΟΥ ΕΥΘΥΜΙΟΥ περί των πολιτικών εξελίξεων, εν μέσω γυμνών φωτογραφιών της ΕΛΕΝΑΣ ΝΑΘΑΝΑΗ στην Αρχαία Ολυμπία... Απόλαυση εκλεκτικού χαρακτήρος!! Όμως το χάσαμε...

μια και ο Πέτρος αρνήθηκε σχετική πρόταση μόνιμης συνεργασίας που του έγινε από το PLAYBOY. Προτίμησε κάτι πιο πεζό και ωφέλιμο. Ένα βιβλίο-συλλογή άρθρων του με θέμα, τι άλλο, το ΠΑΣΟΚ, που θγαίνει τον Φεβρουάριο. ● Λέτε: Ο Στέλιος Ράμφος, ο γνωστός χριστιανός, ειδικός σύμβουλος του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Σαρτζετάκη, για θέματα παιδείας; Οι πληροφορίες μας λένε ότι το πνευματικό ειδύλλιο άρχισε από μια εθιμοτυπική επίσκεψη του, εκτός των άλλων, σύμβουλου του Σεραφείμ για διεθνή θέματα εκκλησιών στον Πρόεδρο. Τελευταία δημόσια εμφάνισή του κ. Στέλιου Ράμφου το Συνέδριο της Νέας Δημοκρατίας όπου συνεπήρε ψυχές... ● Σαμποτάζ! Καταγγέλλουμε τον ξενοκίνητο δάκτυλο που κάλυψε μουσικά την τηλεοπτική διαφήμιση για το «δεκάημερο ελληνικών προϊόντων» με το τραγούδι «Άσε με

Σταυροφορίες...

● «Χριστιανοί» της περιοχής δίπλα στο τέως ΓΚΑΖΙ των Αθηνών, πρόκειται να «καθαρίσουν» την περιοχή τους οι ίδιοι και απειλούν με «μακελειό» αν ο Δήμος ή η Αστυνομία ή εν πάση περιπτώσει «οι αρμόδιοι», δεν διώξουν τους Μουσουλμάνους κατοίκους απ' τη γειτονιά!

Η μετοίκηση των ελλήνων-μουσουλμάνων άρχισε πριν 8 χρόνια απ' τη Θράκη. Ήταν η γραμμή «ενσωμάτωσης» τους, όπως την προώθησαν τότε οι «αρχές». Σήμερα ζουν σε τρώγλες που «επλέγουν» γράφει στα ΝΕΑ ο δαιμόνιος ρεπόρτερ (22.1.1980). Με λίγα λόγια υπάρχει μια «βρώμικη» «αντιχριστιανική» κοινότητα που «διεκδικεί» τη φτώχεια και την εξαθλίωσή της, δίπλα στο Γκάζι. Αυτές οι ανόητες αλλά ταυτόχρονα και επικίνδυνες ιδέες αναπτύσσονται δίπλα μας, στην καρδιά της πολυπολιτισμικής και προοδευτικής Αθήνας, ενάντια σε έλληνες πολίτες. Φανταστείτε π γίνεται με τους τριπο-κοσμικούς συμπολίτες μας...

● Ένα ολόκληρο χωριό ζητά να φύγουν τα τσιγγανόπουλα απ' το σχολείο

γιατί «απ' τη φύση τους είναι βρώμικα και καθυστερημένα». Κάπου στην Κορινθία λοιπόν θέλουν τους τσιγγάνους μόνο για τη φτηνή τους εργασία στα κτήματα... όχι βρε αδελφέ και να εγκατασταθούν ή και να μάθουν γράμματα!

Κατά τα άλλα η έκθεση-μαμούθ περί φασισμού και ρατσισμού στην Ευρώπη... δεν γνωρίζει τίποτα. Αναρωπόμαστε αν έχει νόημα για η δική μας αρθρογραφία για το Apartheid και το φασισμό στη Ν. Αφρική...

Δ.Τ.

Η συνέντευξη φάντασμα

Τις πληροφορίες του «Ποντικίου» κατά κανόνα, τις εμπιστευόμαστε. Όμως σε μια περίπτωση που είμασταν σε θέση να το ελέγξουμε, το συλλάβαμε να... «κιτρινίζει». Συγκεκριμένα στο φύλλο του «Π» (10.1.86) γράφεται ότι στο τέλος της συνέντευξης τύπου της Διπλωματικής αναπροσωπείας του Ρ.Λ.Ο. στην Αθήνα, ο κ. Μασούτ

Γκαντούρ ζήτησε, απ' τους παριστάμενους δημοσιογράφους, να μάθει ποιος έδωσε συνέντευξη από μεριάς «Αλ Φατάχ»... γιατί ο ίδιος την αγνοούσε.

Αυτή η ιστορία και το σασπένς για την απεικρίση του Μ. Γκαντούρ είναι ελαφρώς... ανυπόστατες. Και για όσους δεν γνωρίζουν τη δομή της «Αλ Φατάχ», πρέπει να πούμε πως όπου υπάρχει υπεύθυνος του Ρ.Λ.Ο., η «Αλ Φατάχ» εκφράζεται μέσω αυτού. Τώρα για τη συνέντευξη στελέχους της «Αλ Φατάχ», το «Π» μάλλον θα εννοεί μια φιλική συναναστροφή σε κάποιο σπίτι στην Αθήνα...

Αν το «Π» θέλει να δώσει υπόσταση στις κυβερνητικές «προβλέψεις» για την εδώ παλαιστινιακή παρουσία και ευρύτερα για το πρόβλημα στη Μ. Ανατολή, ας το κάνει με πιο... κομψό τρόπο.

Δ.Τ.

Η κρατική πληροφορική...

Από 1.1.1987 ο καθένας μας θα απο-

κτήσει και τον Ε.Κ.Α.Μ. του. Θα 'ναι ο ηλεκτρονικός μας κωδικός. Θα παταχθεί έτσι η «γραφειοκρατία», θα εκσυγχρονισθούν οι υπηρεσίες ασφαλείας, θα ομορφύνει η ζωή. Έτσι μας υπόσχονται μια ΔΙΑΦΑΝΗ ζωή, όπου σε κάθε έλεγχο, εφοριακό, τροχαίο, συνοριακό κ.λ.π., το «όργανον», σε δευτερόλεπτα θα τα ξέρει ΟΛΑ για μας. Πιθανόν να γνωρίζουν οι κεντρικές μονάδες των Computers περισσότερα και από μας! Απ' την άλλη ο κ. Μαγκάκης, ο υπουργός της Δικαιοσύνης, σύνταξε νόμο για την προστασία του πολίτη απ' το ηλεκτρονικό φακέλωμα. Προφανώς θα εννοεί το ΙΔΙΩΤΙΚΟ φακέλωμά μας, διότι διαφορετικά οι δυο νόμοι θα... συγκρούονται. Πάντως στα περιοδικά CONVOY και ΡΗΞΗ μπορείτε να μελετήσετε, εκτός απ' τη φιλοσοφία της κρατικής πληροφορικής και την πρόταση κινητοποίησης κατά της ολοκληρωτικής κατάρνησης της ιδιωτικής ζωής.

Η τρίτη τεχνολογική επανάσταση, όπως φιλάρεσκα την αποκαλούν, εντελώς συμπτωματικά εγκαινιάζεται στην ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ...

Δ.Τ.

να κάνω λάθος». Ο λαός θα δώσει και πάλι αποστομωτική απάντηση! ● Αναγνώστης μας βρέθηκε, το βράδυ 18 προς 19 Νοεμβρίου 1985, στο Πολυτεχνείο, μπροστά στην καλυμμένη, απ' την αστυνομία, μεγαλειώδη δραστηριότητα των «αγανακτισμένων πολιτών». Αυτά είναι λίγο πολύ γνωστά. Όμως το ότι μεταξύ των «πετροβολητών» των ενωμένων δυνάμεων (ΕΠΕΝ-ΠΑΣΟΚ), διέκρινε, ένα παλιό αντιστασιακό του Πολυτεχνείου του 1973, δεν ήταν αναμενόμενο. Είναι σήμερα εργαζόμενος-δημοσιογράφος. Δεν θα σας πούμε το όνομα... πιστεύουμε στη μεταμέλειά του. Ας του δώσουμε μια ευκαιρία να επανορθώσει γράφοντας. ● Ενθουσιάστηκε ο «Δεκαπενθήμερος Πολίτης» που στο «κείμενο των 116» προσχώρησαν κατά τη συζήτηση για την Αναθεώρηση του Συντάγματος στη Βουλή, άλλοι δύο. Ο κύριος Γλέζος και ο κύριος Ζι-

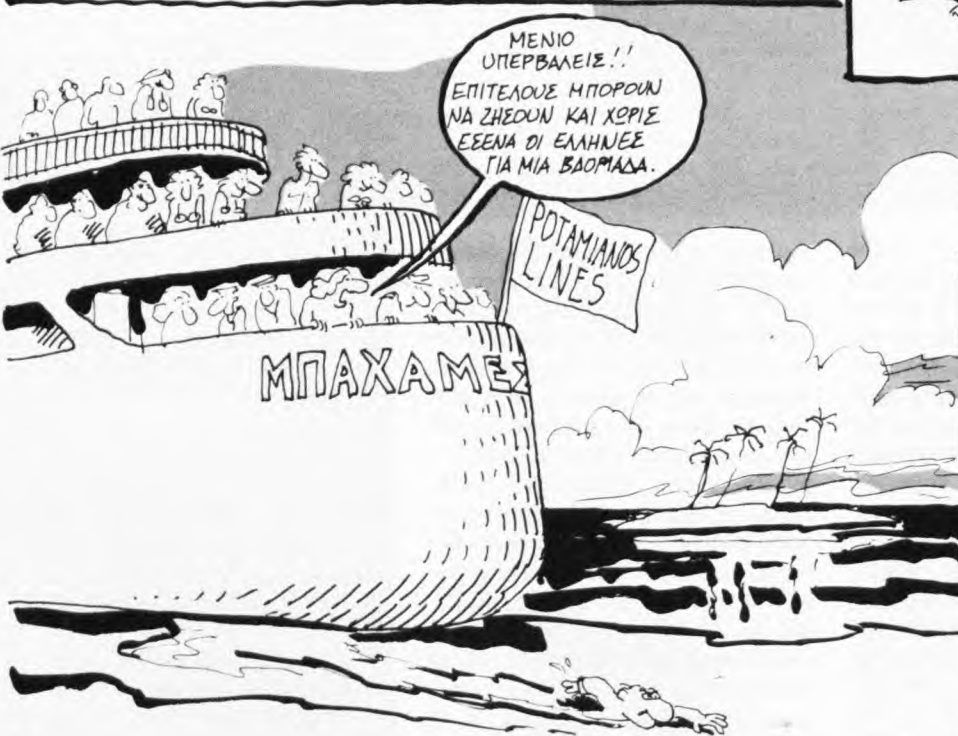
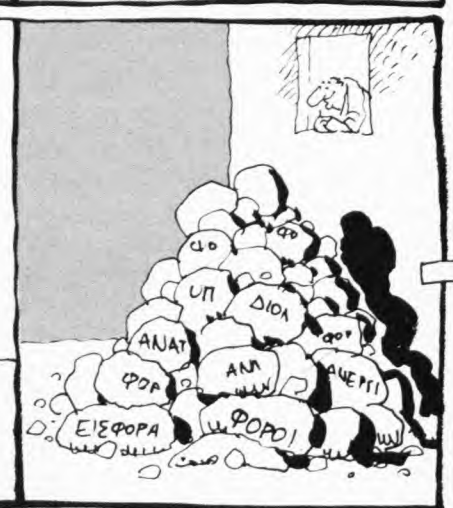
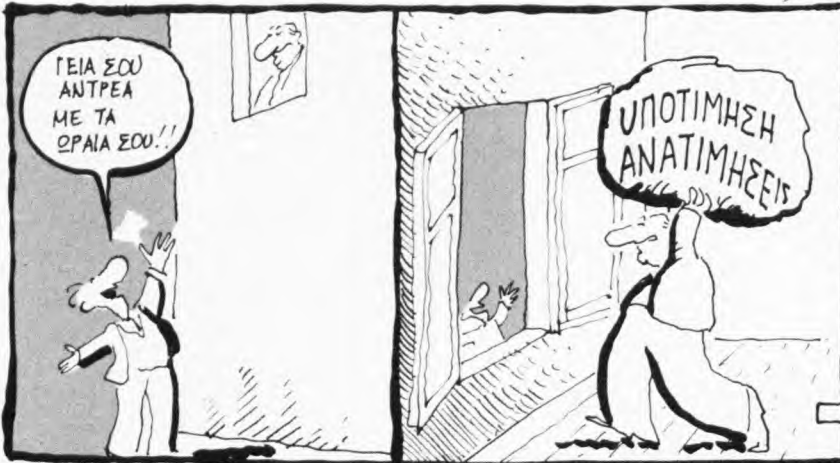
γδης. Αντικειμενική σύμπτωση ή ο Δεκαπενθήμερος διευρύνει τον κύκλο της «Ανανέωσης»; ● Ο δικηγόρος Νίκος Κωνσταντόπουλος, προτάθηκε στο ΚΚΕσσ. από την «κίνηση των 18» για υποψήφιος δήμαρχος Αθήνας. Αυτό αποκαλύπτει ο δημοσιογράφος Πρετεντέρης στο Βήμα 16.1.86. Μόνο που ο ίδιος ο ενδιαφερόμενος δεν έχει όχι μόνο ιδέα, αλλά και διάθεση για τέτοιου τύπου «πολιτική» εμφάνιση. Δεν ξέρουμε ακόμα αν πράγματι έγινε η πρόταση από τους «18» ή ήταν φαινή ιδέα του κ. Πρετεντέρη. ● Το ξέρετε ότι στη Βουλή πρόκειται να συζητηθεί ερώτηση βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας για την παράνομη εργασία των γυναικών απ' την Ταϊλάνδη, τις Φιλιππίνες και την Ν. Αμερική; Το ενδιαφέρον στην υπόθεση είναι ότι: 1. Ζητούν την απέλασή τους, και 2. οι ίδιοι, οι συγγενείς και οι φίλοι τους, διαθέτουν

τουλάχιστον μια τέτοια κοπέλα στην υπηρεσία τους... Αυτά γιατί πολύς ενθουσιασμός επικρατεί με την έκθεση Ευρυγένη (περι ρατσισμού και φασισμού), ενώ αντιθέτως, την έκθεση ΜΑΡΙΝΑΡΟ (για τους μετανάστες και τα δικαιώματά τους σε χώρες της ΕΟΚ) ούτε κουβέντα! ● Μετά την αμερικανική και γαλλική μεταφρασμένη έκδοση της Πράβντα - από την ιδιωτική επιχειρηματική πρωτοβουλία - τα εγχώρια προϊόντα δεχονται τον πρώτο ξενόφερτο νυγμό ανταγωνισμού. ● Ίσως θα μπορούσε, με άλλο τρόπο, να εκφράσει καλύτερο ο κ. Ζιωτάλης (στην ΟΔΟ ΠΑΝΟΣ Αρ 22) την απέχθειά του για τον κ. Στεφανόπουλο (αυτών της ΔΗΑΝΑ) παρά με την παρομοίασή του με εξ Ανατολών γείτονα (...ο Στεφανόπουλος -ο πολιτικός με τη μούρη Τούρκου...) ή μήπως ήθελε αντίθετα, απλώς να ρατσίσει λιγάκι. ● Ευχές για το 1986.

λαβαμε απ' τον Ερυθραϊκό Λαϊκό Απελευθερωτικό Στρατό (Ε.Ρ.Λ.Α.) και το ΛΑΜΕ. Οφείλουμε να σας θυμίσουμε ότι το ΛΑΜΕ (Λαϊκό Απελευθερωτικό Μέτωπο της Ερυθραίας) και ο Ε.Ρ.Λ.Α. διεξάγουν ένα επιπονο απελευθερωτικό αγώνα απ' το 1961 όταν η Ιμπεριαλιστική Αιθιοπία προσαρτήσε θιαία τη χώρα τους. Ο πόλεμος δεν σταμάτησε με την εμφάνιση του «προοδευτικού» και «ειρηνοφιλου» Χ. Μεγκίστου στο προσκήνιο. Αντίθετα η άφθονη στρατιωτική βοήθεια απ' την ΕΣΣΔ, χρησιμοποιείται για τις επιθεσεις κατά του Ερυθραϊκού λαού. Ήδη ο Ε.Ρ.Λ.Α. έχει απελευθερώσει το 85% των εδαφών της χώρας του και ο πόλεμος συνεχίζεται. Η πεινασμένη αιθιοπική υπαίθρος έχει πολλά να κερδίσει απ' την ειρήνη στην Ερυθραία. Ας πούμε το 1 δισ. δολάρια που σπαταλιέται για την Αιθιοπική «άμυνα».

ΗΠΙΟ ΚΛΙΜΑ

ΤΟΥ ΓΙΑΝΗ ΛΟΑΝΝΟΥ

ΑΠΟ ΤΟΤΕ που από γύρισα από το ταξίδι στην Καραβαϊκή νιώθω άλλος άνθρωπος!» σκέφτηκε ο Μένιος ενώ φορούσε το πράσινο μπουρνούζι του βγαίνοντας από το μπάνιο γεμάτος ευεξία. Εκείνο το βράδυ ήταν μόνος... Η γυναίκα του και τα παιδιά είχαν βγει έξω. Αισθανόταν ωραία... Χωρίς ΠΑΣΟΚ και Οικογένεια... χωρίς Δεξιά και Αριστερά... «Εγώ ο Μένιος και το κορμί μου...» μουρμούρισε με αυτοθαυμασμό και ξάπλωσε στην κουνιστή πολυθρόνα. «Πώς αλλάζουν οι άνθρωποι!» σκέφτηκε καθώς άρχισε να μετράει πόσες μέρες δεν είχε κάνει sex... Ένας τύπος σαν κι αυτόν δυναμικός, ενστικτώδης, ζωώδης... Ούτε πια οίκτο για τη δεξιά δεν ένιωθε... Τις σκέψεις του διέκοψε το κουδούνι της πόρτας. «Τέτοια ώρα ποιος νάναι...» Σηκώθηκε νωχελικά, σχεδόν τεμπέλικα και πήγε να ανοίξει. Στην είσοδο πρόβαλε μια μεγάλη ανθοδέσμη... Πίσω της μια γυναίκα!... Μετά όλα έγιναν τόσο γρήγορα που ο Μένιος καλά-καλά δεν κατάλαβε.

ΔΕΚΑ μαινόμενες μασκοφόρες γυναίκες του επετέθησαν αστραπιαία. Τέσσερις τον έπιασαν από τα πόδια και τέσσερις από τα χέρια. Οι άλλες δυο άρχισαν να τον χαστουκίζουν δυνατά!!! «Κάθαρμα!... Βιαστή!!... Θα πεθάνεις!!!» ούρλιαζαν. «Κορίτσια κάποιο λάθος έχει γίνεται...» ψέλλισε ο Μένιος, αλλά πριν προλάβει θρέθηκε δεμένος στο κρεβάτι... Πρώτα τον έγδυσαν... Του άφησαν μόνο το κάτω εσώρουχο!!! Η αρχηγός της ομάδας, μια ψηλή ξερακιανή γυναίκα, με ξενική προφορά στην ομιλία της, διέταξε να φέρουν το μαστίγιο... Ο Μένιος καθώς ο πόνος ξέσκιζε τις μαυρισμένες από την ηλιοθεραπεία στην Καραβαϊκή σάρκες του... δεν άντεξε άλλο και άρχισε να φωνάζει με πείσμα «ο Λαός δεν ξεχνά τι σημαίνει δεξιά»... «Εμπρός Αντρέα για μια Ελλάδα Νέα»!! Όταν όμως προχώρησαν να του βγάλουν και το κάτω εσώρουχο δεν μπόρεσε να κάνει τίποτα άλλο, παρά να φωνάξει «Ζήτω οι αρχές της 3ης Σεπτέμβρη»!! και να ψάλλει τον Εθνικό ύμνο... Κάθε άλλη αντίσταση ήταν μάταιη!! Πάνω στο δέκατο βιασμό έχασε τις αισθήσεις του...

ΧΤΥΠΗΣΕ το τηλέφωνο. Ο Γιώργος Αρατζαφέρης κοίταξε το ρολόι του. Ήταν περασμένες έντεκα. «Η Λάουρα...» σκέφτηκε. Όταν το σήκωσε όμως ξαφνιάστηκε καθώς άκουσε μια σκληρή γυναικεία φωνή με ξενική προφορά να λέει: «Στην οδό Χρυσανθέμων 63. Βρίσκεται φιμωμένος και τραυματισμένος ο βιαστής Μένιος Κουτσόγιωργας. Την ευθύνη αναλαμβάνει ομάδα δεξιών γυναικών, τιμωρών των βιαστών. Η προκή-

ρυξη είναι στο σάκο απορριμμάτων στη γωνία Κοραή και Πανεπιστημίου». Πριν καλά-καλά συνέλθει, το τηλέφωνο έκλεισε. Ο Αρατζαφέρης έξιψε το κεφάλι του. Ένιωθε αμηχανία... «Τι ήταν πάλι και τούτο... φάρσα ή κόλπο του Αλεξάκη...» Σηκώθηκε γρήγορα... Βγήκε από την «ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ» με ένα αίσθημα ανησυχίας... Ο παγωμένος αέρας τον συνέφερε λιγάκι... Από την εποχή του Κρυστάλλη του φαίνονται όλα λογικά... Προχωρούσε με γρήγορο βήμα. Δεν δυσκολεύτηκε να επισημάνει τον σάκο με τα απορρίμματα. Με αγωνία και χίλιες προφυλάξεις τον άνοιξε... Ο κίτρινος φάκελος ήταν πάνω-πάνω. Η προκήρυξη είχε δακτυλογραφηθεί προσεκτικά.

«Μυστική οργάνωση δεξιών Γυναικών. Ο Μένιος Κουτσόγιωργας έχει θιάσει επανειλημμένα κοπέλες με την απειλή μαχαίριού στο σπίτι του, όπου τις παρασύρει υποσχόμενος εθνική συμφιλίωση. Πάντα ξεκινάει χαμογελώντας πονηρά. Μετά αρχίζει τα υπονοούμενα για το παρελθόν τους. Θεωρεί όλες τις δεξιές αμαρτωλές!! Μετά το πρώτο ούισκυ γίνεται επιθετικός... Τους ζητάει αποκαλύψεις... Όσες παραδεχθούν ότι ήταν στο παρελθόν πουτάνες γλυτώνουν, τις διορίζει μάλιστα και σε καλές θέσεις! Τον εξαπατούν μόνον όσες αντιστέκονται... Οπότε αρχίζει τα χαστούκια... Με το δεύτερο ούισκυ έχει ερεθιστεί για τα καλά... οπότε βγάζει το μαστίγιο. Εκεί είναι που ριγούν όλες οι δεξιές γυναίκες. Τις ξεγυμνώνει θάναυσα. Τους αφήνει μόνο το κάτω εσώρουχο. Και πάνω εκεί που έχουν και αυτές ανάψει και είναι έτοιμες για όλα, ανοίγει ο σαδιστής ένα ντουλάπι και τις κλειδώνει μέσα. Το ονομάζει ο ανώμαλος βιαστής χρονοντούλαπο της ιστορίας!! Κάθε δεξιά γνωρίζει ότι αυτός είναι ο πιο σκληρός βιασμός. Εκτός από το σπίτι του έχει θιάσει δεξιές κοπέλες σε μπαλκόνια... σε καφενεία... ακόμα και μέσα στη Βουλή!! Για τον λόγο αυτό αποφασίσαμε να ανακόψουμε τη δράση αυτού του ευρηματικού και ακούραστου βιαστή, χρησιμοποιώντας κάποιους από τους εξευτελισμούς που τόσο αρέσει στον ίδιο να μεταχειρίζεται.

Δεξιές γυναίκες»

Ο Αρατζαφέρης έσφιξε τα δόντια του. Αν δεν ήταν φάρσα ο υπουργός κινδύνευε για τα καλά! Έτρεξε αμέσως στον πρώτο τηλεφωνικό θάλαμο και σχημάτισε γρήγορα τον προσωπικό αριθμό τηλεφώνου του Τσούρα... Μετά σταμάτησε το πρώτο ταξί που βρήκε μπροστά του «Στην οδό Χρυσανθέμων 63» είπε ξερα. Καθώς το αυτοκίνητο μπήκε στο δρόμο που ήταν το σπίτι του Μένιου, μια μαύρη Μερσεντές με σθηστά φώτα

ξεκίνησε απότομα σπινάροντας... εκκωφαντικά. «Ακολουθήσέ την!! Χωρίς να σε πάρουν ειδηση...» σφύριξε ο Αρατζαφέρης στον οδηγό του ταξί...

ΤΗΝ ΑΛΛΗ μέρα το πρωί, γύρω στις δέκα, ο Γιώργος Αρατζαφέρης πήγε στο γραφείο του. Παράγγειλε ένα καπουτσίνο με κρουασάν και άνοιξε τις εφημερίδες. Οι δεξιές, σχεδόν όλες, έγραφαν ότι η ιστορία του Μένιου, ότι δέχθηκε επίθεση από δεξιά μυστική οργάνωση γυναικών, είναι γέννημα της γόνιμης, αλλά και εξημμένης από σοβαρότητα προβλήματα υγείας, φαντασίας του. Καθαρή μυθοπλασία που φτάνει στα όρια της προβοκάτσιας... Αντίθετα οι συμπολιτευόμενες έγραφαν για δεξιά τρομοκρατία!! Μόνο η ΑΥΡΙΑΝΗ πρωτοτυπούσε. Απέδιδε το φαινόμενο στη λειψανδρία της Δεξιάς... Η ΑΥΓΗ και ο ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ έβλεπαν ότι πίσω απ' όλα αυτά κρύβεται ο Αλεξάκης και η CIA γι' αυτό ζητούσαν τον εκδημοκρατισμό της ΚΥΠ!!... Το πιο χαριτωμένο απ' όλα ήταν η δήλωση της κ. Κάτιας Δανδουλάκη. «Ο,τι παθαίνει ο Μπαρκουλής στη σκηνή παθαίνει ο Μένιος στη ζωή!! Είναι φοβερό... Έπαθα σοκ... οπωσδήποτε οι γυναίκες αυτές έχουν δει τις «Ακρότητες»!!»

Ο Αρατζαφέρης άναψε τσιγάρο και χαμογέλασε... πόσο παιδικά και σαχλά... έμοιαζαν όλα αυτά... Ήταν ο μόνος άνθρωπος που ήξερε την αλήθεια!! Η μαύρη Μερσεντές με τα σθηστά φώτα εκείνο το βράδυ πήρε το δρόμο για το Καστρί!! Σταμάτησε μπροστά στην κατοικία του Πρωθυπουργού... πρώτα βγήκε η Μαργαρίτα, μετά η Σου, η Ντιντή και οι άλλες... Η γιάφκα της μυστικής οργάνωσης γυναικών ήταν στο υπόγειο της οικίας του πρωθυπουργού!!

Η Μαργαρίτα μίλησε πρώτη. «Γυναίκες ενωμένες ποτέ νικημένες! Δεν υπάρχουν γυναίκες δεξιές και αριστερές!! Η φαλοκρατία και ο ρατσισμός δεν θα περάσουν!! Θάνατος στα ανδρικά γουρούνια!!» Μετά ακούστηκαν επαναστατικά τραγούδια και έκαψαν ανδρικά ομοιώματα... Όταν τελείωσε η τελετή και έφυγαν τα μέλη της οργάνωσης η Μαργαρίτα ανέθηκε γρήγορα επάνω. Ο Αντρέας ανήσυχος την περίμενε στο σαλόνι. «Αργήσατε και ανησυχήσα!!» είπε. «Όλα πήγαν εντάξει... ο Μένιος δεν κατάλαβε τίποτα...» «Μαργαρίτα δεν πρέπει να ξεχνάς ότι ο επόμενος ανασχηματισμός βρίσκεται στα χέρια σου... χωρίς την βοήθεια της μυστικής οργάνωσης δεξιών γυναικών δεν γίνεται τίποτα...!!» είπε ο Αντρέας. «Αγάπη μου μη στενοχωριέσαι...» ψιθύρισε η Μαργαρίτα καθώς τον αγκάλιαζε τρυφερά... «πες μου τον επόμενο...»

Παν-Παν

ΚΚΕ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Η ολοκλήρωση μιας πορείας

του Νίκου Καρά

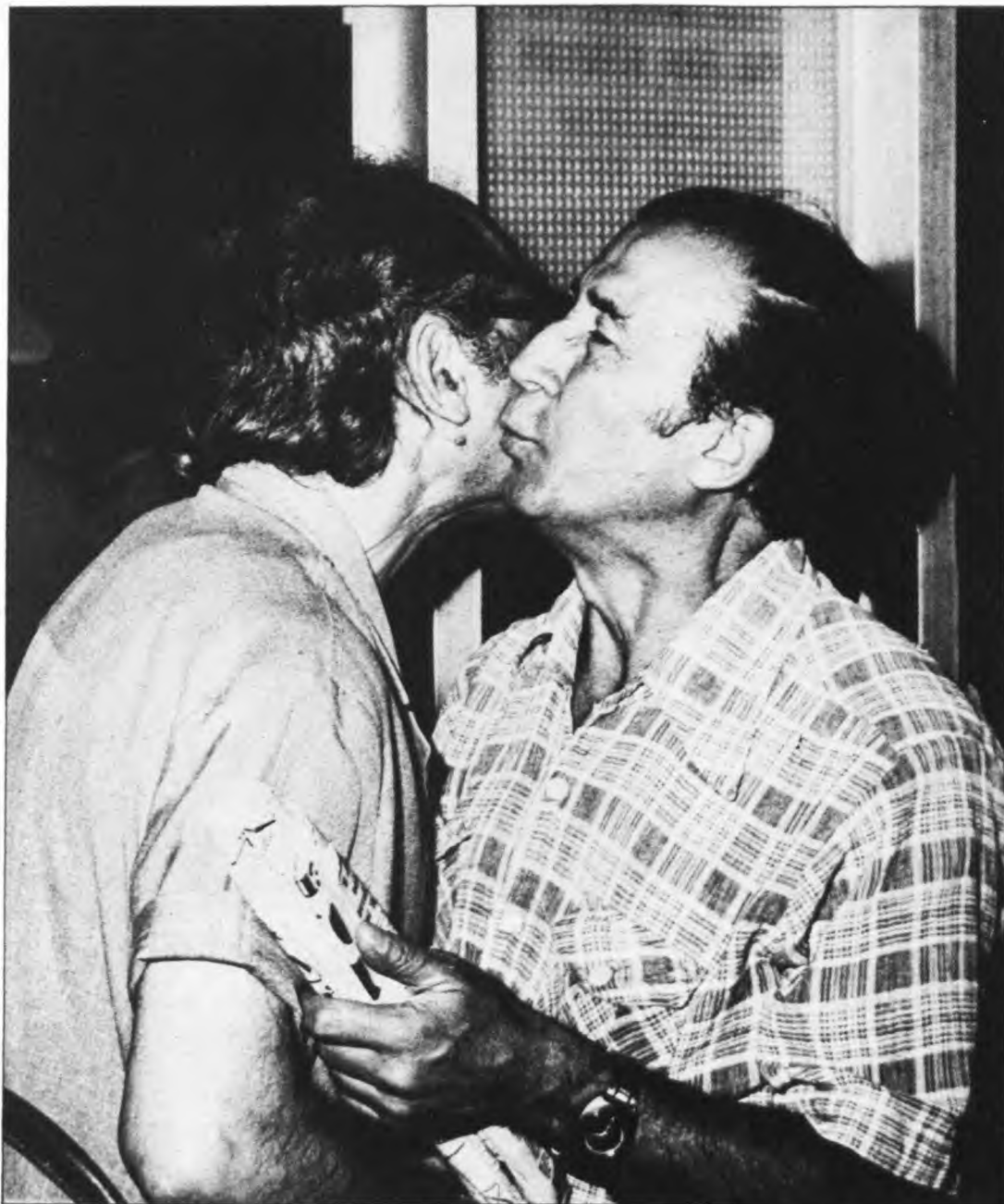

Οι τελευταίες εξελίξεις στο ΚΚΕσ. αφορούν πάνω απ' όλα τα μέλη και τα στελέχη του ίδιου του κόμματος. Το συνέδριο που θα γίνει την άνοιξη θα δώσει μια οριστική (;) λύση στη διαμάχη που έχει ξεσπάσει γύρω από την προοπτική και τη φυσιογνωμία του. Επειδή όμως το ΚΚΕ εσ. δεν είναι απλά ένα ακόμα κόμμα δίπλα στ' άλλα, αλλά αποτέλεσε την προσπάθεια ανανέωσης του κομμουνιστικού κινήματος, αφορά όλους τους κομμουνιστές και αριστερούς, και κυρίως τους πρωταγωνιστές εκείνου του εγχειρήματος. Και μάλιστα όσους απ' αυτούς θρέθηκαν εκτός του κόμματος και δεν έχουν επομένως λόγο στο επικείμενο συνέδριο, αφού θεώρησαν ότι η υπόθεση της ανανέωσης είχε από καιρό κριθεί.

Ζητήσαμε από τον Νίκο Καρά, κορυφαίο ιστορικό στέλεχος του κομμουνιστικού κινήματος να μας απαντήσει στο πώς βλέπει τη σημερινή προσπάθεια «μετεξέλιξης» του ΚΚΕ εσ. κάτω από το πρίσμα της ιστορικής του πορείας και ποιες προοπτικές διακρίνει για τις δυνάμεις της κομμουνιστικής ανανέωσης.

Ο Νίκος Καράς υπήρξε μέλος της Κεντρικής Επιτροπής και του Γραφείου εσωτερικού του ενιαίου πριν το '68 ΚΚΕ καθώς και μέλος της Εκτελεστικής Γραμματείας της προδικτατορικής Ε.Δ.Α. Το 1968 ήταν από τα μέλη του Γραφείου Εσωτερικού που ανέλαβαν την ιστορική πρωτοβουλία για την ανανέωση του κομμουνιστικού κινήματος στη χώρα μας. Στο διάστημα που αναπλήρωνε τον γραμματέα του Γραφείου εσωτερικού Μπάμπη Δρακόπουλο που ήταν φυλακή, παραιτήθηκε από αναπληρωτής γραμματέας μαζί μ' όλο το Γραφείο που εκείνο το διάστημα (72-73) βρισκόταν στο εξωτερικό, διαφωνώντας με τις «διαδικασίες» ανάδειξης νέας ηγεσίας που οργάνωναν τα στελέχη του κόμματος στην Ελλάδα. Και ενώ τα υπόλοιπα μέλη του Γραφείου ανακάλεσαν την παραιτήσή τους μετά από λίγο, ο Ν. Καράς ευρισκόμενος παράνομος στην Ελλάδα επέμεινε σ' αυτήν. Η σύγκρουση του Ν. Καρά (και του Γραφείου) με τα στελέχη στην Ελλάδα για τις «διαδικασίες του '73» είχε βάση στις διαφορετικές απόψεις που είχαν διαμορφωθεί σε θέματα πολιτικής γραμμής του αντιδικτατορικού αγώνα και τις διαφορετικές αντιλήψεις για την οικοδόμηση του κόμματος. Μετά τη μεταπολίτευση αποχώρησε και τυπικά από το ΚΚΕ εσ.

Γ.Π.

ΒΡΙΣΚΟΜΑΣΤΕ στην ολοκλήρωση του φαινομένου που εκδηλώθηκε στις λεγόμενες διαδικασίες του '73 και στη δραματική ολοκλήρωση της ήττας του εγχειρήματος που άρχισε το '68 για ανανέωση του κομμουνιστικού κινήματος στην Ελλάδα.

Τι είχαμε το '73; Είχαμε την επίθεση της τάσης εκείνης που δεν ήθελε το ΚΚΕ(εσ), μαχόμενο ιδεολογικά οργανισμό, που εξέφραζε την αντίληψη για χρεωκοπία της ιδεολογικής μας αφετηρίας και ζητούσε έναν οργανισμό απλής «πολιτικής παρουσίας». Είναι χαρακτηριστικό ότι οι «διαδικασίες» που τελικά έγιναν, έγιναν με την υπόδειξη να εκλεγούν «συσπειρωτικοί» χωρίς ιδεολογικό προσδιορισμό και με τον μαϊντανό της «δεδομένης πολιτικής και ιδεολογίας μας». Είναι φανερό οι αναλογίες με τη σημερινή πρόταση των «22» με εισηγητή τον Α.

Διαμαντόπουλο, ως διά να υποδηλωθεί διά του προσώπου, η συνέχεια της τάσης (παρ' ό,τι ο χρόνος έφερε την ανακατάταξη προσώπων, π.χ. ο Φιλίνης που μας έγραφε ότι η τάση αυτή θα οδηγούσε στην φυτοζώηση του Κόμματος βρίσκεται σήμερα υπερακοντίζοντας από την άλλη).

Είναι ενδιαφέρουσα και η αναλογία της συλλογιστικής: σε επιστολή του σημερινού προέδρου Λεωνίδα Κύρκου τότε ('72-'73), διαβάζω:

- Αποτύχατε στην οργάνωση μαζικής αντιδικτατορικής αντίστασης ('68-'73)
- Αποτύχατε στο πρόβλημα της ενότητας του Κόμματος (εννοεί με το ΚΚΕ)
- Σύρατε το Κόμμα σε αντισοβιετικό κατήφορο.
- Παραιτηθείτε

Η επίθεση εκείνη εκδηλώθηκε σε μια ευνοϊκή για κείνη την τάση συγκυρία: είχε τη μαζική υποστήριξη ενός μεγάλου αριθμού ανένταχτων της εποχής, του λεγόμενου «χάους», ένα κλίμα απογοήτευσης στο μη στρατευμένο τμήμα της Αριστεράς και εκμεταλλεύτηκε πολιτικάντικα μια τεχνητή αντιπαράθεση γεωγραφική, εσωτερικού-εξωτερικού, σε συνθήκες όπου το μεγαλύτερο μέρος της τότε ηγεσίας, είχε προσωρινά φύγει στο εξωτερικό.

Πέρα από αναλογίες, το γεγονός είναι ότι πρόκειται περί του ίδιου φαινομένου στην ολοκλήρωσή του. Η φυτοζώηση του ΚΚΕ(εσ) στα 13 αυτά χρόνια, υπήρξε το αποτέλεσμα της επικράτησης εκείνης της λογικής που εμφανίζεται σήμερα «νίπτουσα τας χείρας της» και επιζητώντας ένα άλμα προς τα μπρος. Το ότι η τάση εκείνη, μετά την καταδίκη του Πολυτεχνείου, την περιφρόνηση προς την εργατική τάξη και τις παραδόσεις των αγώνων της, την προσφυγή στο εθνικό ακροατήριο με τους «Στόχους του έθνους», την πολιτική της «τεταμένης χειρός» προς το ΚΚΕ, αναδιπλώθηκε χωρίς ν' αλλάξει αντιλήψεις, οφείλεται προφανώς στο ότι ήταν «νωρίς». Ο χρόνος '74-'78 ήταν περίοδος ιδεολογικών ζυμώσεων και η υπόθεση συγκαλύφθηκε με τη μετατροπή του ΚΚΕ(εσ) σε μη μαχόμενο ιδεολογικό οργανισμό και τις ισορροπίες στη συσείρωση του τέλματος. Για την ιστορία, είχα προτείνει το 1975 σε σειρά στελέχη που έθλεπαν αυτή την εξέλιξη, οι περισσότεροι από τους οποίους σήμερα είναι

διαπρύσιοι κήρυκες αυτού που τότε κατηγορούσαν, όπως ο Αντώνης Μπριλλάκης και ο Μπάμπης Θεοδωρίδης, να απόσχουμε από τη συμμετοχή στην ηγεσία για να αποκαλυφθεί «ανόθευτη» η λογική τους απέναντι στους κομμουνιστές και να επιταχυνθούν οι εξελίξεις. Δυστυχώς δεν με άκουσαν, ο μακαρίτης δε Σταύρος Καραός έπεσε μαχόμενος στο αδηφάγο αυτό τέλμα.

Χαρακτηριστικό της λογικής εκείνης είναι και η υπόθεση της Β' Πανελλαδικής: αντί της ιδεολογικής ζύμωσης με τις τάσεις που εξέφραζαν ιδεολογικές αναζητήσεις και τις αναβαθμίσεις που θα πρόκυπταν, σπρώχτηκαν τα πράγματα στη διαδικασία της «περιτομής» όσων ανατάρασσαν το τέλμα. Η αξία δε της αυτοκριτικής που έγινε αργότερα για εκλογικούς λόγους, φαίνεται από τις σημερινές εξελίξεις...

Με λίγα λόγια σε μια μεγάλη και κρίσιμη χρονική περίοδο, που οδηγούσε γενικότερα στο θάβαιμα της κρίσης των ιδεολογιών, το ΚΚΕ(εσ) κρατήθηκε θεληματικά σε «ιδεολογικό τέλμα», αποσπάστηκε από τις εξελίξεις, αναζήτησε διεξόδους πολιτικά ευκαιριακές χτυπώντας από το ένα άκρο στο άλλο, πολώθηκε και υπέστη «εξαλλαγή», καλλιέργησε τον πολιτικό φανατισμό της «ευκαιρίας», χωρίς βαθύτερη επεξεργασία και προβληματισμό. Για να φτάσουμε σήμερα, σε μια πολύπλοκη συγκυρία για τη χώρα μας που απλουστεύεται με την ψυχολογία των «χρυσοθήρων» του περασμένου αιώνα, να ανα-

ταράσσεται το τέλμα για έξοδο από τη «φυτοζώηση» με τους οπαδούς της «αναθάμισης» ευνοχισμένους από την πολύχρονη ακινησία με τη συνύπαρξή τους με τους αρνητές του ΚΚΕ(εσ) και τους οπαδούς της «μετεξέλιξης» έτοιμους για ένα άλμα στο κενό. Πρόκειται ίσως για την πιο τραγική κατάληξη που θα μπορούσαν να φανταστούν οι οραματιστές της ανανέωσης του κομμουνιστικού κινήματος. Η περιπέτεια αυτή δεν έχει αύριο, για τους λόγους που ανέφερα. Γιατί γίνεται σε μια ιστορική περίοδο γενικής επίθεσης της αστικής ιδεολογίας και κρίσης των ιδεολογιών και αντί ν' αποτελεί προσπάθεια αντεπίθεσης στο ιδεολογικό πεδίο οδηγεί στη λιποταξία έξω από τα μέτωπα της μάχης. Γιατί μαχόμενα κόμματα κοινωνικής επανάστασης δεν συγκροτούνται όπως πάνε, «με το κεφάλι κάτω» ανάποδα, αλλά με βάση μια ιδεολογική πρωτοπορία που εμπλουτίζει τις σημαίες της σε στενή σύνδεση με τα κινήματα των μαζών.

Στο πολιτικό παιχνίδι οι «σημαίες ευκαιρίας», ίσως προσφέρονται βραχυπρόθεσμα. Αλλά η διαδικασία της κοινωνικής αλλαγής που είναι κάτι ουσιαστικότερο έχει ανάγκη από ιδεολογικά μορφώματα που να διανοίγουν προοπτική.

Στη σημερινή δυσμενή φάση από την αποσύνθεση των παλαιών ιδεολογιών και την εμφάνιση νέων φαινομένων στην κοινωνία μας ίσως τα «μορφώματα» που σχηματίζονται γύρω από περιοδικά, ομάδες κ.λ.π. να είναι σημαντικά κύτταρα για την αναγέννηση της ιδεολογίας για την αλλαγή του κόσμου.

Έχω την αίσθηση ότι αυτό που ίσχυε παλιότερα, ότι δηλαδή το «πολιτικό πεδίο» αποτελούσε το προνομίο πεδίο πάλης, με την αντίστοιχη θέση των πολιτικών κομμάτων, δεν πρέπει σήμερα να θεωρείται απόλυτο. Καινούργια φαινόμενα προβάλλουν και νέα δεδομένα, από τα οποία το όχι λιγότερο σημαντικό πιστεύω ότι είναι η ιδεολογία του καταναγκασμού που ανθεί σ' Ανατολή και Δύση και δημιουργεί τον «κομφορμισμό» σαν στάση ζωής. Η απαίτηση ν' αλλάξει η ζωή μας προβάλλει με μύριους τρόπους και παρά το ότι διανύουμε φάση παρακμής των πολιτικών κομμάτων κι όχι μόνο στη χώρα μας, μπορεί κανείς αντίστροφα ν' αφουγκραστεί τον αχό από το κίνημα αμφισβήτησης που βρίσκεται σε ανιούσα. Δεν θα έλεγα λοιπόν ότι τα φαινόμενα παρακμής, δικαιολογούν την αποστράτευση όσων συνειδητοποιούν την ανάγκη για αλλαγή. Υπάρχουν ευρύτητα πεδία στράτευσής τους.

Και ένα τελευταίο: η περίοδος που διανύουμε είναι τόσο ρευστή, ώστε δεν δικαιολογείται το «σνομπάρισμα» όσων γύρω μας τεκταίνονται. Όλοι μας αισθανόμαστε την ανάγκη της περισυλλογής και του προβληματισμού.

Σαν άτομα, αισθανόμαστε αδύναμοι να συλλάβουμε την πολυπλοκότητα των σημερινών εξελίξεων. Σαν «συλλογικά υποκείμενα» θα είχαμε μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση...

Αυτό σημαίνει ότι χρειάζεται μεγαλύτερη σοβαρότητα, από τα «τρικ» στα οποία καταφεύγουν οι προβληματιζόμενοι για τους τίτλους. Οι δρόμοι και οι προοπτικές που φωτίσαν οι μεγάλοι του επιστημονικού σοσιαλισμού για τις αντιθέσεις που οδηγούν στο πέρασμα από την παλιά στην καινούργια κοινωνία, φαίνεται σαν να στόμωσαν.

Σήμερα, μπροστά μας, μπροστά στη νεολαία, η μόνη «αισιόδοξη» προοπτική που διανοίγεται έναντι της πυρηνικής καταστροφής, είναι εκείνη της υποταγής στην ερπύστρια των νόμων της συνεργασίας των δύο υπερδυνάμεων. Αυτό τροποποιεί πολλά από τα δεδομένα στα οποία στηριζόμαστε. Οι αγωνιστές της κοινωνικής απελευθέρωσης, μπορεί ν' απεραντολογούν στα πολιτικά παιχνίδια, αλλά δεν θα κάνουν τίποτα αν δεν λαμβάνουν υπ' όψιν τη νέα βασική αντίθεση που έχει διαμορφωθεί.

Νίκος Καραός

Σ ΦΥΡΟΔΡΕΠΑΝΟ ή αστέρι; Το νέο μεγάλο δίλημμα που τaráσσει τον ύπνο των μελών του ΚΚΕ εσ. τις τελευταίες μέρες. Κόμμα των εργαζομένων ή Κομμουνιστικό κόμμα, το δεύτερο μεγάλο δίλημμα. Γόρδιος δεσμός τα δύο δίλημματα χωρίζουν το κόμμα κάθετα από ηγεσία μέχρι βάση. Χάσμα ανάμεσα στις δύο κυρίως απόψεις που φαίνεται αγεφύρωτο. Πολλαπλά τα επιχειρήματα και από τις δύο πλευρές. Επιχειρήματα που αφορούν κυρίως ζητήματα ανάπτυξης και ακτινοβολίας του κόμματος.

Και η πολιτική γραμμή, η θεωρία και ιδεολογία που διαμόρφωσε τα 17 χρόνια αυτοτελούς ύπαρξής του το ΚΚΕ εσ; Ε, όχι, αυτά είναι θέσφατα. Δεν μπορούν να κριθούν, αυτά. ούτε από τη μια άποψη ούτε από την άλλη δεν μπαίνουν στη δοκιμασία των διαφωνιών, είναι κατακτήσεις δύο συνεδρίων, είναι αντιλήψεις και ιδέες που κυοφορήθηκαν στο ενιαίο ΚΚΕ και καρποφόρησαν μετά τη διάσπαση. Οι θέσεις για το νέο συνέδριο την άνοιξη δεν χωράν μειοψηφίες, όχι επειδή απαγορεύονται, απλά δεν υπάρχουν. Η πολιτική ανάλυση - γραμμή ψηφίζεται ομόφωνα! Ίσως για να διατηρηθεί η παράδοση: Το 1968 το κόμμα διασπάστηκε μετά από ομόφωνη πολιτική απόφαση.

Τα μέλη της Κεντρικής Επιτροπής διαφωνούν όμως στην προοπτική του «εργαλείου» που θα προωθήσει αυτή τη γραμμή. Συμπέρασμα: η καθήλωση και στασιμότητα του ΚΚΕ εσ. στο 1 με 2% δεν οφείλεται στις ιδέες και τη γραμμή που έφερε ως ανανέωση στην πολιτική: αυτά είναι κατά βάθος σωστά. Γι' αυτή την καθήλωση ο μόνος υπεύθυνος είναι ο ίδιος ο χαρακτήρας του φορέα. Ούτε καν η ικανότητα ή ανικανότητα των στελεχών. Ούτε αυτοί αμφισβητούνται μιας και η ίδια η ιστορική ηγεσία του κόμματος είναι και οι σημερινοί πρωταγωνιστές των δύο εκατέρωθεν προτάσεων.

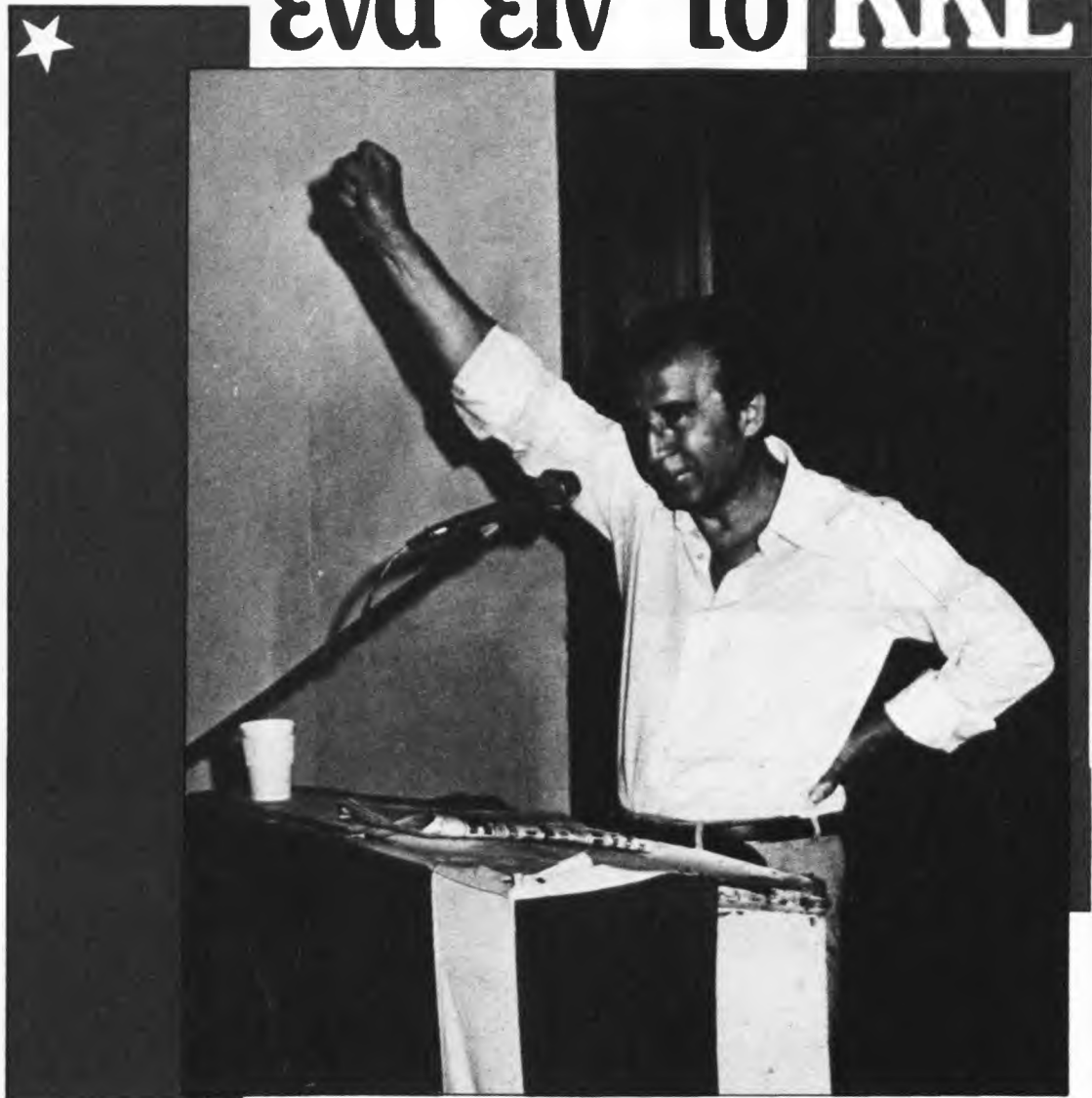
★

Είναι μερικά πράγματα, που δεν γίνονται εύκολα κατανοητά. Μένουν επιμελώς κρυμμένα, κάτω από τη γενικότητα και ασάφεια των θέσεων και προωθούνται ανάλογα με τους συσχετισμούς και τη συγκυρία. Χαρακτηριστικά:

- Το ζήτημα της συνεργασίας με το ΚΚΕ μένει στη γενικότητά του και στο ομόφωνο μέρος των θέσεων και στις 2 διαφορετικές προτάσεις για την προοπτική. Γιατί πράγματι η άποψη για μετεξέλιξη του ΚΚΕ εσ. ευνοεί αντικειμενικά (και υποκειμενικά) το άνοιγμα προς το ΚΚΕ, δεν μπορεί όμως ν' αντικρουστεί από την άλλη πειστικά όταν ήδη τα δύο κόμματα συνεργάζονται αρμονικότερα στο συνδικαλισμό και συζητάν τις επί μέρους συνεργασίες τους στις δημοτικές εκλογές.

- Το ζήτημα της προεδροποίησης του Α. Κύρκου αποτελεί πλέον μία «κατάκτηση» του ΚΚΕ εσ. Η προεδροποίηση πέρασε παραβιάζοντας κάθε καταστατική αρχή, με το αληθοφανές επιχείρημα της ακτινοβολίας του ηγέτη χωρίς ν' αμφισβητείται σήμερα από καμία πλευρά. Ποιος αλήθεια εξήγησε πειστικά την «σύγχρονη» ανάγκη ύπαρξης προέδρου σε κομμουνιστικό κόμμα, κόμμα που θέλει ν' αποτελέσει τον συλλογικό διανοούμενο της τάξης που εκπροσωπεί; Ποιος αλήθεια εξήγησε την *de facto* υποταγή στην αστική ιδεολογία του αρχηγού και του αρχηγικού κόμματος; Ποιος έθεσε ανοιχτά από τότε ότι προοπτική της προεδροποίησης είναι η αποκομμουνιστικοποίηση της φυσιογνωμίας του κόμματος, αίτημα που τίθεται σήμερα; Ποιος αποκάλυψε την αποσιώπηση αυτής της προοπτικής; Κανείς, αφού ήταν βολικές για όλες τις τάσεις οι πράγματι χαρισματικές ικανότητες του νυν προέδρου, εν όψει μάλιστα των εκλογών τότε.

Τελικά... ένα είν' το ΚΚΕ

- Το ζήτημα του ήθους και του ύφους της εξουσίας αποτέλεσε και αποτελεί το κυρίαρχο μοντέλο αντιπολίτευσης του ΚΚΕ εσ. στο ΠΑΣΟΚ. Ποιος όμως κατόρθωσε να πείσει στη μακρόχρονη ιστορία του στα ηγετικά κλιμάκια του ΚΚΕ εσ. για το ήθος και ύφος της δικής του εξουσίας; Πώς να ξεχαστεί η πολεμική που έγινε στο γραμματέα του κόμματος όταν έδινε συνέντευξη στη Μεσημβρινή, λες και οι πολέμιοι του δεν είχαν δώσει όχι και λίγες σε άλλες δεξιές εφημερίδες; Πώς να ερμηνευτεί ο αιφνιδιασμός του κόμματος από την «βόμβα Κύρκου» στα «ΝΕΑ» για τον νέο τίτλο και το νέο σήμα του μετεξελισσόμενου κόμματος; Ποιος να ξεχάσει τον κατευθυνόμενο αποκλεισμό στην εκλογή του Στ. Καρα και του Α. Μπριλλάκη στην ΚΕ στο 2(10) Συνέδριο, τότε που διαφωνούσαν και τη μετά από λίγο (για λόγους εσωκομματικής ισορροπίας) κοοπτάσιό τους στην ΚΕ; Ποιος να ξεχάσει τη φραξιολογία και τις διοικητικές παρεμβάσεις της ηγεσίας του κόμματος στον Ρήγα Φεραίο που είχαν σαν αποτέλεσμα τη δημιουργία της Β' Πανελλαδικής; Ποιος δεν διαπίστωσε ότι αντίστοιχα φαινόμενα συνέβησαν και στο πρόσφατο συνέδριο του Ρήγα; Για να μην αναφερθούμε σ' ένα σύνολο πρακτικών που αποδεικνύουν το «ήθος» που «ενώνει» το σύνολο της ηγεσίας του ΚΚΕ εσ.

Η πρόταση των Κύρκου - Μπριλλάκη - Διαμαντόπουλου για τη μετεξέλιξη του ΚΚΕ εσ. σε ευρύτερο φορέα πέρασε με σχετική πλειοψηφία στην Κ.Ε. Αν

μάλιστα προσμετρήσουμε τις δύο άλλες παραπλησίες προτάσεις η σχετική γίνεται απόλυτη πλειοψηφία. Και ενώ η πρόταση φαίνεται αρκετά ισχυρή από πλευράς υποστηρικτών στην ΚΕ, στη βάση του κόμματος δεν χαιρεί αντίστοιχης ευνοϊκής αποδοχής. Το συνέδριο του Ρήγα ήταν ένα πρώτο δείγμα της άρνησης της θέσης στη «μετεξέλιξη». Αν και ο Ρήγας δεν απεικονίζει την κατάσταση του κόμματος η συντριπτική πλειοψηφία που εξασφάλισαν οι υποστηρικτές της διατήρησης του ΚΚΕ εσ. είναι ενδεικτική. Το μεγάλο όμως ατού της στιγμής αυτή της πρότασης για «μετεξέλιξη» δεν βρίσκεται στις ίδιες τις δυνάμεις του κόμματος. Βρίσκεται έξω απ' αυτό, στην υποστήριξη της «κοινής γνώμης» η ακριβέστερα στον Τύπο που διαμορφώνει την κοινή γνώμη. Ο Τύπος, από τον δεξιό μέχρι τον Ριζοσπάστη και ιδιαίτερα το συγκρότημα Λαμπράκη (που εκφράζει αρκετά έγκυρα την κυβερνητική πολιτική) πριμοδοτεί ανεπιφύλακτα υπέρ της δημιουργίας του νέου φορέα από το ΚΚΕ εσ. Είναι φανερό ότι το κλίμα που καλλιεργείται από τον Τύπο επηρεάζει και θα επηρεάσει τα μέλη του κόμματος στις τελικές τους επιλογές στο συνέδριο της άνοιξης. Δεν μπορεί έτσι νάναι κανείς θέβαιος, στηριζόμενος στους σημερινούς συσχετισμούς, για τις καταλήξεις του συνεδρίου. Κι αυτό γιατί ακόμα δεν έχει καθοριστεί ο αριθμός των αντιπροσώπων της «κοινής γνώμης»...

Γιώργος Πιτουρόπουλος

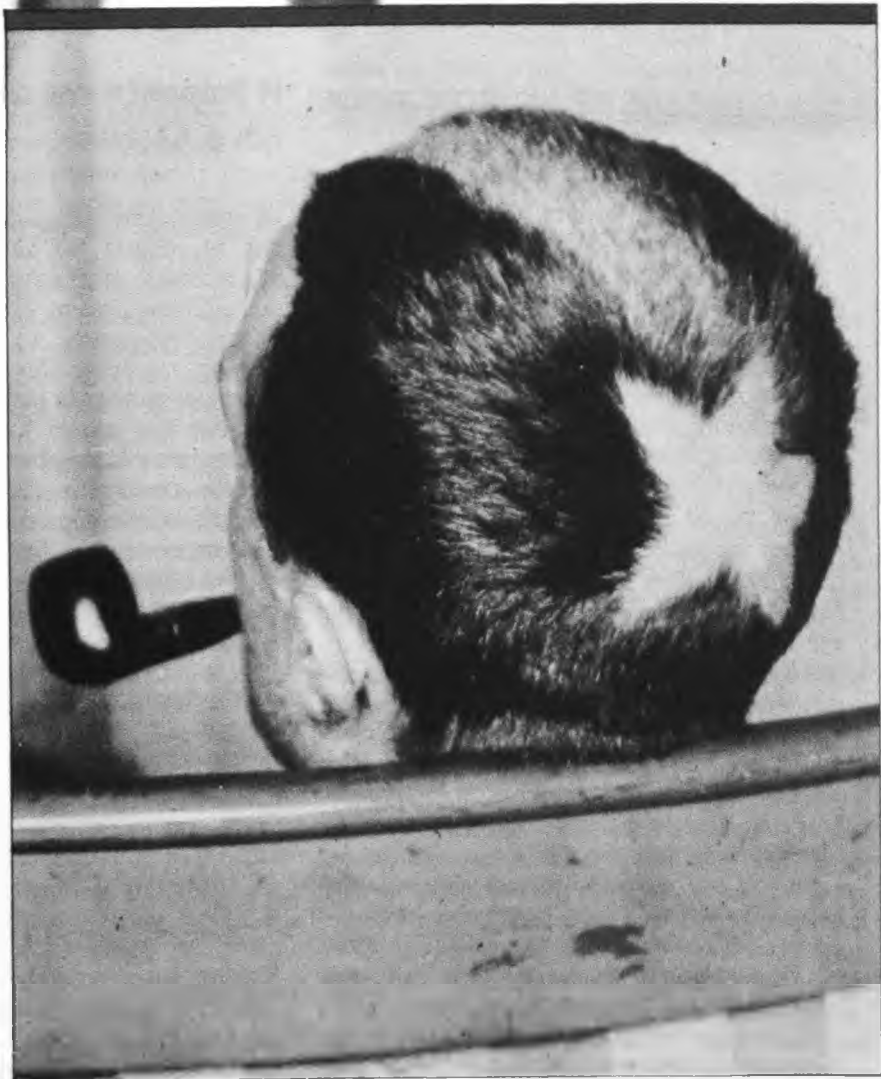

ΔΩΣΤΕ ΤΙΤΛΟ
& ΣΗΜΕΙΟ
ΣΤΟ ΚΚΕ

ολιαστή.

ο προβληματισμό σας,
για έναν Άλλο τίτλο,
ό, μοντέρνο και
θετική και όχι απλοϊκή
πλατιά ενότητα των

σχολιαστής

13

ΦΕΡΝΟΥΜΕ σήμερα στη δημοσιότητα μια επιστολή που έγραψε ο Ντ. Κρυστάλλης στη φυλακή. Πρόκειται για μια σύνθεση γνωστών και αγνώστων στοιχείων, εκτιμήσεων και υποθέσεων που αναφέρονται στο θέμα των πλαστών προκηρύξεων, της θόμβας στην Κατεχάκη, του θανάτου του πυροτεχνουργού Γκότση, της δολοφονίας Αθανασιάδη, κλπ.

Οι πλαστές προκηρύξεις

«Έχω βρεθεί μπροστά στην κατασκευή πλαστών προκηρύξεων από την ΚΥΠ, πράγμα για το οποίο δεν κατέθεσα στον ανακριτή φοβούμενος ακόμη τις πρώτες ημέρες για τις συνέπειες. Έτσι κατασκευασμένη από τον κ. Αλεξάκη προσωπικά και το επιτελείο του ήταν η προκήρυξη της «Αντιιμπεριαλιστικής Αντιαμερικανικής Πάλης» (Α.Α.Π.) που εμφανίστηκε μια φορά μετά την έκρηξη στο ξενοδοχείο Απολλων-Παλλάς στο Καθούρι, διεκδικώντας την ενέργεια. Και για το ασφαλές του λόγου καταθέτω ότι η κατασκευή έγινε σε «γιάφκα» της ΚΥΠ στην οδό Χαρίσης 4 (4ος όροφος, διαμέρισμα νοικιασμένο στο όνομα του εκδιωχθέντος σε κάποια φάση αστυνομικού υπηρετούντος στην ΚΥΠ κ. Πισινάρα). Χρησιμοποιήθηκαν σε καθαρή αντιγραφή αποσπάσματα από κείμενα των εντύπων: «Σχολιαστής», «Σοσιαλιστική Αλλαγή» (όργανο της τροτσκιστικής ΕΔΕ) και «Αριστερή Πολιτική» (όργανο μιας τάσης του άλλοτε ενιαίου ΚΚΕ μ-λ), που αναφέρονταν στην «ταξιδιωτική οδηγία» Ρέηγκαν, ενάντια στην οποία έγινε, υποτίθεται, η έκρηξη στο Καθούρι (όπως προσπαθούσε να μας πείσει η πλαστή προκήρυξη). Σε αρνητική παρατήρησή μου ότι την επομένη κιόλας (όπως και πράγματι συνέβη) τα συγκεκριμένα έντυπα θα κατ'αγγέλναν τη χρησιμοποίησή τους, ο κ. Αλεξάκης μου απάντησε ότι έτσι κι αλλιώς η διάψευση θα λειτουργούσε υπέρ του σκοπού του κειμένου που ήταν να πείσει τον κόσμο ότι η ενέργεια έγινε από κύκλους των αριστεριστών. Πίστευε, δηλαδή, το ουσιαστικό «αφεντικό» της ΚΥΠ, ότι η ενέργειά του σε μεθοδολογία (ανατίναξη παγιδευμένου αυτοκινήτου) θύμιζε Βυρπητό, είχε γίνει μάλλον από Άραβες, που είτε δε θα φρόντιζαν για την ανάληψη ευθύνης, ή εάν το έκαναν θα ακολουθούσαν τη συνήθη για αυτούς μεθοδολογία της ανάληψης με τηλεφώνημα σε κάποιο Πρακτορείο ειδήσεων κάποιας ξένης πρωτεύουσας, που εύκολα θα καλύπτονταν από μια προκήρυξη που μάλιστα θα κυκλοφορούσε σε λίγες, σχετικά, ώρες μετά την έκρηξη. Η διεργασία για την προκήρυξη γινόταν μεσημέρι, ενώ τις πρώτες πρωινές ώρες είχε γίνει η έκρηξη. Στη συνέχεια, η προκήρυξη δόθηκε για να μοιραστεί σε 4 βοηθούς του κ. Αλεξάκη που ανέλαβαν να τη ρίξουν σε προκαθορισμένα σημεία. Έτσι, μία απ' αυτές θα ρίχνονταν σε δοχείο απορριμμάτων στην οδό Περικλέους πίσω από κάποια μικρή εκκλησία (νομίζω Αγ. Ειρήνης) που βρίσκεται στο δρόμο. Οι υπόλοιπες τρεις προκηρύξεις θα ρίχνονταν σε δοχεία απορριμμάτων της μικρής πλατείας στον Καρύτση, πίσω από την εκκλησία, την πέμπτη που προοριζόταν για τη «Μεσημβρινή» ρίχθηκε κοντά στα γραφεία της, στην είσοδο του Ντράγκστορ, στη Στοά. Ο κ. Αλεξάκης πήρε στο τηλέφωνο την ιδιαιτέρα του για να τηλεφωνήσει στη «Μεσημβρινή» και τις υπόλοιπες εφημερίδες («Νέα»-«Βήμα», «Ακρόπολη»-«Απογευματινή», «Ελευθεροτυπία»). Και τούτο γιατί φρόντιζε στην εντέλεια να κοπιάρει τον τρόπο ανάληψης ευθύνης που είχε προηγηθεί είτε από την «Ε.Ο. 17Ν.» είτε από τον ΕΛΑ, είτε στην περίπτωση της δολοφονίας Αθανασιάδη, όπου συνήθως υπήρχε το στοιχείο της γυναικείας φωνής που αναλάμβανε την ευθύνη».

Μετά από ένα μήνα διαρκή πρωτοσέλιδα η «υπόθεση Κρυστάλλη» φαίνεται να περνά στο αρχείο. Με την αποφυλάκιση των ολοφάνερα σθών Τσιτσιλιάνου-Μπεχράκη αποκαταστάθηκε η βαριά τραυματισμένη περί δικαίου αίσθηση της κοινής γνώμης και παρέμεινε στη φυλακή ο «ατιμασμένος κι εγκαταλειμμένος». Ωστόσο, τα πολυσέλιδα σενάρια που συντάχθηκαν τον περασμένο Σεπτέμβριο δεν φώτισαν ούτε στο ελάχιστο τις «εντυπωσιακές» κυβερνητικές κινήσεις. Η σιωπή που ακολούθησε μπορεί να είναι λυτρωτική για τους άμεσα ενδιαφερόμενους είναι όμως ταυτόχρονα και ένοχη. Οι μόνοι που εξυπηρετούνται απ' αυτή τη σιωπή είναι οι ίδιοι που προκάλεσαν το ξέσπασμα της υπόθεσης: οι κυβερνητικές και αντιπολιτευόμενες μερίδες σε συνδυασμό με αντιμαχόμενα τμήματα του μηχανισμού καταστολής, ξένες και εγχώριες μυστικές υπηρεσίες και πάει λέγοντας.

Δ.Ψ.

Ισχυρισμοί του Κρυστάλλη απ' τη φυλακή:

«Ο Αλεξάκης έκλεψε τις γραφομηχανές του Σχολιαστή»!

Η διάρρηξη του Σχολιαστή και ο Αλεξάκης

«Η γραφομηχανή που χρησιμοποιήθηκε είχε κλαπεί από τα γραφεία του αριστεριστικού περιοδικού «Σχολιαστής», μήνες πριν την έκρηξη στο Καθούρι. Ήμουν επίσης μπροστά όταν από το τηλέφωνο που υπήρχε στη «γιάφκα» της Χαρίσης ο κ. Αλεξάκης έδινε τις τελευταίες οδηγίες για τη διάρρηξη, συστηνόντας μάλιστα να κλαπούν και δευτερεύουσας σημασίας (ενώ σκοπός ήταν ακριβώς η κλοπή της γραφομηχανής) αντικείμενα, από τα γραφεία ώστε να δοθεί η εικόνα μιας συνήθους διάρρηξης. Υπήρχαν ήδη μερικά στοιχεία που μπορούσαν να στοιχειοθετήσουν την επιδιωκόμενη κατά των στελεχών του περιοδικού «Σχολιαστής» σκευωρία. Στην προετοιμασία της εκτέλεσης του Τσάντες είχαν κλαπεί πινακίδες στα Εξάρχεια από τη μηχανή κάποιου Πέτρου που κατέθεσε ότι τη μηχανή την είχε δανειστεί από κάποιο στέλεχος του «Σχολιαστή», τον Οικονομάκη».

Η σύγκριση της προκήρυξης της Α.Α.Π. μ' ένα δείγμα κειμένου γραμμένο απ' τη γραφομηχανή που κλάπηκε απ' το Σχολιαστή διαψεύδει τον ισχυρισμό του Κρυστάλλη. Τα στοιχεία είναι εντελώς διαφορετικά. Ποια, λοιπόν, σκοπιμότητα εξυπηρετεί αυτή η παραπλανητική θεωρία του κρατούμενου πληροφωριοδότη; Δεν είναι εύκολο να δώσουμε μίαν απάντηση. Επισημαίνουμε ωστόσο αυτό τον ψευδή ισχυρισμό για να προειδοποιήσουμε τον αναγνώστη ότι κάθε άλλο παρά σαν αποκάλυψη της πραγματικής ιστορίας πρέπει να αντιληφθεί το νέο σενάριο Κρυστάλλη που παρουσιάζουμε. Κάθε πληροφορία και

εκτίμηση προτού διασταυρωθεί πρέπει να αντιμετωπιστεί με απόλυτη επιφύλαξη. Αλλά ας συνεχίσουμε με το περιεχόμενο του γράμματός:

Και άλλες γραφομηχανές...

«(Δύο ακόμα γραφομηχανές) είχαν κατασχεθεί σε κατ' οίκον έρευνα στο σπίτι του Καραμπελιά και στα γραφεία της «Ρήξης» (τότε «Ομάδας για μια προλεταριακή Αριστερά») την επομένη της ενέργειας της «ομάδας Χρ. Κασίμης» ενάντια στις εγκαταστάσεις ασυρματοφόρων της Αστυνομίας στου Ζωγράφου και θεωρήθηκαν ύποπτες, ενώ και οι ιδιοκτήτες τους επέδειξαν μάλλον αδιαφορία για την επιστροφή τους. Όταν ο αστυνομός Ρουμελιώτης «αποστάτησε» κατά την αντίληψη του κ. Αλεξάκη και πέρασε, από βοηθός του, στο γραφείο Ασφαλείας της ΚΥΠ, στην υπό τον κ. Μποσινάκη (μεγάλου και κατά την πρωθυπουργική παραδοχή του οξύτατου ανταγωνισμού ΚΥΠ-Ασφάλειας, εχθρού του κ. Αλεξάκη), το πρώην αφεντικό άρχισε να μαζεύει στοιχεία κατά του «αποστάτη» και κυρίως για την υπό τον κ. Ρουμελιώτη εισαγωγή όπλων από την Κύπρο, προορισμένων να διαμοιραστούν σε παρακρατικούς. Κάτω από την εκβιαστική πίεση αυτών ακριβώς των στοιχείων κατάφερε ο κ. Αλεξάκης να πάρει στην ΚΥΠ τις δύο γραφομηχανές της ΟΠΑ και ίσως η μία να έχει χρησιμοποιηθεί για τη γραφή των προκηρύξεων της «Επαναστατικής Ομάδας Διεθνιστικής Αλληλεγγύης, Χρήστος Κασίμης» (θόμβα που δεν εξερράγη στη δυτικογερμανική πρεσβεία) που εμφανίστηκε και πρόσφατα μετά τη σύλληψή μου, σαν «Επ. Ομάδα Χρ. Κασίμης», με τις θόμβες στις Τράπεζες ενάντια στα μέτρα λιτότητας της κυβέρ-

νησης».

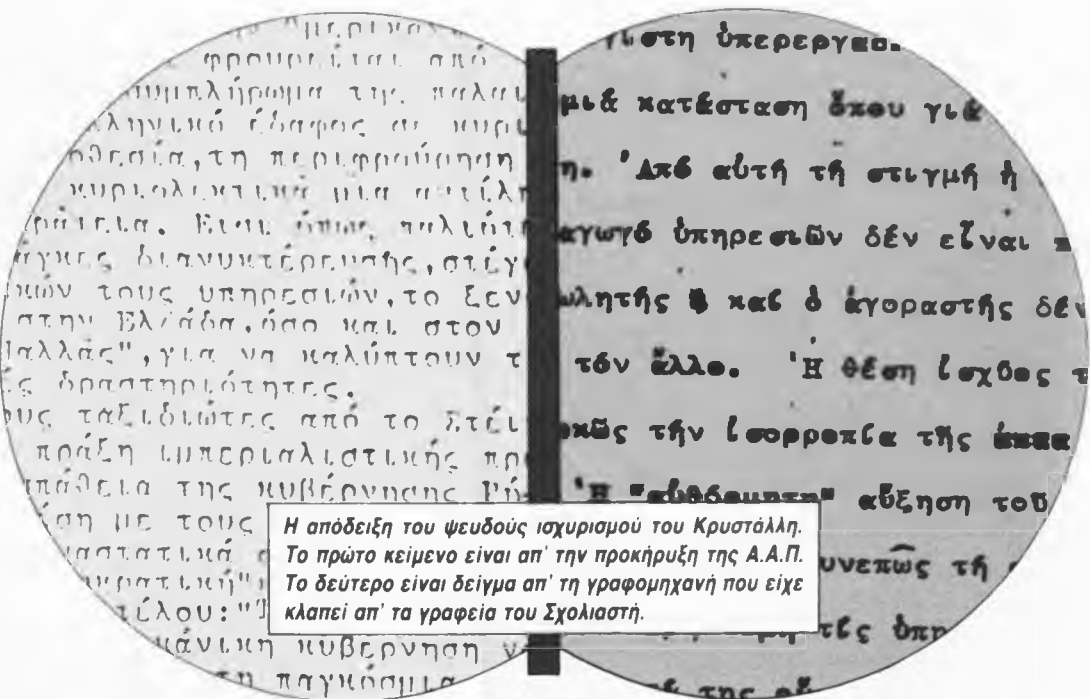
Στη συνέχεια ο Κρυστάλλης αναφέρεται στη δολοφονία του Αθανασιάδη, επισημαίνοντας ότι η προκήρυξη που είχε σταλεί μετά 48 ώρες ήταν κι αυτή πλαστή.

«Την έρευνα (για την Αντιστρατιωτική Πάλη) συνέχισε ο διάδοχος του Μπόζιου Αλεξάκης με την ίδια ένταση και τούτο γιατί πίστευε ότι ήταν οργάνωση διτρίνας κατά την κλασική λαϊκομετωπική τακτική των τρομοκρατικών οργανώσεων για το χώρο του στρατού και ότι τα μέλη της, πέραν των ευθυνών τους σε κλοπές οπλισμού από στρατιωτικούς

προσωπικά με τον ίδιο στην καφετέρια του «Κάρα-βελ». Τέτοιοι ποινικοί π.χ.συνεργάστησαν στη διαρρηξη των γραφείων του «Σχολιαστή», ακόμη πιο πρόσφατα στην αφαίρεση πινακίδων από το τύπου FIAT128 αμάξι του αρχηγού της «Ρήξης» Καραμπελιά, προκειμένου να το χρησιμοποιήσουν σε εκτέλεση τρομοκρατικής ενέργειας αλλά «17 Νοέμβρη».

Η θόμβα της Κατεχάκης

«Ιδιαίτερα 'βρώμικος' είναι και ο ρόλος της ΚΥΠ

χώρους και αποθήκες, ήταν αναμειγμένα και σε άλλες τρομοκρατικές ενέργειες κατέληξε έτσι, μετά χρόνια έρευνα, στα εξής ονόματα, που επειδή δεν εγγωρρίζα κανένα απ' αυτούς προσωπικά μ' έβαλε ν' αποστηθίσω ένα-ένα σαν ποίημα, προκειμένου ν' αλιευθεί οποιοδήποτε στοιχείο, από το χώρο των Εξαρχείων γι' αυτούς: Βρανάς, Αλευράς, Παυλίκος, Λεάκος, Εμπειρίκος, Βλασσόπουλος. Απ' ό,τι κατάλαβα πρέπει ν' αποτελούσαν κι ένα είδος μυστικής παρέας για την οποία ο κ. Αλεξάκης συγκέντρωνε συνεχώς στοιχεία. Ήξερε π.χ. ότι ο Εμπειρίκος ταξίδευε συνέχεια στο Δ. Βερολίνο, ότι συνδεόταν με κάποια Ρένα Σταυριανού, το σπίτι της οποίας παρακολουθούνταν ακόμη και κατά την παραμονή των Χριστουγέννων του '84, όπου κατά το έγγραφο που μου είχε διοχετεύσει ο Αλεξάκης, είχαν συγκεντρωθεί διάφορα άτομα, μεταξύ των οποίων και κάποιος Άγγελος που είχε έρθει από το Βερολίνο και το Άμστερνταμ».

(...)«Οπωσδήποτε η δολοφονία Αθανασιάδη δεν έγινε για να ενοχοποιηθούν μόνο τα συγκεκριμένα άτομα. Υποψιάζομαι, όμως, ότι η συγκατάθεση για το φόνο έγινε με διαταγή ανωθεν –ακουσα από τον κ. Αλεξάκη ότι την είχε εγκρίνει ο γραμματέας του πρωθυπουργού Μιχάλης Ζιάγκας– κι έκρυβε γενικότερες πολιτικές αποσταθεροποιητικές επιδιώξεις. Οπωσδήποτε τις βρώμικες επιχειρήσεις και ασφαλώς και τη δολοφονία Αθανασιάδη διεκπεραιώνει ειδικό τμήμα της ΚΥΠ, όπου προϊστάτο (πιθανώς ακόμη και σήμερα) ο «Λοχίας» (όπως τον ξέρουν όλοι) Κερτετζής, θασανιστής του ΕΑΤ-ΕΣΑ. Στο τμήμα αυτό συνεργάζονται και επιλεγμένοι «ποινικοί», π.χ. ο σεσημασμένος Κυρίμης που γνωρίζω ότι συναντιόταν επί αρχηγίας Καλαμάκη και

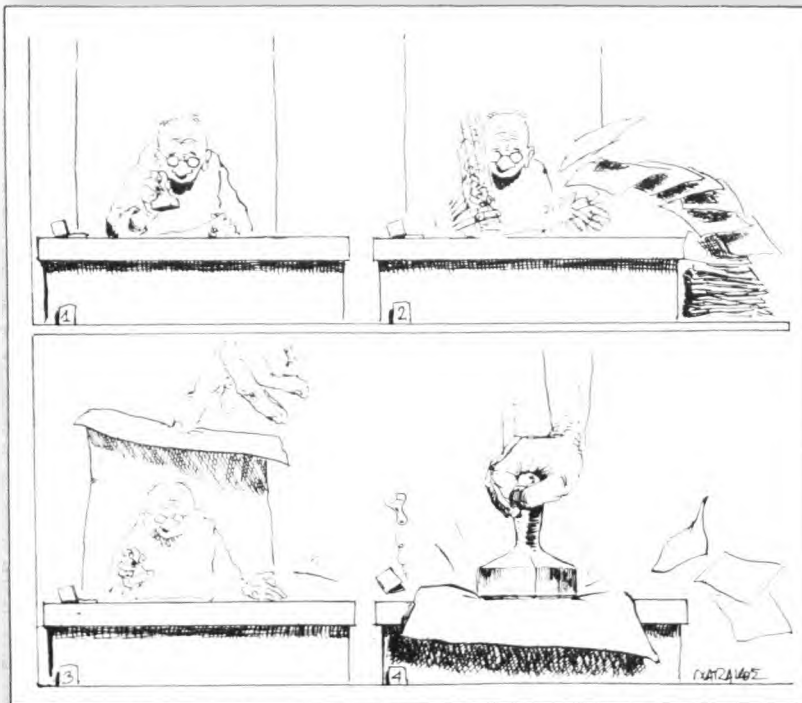
στην τοποθέτηση της θόμβας στην Κατεχάκη, κατά την ομιλία του αρχηγού της Ν.Δ. ενάντια στη «φασιστική τηλεόραση» (1.12.84). Ο ανακριτής δε γνωρίζει ορισμένες καθοριστικές λεπτομέρειες. Ότι π.χ. από τον κ. Αλεξάκη και το βοηθό του υπαστυνόμο, αποσπασμένο στην ΚΥΠ (γραφείο Ασφαλείας) Νίκο Μουδάτσο, είχαν γίνει εντατικές προσπάθειες, ν' αποσυρθούν από το χώρο της εξέδρας, μπροστά στο σουβλατζίδικο όλοι οι αστυνομικοί και να διοχετευθούν, είτε στο χώρο των εγκαταστάσεων της ΕΡΤ-2 (με τη διοχέτευση πληροφοριών για εισβολή οπαδών της Ν.Δ. στο χώρο της ΕΡΤ-2) είτε στο μήκος της προαγγελθείσης πορείας της Ν.Δ. (με τη διοχέτευση πληροφοριών για θόμβες στο μήκος της πορείας). Ενώ όμως, προφανώς κατόπιν συμβιβασμού, οι μάρτυρες αστυνομικοί φέρονται να έχουν «ξεχάσει» αυτές τις εντέχνως διοχετευθείσες από τον κ. Αλεξάκη στους κ. Μποσινάκη-Τζανάκη πληροφορίες, δε φαίνεται να ισχύει το ίδιο και με τους μηνυτές βουλευτές της Ν.Δ. Για να μετατοπίσουν μάλιστα τις δυνάμεις από την Κατεχάκη στην ΕΡΤ-2, επειδή προφανώς δεν άρκεσαν οι πληροφορίες για «εισβολή» φρόντισαν και για τη δημιουργία «στημένου» επεισοδίου, θάζοντας πράκτορες της ΚΥΠ να επιτεθούν εναντίον του δημοσιογράφου της ΕΡΤ-2 Μπάμπη Γεωργούλα και του συνεργείου που τον συνόδευε, μόλις τόλμησαν να βγουν από το περιφραγμένο χώρο της ΕΡΤ-2 και να προσπαθήσουν να τραβήξουν από κοντά τη συγκέντρωση της Ν.Δ. Από το χώρο των εγκαταστάσεων της ΕΡΤ-2, όπου βρισκόμουν όπως και όλοι οι συνάδελφοί μου σ' επιφυλακή, βρέθηκα σε μια περίεργη σκηνή. Ο Μουδάτσος, τον οποίο γνώριζα διά μέσου του κ. Αλεξάκη, να αντιδίδει με κάποιο αξιωματικό που φερόταν ως επικεφαλής της αστυνομικής δύναμης που είχε διατεθεί για τη φύλαξη των γραφείων της ΕΡΤ-2. Κατόπιν και οι δύο μαζί, βγήκαν από το χώρο

των εγκαταστάσεων της ΕΡΤ-2 και προχωρώντας προς την κατεύθυνση της διασταύρωσης της Μεσογείων με την Κατεχάκη, τον πλησίασε στιγμιαία και συνεννοήθηκε μαζί του, χωρίς προφανώς να τον ακούσει ο αστυνομικός, ο Κερτετζής. Κατόπιν ο Κερτετζής επέστρεψε στην παρέα, από την οποία είχε στιγμιαία αποσπασθεί και που σα «φάτσες» τους ήξερα ότι δούλευαν στην ΚΥΠ και συχνάζαν στη Χαρίσσης. Λίγο αργότερα, είδα τους συγκεκριμένους πράκτορες να επιτίθενται στον Γεωργούλα και το συνεργείο, ενώ την επομένη διάβασα στις εφημερίδες ότι στο συνεργείο της ΕΡΤ-2 επιτέθηκαν τάχα οργισμένοι Νεοδημοκράτες. Προφανώς, πέραν της συνήθους, σε συγκεντρώσεις, για την ΚΥΠ, επιχείρησης εκτροπής της συγκέντρωσης, μέσω επεισοδίων, επιχείρησης ρουτίνας θα έλεγα, ο βασικός σκοπός ήταν η συγκέντρωση των αστυνομικών στο χώρο των επεισοδίων, έμπροσθεν της ΕΡΤ-2, ώστε να δράσουν ανενόχλητοι οι δράστες».

Ο θάνατος του πυροτεχνουργού

(...) «Ο Γκότσης είχε «μυριστεί» την ύποπτη μεθόδευση της ΚΥΠ γιατί όλοι οι αστυνομικοί τον γνώριζαν μια και ήταν χρόνια στο επάγγελμα και είχε διασταυρώσει ότι αυτός είχε κληθεί με την παρέμβαση του Μουδάτσου να εξουδετερώσει τη θόμβα πριν ακόμη αυτή «αυθόρμητα», υποτίθεται, και τυχαία ανακαλυφθεί, από αστυνομικούς, στο σουβλατζίδικο. Πρόσθετα ο Μουδάτσος «κάρφωσε» στον Αλεξάκη ότι ο Γκότσης άρχισε να μιλάει σε δημοσιογράφους με τους οποίους έδειξε –προφανώς λόγω της χρόνιας εμπειρίας του– μόνος αυτός, από τους πυροτεχνουργούς, που είχαν κληθεί για την εξουδετέρωση της θόμβας της Κατεχάκης. Ιδιαίτερα είχε επισήμάνει, παρουσία του Μουδάτσου, το μέγεθος της θόμβας που όπως είχε δηλώσει στους δημοσιογράφους ήταν διπλάσια στο μέγεθος από τις 5 θόμβες που είχαν εκραγεί, μια βδομάδα πριν, μέσα σε μια νύχτα εν είδει μπαράζ και είχε μάλιστα διπλό μηχανισμό. Στο διήμερο που μεσολάθησε, μέχρι τη δολοφονία –και όχι ατύχημα, πάνω στη δουλειά, όπως παρουσιάστηκε– ο Αλεξάκης στις συναντήσεις μας ήταν ιδιαίτερα εξοργισμένος με τον Γκότση και επαναλάμβανε συνεχώς ότι δεν συγχωρείται άνθρωπος με την πείρα του Γκότση να είναι τόσο επιρρεπής στις επαφές με τους δημοσιογράφους και στη δημιουργία εντυπώσεων. Αναρωτιόταν μάλιστα, μήπως όλα αυτά τα έκανε ο Γκότσης υποκινημένος, υπονοώντας κάποια πολιτική σύνδεσή του με στελέχη και το χώρο της Ν.Δ. Είμαι σε θέση να γνωρίζω, ότι πίσω από τις θόμβες στην ιρακινή πρεσβεία και την αραβική οργάνωση αντιφρονούντων στο καθεστώς του Σαντάμ Χουσεϊν που υποτίθεται ότι ανέλαβε την ευθύνη, θρίσκειται η ίδια η ΚΥΠ, που απλά ήθελε να «ξεφορτωθεί» τον ενοχλητικό μάρτυρα Γκότση».

Αυτά είναι τα σημαντικότερα σημεία της επιστολής Κρυστάλλη. Ο τρόπος που είναι γραμμένη έχει πολλά κοινά με τη μέθοδο των πλαστών προκηρύξεων. Μαζί με πραγματικά στοιχεία που ο συντάκτης της έχει συλλέξει από την ανάγνωση του τύπου ή από «πληροφορίες της υπηρεσίας» του, διατυπώνονται και νέες εκτιμήσεις ή απόψεις που θέβαια είναι δύσκολο να ελέγξει κανείς την εγκυρότητά τους. Το μόνο στοιχείο που ήταν στο χέρι μας να ελέγξουμε αποδείχθηκε λανθασμένο. Η σκοπιμότητα του ισχυρισμού αυτού παραμένει ένα ερωτηματικό. Ο μόνος τρόπος να δώσουμε μίαν απάντηση είναι να σπάσει το πέπλο της σιωπής που έχει καλύψει την υπόθεση και να αρχίσει η επανεξέτασή της όχι πια σαν σκάνδαλο, αλλά σαν μείζον πολιτικό θέμα.

Καταλήψεις σπιτιών

ΑΘΗΝΑ : Οι επισκευές στο κατελημμένο σπίτι της Χαρ. Τρικούπη 91 έχουν τελειώσει. Το τριώροφο-ακατοίκτο εδώ και δεκαεφτά χρόνια —ήταν σε αρκετά κακή κατάσταση και —επιπλέον— ο τόπος, όπου αφήνονταν τα σκουπίδια της γειτονιάς. Όταν έγινε η κατάληψη, η ιδιοκτήτρια του σπιτιού δήλωσε πως «αφού έχουν ανάγκη τα παιδιά ας μείνουν, αρκεί να μην κάνουν φασαρίες». Το ίδιο έκανε και η αστυνομία. Η ομάδα άστεγων φοιτητών, που πήρε την πρωτοβουλία της κατάληψης, χρειάστηκε να κάνει τ' αδύνατα-δυνατά και ευτυχώς (χάρη και στην ηθική αλλά και υλική συμπαράσταση των περίοικων) το σπίτι έγινε από τα ωραιότερα της γειτονιάς. Τελικά το σπίτι, αφού πέρασε πς δυσκολίες των επισκευών και του καθορισμού του χαρακτήρα της κατάληψης, θα στεγάσει, μόνιμα ελπίζουμε, γύρω στα 15 άτομα.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: Οι άστεγοι φοιτητές και νεολαίοι, που κατάλαβαν το —πανεπιστημιακής ιδιοκτησίας— πενταόροφο της παραλιακής λεωφόρου Νίκης 39 είχαν να κάνουν μ' ένα καταπληκτικό κτίριο (σε ωραία τοποθεσία, φρεσκοβαμμένο κτλ.) που αντιμετώπιζε ωστόσο, προβλήματα θέρμανσης (πολύ κρύο!) και ύδρευσης (μια βρύση για ολόκληρο το πενταόροφο). Τώρα αυτά λύθηκαν και οι 30 κάτοικοι θα μπορέσουν να το 'φχαριστηθούν. Βέβαια η οδοντιατρική σχολή (στην οποία ανήκει το κτίριο) ισχυρίζεται ότι το ήθελε για να εγκαταστήσει ερευνητικό κέντρο (λίγο σαθρό επιχείρημα, αν σκεφτούμε ότι το κτίριο ήταν οκτώ με δέκα χρόνια άδειο...). Ίδωμεν...

ΞΑΝΘΗ: Αυτή είναι και η πιο ενδιαφέρουσα κατάληψη, από πλευράς μαζικότητας και σύνθεσης του κόσμου και επιπλέον η πιο άγνωστη —μιας και δεν έχει αναφερθεί στον τύπο σχεδόν τίποτα για αυτήν. Πρόκειται για την κατάληψη κρατικού συγκροτήματος κατοικιών από 56 οικογένειες. Το κράτος καθυστέρησε την κλήρωση των κατοικιών από το 1977 (κι ενώ ήταν ήδη μισοτελειωμένες) αναπροσαρμόζοντας συνέχεια πς προδιαγραφές για να προσαρμόζονται ανάλογα και οι λίστες των υποψηφίων και να χωράνε και οι εκάστοτε δικοί του (μήπως όμως και για να μην χωρέσουν κάποιες μουσουλμανικές οικογένειες;). Μετά από την κατάληψη κι επειδή η κατάσταση πίεζε, η κλήρωση ορίστηκε για το Γενάρη. Δεν έχουμε ακόμα μάθει π' έγινε. Πάντως οι διασπαστικές προσπάθειες των «υπεύθυνων» έδωσαν και πήραν. Φτάσανε να προτείνουν στους ανηρωσώπους των «καταληψιών», όταν αυτοί τους επισκέφτηκαν, να δώσουν σ' αυτούς σπίτια για να υπονομεύσουν πς προσπάθειες της συλλογικότητάς τους. Αυτά τα σχέδια και πιθανότερο και τα ερχόμενα, συνάντησαν και θα συναντήσουν εμπόδιο στην αποφασιστικότητα των καταληψιών. Νεότερα πάντως μετά την κλήρωση, που, επαναλαμβάνουμε, έχει συν τοις άλλοις, στόχο ν' αφήσει απ' έξω πς τέσσερις μουσουλμανικές οικογένειες που συμμετέχουν στην κατάληψη και όχι μόνον αυτές...

Α. Γ.

Παρα-στρατιωτικά

■ Στο στρατό, ως γνωστόν, εκατοντάδες νέοι πμωρούνται με αυστηρό τρόπο, γιατί διαβάζουν εφημερίδες. Επίσης εκ του κανονισμού, απαγο-

ρεύεται η επώνυμη αρθρογραφία σε έντυπα και η άσκηση οποιουδήποτε άλλου επαγγέλματος.

Αυτά τα «δημοκρατικά δικαιώματα» όμως δεν ισχύουν για όλους. Για παράδειγμα: αν είσαι «τσάτσος» του κ. Δροσογιάννη και αν αντί να σαι στα σύνορα (όπως όλοι οι φαντάροι επί οκτάμηνο, υποτίθεται), βρίσκεσαι στο Γραφείο Τύπου του ΥΠΕΘΑ, τότε όχι μόνο δεν κάνεις τίποτα κατά τη θητεία σου (μαγκιά σου), αλλά μπορείς να γράφεις επωνύμως για την εφημερίδα σου ή να κάνεις εκπομπή στο ραδιόφωνο! Φυσικά κατά την άσκηση του δημοσιογραφικού τους λειτουργήματος οι «προοδευτικοί» αυτοί νέοι, δεν είχαν να πουν τίποτα για τους υπόλοιπους φαντάρους και τα δικαιώματά τους. Εμείς απλώς ζητάμε την επέκταση των εντυπωσιακών «κατακτήσεων» των υμετέρων «τσάτσων» ... σ' όλους τους φαντάρους. Ζητάμε πολλά;

■ Αν την άλλη όψη του στρατού τώρα. Στο 239 Τ.Ε. της ΣΑΜΟΥ υπάρχει ένας διοικητής. Ονομάζεται Φ. Προκοπέας και έχει επιβάλλει την «πειθαρχία» δημιουργώντας ένα καθεστώς τρόμου στο τάγμα:

— Έδειρε φαντάρο γιατί «κατείχε εφημερίδα».

— Βρίζει ως «μαλάκες, γαμημένους, ρουφιάνους» τους ...φρουρούς της πατρίδας.

— Έριξε 5μερη φυλάκιση σε φαντάρο επειδή γλύστρησε και έσπασε το πόδι του!

— Το 1/3 των απολυομένων κάθε σειράς (ΕΣΣΟ) έχει τουλάχιστον από 20 μέρες φυλακή.

— Πλέκει, σε κάθε ευκαιρία, το εγκώμιο της «άρπας οργάνωσης» του ναζιστικού στρατού!

Αυτά μας γράφουν, μεταξύ άλλων, οι στραπώτες του 239 Τ.Ε. και επειδή ήδη ένας έκοψε πς φλέβες του, μήπως κάτι πρέπει να γίνει με τον Προκοπέα;

■ Κυκλοφόρησε το 6ο τεύχος της ΘΗΤΕΙΑΣ, περιοδικού της ΚΕΕΔ. Υποστηρίζει σε αφιέρωμά του ότι: «φουντώνει η πάλη για τον συνδικαλισμό πς ένοπλες δυνάμεις». Μακάρι σύντροφοι! Φτάνει να μην εννοείτε την «πάλη» ...για τα επιδόματα και τα επιπλέον προνόμια των αξιωματικών. Και είμαστε δυσπιστοι ως προς τον προτεινόμενο συλλήδην συνδικαλισμό, διότι αλλιώς η ΘΗΤΕΙΑ θεωρεί (με αφορμή το βιβλίο του Στ. Λαγκαδιανού: «Εν, δυο,κάτω») σαν τεχνικό τον διαχωρισμό μονίμων και εφέδρων. Επιπλέον γράφει ότι οι αιτίες που τον γεννούν (άρα υφίσταται ο διαχωρισμός) βρίσκονται στο ρόλο, τη δομή, την εξάρτηση κλπ του στρατού.

Επειδή λοιπόν ο διαχωρισμός είναι πραγματικός και επειδή οι φαντάροι είναι τα θύματα αυτού του καθεστώτος, το πρώτο που πρέπει να υποστηριχθεί είναι η οργάνωση πς δικής τους ΑΜΥΝΑΣ. Ο συνδικαλισμός των στραπτών δηλαδή.

Δ.Τ.

έματα ήτανε

Τις τελευταίες εβδομάδες του '85 ο πρόεδρος Ρήγκαν φρόντισε να τάρξει συνειδήσεις μέσα στο δικό του κράτος υπογράφοντας τη φιλελεύθερη εντολή που καθιστά υποχρεωτική τη χρήση του ανιχνευτή ψεύδους για όλα τα μέλη της διοίκησης που έχουν πρόσβαση σε μυστικές πληροφορίες. Με το δικό του στυλ διακυβέρνησης, τα κατάφερε πάλι να συνδέσει τον κινηματογράφο με την πολιτική και τον Όργουελ, τους ορούς αληθείας και τον 007 με τα υποχθόνια κομμούνια που ροκανίζουν τα θεμέλια του ελεύθερου κόσμου.

Η πρωτοβουλία αυτή του προέδρου είχε προληπτικό χαρακτήρα, μετά από ένα ζεστό καλοκαίρι ακουσίων και μη μεταναστεύσεων πρακτόρων, έτσι ώστε σαν προφυλακτικό μέτρο ίσως πρέπει στο μέλλον να περιμένουμε και έλεγχο για AIDS στους νεαρούς κλητήρες του Καπιταλίου.

Εξίσου όμως δεν στερούνταν θεατρικότητας, κι έτσι ο αρχηγός με την κίνησή του μοίρασε τους ρόλους:

— Ο Υπουργός Εξωτερικών Σουλτς δέχτηκε να υποβληθεί στο τεστ μόνο την ημέρα που θα του αποσύρει την εμπιστοσύνη του ο πρόεδρος, οπότε και θα παραιτηθεί (Αυτή είναι η εκ του ασφαλούς χρήση, χώρια που ο καθένας καταλαβαίνει πως το βρισίδι θα είναι αληθινό).

— Στο λόμπυ κατά του μέτρου βρίσκεται σύσσωμη η Foreign Service Association, η μεγαλύτερη ένωση διπλωματών. Είναι αυτοί που εξ επαγγέλματος είναι αναγκασμένοι να αυτονομούνται απ' την αλήθεια. (Με τη λογική αυτή ο επικεφαλής τους Σουλτς θάπρεπε να θεωρηθεί ως ο αρχιψεύταρος).

— Το μέτρο στήριξε ανεπιφύλακτα ο αρχηγός της CIA που θέλει να υποβληθεί στην εξέταση για να δώσει το καλό παράδειγμα. Και σκέφτεσαι πως σίγουρα ξέρει τα θέματα (ΚΑΤΣ=ΑΠΑΤΗ-ΟΛΑ ΣΙΚΕ).

— Υποστηρικτές είναι όμως κι ο Ορτέγκα της Νικαράγουας που, προσπαθώντας όπως-όπως να αποφύγει αμερικάνικη εισβολή στη χώρα του, πρότεινε να υποβληθεί στο τεστ, αλλά ταυτόχρονα με τον Ρήγκαν —πραγματικό ντέρμπυ. Αλλά, αφήνοντας τα μίσση και τα πολιτικά πάθη κατά μέρος, η μέθοδος αυτή —που βασίζεται σε μετρήσεις του ρυθμού της καρδιάς, της αρτηριακής πίεσης, της αναπνοής και της εφίδρωσης— πόσο καλύτερα δε θα ταίριαζε σε κάποιον άνθρωπο, όπως στη διερεύνηση της αγάπης, την ανίχνευση του πραγματικού πόθου, τη διαπίστωση του γνήσιου οργασμού. Ποιος των εραστών θα κατέφευγε τότε σε παρακινδυνευμένες απόπειρες προσποίησης; (Make love, not war).

Με τον τρόπο αυτό οι 5.000 ειδικοί

τεχνικοί της αμφιλεγόμενης δικαστικά μεθόδου, που ωστόσο βγάζουν το ψωμί τους ανιχνεύοντας φιλαλήθη επίδοξα στελέχη για τον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας, θα χάσουν ίσως την μπίζνα με τους 100.000 δημοσίους λειτουργούς, θα αποκτήσουν όμως δουλειές με φούντες στο σύνολο του πληθυσμού, ενώ το 1984 θα χάνεται όλο και περισσότερο στον ορίζοντα.

Κι όσο για μας, η ευχή είναι να μην καταντήσουμε σαν εκείνον, του Θερβάντες, που «τον καταφρονούν και τον κοροϊδεύουν επειδή (στα βασανιστήρια) ομολόγησε την πράξη του και δεν είχε καρδιά να λέει το όχι γιατί λένε πως το όχι έχει όσα γράμματα και το ναι, και πως είναι πολύ τυχερός εκείνος που η ζωή του ή ο θάνατος βρίσκονται απάνω στη γλώσσα του κι όχι στις γλώσσες των μαρτύρων και στα διάφορα τεκμήρια».

Γ.Κ.

νυπότακτος... συνδικαλισμός

Από την Επιτροπή ανυπότακτων Εξωτερικού μάθαμε μεταξύ άλλων και το εξής χαριτωμένο: Όταν το περασμένο καλοκαίρι, μια επιτροπή από 5 ανυπότακτους επισκέφτηκε τον κ. Δροσογιάννη στο γραφείο του (26 Αυγούστου 1985 με συγκέντρωση ενδιαφερομένων έξω απ' το ΥΕΑ) ο υπουργός απέρριψε όλα τα βασικά αιτήματά τους:

1. Χορήγηση 5ετούς διαβατηρίου.
2. Αλλαγή της στρατολογικής νομοθεσίας.
3. Χορήγηση 3μηνι επίσης άδειας παραμονής στην Ελλάδα.

Αυτό βεβαίως ήταν περίπου αναμενόμενο. Όμως ο εγωισμός του μέλους της επιτροπής μας εντυπωσιάζει. Ούτε λίγο ούτε πολύ ζήτησε απ' τον κ. Δροσογιάννη τη λύση του ατομικού του προβλήματος με αντάλλαγμα την επένδυση κεφαλαίων στην Ελλάδα για τη βοήθειά της στην αγορά. Μιράζ! Το πιο περιεργο είναι, όπως μας βεβαιώνουν, ότι ο υπουργός του είπε: να περάσει την επομένη να το συζητήσουν! Λέτε αυτό να εννοούσε ο αρμόδιος για θέματα θητείας υπουργός όταν δήλωνε το περασμένο φθινόπωρο ότι δεν τον επισκέφθηκαν δυστυχώς οι ανυπότακτοι για να συζητήσει μαζί τους και να τους διευκολύνει κατά περίπτωση.

Πάντως στο 1986 οι πιέσεις για να λυθεί το «το καθεστώς εκτάκτων μέτρων» κατά των ανυπότακτων προς την κυβέρνηση, διευνοποιούνται. Ευρωπαίοι Βουλευτές ή ευρωβουλευτές στέλλουν διαμαρτυρίες και διαβήματα.

Δ.Τ.

τρατός και σπερματοζωάρια...

Ο Λοχαγός (ιατρός) Δερμιτζάκης Αθανάσιος υπηρετεί σε υγειονομική μονάδα της Χίου. Την Άνοιξη του 1985 οι φήμες αρχίζουν να οργιάζουν σε πολλά τάγματα του νησιού ότι ο Λοχαγός «εκμεταλλεύεται οικονομικά το σπέρμα των φαντάρων». Οι φήμες φθάνουν μάλιστα μέχρι την Αθήνα (Διεύθυνση Υγειονομικού, 401 Γ.Σ.Ν.Α.).

Τον Ιούνιο 1985 ανώνυμη καταγγελία στέλνεται στον εισαγγελέα πλημμελειοδικών Χίου, στη Νομάρχη Χίου Κα Μαρκογιαννάκη Αλεξάνδρα, στο Δ.Σ. του Σκυλίτσειου Νοσοκομείου Χίου. Όλοι τους σιωπούν και «κουκουλώνουν» το καταγγελλόμενο γεγονός. Στο στρατιωτικό επίπεδο, ο «ιεραρχικά αρμόδιος» Ταξίαρχος Σφακιανάκης Αχιλλέας ασχολείται με την καταγγελία και επιβεβαιώνει την αλή-

θεια της: Ο Ιατρός Δερμιτζάκης παραδέχεται την πράξη του (αμοιβή: 1.000-1.500 δρχ. η δόση σπέρματος) και ισχυρίζεται ότι το έκανε «για πειραματικούς λόγους». (Το σπέρμα δινόταν στην ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ «ΕΛΕΥΘΩ», Δεληγραμμάκια 17, Χίος). Το γεγονός αυτό, ομολογεί στον Ταξίαρχο και ένας «δότης», ο φαντάρος Ι.Κ. του 96 ΤΥΕΘ. Ο λοχαγός Δερμιτζάκης πηγαίνει από τον Ταξίαρχο με την «αυστηρότατη» ποινή της 10ήμερης φυλάκισης (!!!) «γιατί έκανε πειράματα χωρίς ενημέρωση της υπηρεσίας και χρησιμοποίηση σε αυτά φαντάρου».

Και η υπόθεση «κλείνει» σ' αυτό το σημείο.

Τι να πρωτοθαυμάσουμε! Τη στάση του εισαγγελέα και της νομάρχη που δεν ενόχλησαν καν την ιδιωτική κλινική και τον Λοχαγό-Ιατρό; (Το σεβαστό σώμα των ελλήνων αξιωματικών θα προσβάλλουμε τώρα. Και ειδικά όταν οι άνθρωποι είναι απασχολημένοι με άλλες επιδόσεις: για παράδειγμα, τη δεξίωση που οργάνωσε η Κα Νομάρχης στη πρόσφατη πανελλαδική απεργία της ΓΣΕΕ προς τιμήν των Χιωτών απεργασπιστών. Για να μην κρυβουμε όμως και την αλήθεια, οφείλουμε να σχολιάσουμε και την ευαισθησία επέναντι στους φαντάρους που επέδειξε η Νομάρχης την πρωτοχρονιά, μοιράζοντας δώρα σαν ανγνωρίση του έργου τους: μέχρι το σπέρμα τους προσφέρουν στην πατρίδα!)

Η τον Κο ταξίαρχο που δεν πηγαίνει ουσιαστικά τον Λοχαγό; Οι φαντάροι βέβαια εξακολουθούν να πηγαίνουν με πολυήμερες φυλακίσεις για ασήμαντα ανθρώπινα «παραπτώματα» στα διάφορα τάγματα του νησιού (643 ΤΕ, 218 ΤΕ, 96 ΕΑΡΜΕΘ, 96 ΤΕ, 96 ΜΕΘ και όχι μόνο).

Δεν γνωρίζουμε αν ο Λοχαγός συνεχίζει τις δραστηριότητές του καλυμμένα. Σίγουρα όμως δεν σταματά τις ανθρωπιστικές του επιδόσεις. Τον Ιούλιο '85 ήταν επόπτης ιατρός στο ΣΤΕΠ (στρατιωτικό νοσοκομείο). Στρατώντας του 218 ΤΕ χρειάζονταν επειγόντως (βγαλμένη ωμοπλάτη) τη βοήθεια του Λοχαγού σαν ιατρού-αναισθησιολόγου. Ο Λοχαγός ειδοποιήθηκε αλλά... δεν προσήλθε (πρόσθετα υποχρεωμένος σαν επόπτης-ιατρός) «γιατί ήταν καλεσμένος σε τραπέζι». Έτσι ο φαντάρος περίμενε 2 ώρες σε δραματική κατάσταση μέχρι να μεταβεί για βοήθεια ο αναισθησιολόγος του Σκυλίτσειου Νοσοκομείου Χίου (όπου αντιμετωπίζονται τα ορθοπεδικά προβλήματα φαντάρων). Και βεβαίως δεν μιλήσαμε καθόλου για το παρελθόν (φασιστική συμπεριφορά, απειλές, ημωρίες, κλίμα τρομοκρατίας) του Λοχαγού-Ιατρού ή και το παρόν (δημόσια δήλωση σε μόνιμους υπαξιωματικούς και δοκίμους ότι θα τους αναγκάσει ή να παραιτηθούν ή να αυτοκτονήσουν). Ίσως γιατί τα προηγούμενα «αρκούν».

Στρατιώτες Χίου

Ο Ευρω-φασισμός και η Ελλάδα

ΜΕ ΜΟΝΑΔΙΚΗ εξαίρεση το ΠΟΝΤΙΚΙ, ο ελληνικός τύπος υποδέχτηκε με έκδηλη ικανοποίηση την «Έκθεση για την Άνοδο του Φασισμού και του Ρατσισμού στην Ευρώπη» που υπέβαλε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο η αρμόδια εξεταστική επιτροπή. Ως γνωστόν εισηγητής αυτής της επιτροπής ήταν ο ευρωβουλευτής της Νέας Δημοκρατίας κ. Δημήτρης Ευρυγένης. Σε ορισμένες μάλιστα περιπτώσεις η ικανοποίηση πήρε διαστάσεις μάλλον αδικαιολόγητου ενθουσιασμού: «Η έκθεση Ευρυγένη... αποτελεί ένα υπόδειγμα επιστημονικής γραφής που ξεπερνά κατά πολύ τις μετριόφρονες ελπίδες του συντάκτη της» μας λέει ο Π. Ν. Στάγκος στο ΑΝΤΙ (τ. 306). Βέβαια για την ποιότητα του αποτελέσματος ο Π. Ν. Στάγκος δεν είχε καμιά αμφιβολία αφού «... ο επιστημονικός βίοφ (του εισηγητή) αλλά και η πολιτική θητεία του σε βθνικούς και διεθνείς μηχανισμούς προάσπισης των δικαιωμάτων του ανθρώπου αποτελούσαν εγγυήσεις προσήλωσης της ίδιας της εξεταστικής επιτροπής στο αντικείμενό της».

Κανείς δεν μπορεί να αρνηθεί ότι η εισηγήση του καθηγητή Ευρυγένη είναι «μία επίπονη και έντιμη εργασία» (Γ. Βότσης, Ελευθεροτυπία, 10.12.85). Και έχει τούτη την ξεχωριστή αρετή: Να εξετάζει πράγματι τις ακροδεξιές ομάδες και τις φασιστικές συμπεριφορές χωρίς να καταφεύγει σε κατ' αντιδιαστολή περιγραφή πρακτικών των «δύο άκρων». Είναι πάγια στους διεθνείς οργανισμούς η λογική αυτού του συμψηφισμού που βάζει στην ίδια μοίρα τους καταπιεστές και τους καταπιεζόμενους, τους εγκληματίες και του ιδεολόγους, τους θύτες και τα θύματα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα μιας τέτοιας λογικής είναι το Verfassungsschutzbericht (Έκθεση της επιτροπής προστασίας του συντάγματος) που εκδίδεται κάθε χρόνο στη Δ. Γερμανία και συμπεριλαμβάνει νόμιμες και παράνομες οργανώσεις όλου του πολιτικού φάσματος δημιουργώντας ένα πρωτοφανές θεσμοποιημένο κρατικό φακέλωμα. Η έκθεση Ευρυγένη αποφεύγει αυτή την πεπατημένη (όσο κι αν χρησιμοποιεί το Verfassungsschutz bericht στην ανάλυση των δεδομένων για τη Δ. Γερμανία). Δεν το επιτρέπει άλλωστε η ίδια η απόφαση για τη σύσταση της επιτροπής εφόσον δεν αναφερότανε γενικά σε «τρομοκρατία» ή βία ή κ.λ.π. αλλά στην «άνοδο του φασισμού και του ρατσισμού». Σε ορισμένα θέματα επιμέρους σημεία της έκθεσης αυτή η αντίληψη «συμψηφισμού» κάνει την εμφάνισή της. Προς μια τέτοια κατεύθυνση λειτουργεί η αναφορά στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης. Όπως σημειώνει ο κ. Ευρυγένης, συμμερίζεται «τις απόψεις του κ. Γκλυκσμάν ότι αυτό που εδώ επιβάλλεται ως έννοια είναι ο ολοκληρωτισμός». Πρόκειται για τη γνωστή «θεωρία» των γάλλων «νέων φιλοσόφων» που είναι κι αυτή αναβίωση των βασικών ιδεολογικών καταβολών του ψυχρού πολέμου. Για να χρησιμοποιήσουμε τα λόγια του Ντ. Λεκούρ: «Οι δυτικοί ιδεολόγοι κατασκευάζοντας τεχνητά μια ιδιαίτερη κατηγορία πολιτικών καθεστώτων με ιδιάζοντα χαρακτήρα (τα ολοκληρωτικά καθεστώτα) επεδίωκαν να αποσπάσουν την προσοχή του κόσμου από το γεγονός ότι το χιτλερικό καθεστώς είχε βάση **καπιταλιστική**».

Είναι φυσικό για μια έκθεση πολυκομματικής επιτροπής να σκοντάφτει στον ίδιο τον ορισμό του φασισμού και του ρατσισμού. Ψάχνει για μια «τεχνική και λειτουργική» διατύπωση όπου να συμπίπτουν οι απόψεις όλου του κοινοβουλευτικού φάσματος. Το αποτέλεσμα είναι βέβαια ο θεωρητικός εκλεκτικισμός. Αναμιγνύοντας απόψεις τόσο διαφορετικές όσο π.χ. του Revel και του Mandel αυτό που απομένει δεν είναι παρά μια ταυτολογία: «Το θεμελιώδες χαρακτηριστικό του φασισμού συνίσταται σε μια εθνικιστική στάση που κατ' ουσίαν αντι-

στρατεύεται τις αρχές της δημοκρατίας, το πρωτείο του Δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες».

Το πρόβλημα όμως που προκύπτει απ' αυτή τη θεωρητική αμηχανία δεν είναι καθόλου θεωρητικό. Σ' όλη την έκταση της μελέτης είναι εμφανής η έλλειψη μιας ολοκληρωμένης αντίληψης για το αντικείμενο που αντιμετωπίζει και το πράγματι πλούσιο υλικό που έχει συγκεντρωθεί είναι εντελώς αδύνατο να ταξινομηθεί με τρόπο που να εξάγονται κάποια πειστικά συμπεράσματα. Η κυριότερη αδυναμία της έκθεσης είναι η επιμονή στην απαρίθμηση των εξτρεμιστικών μικροομάδων της άκρας δεξιάς και η υποτίμηση του λανθάνοντος κοινωνικού φασισμού και του κρατικού ρατσισμού. Αναφέρω ενδεικτικά το υποκεφάλαιο για τη Δ. Γερμανία. Μόνο στην τελευταία από τις 23 παραγράφους αναφέρεται η «ένταση των αισθημάτων ξενοφοβίας», στη χώρα που ξέρουμε ότι τα τελευταία χρόνια συγκλονίστηκε απ' την κραυγή «Ausländer raus» («έξω οι ξένοι») και που πρώτη πήρε μέτρα εκδίωξης των μεταναστών απ' την επικράτειά της. Αλλά ακόμα και αυτή την ελάχιστη αναφορά ο κ. Ευρυγένης επιχειρεί να την υποβαθμίσει: «Ο καθηγητής Scheuch δεν βλέπει εδώ φυλετική σύγκρουση, αλλά μάλλον το αποτέλεσμα μιας πολιτιστικής αναμετρήσεως και της δυσκολίας ενσωματώσεως που εμφανίζουν ορισμένες κατηγορίες παρεπιδήμων...» Μ' άλλα λόγια για τα αισθήματα ξενοφοβίας ευθύνονται... οι ίδιοι οι ξένοι. Αυτό ισχυρίζεται, άλλωστε, ρητά η έκθεση για την περίπτωση της Δανίας: «Παρατηρείται αύξηση των αισθημάτων ξενοφοβίας που μοιάζει να οφείλεται κατ' ουσία στην πρόσφατη φιλελευθεροποίηση των όρων υποδοχής των πολιτικών προσφύγων». Εδώ ευθύνεται... η φιλελευθεροποίηση. Φαίνεται ότι ο ρατσισμός κατόρθωσε να παρεισφρύσει στην έκθεση απ' το παράθυρο.

Και όμως, στα χέρια της επιτροπής βρέθηκε ένα πλούσιο υλικό που μπορούσε να την οδηγήσει σε μια εντελώς διαφορετική κατεύθυνση. Για την ίδια τη Δ. Γερμανία που ήδη μας απασχόλησε μπορεί κανείς να βρει στα «ψιλά» της έκθεσης ένα ανατριχιαστικό ντοκουμέντο: «Σύμφωνα με απόφαση του Εφετείου της Φραγκφούρτης στις 8.1.85 η απαγόρευση εισόδου σε εστιατόρια για άτομα τουρκικής καταγωγής αποτελούσε οπωσδήποτε φυλετική διάκριση χωρίς ωστόσο να είναι πράξη που προσβάλλει την αξιοπρέπεια των εν λόγω ατόμων».

Αλλά ας έλθουμε στο κεφάλαιο που αφορά την Ελλάδα. Όχι μόνο είναι ελλιπέστατο και γενικόλογό, όπως σημειώνει το ΠΟΝΤΙΚΙ, αλλά επιχειρεί και να ωραιοποιήσει την κατάσταση. Η Ελλάδα εμφανίζεται ως όαση αντιφασισμού και ξενοφιλίας. Τα ίδια τα στοιχεία όμως που βρίσκονται διάσπαρτα μέσα στην έκθεση διαψεύδουν αυτή την ιδυλλιακή

εικόνα. Δύο παραδείγματα:

α) Γράφει ο κ. Ευρυγένης: «Είναι βέβαιο ότι οι πολυάριθμοι Εβραίοι (στην Ελλάδα) δεν αντιμετώπισαν γενικώς αντισιμιτική συμπεριφορά» (σελ. 51). Ενώ για την Αυστρία εκτιμά ότι «όπως κατά το παρελθόν έτσι και σήμερα μπορούμε επίσης να διαπιστώσουμε έναν κάποιο αντισιμιτισμό» (σελ. 75). Και όμως, σύμφωνα με τον πίνακα του Μ. ΜΑΥ που δημοσιεύεται στη σελ. 172, κατά το έτος 1982 διαπιστώθηκαν 32 αντισιμιτικά επεισόδια στην Αυστρία και 34 στην Ελλάδα.

β) Στο κεφάλαιο για Ισπανία κρίνεται σκόπιμο να αναφερθεί ότι «χρειάστηκε αστυνομική προστασία για να μπορέσουν ορισμένα παιδιά τσιγγάνων να εισέλθουν στο γυμνάσιο Severo Ochoa της Μαδρίτης» (σελ. 72). Στην Ελλάδα, αντίθετα, «η σημαντική παροικία των αφρικανών σπουδαστών έχει ενταχθεί αρμονικά τόσο στο πανεπιστήμιο όσο και γενικότερα στο κοινωνικό περιβάλλον». Και όμως είναι πρόσφατο το παράδειγμα στα Εξαμίλια Κορινθίας, όπου οι γονείς απέσυραν τα παιδιά τους απ' το σχολείο για να μην έχουν συμμαθητές τα τσιγγανόπουλα.

Δυο μέτρα και δύο, σταθμά, ή απλώς προχειρότητα; Και στις δυο περιπτώσεις η έκθεση Ευρυγένη αποδεικνύεται απελπιστικά ανεπαρκής.

Δημήτρης Ψαρράς

Πλην Λακεδαιμονίων...

Μεταξύ των βασικών συστάσεων που καταλήγει η έκθεση Ευρυγένη είναι: «Να γίνουν οι δηλώσεις και οι επικυρώσεις σχετικά με τις «ατομικές» αιτήσεις από τις χώρες που δεν το έχουν κάνει ακόμη». Ουσιαστικά αυτή η σύσταση αφορά αποκλειστικά την Ελλάδα που είναι η μόνη χώρα της ΕΟΚ που δεν δέχεται τις ατομικές προσφυγές για παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Υποθέτω ότι αυτή η άρνηση οφείλεται στο φόβο της ελληνικής κυβέρνησης για διαμαρτυρίες μουσουλμάνων της Θράκης. Πρόσφατα, ο κ. Πάγκαλος πήρε πίσω αυτή την επιφύλαξη. Το ΠΟΝΤΙΚΙ σπεύδει να απειλήσει: «Αν μας παρακολλήσουν πάντως η Άγκυρα και οι φίλοι της, ας πούμε, τίποτα δεν εμποδίζει να ξαναθέσουμε επιφύλαξη ως Ελλάδα ύστερα από τρία χρόνια και να μη δεχόμαστε πια καταγγελίες προσώπων για πράγματα που συμβαίνουν στη χώρα μας...» Και όμως, απ' τις 9 υποθέσεις που εκκρεμούν στην Επιτροπή Αναφορών και Κανονισμών σε σχέση με την Ελλάδα μόνο μία (1) αφορά την «ελευθερία της πίστεως και της θρησκείας». Η κριτική στάση που κρατά το ΠΟΝΤΙΚΙ ως προς την έκθεση φαίνεται ότι δεν πηγάει τόσο απ' τη διαπίστωση των ελλείψεων της, όσο απ' τη μόνιμη «τουρκοφοβική» (ή και «τουρκοφαγική») τάση του.

Εδώδιμα και αποικιακά

ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ κάθε χρόνου στη Νέα Υόρκη, συνέρχεται η Γενική Συνέλευση του Ο.Η.Ε. Σ' αυτήν λαμβάνονται διά σχετικής πλειοψηφίας των 2/3, ή 3/4 ανάλογα αποφάσεις για πάμ-πολλα ζητήματα του ταραχώδους πλανήτη μας. Θέ-ματα πολέμων, ανθρωπίνων δικαιωμάτων εξοπλι-σμών κ.λ.π. τίθενται υπό τη μορφή προτάσεων-ψηφισμάτων από τις, κατά θέματα, προπαρασκευα-στικές επιτροπές.

Η Ελλάδα μετέχει με μόνιμη αντιπροσωπεία εκεί, και συνεργάζεται μ' ένα τεράστιο επιτελείο στε-λεχών του Υπουργείου Εξωτερικών. Με λίγα λόγια η κάθε ψήφος της Ελλάδας είναι αποτέλεσμα συνει-δητής και αρκούντως αναλυτικής διεργασίας στους κόλπους των κέντρων χάραξης της εξωτερικής πο-λιτικής.

Αυτά τα λέμε για να μην υπάρξουν σκόπιμες ή μη, δικαιολογήσεις της ελληνικής στάσης στα πάρα κάτω θέματα, ως ατομικές ευθύνες ή πολιτικές ανεπάρκειες... κάποιων υπαλλήλων της ελληνικής κυβέρνησης.

Εδώ πρόκειται να δείξουμε, αποσπασματικά έστω, ποιο είναι το αληθινό πρόσωπο της ελληνικής δι-πλωματίας όπως το διαχειρίζεται η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ. Να προσθέσουμε ότι η επιλογή του θέμα-τος (Νότια Αφρική-Ναμίμπια) γίνεται για να κεντρί-σουμε για μια ακόμη φορά μετά απ' τις αναπάντη-τες ακόμη δημοσιεύσεις μας απ' τον περασμένο Σε-πτέμβριο, την κυβέρνηση να εξηγήσει με ακρίβεια τη στάση της έναντι του καθεστώτος του Apartheid στη Ν. Αφρική.

Ήδη μάθαμε πως η επίσημη αίτηση, προς το ΥΠΕΞ, του κ. Λαλιώτη (με την ιδιότητα του τότε κυ-βερνητικού εκπροσώπου) για τη θασιμότητα των ισχυρισμών μας (Σχολιαστής, τεύχος 30) εκκρεμεί... Όμως αντίθετα μαθαίνουμε πως τον ερχόμενο Μάρτη ο κ. Γιώργος Παπανδρέου θα επισκεφθεί την εκεί ελληνική ομογένεια ως υπεύθυνος αποδήμων, με άγνωστες μέχρι στιγμή προθέσεις... Πάντως με βάση και τα δικά μας δημοσιεύματα για το ρόλο της ελληνικής κοινότητας στην υπηρεσία του Apartheid (την ευγνωμονεί γι' αυτό και ο P. Botha) και τις ελά-χιστες θαρραλέες φωνές των ελλήνων της Ν. Αφρικής, σαν τον δικηγόρο του Mandela κ. Γιώργο Μπιζο (Βλ. Σχολιαστής τ. 31), είμαστε βέβαιοι πως ο κ. Γ. Παπανδρέου δεν θα μπορεί να επικαλεσθεί... άγνοια. Τον καλούμε μαζί με κάθε ενδιαφερόμενο να προσέξει πιο κάτω και την επίσημη θέση της κυβέρνησής του τον Δεκέμβρη του 1985 στον ΟΗΕ.

13 ΔΕΚΕΜΒΡΙΗ 1985

● Η Γ.Σ. των Ηνωμένων Εθνών καλεί το Συμβούλιο Ασφαλείας να κατανοήσει την αναγκαιότητα και την επιτακτικότητα των άμεσων ΚΥΡΩΣΕΩΝ κατά της Νότιας Αφρικής. ΥΠΕΡ: 81, ΚΑΤΑ: 30 ΑΠΟΧΗ: 34
Η Ελλάδα ΚΑΤΑΨΗΦΙΖΕΙ την πρόταση!

● Η Συνέλευση επανέρχεται στις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας 385 (1976) και 435 (1978) για

Ιδού η προτομή του νοτιοαφρικάνου πρωθυπουργού Γιαν Σματς που κοσμεί την Ελληνική Βουλή. Πρόκει-ται για έναν απ' τους βασικούς θεμελιωτές της πολι-τικής του απαρτχάιντ. Επέβαλλε το Land Act και απαγόρευσε την ιδιοκτησία γης στους μαύρους το 1913 και εκβιομηχάνισε τη χώρα με «δωρεάν» το μαύρο προλεταριάτο το 40-48, οικοδομώντας το πο-λεμικό νοτιοαφρικάνικο κράτος. Ήταν όμως και «θεωρητικός» του ρατσισμού. Υποστήριξε ότι οι μπαντού παραμένουν στο μυαλό του μωρού και ότι οι Αφρικανοί χαρακτηρίζονται γενικά από αδιαφορία προς την πρόοδο, άρα οι φυλετικές διακρίσεις είναι επιβεβλημένες.

την Ανεξαρτησία της Ναμίμπια (σήμερα κατέχεται απ' τον Νοτιοαφρικανικό στρατό) και τις θεωρεί σαν μοναδική βάση για τη δίκαιη λύση του προβλήμα-τος.

ΥΠΕΡ: 130, ΚΑΤΑ: 0, ΑΠΟΧΗ: 25.

Η Ελλάδα ΑΠΕΧΕΙ!

● Η Γ. Συνέλευση διακρίνοντας πως η κυβέρνηση της Νότιας Αφρικής δεν συμμορφώνεται με τις προηγούμενες αποφάσεις του ΟΗΕ για το Ναμιμ-πιακό, καλεί τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν τον αποκλεισμό όπλων (ARMS EMBARGO) προς τη Ν. Αφρική, σύμφωνα και με απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας το 1977. Επίσης αναγνωρίζει την οργά-νωση (SWAPO) σαν μόνο και αυθεντικό εκπρόσωπο του λαού της Ναμίμπια και καταδικάζει όλα τα ξένα οικονομικά συμφέροντα που υποβοηθούν στην παράνομη κατοχή της Ναμίμπια απ' το Νοτιο-Αφρικανικό καθεστώς.

Το ψήφισμα εγκρίνεται, η ΕΛΛΑΔΑ, ΑΠΕΧΕΙ!

● Άλλα και σε μια επί μέρους και ανωδυνη διατύ-πωση η Ελλάδα ΑΠΕΧΕΙ!

Ούτε λίγο ούτε πολύ η αντιπροσωπεία «μας» στον ΟΗΕ δεν υπερψηφίζει το αίτημα της Γ-Σ προς το Συμβούλιο: για να οργανωθεί το 1986 μια διεθνής συνάντηση από μη-κυβερνητικές οργανώσεις, από βουλευτές, συνδικαλιστές και εκπροσώπους του τύπου, με θέμα: την επιδίωξη αντικειμενικής πλη-ροφόρησης, απ' τα επίσημα πρακτορεία ειδήσεων, των λαών όλου του κόσμου για την κατάσταση στην περιοχή και τον πόλεμο στην Ναμίμπια.

ΥΠΕΡ: 132, ΚΑΤΑ: 0, ΑΠΟΧΗ: 23

Δεν θα σας κουράσουμε επί του παρόντος, με τις ατέλειωτες ευθυγραμμίσεις της ελληνικής αντιπρο-σωπείας στον ΟΗΕ, με τις χώρες της πρώτης ιμπε-ριαλιστικής βαθμίδας (και φυσικά την ΕΟΚ), ούτε θα σημειώσουμε την ξετσίπωτη ελληνική καταψήφισή της καταδίκης του Ισραήλ σαν σημαντικού τροφοδοτή όπλων προς το καθεστώς του Apartheid, ενδεικτικά μονάχα σας φέραμε κοντά στην Real-politik της κυβέρνησης.

Και να σκεφτείτε πως η ισχύς των ψηφισμάτων του ΟΗΕ είναι ούτως ή άλλως περιορισμένη, και άρα δεν θα «κόστιζε» και πολλά μια φραστική καταδίκη, μια περιορισμένη διαμαρτυρία. Η Ελλάδα (ο ελλη-νικός καπιταλισμός) εξάλλου σπάνια θυσιάσε τα ό-ποια μικρά ή μεγάλα οικονομικά ή ομογενειακά του συμφέροντα, στο όνομα κάποιου Δικαίου ή κάποιων αποφάσεων διεθνών οργανισμών, ή όχι!

Στο επόμενο τεύχος θα επιδιώξουμε και μια ανα-λυτική παρουσίαση της ελληνικής στάσης στις περι: Ειρήνης-Υφέσης-Αφοπλισμού-Πυρηνικών κ.λ.π., ψη-φοφορίες στον ΟΗΕ. Ήταν αριστουργηματική. Υπο-νομεύει οφθαλμοφανώς ακόμη και τη φανφαρόνικη «πρωτοβουλία των 6 ηγετών», αφού οι 6 αντιπροσω-πείες ψηφίζουν διαφορετικά και η ελληνική ούτε καν τη βόμβα νετρονίου δεν καταδικάζει... Να δούμε πού θα πάει αυτή η κωμωδία. Κατά τα άλλα, το 1986 είναι επισήμως έτος ειρήνης...

Δημήτρης Τρίμης

Η «εθνικά υπερήφανη» εξωτερική μας πολιτική και το απαρτχάιντ

ΕΝΑ ΜΗΝΑ μετά την επιχείρηση Έντεμπε της αστυνομίας στο Χημείο, ο πρύτανης Μ. Σταθόπουλος έρχεται με δύο άρθρα στα «Νέα» (9 και 10.1.86) όχι να δικαιολογήσει την άδεια επέμβασης, αλλά να επαναφέρει την προσοχή της κοινής γνώμης σε ό,τι σχολιάστηκε από τον τύπο ελάχιστα, συνθηματολογικά και υπό το καθεστώς συναισθηματικής φόρτισης.

Αντί λοιπόν να πλυθεί απ' τα γιαούρτια και ν' αφήσει το θέμα όπως-όπως να ξεχαστεί, ο Μ. Σ. με θράσος χιλίων πιθήκων και ένα άρθρο-πλατφόρμα, εκθέτει τον προβληματισμό του πάνω στο επιτρεπτό της επέμβασης, ένα προβληματισμό βγαλμένο από τον σκεπτόμενο νου, τη συνείδηση θα μπορούσε να πει κανείς του λαϊκού κινήματος.

Αφού λοιπόν κάνει την απαραίτητη ιστορική αναδρομή στη διαμόρφωση της έννοιας του πανεπιστημιακού ασύλου στη μεσαιωνική Ευρώπη, σαν μια ανάγκη περιχαράκωσης από τον αυταρχικό περίγυρο, απορρίπτει τη συντηρητική άποψη ότι το άσυλο προστατεύει μόνο τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας και ασπάζεται την αριστερή (sic) που θέλει το άσυλο να αφορά όλους όσους βρίσκονται στον πανεπιστημιακό χώρο για να εκφράσουν ιδέες και γνώμες. Σωστά! Ποιες ιδέες όμως;

Ο Μ. Σ. αγνοεί ότι η αστυνομία του ΠΑ.ΣΟ.Κ. σκότωσε ένα 15άρη, αγνοεί ότι αυτοί που κλείστηκαν στο Χημείο κλείστηκαν ακριβώς για να διαμαρτυρηθούν για το φόνο αυτό, αυτές δεν είναι ιδέες, αυτά είναι μπαρμπούτσαλα, ιδέες είναι οι πανεπιστημιακές, οι ελεύθερα διακινούμενες που όταν παρεμποδίζονται, η επέμβαση της αστυνομίας λειτουργεί προστατευτικά και αποκαταστατικά για την απρόσκοπτη συνέχιση του ελεύθερου διαλόγου.

Ω αγυρτεία και ω Άθδρα, ποιος είπε ότι έχετε αποθάνει!

Ο Μ. Σ. δεν έχει ταμπού, δεν πιστεύει σε θρησκευτικά άθата, δεν έχει ξεπερασμένες ιδέες. Είναι ένας σύγχρονος, φωτισμένος νομομαθής. Με δυο λόγια ένας πρύτανης των Μ.Α.Τ.

Γι' αυτό λοιπόν με πλήρη συναισθηση των ευθυνών του και βοηθώντας ενός ιστορικού λάθους που θα έπρεπε να σταδιοδρομεί στην Ε.Κ.Ο.Φ. και όχι στην νεολαία του ΠΑ.ΣΟ.Κ. έδωσε την απελευθερωτική (για την έννοια του ασύλου πάντα) εντολή «αλλάξετέ τους τα πράκτα».

Ο Μ. Σ. δεν είναι μόνο ένας πανεπιστημιακός δάσκαλος που μοχθεί και πασχίζει για την ελεύθερη και ανεμπόδιστη διακίνηση των ιδεών, συνεπικουρούμενος γι' αυτό από το αστυνομικό ματσούκι, είναι και ένας δημοκράτης που πονάει όταν περιφρονούνται και δυσφημούνται οι αγώνες του λαού από άτομα που παίζουν ακούσια το παιχνίδι της αντίδρασης εξυπηρετώντας μεγάλα συμφέροντα. Πονάει τόσο που δεν παραμένει αδρανής, ξέρει το χρέος του κι έχει την τόλμη να πάρει μέτρα που δεν είναι βραχυπρόθεσμα δημοφιλή (Μακροπρόθεσμα πάντως, ξέρει ότι θα είναι).

Κάνει μια θεωρητική αναφορά στον αναρχισμό σαν ιδεολογία, που βάζει τα δυο πόδια σ' ένα παπούτσι στον Μπακούιν και τον θέτει μπροστά στις εγγενείς του αντιφάσεις, για να προσγειωθεί απότομα και με μια φιλολογική αποστροφή στα πρακτικά. «Ας μη μιλήσουμε για τις υλικές ζημιές και καταστροφές... για τις 119 πόρτες που γίναν οδοφράγματα στην Ναυαρίνου...» κ.ο.κ.

Σας μιλάμε για ζωές, μας μιλάτε για θιτρίνες.

Θεωρεί προφανές ότι η άδεια επέμβασης δίνεται σε ακραίες περιπτώσεις με φειδώ. «Η συναινεση του Πανεπιστημίου για την επέμβαση σχηματίζεται δύσκολα» αναλογίζεται μελαγχολικά. Πόσο δύσκολα άραγε; Πόσο δύσκολα ένας υπηρεσιακός υπουργός μπορεί να τα βρει μ' ένα κυβερνητικό εντολοδόχο στην Ε.Φ.Ε.Ε., να μπουτζουριάσουν εκόντα-άκοντα και ένα λέκτορα και να δώσουν ως *ultimum remedium* την εντολή «λιανίστε τους»;

Εκφράζει την αντίθεσή τους για τους απαράδεκτους αν έγιναν, (δεν ξέρει, δεν είδε, δεν άκουσε, εκεί ακριβώς σταματάει το αίσθημα ευθύνης του) όσο και περιττούς ξυλοδαρμούς, και δηλώνει με αφοπλιστική αθωότητα ότι αυτός πάντως ζήτησε διαβεβαιώσεις από την αστυνομία και του δόθηκαν.

Και καταλήγει με το ερώτημα, μήπως η αναιμάκτη έξοδος από το Πολυτεχνείο ήταν ίσως-ίσως αποτέλεσμα της δικής του άτεγκτης στάσης στο Χημείο.

Μήπως ο Μ.Σ. έχει πέντε πράγματα να μάθει από την σύγκλητο του Πολυτεχνείου που, σαν παθούσα εν υπηρεσία, κουβαλάει και την πείρα και την πονηριά να προβάλει κάποιες αντιστάσεις; Μήπως κάπως έτσι, και όχι από «πειθήνια όργανα, φτιάχονται οι πολιτικές και ακαδημαϊκές σταδιοδρομίες; (Αφορμές δυστυχώς ποτέ δεν λείπουν).

Α. Λαζαρίδου

ΜΕ ΜΙΑ ΩΡΑΙΑ σειρά εγχρώμων οικογενειακών φωτογραφιών κυκλοφόρησε το 28ο φύλλο της «Πολυτέκνης Οικογένειας», Δεκ. 85, της Πανελληνίου Ενώσεως Φίλων των Πολυτέκνων (ΠΕΦΙΠ). Όπως διευκρινίζεται, πρόκειται για μετονομασία του περιοδικού «Φίλοι των Πολυτέκνων» που κρίθηκε αναγκαία για να τονιστεί περισσότερο η «Ιδέα-Αξία ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ (που είναι) πρώτη και κύρια λέξη και έννοια... ως όνομα και πράγμα και περιέχον, περιεχόμενο του οποίου είναι η επιθετική-προσδιοριστική λέξη-έννοια Πολυτέκνος». Εξάλλου τονίζεται η καθιέρωση της καταστατικής αρχής της ΠΕΦΙΠ «εκ των άνω προς τα κάτω», ξεκινώντας από τις υπερ-πολυτέκνες οικογένειες.

Το τεύχος είναι αφιερωμένο στο θέμα των αμβλώσεων με ρεπορτάζ, ανταποκρίσεις και άρθρα, όπου κεντρική θέση καταλαμβάνει «Ομολογία ιστορικής σημασίας και ευθύνης του κ. Προέδρου της Δημοκρατίας».

Τέλος αναδημοσίευση από ΤΑ ΝΕΑ και την Ελευθερή Ώρα άρθρων των κ. Γεωργουσόπουλου και Μιχαλόπουλου. Το πρώτο, επιτιθέμενο κατά φεμινιστριών και κόμματος της Αριστεράς βρίσκει πως «τα πράγματα... είναι σχεδόν ύποπτα όταν με δεδομένη την ελλ. υπογεννητικότητα...

δαφημίζουμε την αντισύλληψη! και αυτό λέγεται εθνική πολιτική με μια Τουρκία που θα έχει 50 εκατομμύρια σε 10 χρόνια». Ο δεύτερος συγχαίρει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας που ζήτησε ν' αυξηθούν οι Έλληνες και επικρίνει τις κυρίες που θέλουν μόνο ισότητα προβλέποντας ότι, θέλουν δε θέλουν, «τα παιδιά θα τα κάνουν με Τούρκους, οι οποίοι μόλις περάσουν τα σύνορα δεν γνωρίζουν ούτε φεμινισμούς ούτε άλλα κουραφέξαλα». Τα

δύο αυτά άρθρα δένουν καλά με την υπόλοιπη ύλη του τεύχους, πράγμα που αναγνωρίζουν ο αρμόδιος επιστέφοντάς τα με κεφαλαία γράμματα: «Σ.Σ. ΥΠΕΡΕΥΓΕ ΣΑΣ!»

Το 28ο τεύχος του περιοδικού τυπώθηκε σε 930.000 χιλιάδες αντίτυπα και διανέμεται ακόμα δωρεάν.

Γ.Κ.

ΕΝΑ ΚΡΥΟ γενναριάτικο απόγεμα, εδώ στα δικά μας πλάτη, ζεστάθηκε το κοκκαλάκι μας διαβάζοντας πως:

«Ο ανυπόκριτος αισθησιασμός θα λέγαμε, ότι είναι ρυθμός ζωής στις χώρες του τροπικού Καρκίνου και του Αιγόκερω, για όλες τις βαθμίδες του οργανικού κόσμου».

Το κρύο όμως περόνιαζε και δε μ' άφηνε να ελέγξω το κείμενο επί ρατσισμού, βιολογισμού και εν πάση περιπτώσει κρετινισμού, ενώ κοντά στο τζάκι οι δυο γάτες μου αισθησιάζονταν με υποκρισία, οι κάλπικες! Ξανακοίταξα την εφημερίδα:

«ΤΑΪΛΑΝΔΗ-η ανατομία του αγοραίου έρωτα» στην Ελευθεροτυπία, και οδοιπορούσε ο δημοσιογράφος που συμπιλώσε τον Τσακαλώτο με το Μάρκο -άραγε νάταν το ταξίδι ο μπουναμάς;

Στην προμετωπίδα, πάνω από τη φωτογραφία μιας ωραιότατης εξευρωπαϊσμένης ιθαγενούς που συνήθως διαφημίζει την αεροπορική εταιρία της, υπήρχε το θεωρητικό πλαίσιο: «αν για τους αιτιοκράτες αναλυτές η αιτία που οδήγησε στην άνθηση του πληρωμένου έρωτα της Τ. είναι η σκληρή ζωή (...), για τους μελετητές που δεν παρασύρονται από τους 'νόμους' των αιτιοκρατικών αναλύσεων το φαινόμενο της λεγόμενης 'πορνείας' ...είναι συνέπεια της θαλάσσιας επικοινωνίας αλλά και της αναζήτησης απολαύσεων από τους Ευρωπαίους (...) που στην πατρίδα τους ακολουθούν υποκριτικά τους κανόνες των 'κρυφών' επιθυμιών».

Διαφωτισμένος για το φαινόμενο της λεγόμενης 'πορνείας' διάβασα παρακάτω πως «επόμενο είναι λοιπόν να υπάρχει μια διαρκής πρόσκληση για έναν άλλο τρόπο ζωής που εκδηλώνεται με το χαμόγελο του ζευγαρώματος και της αντοχής». Με όση αντοχή μου είχε απομείνει υπέστην κοινωνιολογίες των λιμανιών και «κοινωνική και πνευματική στρωματογραφία των καλοπληρωτών θαμώνων», διανθισμένες με παραστατική εικονογράφηση και περιγραφές κονσομασιών και λεπτομερειακών νούμερων που προσφέρονται. Μια μη αιτιοκρατική μελέτη, δηλαδή.

Τέλος, παραθέτω, ασχολίαστα, αλλά χωρίς ανοχή, όσα μη αιτιοκρατικά φέρεται ειπών ο ταϊλανδός οδηγός: «πορνεία υπάρχουν παντού, μόνο εδώ οι κοπέλες έχουν μια άλλη συμπεριφορά... θεωρούν τον ξένο επισκέπτη τιμώμενο πρόσωπο και δεν διαποτίζουν τον πελάτη με φτηνά, νοθευμένα ποτά».

Και, τέλος, ο «έλληνας ναυτικός που ζει εδώ και πολλά χρόνια στην νότια Ασία» εξηγεί ότι ο «αγοραίος ή αυθόρμητος έρωτας με τον ξένο στην Ταϊλάνδη, πέρα απ' τον εξωτισμό, έχει στο βάθος μια ιδιόρρυθμη ανθρωπιά, αλλά και δραματικότητα. Μη σας φανεί παράξενο, αν σας πω ότι η Ταϊλάνδη κυριολεκτικά δίνεται... η γνωριμία την αναλώνει ψυχικά, κάθε γνωριμία της αφήνει και ένα βίωμα». Λοιπόν, και φτηνά και καλά. Ευτυχώς από μια πλευρά που χρειάζεται μια Ταϊλάνδη για να τα πεις αυτά. Αν κάποιος τάλεγε για Πατρινές, Ροδίτισες ή Σαλονικές, θα τον παίρνανε με τις λεμονόκουπες. Φαίνεται πως φταίει ο Τροπικός του Καρκίνου. Ή του Αιγόκερω, το ίδιο κάνει.

Υ.Γ. Η μελέτη δημοσιεύτηκε πριν απ' το μπαγλάρωμα του ζωηρού φοιτητή.

Γ.Κ.

ΟΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΕΣ των οικονομικών εξελίξεων, σε όποιο πολιτικό χώρο κι αν ανήκουν, δεν περιμένουν μεγάλες εκπλήξεις από την πλευρά της οικονομικής πολιτικής και των επιδόσεων της οικονομίας, ή καλύτερα, γνωρίζουν αρκετά καλά προς ποιες κατευθύνσεις θα οδηγηθεί στο άμεσο μέλλον η κυβερνητική πολιτική στον τομέα αυτό. Υπάρχει πρόβλημα νέου δανεισμού στο εξωτερικό, υπάρχουν εσωτερικές αλλά και εξωτερικές πιέσεις για υποτίμηση, οι προβληματικές θα κλείσουν, οι δημόσιες δαπάνες θα μειωθούν δραστικά πέρα και από τους περιορισμούς του προϋπολογισμού, όσο για την ΑΤΑ είμαστε όλοι ενήμεροι. Η ανακοίνωση των οικονομικών μέτρων —όπως έχουμε ήδη γράψει— δεν είναι συνάρτηση παρά της πολιτικής δυνατότητας εφαρμογής τους, σε σχέση όχι μόνο με τον πολύ κόσμο, αλλά και τις λεπτές ισορροπίες που πρέπει να τηρεί κάθε κρατικός μηχανισμός, σ' ό,τι αφορά την εσωτερική του ιεραρχία και συνοχή.

Ποιο είναι σ' αυτές τις συνθήκες το σημαντικότερο χαρακτηριστικό της συγκυρίας; Δεν είναι τόσο η δραστική αναπροσαρμογή, σε βάρος των λαϊκών τάξεων, των μεγεθών της οικονομίας όσο η επιμελής δημιουργία από το σύνολο των πολιτικών δυνάμεων ενός κενού εναλλακτικών λύσεων. Κάτι τέτοιο είναι πριν απ' όλα σαφές για τις αστικές πολιτικές δυνάμεις. Ένα εξάμηνο μετά τις εκλογές, δεν έχει απλώς υποβαθμισθεί η αντιπολιτευτική δραστηριότητα της Νέας Δημοκρατίας, αλλά έχει δημιουργηθεί ένα πραγματικό ρεύμα υποστήριξης της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ, με την ευλογία μάλιστα της πρεσβείας των Η.Π.Α. Από την πλευρά των αριστερών κομμάτων (ΚΚΕ, ΚΚΕεσ.) πέρα από τις υποτονικές αντιδράσεις για το ζήτημα της Α.Τ.Α., δεν υπάρχει καμία διατύπωση προτάσεων πολιτικής, γύρω από τα κεντρικά οικονομικά ζητήματα, και κυρίως γύρω από ζητήματα που έχουν σχέση με τον κρατικό παρεμβατισμό στον τομέα της παραγωγικής υποδομής, και στον τομέα των εξωτερικών οικονομικών σχέσεων της χώρας: για το ζήτημα λ.χ. της ένταξης στην ΕΟΚ, ή με πιο ήπιο τρόπο της προστασίας κάποιων εγχώριων κλάδων από τον εξωτερικό ανταγωνισμό (και των εργαζομένων από την ανεργία), θα ήταν δυνατόν να υπάρξουν κάποιες προτάσεις. Σ' ό,τι αφορά τα μισθολογικά ζητήματα, η συγκέντρωση της προσοχής στα συνδικαλιστικά, ή καλύτερα στο ζήτημα της ΓΣΕΕ, και η οργάνωση μερικών πανομοιότυπων διαδηλώσεων με συνθήματα ταξικά και αντικαπιταλιστικά, δεν ήταν τελικά παρά η προετοιμασία της ανώδυνης ανακοίνωσης του τραγικού 4,5%.

Αν πάρει κανείς κάποια απόσταση από την καθημερινότητα της «αναπόφευκτης λιτότητας», θα συνειδητοποιήσει ότι η αδράνεια της αριστεράς στο επίπεδο της στοιχειώδους προγραμματικής επεξεργασίας είναι πρωτοφανής και δεν είναι δυνατόν να ερμηνευθεί μόνο με κριτήρια ιστορικά ή πολιτικά, με το γεγονός δηλαδή ότι το ΠΑΣΟΚ επιχείρησε να εφαρμόσει το «ιστορικό» μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα της αριστεράς στην Ελλάδα, διαπίστωσε ότι συγκρούεται με τις κυρίαρχες ταξικές ισορροπίες, και εγκαταλείποντάς το άφησε και την αριστερά ξεκρέμαστη να κλαίγεται ότι προδίδεται η «πραγματική» αριστερή πολιτική.

Τα κόμματα αυτά δεν αποτελούν μηχανισμούς έκφρασης της δυσaréσκειας και των συμφερόντων της εργατικής τάξης, παρά στο βαθμό που οι εργατικές αντιδράσεις είναι δυνατόν να ενταχθούν σε μία διαταξική θεώρηση που να ικανοποιεί και τα μικροαστικά ή αστικά στρώματα που εκπροσωπούνται στη βάση, και κυρίως στις ηγεσίες. Έτσι, η προγραμματική συνθηκολόγηση μπροστά στην «αναγκαία λιτότητα» του ΠΑΣΟΚ, δεν είναι τόσο το αποτέλεσμα της απουσίας ρεαλιστικών εργατικών κατευθύνσεων πάλης, όσο το αποτέλεσμα του μπλοκαρισμένου ορίζοντα των μικροαστών και

Χωρίς εναλλακτικές λύσεις στην οικονομία

αστών, που δεν μπορούν να διανοηθούν άλλη προοπτική επιβίωσής τους από την ανάπτυξη των ελευθεριών τους απέναντι στον κρατικό παρεμβατισμό, και από τη διεθνοποίηση της δραστηριότητάς τους και της κατανάλωσής τους.

Στο μεταξύ φαίνεται να επιβεβαιώνονται όλες οι απαισιόδοξες προβλέψεις για την οικονομία, παρά την πολιτική σταθεροποίησης, και δεν διατυπώνεται άλλη προοπτική από την πτώχευση κατά ένα σεβαστό ποσοστό με την ελπίδα ότι θα βρεθεί κάποιο σημείο ισορροπίας.

Θα χρειαστεί κατ' αρχάς να βρεθούν για το 1986 γύρω στα 2 δις δολάρια, ενώ διαπιστώθηκε ότι με βάση τα στοιχεία του 1985, η Ελλάδα έχει αρνητικό πλέον «καθαρό εισόδημα από το εξωτερικό». Με την αύξηση του εξωτερικού χρέους κατά 3,5 δις το 1986, το ποσοστό των εξαγωγών που απορροφάται για την εξυπηρέτηση του εξωτερικού χρέους θα

πλησιάζει επικίνδυνα το 50%.

Από την πλευρά των εξαγωγών η μόνη προοπτική που μπορεί κανείς να διαβλέψει είναι η επιτακτική ανάγκη μιας νέας υποτίμησης, δεδομένου ότι για τους δραστήριους αυτούς επιχειρηματίες, το ελληνικό νόμισμα παραμένει υπερτιμημένο, αυτή εξαλλου φαίνεται να είναι και η γνώμη πολλών ευρωπαϊκών τραπεζών, που αγοράζουν δραχμές πολύ πιο κάτω από την επίσημη τιμή. Ένα όμως από τα γνωστά προβλήματα μιας υποτίμησης είναι ότι ανατιμά το εξωτερικό χρέος σε εθνικό νόμισμα. Και έτσι, το αστείο της υπόθεσης είναι ότι τελικά «δικαιώνονται» οι πιο φανατικοί και πρώιμοι νεοφιλελεύθεροι που είχαν προτείνει μέτρα λιτότητας, πριν φθάσει το χρέος στα σημερινά του επίπεδα, και πριν να υπάρχει επιπλέον και αυτό το πρόβλημα.

Πάνος Γεωργίου

ΔΥΣΤΥΧΩΣ ο ελληνικός τύπος ασχολήθηκε με δευτερεύοντα θέματα τον τελευταίο καιρό. Ο λαός της Παλαιστίνης, στα κατεχόμενα εδάφη, είναι το επίκεντρο της υπόθεσης...». Μ' αυτά τα λόγια, ο κ. Massoud Gandour στις 4-1-86 εξέφρασε ευγενικά την πίκρα της P.L.O. (ως διπλωματικός εκπρόσωπός της), για την πρόσφατη, σε βαθμό υστερίας, αντι-αραβική προπαγάνδα στην Ελλάδα. Πραγματικά σήμερα, πολλοί πιστεύουν, πως η Παλαιστινιακή υπόθεση υπονομεύεται έμμεσα απ' τη στάση της Ελληνικής Κυβέρνησης αλλά και (κυρίως) απ' την αξιωματική της αντιπολίτευση. Έτσι η, ούτως ή άλλως, αποδυναμωμένη και απ' τις εσωτερικές της κρίσεις και διασπάσεις παλαιστινιακή αντίσταση, νιώθει και στη χώρα μας τουλάχιστον ανασφαλής.

Οι εξτρεμισμοί των αθηναϊκών εφημερίδων: «Φοβική επίθεση από 8 Παλαιστίνιους», «Τρόμος, 3 Παλαιστίνιοι για 257 επιβάτες», «Νέο χτύπημα από ώρα σε ώρα», «Αρχισαν οι απελάσεις», «Απελάθηκε ο πρέσβης του Αραφάτ», δεν ήταν μόνο η απλή επιβεβαίωση της χρόνιας ανυποληψίας και των υπερβολών του Τύπου. Στην περίπτωση μας, μετά την ένταση των παλαιστινιακών επιχειρήσεων-Καμικάζι, (που είναι όντως προβληματικές) τίθεται σε πρακτικό πλέον επίπεδο, η ρατσιστικού τύπου αντι-παλαιστινιακή εκστρατεία. «Από εδώ και πέρα όποιος παλαιστίνιος επισκέπτεται τη χώρα μας χωρίς νάχει πειστική δικαιολογία... δεν θα του επιτρέπεται η είσοδος. Και αν κατορθώσει να περάσει θα απελαύνεται αμέσως», γράφει η «Ελευθεροτυπία», για να συνεχίσει το πιο ακραίο ξενο-φοβικό και εν πολλοίς ρατσιστικό «Έθνος»: «Υποπτοι από χθες όλοι οι μελαμψοί...»

Αυτά, μαζί με την αθέατη πλευρά των διπλωματικών πιέσεων προς την P.L.O. στην Αθήνα (αναγκαστική «αντι-τρομοκρατική» συνεργασία με το ελληνικό κράτος), τείνουν να ΑΝΤΙΣΤΡΕΨΟΥΝ πλήρως την εικόνα στη Μέση Ανατολή. Δηλαδή όλο και λιγότερα πολιτικά κόμματα, οργανώσεις και έντυπα αναζητούν την αλήθεια για τον παρατεταμένο πόλεμο στη Μ. Ανατολή. Η απονευρωμένη καταγραφή των επαναστατικών προοπτικών της αντίστασης προς τον επεκτατισμό του Ισραήλ και στο ρόλο του ιμπεριαλισμού, φτάνουν στη συνειδητή πια σύγκριση του θύτη με το θύμα του.

Παραδείγματα αυτής της αντιστροφής είναι τα εξής ελάχιστα του τελευταίου διαστήματος:

- Η εκτέλεση δύο ισραηλινών πρακτόρων της Μοσάντ στη Βαρκελώνη, γράφτηκε «σαν αδικαιολόγητη τρομοκρατική ενέργεια των Παλαιστίνιων».

- Το ίδιο συνέβη και με την υπόθεση της εκτελέσεως στη Λάρνακα των τριών πρακτόρων της Μοσάντ. Γράφτηκε σαν: «δολοφονία Ισραηλινών τουριστών».

Αποκρύβεται ότι πρόκειται για πόλεμο! Αντίθετα η επίσημη αμερικανική αεροπειρατία σε επιβατικό αιγυπτιακό σκάφος και ο βομβαρδισμός του Αρχηγείου της P.L.O. στην Τύνιδα από Ισραηλινά πολεμικά αεροσκάφη, παρουσιάστηκαν σαν επιβεβλημένα, λίγο-πολύ, επακόλουθα της «τυφλής παλαιστινιακής τρομοκρατίας».

Όμως το χειρότερο που συμβαίνει στις μέρες μας στην «πολιτισμένη» Δύση και στη χώρα μας, είναι η «φιλαθλη» και κατευθυνόμενη πληροφόρηση για την ισραηλινή εισβολή και κατοχή στο Ν. Λίβανο στην κοιλάδα Μπεκάα της Συρίας, τα κατεχόμενα αραβικά εδάφη της Δυτικής όχθης του Ιορδάνη κ.λ.π. κ.λ.π. Με λίγα λόγια, εσκεμμένα και όχι για λόγους δημοσιογραφικής ανεπάρκειας, αποσιωπάται η αναπόφευκτη σχέση, ανάμεσα στην Ισραηλινή και την ιμπεριαλιστική τρομοκρατία στην περιοχή και στις (σαν απάντηση) επιθέσεις αυτοκτονίας παλαιστινιακών ομάδων (πέραν της P.L.O.) εκτός των κατεχομένων εδαφών.

Απ' την καθημερινή αντίδραση των Παλαιστίνιων στα κατεχόμενα εδάφη. Τι ξέρετε για την;

Δεν είναι στις προθέσεις αυτού του σχολίου να περιγράψει τη διάταξη των πολιτικών παλαιστινιακών δυνάμεων μέσα ή έξω απ' τους κόλπους της P.L.O. ή πολύ περισσότερο να τοποθετηθεί άκριτα υπέρ των απόψεων «της μόνης νόμιμης οργάνωσης του Παλαιστινιακού λαού», δηλαδή της P.L.O., όπως η ίδια επαναλαμβάνει. Όμως σήμερα, όσο ποτέ στο παρελθόν, είναι αναγκαία μια αριστερή σκοπιά και μια αναλυτική παρουσίαση του παλαιστινιακού ζητήματος. Σ' αυτό το σημείο ακριβώς, υπήρχαν και οι ενστάσεις μας έναντι της «διεθνιστικής αριστεράς» και του «φιλο-παλαιστινιακού» ΠΑΣΟΚ, που ελάχιστα πράγματα πράττουν πέραν της αποστειρωμένης και αόριστης επίκλησης κάποιων «παλαιστινιακών δικαιωμάτων».

Ενώ δηλαδή η ελληνική κοινωνία, δια του τύπου «διαπαιδαγύγεται» εχθρικά προς τις «τρομοκρατικές» ιδιότητες των μελαμψών παλαιστίνιων, οι πολιτικές δυνάμεις της αρκούνται στη χαλαρή προσηλωση στα ψηφίσματα του ΟΗΕ (στην καλύτερη περίπτωση) και στη συμμετοχή τους σε δεξιώσεις αλληλεγγύης.

Έτσι, με αντεστραμμένη την πραγματικότητα,

ανοίγει ο δρόμος για την «αντιτρομοκρατική» συνεργασία των ελληνικών αρχών με τις αντίστοιχες της ΕΟΚ και των Η.Π.Α. και για τη σταδιακή αποκατάσταση των διπλωματικών σχέσεων με το Ισραήλ (το ζήτησε ήδη ο Μητσοτάκης και το σκέφτηκε σοβαρά ο κ. Παπούλιας) την οργάνωση εν τέλει σε πρακτικό επίπεδο σχεδίου αστυνόμευσης ή και απέλασης των Αράβων απ' την Ελλάδα.

Φυσιολογικά φτάνουμε λοιπόν στην επίσκεψη Ουάιτχμεντ και στην υπαγωγή ολόκληρης της Δύσης στην «αλήθεια» και τις εκδοχές των Η.Π.Α. για την «ειρήνευση» στην περιοχή.

Απ' την άλλη μεριά, η μετά τον λιθανικό εμφύλιο και την ισραηλινή επιδρομή και κατοχή του Νοτίου Λιβάνου, ρήξη στους κόλπους της Παλαιστινιακής αντίστασης (1982) έχει αποδυναμώσει όχι μόνο την αντιπροσωπευτικότητα της P.L.O. ή το κύρος του Γ. Αραφάτ, αλλά και τη δυνατότητα ανεξαρτησίας της. Τη συμφωνία Αραφάτ-Χουσεϊν (11 Φεβρουαρίου 1985) ακολούθησαν οι νέες σφαγές στα στρατόπεδα των Παλαιστίνιων προσφύγων στο Λίβανο, για να φτάσουμε στη συμφωνία του Καΐρου (7.11.85) όπου η P.L.O. συνεργάζεται με την μόνη αραβική χώρα

Εσκεμμένες συγχίσεις και αντιπαλαιστινιακή υστερία

Αυτοί οι ύποπτοι μελαψοί

που αναγνωρίζει το Ισραήλ, και θεωρεί τις δυναμικές πρακτικές των υπολοίπων παλαιστινιακών οργανώσεων σαν ενέργειες που υποκινούνται απ' τον εχθρό...

Στο ερχόμενο εθνικό συμβούλιο των παλαιστινίων, η Ρ.Λ.Ο. επιδιώκει την άρση των διαφορών και το άνοιγμα του διαλόγου με τα άλλα κομμάτια του κινήματος, υπόσχεται μια νέα ποιότητα στη χάραξη της πολιτικής της. Λίγο πριν, ο Γ. Αραφάτ θα πάει στη Μόσχα προωθώντας συναινετικές διαδικασίες προς τις «φιλοσυριακές» οργανώσεις.

Η έκβαση της παλαιστινιακής επανάστασης δεν εξαρτάται προφανώς μόνο απ' τις διπλωματικές της «επιτυχίες» και την «απόσπαση» ψηφισμάτων σε διεθνείς οργανισμούς. Είναι περισσότερο από βέβαιο ότι η δύναμή της αντλείται απ' το λαό της. Στα κατεχόμενα, σε προσφυγικά στρατόπεδα του Ν. Λιβάνου, της Ιορδανίας, της Συρίας, της Υεμένης της Τυνησίας παντού όπου ζει η παλαιστινιακή διασπορά. Ακόμα και στη χώρα μας και στην υπόλοιπη Ευρώπη το Παλαιστινιακό στοιχείο οφείλει να μάχεται, να ανασκευάζει τις στρεβλές εντυπώσεις που επιβάλλουν πάνω στις πολιτισμένες και εφησυχασ-

σμένες κοινωνίες τα καθόλου αντικειμενικά διεθνή πρακτορεία και η κάθε άλλο παρά ανιδιοτελής Δυτική πολιτική. Έτσι κι αλλιώς ο αγώνας των Παλαιστινίων συνεχίζεται. Στα κατεχόμενα ή στο Ν. Λίβανο· στο κυνηγητό στην εξορία, ένοπλος ή πολιτικός, αυτός ο αγώνας τροφοδοτείται και γίνεται απελευθερωτικός όσο η «κρατική τρομοκρατία» του ισραηλινού ιμπεριαλισμού και των συμμάχων του θα στηρίζεται στην αδιαφορία ή τη σιωπηρή συμφωνία της διεθνούς κοινότητας πολύ περισσότερο όταν η σιωπή απλώνεται και στους λαούς της περιοχής.

Η εθελοτυφλία και η αποσιώπηση της πραγματικότητας της γενοκτονίας στην Παλαιστίνη, η υστερική μεγέθυνση των επιχειρήσεων αυτοκτονίας και η ταύτιση με την «ιμπεριαλιστική ερμηνεία» είναι η χειρότερη στάση. Αυτή τη στάση του ελληνικού τύπου, αυτή την αντιστροφή θύτη-θύματος και τη συγκάλυψη της ιστορίας οφείλουμε να την ανατρέψουμε. Και έχει νόημα να επαναφέρουμε τώρα ακριβώς την παλαιστινιακή υπόθεση στο προσκήνιο καθώς και τον ακριβή ρόλο των ιμπεριαλιστικών δυνάμεων στην Μ. Ανατολή όπως και τη φύση των αντιδραστικών καθεστώτων εκεί, πριν εμπλακούμε

ως «έθνος» σε κάποιες οικονομικές και αργότερα στρατιωτικές κυρώσεις και συνεργασίες με τους «συμμάχους μας» του ΝΑΤΟ.

Ένα αίτημα, κατά την εισβολή του Ισραήλ στο Λίβανο το 1982 και στη διάρκεια της μάχης της Βυρπητού, ήταν: «όπλα και όχι δάκρυ για την Παλαιστίνη», τώρα αν είναι δύσκολο εδώ στην Ελλάδα η Αριστερά να το επαναλάβει, τουλάχιστον να υπερασπιστούμε τους άραβες απ' τη διαπόμπευση και τις απελάσεις που εξυφάνουν το κράτος και η «δημοσιογραφία» εναντίον τους.

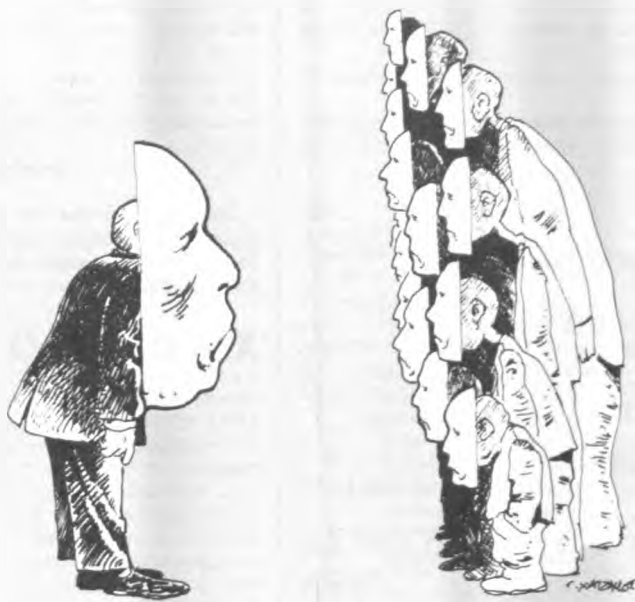
Οι κομμάντος-αυτοκτονίας είναι παλαιστίνιοι γεννημένοι στη Σάπρα και τη Σατίλα, κάποιοι άλλοι βιώνουν την κοινωνική και στρατιωτική καταπίεση στη Δυτική όχθη και αντιστέκονται. Τι μάθαμε για όλα αυτά πριν φτάσουμε να τους καταδικάζουμε...;

Δημήτρης Τρίμης

Σημείωση

Στην διαμόρφωση του αντιπαλαιστινιακού και ξενοφοβικού κλίματος, δεν ακολουθούν όλα τα έντυπα. Για παράδειγμα τα 2 άρθρα σε πρόσφατα τεύχη του «Αντί» του Φοίβου Αρβανίτη ήταν φωτεινές εξαιρέσεις.

Χρονογράφημα

Είναι καιρός να το πάρετε απόφαση...

Όλα τα παιδιά, θα το ξέρετε ακόμα κι αν δεν έχετε περάσει από αυτό το στάδιο, θα το έχετε παρατηρήσει σε κάποιον γνωστό σας, κάνουνε όνειρα. Άλλα θέλουν να γίνουν μηχανικοί και άλλα οδηγοί μπουλντόζας. Μερικά θέλουν μεγαλώνοντας να ανακαλύψουν το φάρμακο της φαλάκρας, για να μην γίνουν σαν τον πατέρα τους και άλλα πάλι επιθυμούν διακαώς να γίνουν πτέρарχοι, ώστε να κάνουν, όποτε θελήσουν, «σθουνν» πάνω από το Αιγαίο με τα καινούρια F-16.

Άλλοτε πάλι, κάποια παιδιά, θέλουν να γίνουν Ζεράρ ντε Βιλλιέ όταν μεγαλώσουν και να γράφουν ατέλειωτες φορές την ίδια ιστορία, με τον πράκτορα που είναι μέσα σ' όλα και τα καταφέρνει περίφημα γιατί έχει στο τσεπάκι του τις πρόχειρες λύσεις. Ε λοιπόν εγώ από παιδί ήμουν ιδιότροπος! Το όνειρό μου ήταν πάντοτε να ανακαλύψω ποιο είναι το εθνικό χαρακτηριστικό της φυλής μας... Θα μου πείτε: «Όνειρο είναι αυτό» Ίσως έχετε δίκιο αλλά όπως και να 'χουν τα πράγματα υπάρχουν και φορές που έχουμε απορίες.

Τότε λοιπόν, στην αρχή, πίστευα πως το εθνικό χαρακτηριστικό μας είναι η φουστανέλλα. Ναι, μην απορείτε. Εκείνο το πανί με τις δίπλες που το φοράνε πάνω από το άσπρο καλσόν! Κάτι η «Αστέρω», κάτι η «Γκόλφω», κάτι ο Μοσκόφ, κάτι ο Σαρτζετάκης, το είχα πάρει απόφαση. Μετά όμως, τα παιδιά μεγαλώνουνε κάποτε, κατάλαβα πως φουστανέλλα είχανε μόνο τα αναγνωστικά του δημοτικού που μας την δίνανε, τα κουκλάκια στις προθήκες των καταστημάτων με «Greek Popular Art» και οι εύχωνοι που παίζουνε, πότε τις μαριονέτες και πότε τις κολόνες στο Σύνταγμα.

Απογοητεύτηκα βέβαια, αλλά δεν σταμάτησα να ψάχνω.

Αργότερα με τους προεκλογικούς λόγους, τα «Ανοιχτά Χαρτιά» στην τηλεόραση, τα βαρύγδουπα άρθρα στις εφημερίδες, τον Κουτσόγιαργα και τον Γιαννόπουλο, πίστευα πως το εθνικό χαρακτηριστικό του νεοέλληνα τουλάχιστον, είναι το χαμόγελο! Έλα όμως που υπάρχουν κι εκείνες οι περιέργες φυσιογνωμίες που σουλατσάρουν τα απογεύματα στην Ομόνοια, οι πρωινόι αποχαιρετισμοί στον σταθμό Λαρίσης, οι σκοπιές που κόβουν κάθε τόσο το συρματοπλέγμα και οι μετεκλογικές περιόδοι... Τι να κάνω; Ξανά μανά απογοητεύτηκα.

Χρειάστηκε να περάσει καιρός, να μεγαλώσω πολύ, για να καταλάβω ότι το κοινό μας χαρακτηριστικό είναι άλλα να λέμε κι άλλα να θέλουμε, άλλα να υποσχόμαστε κι αλλού να το πάμε, άλλα να είμαστε κι άλλο να δείχνουμε. Με δυο λόγια, να ονομάζουμε το κρέας νηστήσιμο και να το τρώμε τη Σαρακοστή.

Γιαυτό, σίγουρος πια, επιμένω. Είναι καιρός να το πάρετε κι εσείς, απόφαση. Εθνικό χαρακτηριστικό της φυλής μας είναι ο Αντρέας...

Κ. Σ. Σβέικος

Μικρές αγγελίες - μικρά μηνύματα

ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΑΣΤΗ

Τέλικά επειδή φαίνεται ότι, όσο κι αν φταχθείτε, μερικές φορές, τη στήλη αυτή την κάνετε κι εσείς, σκεφτήκαμε να απαντήσει και ο Σχολιαστής, ή μάλλον κάποιοι απ' τον Σχολιαστή και συγκεκριμένα ο Μήτσος Πουλιανός και η Άντα Θεοδοσιάδου, να συζητήσουμε μαζί σας. Διαλογος τύπου «Ερώ-Απάντη» ή «Αυτός που σ' όλα απαντά». Στην περίπτωση μας αυτοί που σ' όλα απαντούν ή δεν απαντούν, με λίγα λόγια ο μάγος-ιατρός στο σπίτι σας τέλος πάντων! Αυτό προϋποθέτει βέβαια ότι χωρίς παρατήρηση θα σχολιάσουμε λεγάκι τα μηνύματά σας και μπορεί να γράψουμε και κανένα αστείο, ίσως κάπως μαύρο αλλά πάντα με καλή προαίρεση! Όσο για σας Ελίνα και Γωγούλα μετά την υπερπροσφορά απαντήσεων που πήρατε ελπίζουμε να μας καλέσετε στο γαμο!

Γιώργο και Κώστα Σοφοβίγκα αυτά που στείλατε δεν είναι μικρά μηνύματα αλλά μικρά άρθρα. Έχουμε και με καινούρια συρράντα λέξεις το πολύ αλλά ως δεν τα δημοσιεύουμε. Ξανδοκιμάστε! Επίσης να ξέρετε όλοι, ότι κρατάμε σειρά στις δημοσιεύσεις και «κόβουμε» μόνο τα μεγάλα. Γώρω, ο χειμώνας φταίει, το σχολείο φταίει, η αστυνομική καταστολή φταίει δεν είναι ξεκάθαρο. Πάντως πολύ απαισιοδοξία και μαύρη μαυρία πέφτει στα μηνύματά σας. Γι' αυτό η συμβουλή του μήνα! ΣΥΝΕΛΘΕΤΕ!!!

Μήτσος- Άντα

ΚΟΡΟΪΔΟ ΧΟΝΤΡΗ, ΕΧΑΣΕΣ!

Αν πάμε στο Green Park για να σου κόψω τα μαλλιά θα μας πάρουν για τρελούς, τουλάχιστον! Γι' αυτό έλα να μου πεις γλυκούτσικα πράματα, τύπου «παπουτσάκια πεταλούδα κι αθλητικά μπουλντόγκ».

Έχω χεσμένα όλα τα ανθρώπια τα διάφορα, ποικίλα, σοβαροφανή, καλά, κακά, άψογα, μπλαζέ... Κάθε μαλάκας κουλτουριέρ κουβαλάει γύρω απ' το λαιμό του μια στενή γραβάτα, σαν άντερο. Εσύ είσαι γαρμπερός και καλός.

Με επιεικεία σου λέω πως είσαι η καθημερινή μου έγνοια. Δεν μ' ενδιαφέρουν τα ποσοστά. Ο καθένας είναι άξιος της τύχης του.

Ξέρω πως σε ταλαιπωρώ, ξέρεις και συ να λογαριάζεσαι! Βραχνάς εγώ, παλούκι εσύ.

Πέρα από αστείο, δεν είναι άδικο που δεν θα μονιάσουμε ποτέ, όμορφέ μου.

Εντάξει, θα κάνω ησυχία, αλλά ο Γιάννης; Πού είναι ο Γιάννης;

— Για το Γιάννη δεν ξέρουμε πού είναι, άμα θες σου λέμε όμως πού είναι ο Μενέλαος.

ΜΙΑ ΖΩΗ ΤΗΝ ΕΧΟΥΜΕ

Ποιος είπε πως φταχνουμε την τύχη και τη μοίρα μας μόνοι μας; Ποιος είπε πως την καθορίζουμε τη ζωή μας; Ποιος είπε πως ορίζουμε τους εαυτούς μας; Καπελωμένοι, να, τι είμαστε.

Μας μοίρασαν, λες και μοίραζαν δυο γαϊδουριών άχυρα.

Κατευθυνόμενα ρομπότκια, να τι είμαστε. Μας κακοφαίνεται... Κι όμως... Ζούμε...

Τι άλλο μπορούμε να κάνουμε άραγε;

Κασσάνδρα
Τ.Θ. 41824
Ανθούπολη
Περιστέρη
12103 ΑΘΗΝΑ

— Έλα ντε!

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ

— Well, I been down so Goddamn long that it looks like up to me well I been down so very down long that it look like up to me. Now why don't one of you people c' mon and set me free?...

Άννα

— Σόρι! Νο σπιτ ινγκλίζ

ΑΠΟΓΟΗΤΕΥΜΕΝΟΙ ΣΥΓΚΑΤΟΙΚΟΙ

Η καρδιά μας μαύρη και έρημη σημαδεμένη από παντού. Ελπίδα πού να θρούμε; δεν υπάρχει πια μέσα μας. Ωσπου μια ματιά στον Σχολιαστή αναφερόυσε μια ελπίδα που ήταν έτοιμη να σθήσει. Συνειδητοποιήσαμε ότι υπάρχουν και άλλοι απελπισμένοι στο λουκι που ζούμε. Κάπου Ελίνα αναφέρει τις λέξεις τρυφερότητα και φίλια. Η τρυφερότητα είναι ένα ψυχικό χαδί που δίνει ανάσα και μπορούμε να την δούμε όπου και όποτε υπάρχει. Είναι μια λέξη που ζει και υπάρχει περισσότερο στα παιδικά μας χρόνια. Και που η αρρωστη ζωή που ζούμε την κατέστρεψε και την αντικατέστησε από ένα σύννεφο μοναξιάς που θολώνει τα μάτια μας και που δεν μας επιτρέπει να δούμε πέρα από τον ορίζοντα.

Η τρυφερότητα μπορεί να εκφραστεί ή να υπάρξει ή να την εκφρασούμε σε κάθε ζωντανό οργανισμό του πλανήτη μας. Είτε αυτοί είναι φυτά είτε είναι ζώα μα πολύ δύσκολο να την δεχτεί κάποιος σημερινός άνθρωπος που την νομίζει σαν κάποιο εμπόρευμα μιας θιρίνας. Δευτερος κρικος τρυφερότητας είναι η φίλια. το συμφέρον και η εκμετάλλευση έχουν αλλοιώσει το πραγματικό της νόημα.

Ελίνα βάζουμε τα λίγα αυτά λόγια μας σε ένα πουκάλι και σου στέλνουμε απεγνωσμένα από κάποιο ερμηνήσι που είμαστε ναυαγοί το δικό μας SOS.

Δώσε μας λίγα αποθέματα ελπίδας.

Περιμένουμε γράμμα σου.

— Δημήτρης-Ηλιάς
— Μένουμε στην Στράβωνος 12 Παγκράτι και ακούμε στο τηλ. 72.37.441 (Ζουριδάκης-Βομβοζάκης) Σπουδαστές.

— Εδώ δεν βλέπουμε πέρα απ' τη μύτη μας με παιδιά, εσείς θέλετε και πέρα απ' τον ορίζοντα;

ΚΙ ΑΛΛΟΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΗ ΓΩΓΟΥΛΑ
Γωγούλα, επειδή η μισή Ελλάδα έχει —ή νομίζει ότι έχει— περισσότερα απ' τα «προσόντα» που ζητάς, μπαίνω στο παιχνίδι σου. Αλλά μια κι εσύ ζητάς τόσα, θα σου ζητήσω με τη σειρά μου τη διευθύνη ή το τηλέφωνό σου, στα «επόμενα τεύχη». Ελπίζω σύντομα να δω τι κρύβεται πίσω απ' τ' όνομά σου.

Ο Κώστας
Αθήνα

Ελίνα-Γωγούλα σημειώσατε X.

ΠΡΟΣ ΑΝΑΡΧΙΔΟ

Μήνυμα για τον «Αναρχίδο». Αιγάλεω:
Φίλε Κώστα, η τρέλα είναι ωραία.

Ροζ Πάνθηρος
Αθήνα

- Γιασάν!

511 ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΑ

«Θεέ μου, πως σ' αγαπώ
στο κύμα ρίχνω την καρδιά μου
τι κρίμα να 'σαι μακριά μου...»

Κι ίσως απόψε να πήρες το σκυλάκι
σου
και να βγήκες για μια χειμωνιάτικη
βόλτα
κατά το Λευκό Πύργο.

Κι ίσως απόψε κι εγώ, ν' ακούσω τα
δικά «μας»
τραγουδία και να ψηλαφίζω με τα μάτια,
πίσω απ' το νοτισμένο τζάμι τα μακρινά
φωτα
του Λυκαβηττού...

Μάρθα

- Δεν παίρνεις καλύτερα κανένα τραίνο
για Θεσσαλονίκη ρε Μάρθα!

ΚΑΡΟΥΜΠΑΛΟ

Είναι στιγμές που η σκιά της απομόνω-
σης, του περιθωρίου, του ξεχασμένου
εαυτού σου ίσως, σε αγκαλιάζει ασφυ-
κτικά συσκοτίζονται τα πάντα μέσα σου,
καθώς εσύ κολλάς με το μέτωπο στο
ταβάνι που μάταια προσπαθείς να ξε-
περάσεις.
Είναι όμως και στιγμές που ο ήλιος
μπαινει από κάποιες ξεχασμένες χα-
ραμάδες και σου δίνει τη δύναμη να προ-
καλέσεις την Ελίνα που μπορεί να γρά-
ψει στον Αναστασόπουλο Σπύρο.

Κανακάρη 155
Πάτρα

- Η Ελίνα μπορεί να σου γράψει. Εμείς
δεν μπορούμε να σου γράψουμε τίποτα!

2η ΟΜ. ΦΙΛΙΑ 85

Προς ΘΕ.ΠΑ.ΦΑ. Λαρισέους και λοι-
πούς επιστολή.

Του πρωκτού παιδιά τι θα γίνει με τη
συνάντηση.

Λοιπόν; όρχεις;

Διευθύνσεις και τηλέφωνα διαθέτετε.

ΠΡΟΤΑΣΗ: Όλυμπος (θείκος) χαμηλά
καταφύγια.

ένας της 20ης Δ.

- Αεροπορία Βάλλεσθε!

ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ

Για τον Κώστα...

Φωνάζοντας απεγνωσμένα το ονομά σου,
είμαι μνη και ανεξάνιστη μέσα σε τοί-
χους, θυμισμένη σε μία νοσταλγική μου-
σική, προγκαρτισμένη από μία σάπια
φαντασία, ψυχασθενώ στιγμή με στιγμή,
και έχω ανάγκη εσένα. Εσένα και όχι το
φάντασμά σου. Όχι τη σκιά σου που κα-
τακτώ το θράδυ μακριά από κάθε φως.
Είναι μια πραγματικότητα ατράνταχτη
της υπαρέξής μας. Πιάσε μου το χέρι με
μιά αποφασιστικότητα μονιμη και όχι
τοσο πρόσκαιρη, και γίνε ΥΠΑΡΚΤΟΣ.
γιατί είμαι στα πλαίσια της παρανόησης.
Με μία στατική και απaráλλακτη αγάπη
για σένα.

Κατερίνα

- Κώστα, κατόπιν τούτου οφείλεις να
κάνεις το καθήκον σου για να μην έχουμε
τα ίδια.

ΠΡΟΣΟΧΗ!

Είμαι ένας νέος Πήτερ Παν μόνον 35
χρονών. Και ζητάω να γνωριστώ με νέες
που να έχουν το σύνδρομο της Σταχτομ-
πουτας.

Γραψε: Τ.Θ. 30169
10033-ΑΘΗΝΑ

- Ψιλοανώμαλε τριανταπεντάρη! Κάτσε
φρόνιμος.

ΓΙΑ ΤΗ ΓΩΓΟΥΛΑ

Κατάφερα τελικά, να θρω τον απαιτού-
μενο εγωισμό, για να σου γράψω ότι πι-
στεύω πως διαθέτω όλα αυτά τα «προσόν-
τα» της λίστας σου, κι ακόμη ένα ειλι-
κρίνεια (που κι εγώ αναζητώ).

Παναγιώτης
τηλ. 9418.348

(6-7 απόγευμα ή 12-1 θράδυ)

Υ.Γ. Εντάξει, μερικά (επουσιώδη) από τα
«προσόντα» τα διαθέτω στο «περίπου»
που λένε. Αλλά αν επιμένεις πολύ ...«κα-
λουπώνομαι» πολύ εύκολα!

- Τώρα η σειρά της Γωγούλας να κάνει
το καθήκον της.

ΤΩ ΑΓΝΩΣΤΩ ΘΕΩ

«Αυτή τη νύχτα η καρδιά μου

είναι η θραειά

δεν υπάρχει ούτε μια λέξη

να μου δώσεις

αλλά εσύ μ' αγαπούσες

μια φορά

όπως πριν, έτσι και τώρα

θα με νιώσεις

Κατερίνα
Αθήνα

Ε! ρε Νίνιο κόσμο που 'χεις πάρει στο
λαϊμό σου.

ΠΙΤΣΟΥΝΙΑ

Πελεκανάκι,

τελικά θα επικοινωνούμε μέσω ΣΧΟΛΙΑ-
ΣΤΗ
ή προτιμάς ν' αγοράσω ταχυδρομικό πε-
ριστέρι;

γλυκά φιλιά πάντα
Πέρδικα

- Επικοινωνήστε λίγο ακόμα μέσω Σχο-
λιαστή και μετά βλέπετε.

S.O.S.

Προς Ελίνα (S.O.S.) του τεύχους 33.
Αυτά που ζητάς διαθετονται απλόχερα.

Γράψε

Ταχυδρομείο ΚΔ Καισαριανής

Τ.Θ. 73266

16000 Καισαριανή

- Εμείς δεν κάνει να παίρνουμε τίποτα
απ' αυτά;

ΟΛΑ ΜΑΥΡΑ

Πέντε χτυπήματα κι ύστερα θάνατος.
Καπνογόνα, «αγανακτισμένοι πολίτες»
παράφρονες μισθοφόροι μεθυσμένοι απ'
τη μυρουδιά του αιματος. Δεν ξέρω αν
ποτέ διαβάσεις το μήνυμά μου, μέσα από
τις αναθυμιάσεις του αλκοόλ και τους
καπνούς του τσιγάρου προσπαθώ να δια-
κρίνω τη μορφή σου, το χάσιμό της θά-
νατος.

Αν θέλεις πάρε με στο τηλέφωνο
57.41.849 ή γράψε μου.

Θανάση Ριζο
ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ 19
12135 ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ
ΑΘΗΝΑ

- Για τους αγανακτισμένους πολίτες μαζί
σου, αλλά πολύ θάνατος θρε παιδάκι μου.
Γιατί έτσι;

ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ

Δημήτρη Α. από το Αγρίνιο, γιατί χάθη-
κες; Όπου και να 'σαι δώσε σημεία
ζωής. Εγώ πάντα περιμένω.

Μάρω

- Να περιμένεις Μάρω, αλλά μη το πα-
ράκάνεις.

ΘΕΙΕ ΝΩΝΤΑ

Για το Μήτσο

Αν ο θεός Νώντας δεν ξανακουστεί
το κέντρο της Αθήνας θα καεί!

Με αγωνιστικούς χαιρετισμούς
Αντώνης Κ.

- Burn baby burn!

ΦΩΤΙΕΣ

Αλέκα,

Βλέπω την άβυσσο.

Βαθιά κι απύθμενη και σκοτεινή
πάν' από το πέλαγος, το αρχιπέλαγος
κι αναζητώ!

μια φωτιά κόκκινη, κατακόκκινη, ζεστή
να νιώσω μες στις φλέβες μου
της λεφτεριάς τη φλόγα
και της χαράς την ιαχή

...Μ...

- ΑΕΡΑ!!! Γκαγκάν γκαγκάν!

ΔΥΟ ΔΥΟ

Αικατερίνη Σ :

I walk a field of glass

I buy a diamond ring

I take a lonesome road

I'd buy you anything

Μπέσσου:

Anywhere you went to go

waiting at your door

Come sail to any shore

and live forevermore

Ηλέκτρα

- Μι γκρηκ, κις μι κουϊκ!

ΚΑΤΕΠΕΙΓΟΝ-S.O.S

Για Ελίνα και απαιτητική Γωγούλα

...23 χρονών και 62 κιλών, μα με ακόμα
λιγότερες από σένα ελπίδες. Περιμένω,
παρέα με το ταλαιπωρημένο μου Για-
μαχάκι.

Χρίστος
52.43.366

- Άμα τις βάξεις δυο δυο επάνω πώς να
μην είναι ταλαιπωρημένο το Γιαμαχάκι
ρε Χρίστο;

ΜΟΝΑΧΙΚΟ

Βαρέθηκα να πηγαίνω μόνος στον κινη-
ματογράφο και να διαβάζω για να
περνάει ο χρόνος (ίσως για να μην σκέ-
φτομαι).

Ζητείται συντροφία.

Νίκος
97.34.696

Υ.Γ. Ελίνα μοναχικοί, μα όχι απελπι-
σμένοι.

- Κανένα μπαράκι δοκίμασες να πας;

ΜΟΝΑΞΙΑ

Τελικά Ολγάκι δεν είμαστε οι μόνες που
νιώθουμε μοναξιά. Είναι και άλλοι: πάρα
πολλοί. Βέβαια ξέρω πως αρχή σου είναι
να παίρνουμε παραδείγματα τα ανώτερα
πράγματα αλλά τι να κάνουμε;

Η ζωή μας βγήκε μαύρη και δεν ασπρίζει
με ένα λαϊκό συγκρότημα χορού. Πάντως
σκέψου την Χρυσάνθη και πάρε λίγο
κουράγιο.

Σε φιλώ γλυκά γλυκά

«ζουζουνάκι»

Υ.Γ.: Οποιοδήποτε άτομο ως 20 χρονών
αν θα ήθελε να δώσει ένα τέλος στη μο-
ναξιά μου -που κοντεύει να μου γίνει
βίωμα- πια- ας γράψει τη διεύθυνσή του
στο Σχολιαστή. Είμαι 16 χρονών μαθη-
τρια από τη Θεσσαλονίκη.

- Εμείς που σαρανταρήσαμε δηλαδή τι
θα πρέπει να πούμε;

ΑΞΙΖΕΙ;

Το 1985 το υποδεχτήκαμε με ευχές του
τύπου: «μπορεί και πρέπει να είναι
καλύτερο». Όμως οι μοναχικές νύχτες
του, οι γκρίζες μέρες του, οι μήνες του
που φύγαν αδειοί και αδιάφοροι αφηνον-
τας πίσω τους μια πικρή γεύση μας απο-
γοήτευσαν για άλλη μια φορά. Οι ελπί-
δες μας ξαναπροδόθηκαν, τα οράματά
μας ξεθωριάστηκαν περισσότερο. Για το
1986 αξίζει να ελπίζουμε;

Στέφανος Κ.
Ιλιάδος 4
54641 Θεονίκη

- Αμέ! Τι είχαμε τι χάσαμε;

ΕΝΑ ΔΩΡΟ

Το σταματημένο βλέμμα
στα παιδάκια που παίζουν
μύρια κλαυουρίσματα
στην επαυλή της χαράς
Μαγδα με τη «γνήσια, τίμια προσπά-
θειά» μου, ήθελα να σου πω πως σ'
αγαπώ.

Βασίλης, Ρουμλούκι

- Βασίλη το μήνυμά σου ήρθε καθυστε-
ρημένο για το τεύχος 34 αλλά όπως βλέ-
πεις δεν είναι αργά, φτάνει να την
αγαπάς ακόμα.

ΧΩΡΙΣ ΤΙΤΛΟ

η αριστερόχειρη μοναξιά
συνοδοιπόρος η ελπίδα
κάπου αγνοφέγγει φως ξεθωριασμένο
μάταιη η προσπάθεια
χαμένος ο αγώνας
πέρα από τα δόγματα
η απογοήτευση...
απροσπέραστη η σκέψη
πνιγμένη η φωνή
όταν δεν έχεις τίποτα
δεν έχεις τίποτα να χάσεις
ανέφικτη τροχιά
σχετικοκρατία, υποκειμενικότητα
αγωνία, πάθος, έρωτας
ΠΡΟΣΟΧΗ μονόδρομος
η αδεξιότητα οδηγεί σε
ΔΔΙΕΞΟΔΟ

απάντηση σιωπής...

ΣΤΗ Λία που αρρώστησε

ΣΤΟ Γιώργο που αναρρωτιέται γιατί

ΣΤΟΝ Κώστα που σκέφτεται

ΣΤΟ Ζαχάρη που με ξεχάσε...

Χάρης
Θεσσαλονίκη

- 'Η ξεγράψου γρήγορα απ' την ΚΝΕ ή
τρέχα γράψου τώρα αμέσως.

TAM TAM

Ινδιάνε πέρα από τ' απέναντι βουνό
κάνε μου σήματα ξανά με τον καπνό
αν είσαι ο γιος του μεγάλου Μανιτού
είμαι η κρέμα του φλογάτου παγωτού
με των Απάτσι τους ρυθμούς χτυπάω τα
τύμπανα
μ' ακούς; μ' ακούς;

Ευτυχία Μ.
Μακεδονίας 2
Χαϊδάρι ΑΘΗΝΑ

- Ινδιάνε τρέχα στ' απέναντι βουνό
σε περιμένει κρέμα παγωτό!

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΕΡΧΟΜΑΙ

Γιώργη απ' την ΚΙΝΑ. Σε είδα στην
Αθήνα πριν μερικές βδομάδες να μου-
τζώνεις μαζί με τον Κώστα, κάτι κυρίους.
Καλά τους εκανες, μπράβο. Εμένα όμως
δεν θα με βρεις. Άλλαξα σπίτι. Από τις
27/12 για τρεις μέρες στην Αθήνα. Ομίω
καθ' εκάστην πλην Κυριακάς και
Εορτάς. Η Θεσσαλονίκη σε χαιρετά.
ΑΒΕ

το Αυτό

- Καλορίζικο το σπίτι!

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ

Για Γωγούλα

Γέρος 28 χρονών.

Άνευ συζυγικών και στρατιωτικών κα-
θηκόντων.

Δεν διαθέτω παπάκι δυστυχώς αλλά
τζιπάκι.

Έχω χιούμορ και μαύρο.

Δεν καπνίζω.

Διαβάζω σχεδόν μόνο Σχολιαστή.

Τρόχο τα πάντα εκτός ξύλο από Μ.Ε.Α.

Είμαι αδύνατος αλλά όχι αδύναμος.

Είμαι απλός.

τηλ. 20.26.322
3μ.μ.-10μ.μ.

Φώτης

- Έχεις χιούμορ και μαύρο και δεν κα-
πνίζεις ή δεν καπνίζεις μαύρο;

ΓΕΙΑ ΣΟΥ Ε.Σ.Υ

Πρόλογος
Η καλή σου άσπρη μπλούζα, πάνω σ' ένα πεύκο
πράξη 1η
Νυχτερινές βόλτες χεράκι-χεράκι
εξομολογήσεις-άστρα-θαλάσσια-φιλιά
(Αχ αυτά τα φιλά σου!!!)
Κι ύστερα Τίνα είσαι πολύ ωραίος άνθρωπος
Πράξη 2η
Ματιές πεταχτές-πειράγματα.
Κωλοκαρκίνε-Κωλοσκορπιέ.
Κι ύστερα Τίνα είσαι πιο γλυκιά απ' την πατατούφα μου.
Πράξη 3η
Επισκέψεις να πηγαίνονται-η πίεση ν' ανεβαίνει.
Έναρξη διπλωματικών σχέσεων με την νοσοκόμα της διπλανής πόρτας.
Κι ύστερα Τίνα τι θέλεις από μένα;
Πράξη 4η
Παραίτηση-Αλλαγή οξυγόνου
κι ύστερα ΤΕΛΟΣ
Επίλογος
Ανθρώπακο με την ιατρική σφραγίδα
γιατί δεν παντρεύεσαι; Να κάνεις και 2-3 παιδάκια.
Έτσι για την αναπαραγωγή του γένους.
«Στέλεχος και... όχι ΜΟΝΟ»
Υ.Σ.
Καλοκαιρινή εραστή της ταλάντευσης
σε φίλω στο μoustάκι.
Να 'σαι καλά και θα τα ξαναπούμε.
Αλήθεια τι κάνει η Μπιζού;

- Ανθρώπακος με σφραγίδα, εραστής της ταλάντευσης, κωλοσκορπιός, ποιος είναι τέλος πάντων αυτός ο άνθρωπος;

ΒΟΛΟΣ

S.O.S. ΕΛΗΦΘΗ STOP
στίγμα όμως δεν έστειλες για να σε βρω.
Βασίλης
0421-24793
Υ.Γ. Από ελπίδα έχεις αποθέματα, από υπομονή πώς πας;

- Γωγούλα-Ελίνα σημειώσατε Χ.

ΓΙΑ ΕΛΕΝΗ

Επείγον, για το γλυκό γλυκό κορίτσι από τη Λάρισα.
Ελένη είναι ανάγκη να επικοινωνήσω μαζί σου, ζήτω συγγνώμη για την Παρασκευή.
Θα σε παρακαλούσα να μου γράψεις γράμμα Σουλίου 9 και όχι Σουλίου 4.
68100 ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ
Αργυρόπουλος Αναστάσιος

- Ελένη συγγνώμη εμείς φταίμε για την καθυστέρηση.

- Πολύ ωραία όλα αυτά που γράφεις, αν μπορούσαμε να τα διαβάσουμε κιόλας καλά θάτανε.

A VANA

No ne pensare di piu. Partiremmo per il sogno subito. Si o no?
Spiros
e buon capodanno e anno.

- Διότι ως γνωστόν κάρο Σπίρο: Si lavoro si fatiga per la manza e per la figa!

ΑΣΧΕΤΟ

Τηλέφωνο.Περιπτερο. Λυκαβητός. Κουδούνια. Οι στρατιώτες. Λωτός. Δεν σε πιστεύω. Τρεις μέρες. Μεσημέρι. Κάφε. Αερόστατο. Πάρτυ. Γιάννινα. Λαμπρή. Θα ξαναπάμε (χτες). Καταλαβαίνω. Δεν περιμένω.

Κλουφ

- Μην περιμένεις. Καλύτερα. Του χρόνου. Υπομονή.

ΛΕΥΚΟΣ

Για την Ελίνα.
Με λένε Κώστα και είμαι 25 χρονών και είμαι λευκός (για να ξεμπερδέψουμε απ' την ηλικία και το χρώμα). Σε παρακαλώ κράτησε μου λίγο ελπίδα, γιατί η γνώση μου περί φιλίας και τρυφερότητας δεν φτάνει μάλλον για να με κάνει να δω τα πράγματα άσπρα. Γράψε μου στη διεύθυνση.

Κώστας Νικολάου
Κων.πολής 2
Άγιος Στέφανος 14565

- Ελίνα πρόκοψε, 25 χρονών και λευκός, τι άλλο θέλεις;

ΕΡΑΣΤΗΣ

Σκόρπιες χάνδρες οι σκέψεις αποψε τα μεθυσμένα όνειρα τρέχουν σε αγαπημένα χέρια.
Χείμαρροι με ελπίδες οι σαμπάνιες μου ανοίγουν τα κατασκότεινα κελιά οι πασχαλιές ανθισαν πάλι ποτάμια τα λουλουδιά σε καλούν κοντά τους
ο ήλιος δάκρυσε στις χιονισμένες κορυφές
και στην πιο ψηλή σηκώθηκε η σημαία της νίκης.
Γέροι μάγοι παρασύρουν τα πλήθη τα παιδιά ακολουθούν τον ήχο του αυλού νεράιδες σαγηνεύουν τα όνειρα.
Πιο πέρα οι θρυκόλακες σφυρίζουν η λαϊμητόμος στήθηκε. (μη σπρώχνεστε)
Ο καλός ποιμένας θυσιάζει στον Κύριο μεσάνυχτα, τα φαντάσματα πάλι βγήκαν το πανηγύρι τελείωσε
Ουρά στα ψυχιατρεία, τρελόχαρτα στο στρατό
η εθνική περφόρεια ποτίζει κάθε ηλίθιο ψήφο στα 11, σύνταξη στα 18, αυτό είναι το νέο σύνθημα
Αγωνιστικές κινητοποιήσεις, επιτροπές συμπαράστασης μελλοθανάτων... περαστικά σας.

Εραστής του θανάτου
Σόδομα και Γόμορα

- Τόσα κοριτσάκια υπάρχουνε γύρω. Εραστής του θανάτου πήγες κι έγινες;

ΑΝΑΜΟΝΗ

(Για την πιθανή αυτόχειρα 0331)
Άλλη μια μέρα σαν τη χτεσινή να ζεις είναι μια ενοχλητική συνήθεια Προσπάθεια δραπέτευσης με Whisky και Gipsy
«Sexy» κοριτσάκια και «video games» ψάχνοντας για έναν «sexy» θάνατο

Τώρα συμβιβάστηκα.
περιμένοντας το δολοφόνο μου...

Κώστας-Αμύνταιο

Υ.Γ. Κυριακή, φαντάσου ότι μας μένουν τουλάχιστον 2160 Κυριακές ακόμα κι ο δολοφόνος αρχει να έρβει. Μην παίρνεις λοιπόν εσύ τη θέση του...

- Κωστάκη φτιάχτηκες. Απειθύνου αμέσως στον άνωθεν εραστή του θανάτου.

ΣΚΕΨΕΙΣ

Η έννοια «πάλη» έχει μια μορφή ιερή, παγκόσμια μα σύγχρονα αυστηρά προσωπική για κάθε έναν άνθρωπο.
Η ελπίδα που είναι ο βασικότερος μόχθος των ενεργειών του αγωνιστή, υπάρχει μέσα στον καθένα.
Πρέπει να ξεπεράσουμε τις ανασφάλειες, τις μικρότητες και τις μοιρολατρίες, και να αναδειχτούμε σε άτομα ολοκληρωμένα και ξεχωριστά, παλεύοντας περισσότερο με τις δικές μας δυνάμεις παρά με τα δεκανίκια που μας προσφέρουν οι άλλοι.
Όταν βρεθούμε μπροστά στο θάνατο πρέπει να είμαστε ήμεροι ευτυχισμένοι και ατρόμητοι, έχοντας τη συναισθηση ότι αφήσαμε και μεις τη σφραγίδα μας πάνω σ' αυτή τη γη.

Ρος Πάνθηρας
Αθήνα

- Έτσι μπράβο! Οι υπόλοιποι να τα βλέπτε αυτά!

ΣΟΔΟΜΑ ΚΑΙ ΓΟΜΟΡΑ

Εισαγωγή: Κοιτάξέ με και θα δεις— Γελάω αίμα και δάκρυα (N. Pappa). Σε ρυθμό γοτθικό: Μαθητευόμενος βασανιστής δοκιμαζόμενος σκληρά από τις υφιστάμενες συνθήκες λιτότητας αναζητά υποψηφία θύματα στο χώρο του γυναικείου φύλου. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει: α) Ακρόαση Killing Joke με άδειο στομάχι, β) Μια βραδιά στον Πηγάσο με τη Σοφία στο απέναντι τραπέζι (μακιά!), γ) Αναρρίχηση στου Στρεφελόιπα στοιχεία: Είμαι Λέων, 20 χρονών, φέρω την προσωπικότητα «ψηλός» η «αστέρι» και ασχολούμαι με τη συλλογή εισιτηρίων. Όσες πιστές προσέλθετε (Όχι δασμούς-στους πειρασμούς).

Γιώργος Δουβλέκας
Π. Καλλιγιά 25
Γκάζι-Αθήνα

Υ.Γ.1. Ελίνα, το κρύο μπορείς να το αποφύγεις, το χειμώνα όχι. Αν θες γράψε μου.
Υ.Γ.2. Ταφόπετρες για τον τάφο μου θρήκα, τάφο όμως; Μεγαίρες, φιλάκια.
Υ.Γ.3. Προς Ρέθυμνο. Πότε θα ξαναενοικιάσουμε ποδήλατα;

- Γιωργάκη ο συνονόματός σου ο Βαρδάβας είδες τι έπαθε. Πρόσεχε λοιπόν!

ΑΛΛΟΣ ΕΝΑΣ

Για Γωγούλα
Ευχαριστος στη γεύση, αλλά δύσπεπτος με όλα τ' άλλα τυπικά προσόντα.

Γιώργος
41.17.266

- Γωγούλα η εκλογή είναι δική σου!

ΑΝΤΙΠΑΡΟΧΗ

α) Αν δεν ψάχνεις την ηχώ σου.
β) Επειδή τα γιαπωνέζικα πατακία δεν είναι τα καλύτερα (δεν υπάρχουν άλλα).
γ) Θα ευτυχίσουμε
Για τις ΓΩΓΟΥΛΑ, Ελίνα, και όποιον άλλο... προκύψει.

Λάμπρος Γρηγορίου
Ερμού 90
Αθήνα

- Απ' τ' ολότελα καλή κι η Παναγιώτα είναι ε;

ΜΑΖΟΧΙΣΤΙΚΟ

Λατρεία μου, κοιτάω τον ήλιο και σκέφτομαι: Θα πάω μαζί του, θέλω να δοκιμάσω.
Το ξέρω, η αποφαση μου δεν σε θρiscει σύμφωνο, ούτε και τη λογική μου, όμως αν μου τηλεφωνήσει θα πάω δεν ζητώ να με καταλαβεις, ζητώ από τα πανεμορφα γεμάτα κατανόηση, χέρια σου, ένα χάδι για να μου κάνει παρεια η «γεύση» του στον μετέπειτα ζωντανό μου ταφο.

Αλίκη

- Αλίκη μέσα! πήγαινε τρέχοντας!

ΟΠΟΥ ΝΑΝΑΙ!

Στο ημερολόγιο -άψυχο χαρτί- που μετράει την ψυχή μου σβήνω συνεχώς έναν αριθμό.
Οι μέρες θαρρείς και χορεύουν μπρος μου ένα τρελό σκοπό.
Που δυστυχώς δεν ακολουθώ!!
Η ξενοστασία μια ιδέα στις τόσες, μακρινή σαν εκείνη τη ζωή.
του θες μπορεί και του αιρίου.
Δυο χρόνια αφιερωμένα στην «Πατρίδα» τι να θυμηθώ άραγε λίγες λέξεις αφιερωμένες σε όλους εμάς τους «υπερασπιστές» του έθνους.
Μονο... που το ερώτημα σαν την πικρα από το τσιγάρο παραμένει στο στόμα: Αξίζει τον κόπο.
Καλή χρονιά
Θανάσης Τσικολίτης
Καυτατζόγλου 35
Άγιος Λευτέρης Αθήνα

- Θανάση οι σκοπιές τελειώνουν για σένα. Καλή χρονιά και κυρίως καλός πολιτης.

STOP ΧΑΝΟΜΑΣΤΕ.

Κοιμάσαι. Νύχτα ώρα 4. Κάποια δυσφορία νιώθεις χαμηλά στην κοιλία σου. Μάλλον θες να κατουρήσεις. Η λύση της τουαλέτας είναι μπανάκι πια. Κατουρήθειτε! πάνω σας. Γυρίστε το χρόνο στην αναρχική ηλικία των 8 μηνών. Πραγματικοί αναρχικοί είμασταν όλοι μόνο τις 550 πρώτες μερες της ζωής μας. Μετασμιθιδασμός. ΕΛΙΝΑ γράψε διεύθυνση για καμία «δόση» ελπίδας από τα αποθεματά σου, είναι η μονή «δόση» που δεν διακείται ποινικά.
ΜΕΤΑΜΕΣΟΝΥΧΤΙΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ
«Billy the kid»

- Αυτό ανακηρύσσεται παμψηφεί το μήνυμά του μήνα

ΚΑΤΕΠΕΙΓΟΝ

Με μεγάλη δυσκολία μπόρεσα να συντάξω αυτό το μήνυμα (λόγω ηλικίας, δυσκολευομαι και ολίγον εις την δημοτικήν και δεν γνωρίζω καλώς τα γραμματα). Είμαι ένα παλληκαράκι 59 Μαΐων, όχι περισσότερο, ανευ συζυγικών καθήκοντων (η γυναίκα μου πέθανε πριν 10 χρόνια, τι τραγικό), τα στρατιωτικά μου καθήκοντα εκπληρώθησαν με ζήλον και θάρρος εις την Αλβανία.
Πατακία διαθέτω πολλά, έχω δε και κοτες. Τρώγομαι εξ ολοκλήρου (ειμθα σιτεμένοι λόγω ηλικίας). Νερό και πορτοκαλάδες τα αγαπημένα μου drinks (νερό με φυσικάκι σκέτη ρόδη). Play boy κι ασεμνα περιοδικά δεν αρμοζουν στα υψηλά μου φρονήματα και στις αγνές σκέψεις μου. Εχω την πίστην ότι εκπληρώνω όλα τα άνωθεν. Αγαπητή δεσποινίς Γωγούλα, θα ημπορούσες να είσαι και η θυγατηρ μου. Παρ' όλα ταύτα επιθυμώ διεύθυνσιν και αλληλογραφία με ΕΡΜΙΟΝΙΔΑ (η διεύθυνση μου στο περιοδικό).

AKIS

- Μικρέ αταχτούλα σε πήραμε χαμπάρι.

ΑΛΛΟΣ ΕΝΑΣ!

Για την Ελίνα
Γράφω για σένα, αφού εδώ και καιρό τα μοντέλα μου δεν γεμίζουν τις σκοτεινές Κυριακές μου και οι λέξεις που γράφεις ναι κατι μου θυμίζουν.
Όσο για ελπίδες, υπάρχουν ακόμη σπιθές μικρές στη στάχτη.
Αν θέλεις μου γράφεις.

Κωστόπουλος Νίκος
Μοιρού 40
Αιγάλεω 12241
Αθήνα

- Γεια σου με Κωστόπουλε! Μας καταποχρέωσες με τα καλά σου λόγια στο γράμμα σου.

Σχολιαστής: Πού κινείται χρονολογικά και θεματικά το νέο σου βιβλίο;

Δ. Παπαχρήστος: Αυτό το βιβλίο έχει γραφτεί και γράφεται ακόμα και θα μπορούσε να γράφεται συνέχεια. Όλα τα γεγονότα είναι τόσο πραγματικά που γίνονται φανταστικά. Αναφέρεται στο χώρο του τριγώνου του θανάτου και του τριγώνου της ελευθερίας. Είναι το 78-79 την περίοδο των καταλήψεων. Εκεί γνωρίζονται οι ήρωες και σμίγουν οι 30άρηδες-35άρηδες που βγήκαν απ' τη δικτατορία, με τα παιδιά της μεταπολίτευσης.

Σ.: Και η ηρωίδα σου, η Ανδρομάχη;

Δ. Π.: Είναι παιδί της μεταπολίτευσης και έχει μια κόντρα με τους παλιότερους που της φορτώθηκαν με τις μνήμες τους, με τις αγάπες τους κλπ. Η Ανδρομάχη ζει αυτή την κατάσταση αυτοκαταστροφικά και αυτοκτονικά. Αυτός είναι ο χώρος του βιβλίου. Ταυτόχρονα όμως υπάρχει μια εντελώς ελεύθερη γραφή, με πισωγυρίσματα επάλληλα, μνήμες δικές μου από την επαρχία, διότι πιστεύω ότι η επαρχία και το περιθώριο σμίγουν και επιτίθενται στο κέντρο. Αυτά είναι τα πιο υγιή κομμάτια της ελληνικής κοινωνίας. Το βιβλίο μιλάει μόνο του. Θα 'θελα μόνο να πω ότι περιέχει μερικά συμβολικά πράγματα που λειτουργούν και προφητικά, γιατί τα γεγονότα επιβεβαίωσαν αυτά που σκεφτόμουν πριν από πέντ' έξι χρόνια.

Σ.: Είναι αισιόδοξο το μήνυμα του βιβλίου; Πώς τελειώνει;

Δ. Π.: Το βιβλίο τελειώνει, αφού έχει αυτοκτονήσει η ηρωίδα —συμβολικά ή

πραγματικά δεν έχει σημασία— ο άλλος παίζει με τ' όνομά της: Ανδρομάχη Διαβάτη. Παίζει με το ρήμα: διαβαίνω. Πειριάβαση ζωής, επικίνδυνη διάβαση, ανά-κατά-διά-υπέρ, ανάκατα διά πυρός υπέρ. Γι' αυτό έβαλα αυτόν τον τίτλο. Αυτό το υπέρ σημαίνει ότι δεν θα το βάλουμε κάτω. Λειτουργεί αν θέλεις και επιθετικά και προκλητικά και έχει μια δόση της τρομοκρατίας που πρέπει να ασκεί ο καθένας μας σ' αυτό που γίνεται κα-

θημερινά.

Σ.: Είναι τρομοκρατικό δηλαδή το βιβλίο;

Δ. Π.: Κατά τη γνώμη μου αυτό θα φανεί στο τέλος. Ας μην παρεξηγηθούμε αλλά έχει να κάνει με μια δόση όχι γαμώτο αλλά και γιατί, και επειδή γιατί δώστου και πάρε και χτύπα.

Σ.: Δεν είναι μόνο η Ανδρομάχη

Διαβάτη που διαβαίνει. Διαβαίνεις κι εσύ. Έχεις μεγάλη διαδρομή. Να σου υπενθυμίσω Εμπορική-Πολυτεχνείο, να σου υπενθυμίσω μεταπολίτευση-Εξάρχεια, υφυπουργείο Νέας Γενιάς, Άγιον Όρος και τώρα «Ντόλτσε».

Δ. Π.: Ωραία διαδρομή αλλά δεν καταλήγει στο «Ντόλτσε» Παναγιώτη, συνεχίζεται...

Α. Το Πολυτεχνείο είναι η φωνή της ψυχής μου, το όραμα. Η Εξέγερση. Ο

Ένα πάρτυ στο Χημείο

Στο Άγιον Όρος

Η ΞΕΡΕ για το πάρτυ, της το 'χε πει η Σύλβια. Συζητιόταν τις τελευταίες μέρες στην Πλατεία. «Θα ήταν ταυτόχρονα και έκφραση διαμαρτυρίας στην αυθαιρετή απόφαση του Πρύτανη φυσικά με τη συναίνεση των Δ.Σ. των φοιτητών να κλείσει το Χημείο». Δεν έπρεπε να υποχωρήσουν. Το Χημείο είχε γίνει, για ένα κόσμο, σύμβολο. Είχε πλέον τη δική του δόξα και μόνο η αναφορά του ονόματός του, από τις καταλήψεις και μετά, σηματοδοτούσε το δρόμο που έπρεπε να πάρει το φοιτητικό κίνημα για να συνεχίσει μέσα στη Δικτατορία. «Με το Πολυτεχνείο έγινε η αρχή, με το Χημείο έκλεισε το τέλος της αρχής. Θα 'ρθει, δεν θα 'ρθει κι η σειρά του Καραμανλή κι όλων των άλλων, που θα πάει, ως πότε!» Η κρυφή ελπίδα και φανερή επιθυμία παιρνιόντουσαν για πραγματικότητα κι η θέληση γίνονταν απειλή και πρόκληση... Όταν όλα τα επιχειρήματα εξαντλιόντουσαν στις

ατέλειωτες συζητήσεις και η πόλωση έφτανε στο πιο επικίνδυνο σημείο το γέλιο του αναρχοαντόνομου ήθελε να σκοτώσει. «Πέστε αλεύρι ρεεεε...», φώναζε μέσα στο Αμφιθέατρο, «το χημείο σας γυρεύει...».

(.....)

Κατέθηκαν την εσωτερική σκάλα στο θάθος και βγήκαν σε μια μεγάλη αίθουσα. Εκεί ήταν μαζεμένος όλος ο καλός ο κόσμος. Ο καπνός και το λιγοστό φως έκαναν περισσότερο θαμπά τα πρόσωπα. Η ατμόσφαιρα ήταν θολή, σαν να πνιγόντουσαν όλα σε βαθιά ομίχλη... Η μουσική, εκκωφαντική, τράνταζε το κτίριο. Στη γωνιά πάνω σε μια πρόχειρη πιστα χτυπιόντουσαν τέσσερα νέα παιδιά, χωρίς πρόσωπο. Μερικά σώματα χόρευαν, άλλα έκαναν βόλτα παρέα μ' ένα πλαστικό ποτήρι στο χέρι. Υπήρχαν και καναδόοι πηγαδάκια. Κάτι γινόταν γιατί μαζευόντουσαν κι άλλοι... Ένα ζευ-

γαράκι ακριβώς δίπλα, δεν έδινε μία, φιλιόταν και χόρευε. Ο Σπύρος στη μέση λίγο ζαλισμένος, σάρκαζε τους πάντες και τα πάντα με την κερκυραϊκή προφορά του και για να προλάβει τυχόν αντιδράσεις αυτοσαρκάζονταν, έκανε διάφορες χειρονομίες αποκαλυπτικές και ενδεικτικές ταυτόχρονα. Έβριζε τον εαυτό του και χόρευε και ξεφώνιζε όχι απαραίτητως το συγκρότημα...

Σε μια στιγμή που κόπασε η μουσική έπιασε το Σπύρο να μιλάει σε κάποιον που τον είχε πειράξει: «...Εγώ ήμουν μια ζωή εξεγερμένος ρε φίλε, από τα γενοφάσκια μου. Τότε εσύ δεν είχες θγει απ' το βρακί της μάνας σου... Εντάξει, πέρασα από την ΟΜΑΕ, όμως δεν υπήρξα ποτέ Σταλινικός, να προσεχτεί αυτό παρακαλώ! Αυτούς βρήκα στην Ιταλία, τι να έκανα... Εσείς δεν υπήρχατε πουθενά, μετά την Δικτατορία ξεφτυτρώσατε... Ξέρεις όμως πώς πήγα στην Ιταλία βρε μαλακισμένο; με το ΒΕΛΟΣ. Πού να φαντα-

στείς εσύ ότι ο Σπύρος που έχεις τώρα την τιμή να σου απευθύνει το λόγο, υπήρξε υπαξιωματικός στο πολεμικό Ναυτικό; επειδή τον βλέπεις να κόβει βόλτες στα Εξάρχεια και να πουλάει πότε λαχεία και πότε λουλούδια...; Εμένα δεν με ταΐζει ο μπαμπάκας μου θρε κνώδαλο, ούτε πήρα καμία σύνταξη σαν αντιστασιακός —μια ζωή αποταγμένος είμαι, αλλά ποί να σου εξηγώ... Πειράζει που τώρα διατελώ νεκροθάφτης; άμα γουστάρεις, έλα μαζί μου έχει κονόμα, αλλά τι λέω εσύ αγοράκι μου χέζεσαι πάνω σου ακόμα... άντε στρίβε, γιατί θα ακούσεις κι άλλα. Εγώ μπορώ να κάνω τις επιλογές μου κι έχω επί του προκειμένου κι άποψη και δικιά μου θεωρία για τη δουλειά... εσύ ποια επιλογή κάνεις, κι όχι μονάχα εσύ, αλλά και οι όμοιοί σου, να μου γίνετε αύριο ειδικευμένοι ηλίθιοι...».

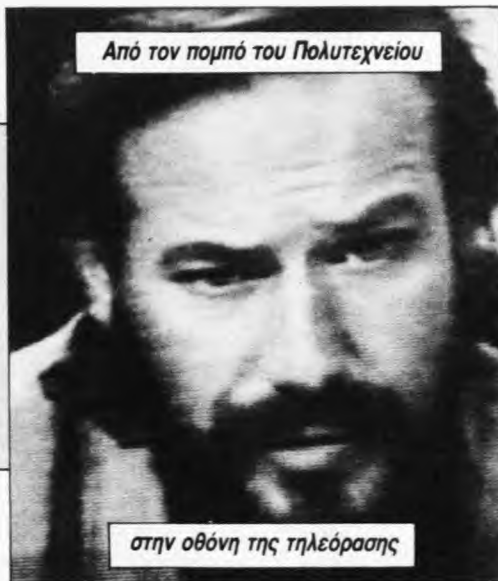
Είχα φτάσει δίπλα του με είδε: του χαμογέλασα και σαν να αναθήρρησε απ' την παρουσία μου συνέ-

του «Εκφωνητή του Πολυτεχνείου»

Οι περισσότεροι τον γνωρίζουν σαν τον «Εκφωνητή του Πολυτεχνείου». Άλλοι τον έχουν συναντήσει στα Εξάρχεια κι άλλοι στο υπουργείο Νέας Γενιάς. Ίσως όμως δεν είναι πολλοί αυτοί που γνωρίζουν ότι ο Δημήτρης Παπαχρήστος έχει ήδη εκδώσει τέσσερα βιβλία και ένα πέμπτο είναι έτοιμο να κυκλοφορήσει στο τέλος του μήνα απ' τις εκδόσεις «Αίολος». Είναι το «Ανά κατά διά πυρός υπέρ...», απ' το οποίο δημοσιεύουμε ένα χαρακτηριστικό απόσπασμα. Η σκηνή είναι στο Χημείο, όπου οι πρωταγωνιστές της κατάληψης ξανασυναντιούνται, αλλά αυτή τη φορά σ' ένα πάρτυ. Το απόσπασμα συνοδεύει μια συζήτηση του συγγραφέα με τον Παναγιώτη Παναγιώτου.

Σε μια εκπομπή-αφιέρωμα στο Πολυτεχνείο

Από τον πομπό του Πολυτεχνείου

στην οθόνη της τηλεόρασης

Λόγος που αρθρώσαμε κάποια στιγμή. Το μεγαλείο. Αυτό θαρώ ισχύει για όσους συμμετείχαν και το έζησαν και θα τους ακολουθεί μέχρι το τέλος, αν υπάρχει τέλος...

Β. Τα Εξάρχεια είναι ο χώρος που ζω από τότε. Είναι το κέντρο, ο αυτόνομος τόπος. Δεν είναι υπερβολικό να πω ότι πάντα κάτι γίνεται εκεί. Όσο και να θεωρείται ότι τα Εξάρχεια είναι ένα «κακό» πράγμα, περισεύει

πάντα το «καλό». Μιλώ εντελώς σχηματικά για να μην μπλέξουμε. Είναι ένας μπαξές που ευδοκιμούν όλα τα οπωροκηπευτικά, τα ζαρζαβατικά, ακόμα και τα ζιζάνια. Η Ελευθερία και η αυτογνωσία λείπει αλλά πάντοτε είναι το ζητούμενο. Δεν αναφέρομαι σε μια μερίδα αλλά σε όλους εκείνους που βρίσκονται στα όρια και αγωνίζονται να τα υπερβούν.

Γ. Απ' το Υπουργείο Νέας Γενιάς πέρασα εξ αιτίας του Κώστα και δεν

ακούμπησα πολύ. Ήταν καθαρά προσωπική υπόθεση. Δεν είχα ψευδοσθήσεις. Απ' τις χαραμάδες του συστήματος λίγο φως ήθελα να μπει. Να λειτουργήσουν δυναμικά οι αντιφάσεις, να γεννηθούν καινούργια πράγματα. Όχι φυσικά απ' το Υπουργείο, αλλά απ' την κοινωνία. Κάτι πήγε να γίνει αλλά δεν έφτανε, τα επιμέρους τα έτρωγε το Όλον...

Δ. Στο Άγιο Όρος δεν πήγα για καλόγερος. Αισθάνθηκα ότι υπάρχει

ένα πανέμορφο τίποτα εκεί που το ονομάζουν θεό τους και πήγα να το συναντήσω. Στο βιβλίο που έγραψα «το μοναστήρι να 'ν καλά» (ένα μυθιστόρημα ορθοδοξίας πίστης και αναρχίας), νομίζω εκφράζω εντίμως τη συγκίνησή μου αλλά και την έντονη δυσφορία μου. Δεν ήμουν δογματικός όπως αυτοί εκεί πάνω. Ούτε Θέμος Κορνάρος. Έχουν αλλάξει λίγο τα πράγματα και οι εποχές. Καλό είναι να εκφραζόμαστε ελεύθερα, να αγαπάμε και να δημιουργούμε το κατά δύναμιν. Είναι καιρός να βγει πράμα απ' τη γενιά μας...

Ε. Στο «Ντόλτσε», άμα λάχει πίνουμε το καφεδάκι μας. Έχει φασαρία πολύ, αλλά είναι καλό πέρασμα. Βρίσκεται ανάμεσα Εξάρχεια και Κολωνάκι, σαν να είναι ουδέτερη ζώνη. Ο καθένας μπορεί να πιει το καφεδάκι του και να τονίσει την παρουσία του και καλά κάνει, και συ Παναγιώτη από κει περνάς καμιά φορά γιατί έτυχε να βρεθούμε και να συζητάμε τώρα. Ανάγκη μεγάλη να ξαναβρεθούμε, οπουδήποτε να αγαπήσουμε και να αγαπηθούμε κι όχι όπως το είπε και το εννοεί ο Σαββόπουλος να αγαπήσουμε αυτούς που αγαπάμε αλλά περισσότερο αυτούς που μας αγαπάνε...

Ζ. Η Βόρειος Ευβοία η ιδιαίτερη πατρίδα μου είναι κι αυτή μέσα στη διαδρομή. Η επαρχία και το περιθώριο, είπαμε, επιτίθεται στο κέντρο. Δεν μπορούν να μας διώξουν οι Αθηναίοι. Ποιοι Αθηναίοι; Πάντως έχουν πλάκα αυτά τα συνθήματα που γράφονται στους τοίχους. Όπως εκείνο που διάβασα στη Βατατζή που λέει: «Επαρχιώτες λεχρίτες στα χωριά σας, να φύγει το νέφος. Αθηναίοι πολίτες.» Να δούμε όμως τι θα γίνει, γιατί πολύ μπερδεμένα έχει πέσει. Δεν μπορεί κάτι, που να βάζει φωτιά στο τίποτα...

χισε σηκώνοντας τη φωνή του. «...να βρε κόπανε, ρώτα αυτόνανε να σου πει για μένανε...»

Με πήρε αγκαλιά, αγνόησε ξαφνικά τον τύπο που τον είχε εκνευρίσει κι όλους τους άλλους που είχανε μαζευτεί κι ακούγανε με περιέργεια και μ' ακολούθησε προς τη μεριά που βρισκόταν ένα πρόχειρο μπαρ...

«Είδες πώς αλλάζουν τα πράγματα, πού καταντήσαμε! να πηγαίνουμε στα πάρτυ τους, να το λέει ακόμα η καρδούλα μας και να μας δουλεύουν από πάνω και τα σημερινά φοιτητάκια. Δεν λέω για σας τότε...» και μ' έσφιξε πάνω του. «Φαντάσου τι θα γίνει αργότερα...» μονολογούσε. «Δηλαδή τι θέλουνε; ν' αράξουμε; πού όμως ρε φίλε... Κατάλαβε!...μιλάνε τα τσογλάνια γιατί δεν τους

Απομακρύνθηκα χωρίς να με προσέξουν. Η Ανδρομάχη βρέθηκε στην αγκαλιά μου, έσταξε λίγο απ' τη βροχή της στα χείλια μου και μου κράτησε σφιχτά το χέρι, λες και

υπήρχε φόβος να φύγω. Το κονιάκι, η μουσική... ο Γιάννης; μου χαμογέλασε με σημασία. Ο Παναγιώτης; ανασήκωσε τους ώμους του. «και τι έγινε»; έκλεισε τα μάτια του και χάθηκε...

Προχωρήσαμε σ' ένα πολύ στενό διάδρομο που μας έβγαλε στα εργαστήρια της φυσικοχημείας. Δεν μιλούσαμε. Ψάξαμε με τα μάτια μας την ίδια γωνία, δίπλα σε μια ντουλάπα με τζάμια, που είχε ράφια διάφορα μικρά όργανα. Καθήσαμε σ' ένα θρανίο χιλιοσκαλισμένο με ονόματα, υποσχέσεις κι απογοητεύσεις. Τριγύρω δεν φαινόταν οι τοίχοι, μονάχα συνθήματα, αφίσες και σχήματα. Εκτινάξαν τον κλειστό χώρο στα ύψη της χαμένης επιθυμίας και της πίστης που ήθελε να γίνει όνειρο. Τα κομματικά συνθήματα λιγοστά και στενοκαρδιά, αφιδρωμένα από έρωτα και φαντασία, μας έδειχναν τα δόντια τους κι εμείς με την ανάσα μας τα σθήναμε και περνούσε ήρεμα η όποια ουσία τους στο κορμί μας. Φιλιώμασταν

τρυφερά, ρουφούσα τις τελευταίες σταγόνες που είχαν απομείνει στο πρόσωπό της και στα μαλλιά της, ένιωθα όμορφα, το ρίγος της μ' ερέθιζε και με διαπερνούσε. Της έβγαλα προσεκτικά και με ευλάβεια θεία το μαύρο της πουλόβερ, μετά τη μακώ φανέλα που είχε κολλήσει πάνω της, την έτριψα δυνατά και σιγά-σιγά έγινε χαδι απαλό όλη μου η αγάπη. Το κορμί της άχνιζε από ηδονή, οι ρώγες της είχαν σκληρύνει επικίνδυνα, τις φιλούσα με πάθος κι αθώα σαν μωρό παιδί. Η μουσική ακουγόταν όμορφη κι απόμακρη, η καρδιά της χτυπούσε γρήγορα, έτοιμη να σπάσει κι η ανάσα της γίνεκε δικιά μου.

Ζούσαμε με κλειστά μάτια κείνη την εύθραυστη και αιώνια στιγμή. Πάνω στο ξερό θρανίο, που πραγμέριζε τριζοντάς κάτω απ' το βάρος και το σπρώξιμο των κορμιών μας, με πήρε βαθιά μέσα της, μείναμε εκεί ακίνητοι μέχρι που άρχισαν να παγώνουν τα γυμνά μας μέλη. Θυμηθήκαμε να

γελάσουμε με το πόσο άβολα ήτανε... Στραγγίσαμε μαζί τη μουσκεμένη θλίψη του παντελονιού της, φόρεσε κατάσαρκα το δικό μου πουλόβερ, την μακώ φανέλα την έχωσε στην τσάντα της κι έμεινα με το πουκάμισο να την κοιτάζω. Αισθανομασταν σαν να παίζαμε με τη χαρά μας, τα χείλια μας έμειναν συνέχεια τεντωμένα και εκτοξεύαν σε κάθε φράση το γέλιο αφρισμένο... Νιώθαμε ζεστά κι αγαπημένα, ήταν παράξενο -αποφεύγαμε να το σκεφτούμε, είχαμε αφεθεί απόλυτα σε ό,τι μας γέμιζε και μας άδειαζε ταυτόχρονα. Ξέραμε, είχαμε διαισθανθεί, βαθιά μέσα μας, όπως την πρώτη φορά που ήρθανε τα όνειρα να μας εκδικηθούν, πως ήτανε στιγμή αποχαιρετισμού κι απελπισμένης χειρονομίας... Η καταδική μας αυθόρμητη έκρηξη, ασυνείδητη και ύστατη προσπάθεια να ομορφύνει το τίποτα που μας πήγαινε στο πουθενά...

Δημήτρης Παπαχρήστος

Η μόρφωση

είναι για όλους

Ατυχία κι αυτή! γκρίνιαξε ο Ίων ακουμπώντας κάτω το μεγάλο κιβώτιο. Έχουν μπει ακουλήκια στην εγκυκλοπαιδεία και έχουν τρυπήσει το χαρτί, το δέσιμο, τα χαρτονένια περικαλύμματα των τόμων... δεν άφησαν τίποτα!

Πόσους τόμους έχει η εγκυκλοπαιδεία θείε; ρώτησε ο μικρός Τάκης, ο γιος της σπιτοκυράς του Ταβλερού που τον φώναζε θείο για να τον εκνευρίσει.

Τώρα μαλιστα! αυτό θα το θρεις εσύ, του είπε ο Ίων χαιρέκακα, μην αφήνοντας φυσικά την ευκαιρία για σπαζοκεφαλία να πιάει χαμένη. Λοιπόν, πρόσεξε: Δύο ακουλήκια ξεκινούν ταυτόχρονα το ένα από την πρώτη σελίδα του πρώτου τόμου και το άλλο από την τελευταία σελίδα του τελευταίου τόμου, με αντίθετες κατευθύνσεις. Προχωρούν τρυπώντας τα πάντα και συναντιούνται για πρώτη φορά σ' ένα σημείο που απέχει 150 χιλιοστά από το σημείο εκκίνησης του πρώτου. Συνεχίζοντας, φθίνουν το καθένα στο σημείο απ' όπου ξεκίνησε το άλλο και αμέσως γυρνούν προς τα πίσω. Όταν συναν-

τιούνται για δεύτερη φορά απέχουν 44 χιλιοστά από το σημείο εκκίνησης του δεύτερου ακουλήκιού. Α να μην ξεχάσω να σου πω ότι οι τόμοι είναι βέβαια τοποθετημένοι στο κιβώτιο με τη σειρά σαν να ήταν στη θιβλιοθήκη μας και ότι τα ακουλήκια ακολουθούν ευθυγραμμή πορεία με σταθερή ταχύτητα.

Ο Ίων συνέχισε δίνοντας ακόμα μερικά στοιχεία απαραίτητα για τη λύση του προβλήματος και περίμενε: ο μικρός Τάκης δούλεψε για λίγα λεπτά της ώρας και μετά σήκωσε το κεφάλι γεμάτος χαρά. Το θάρρος! του είπε, δες και μόνος σου.

Ο Ίων πήρε το χαρτί με τους λογαριασμούς, το κοίταξε για λίγο και χαμογέλασε. Το περίμενα, είπε: έχεις πείσει ένα τόμο έξω! Αλλά πρέπει να σου πω μπράβο γιατί δεν έκανες κανένα λάθος στις πράξεις. Να, για παράδειγμα την απόσταση που διέτρεξε το κάθε ακουλήκι την βρήκες σωστά. Ξανασκέψου πάντως απ' την αρχή Τάκη, ίσως προκύψει κάτι διαφορετικό!

ΕΡΩΤΗΣΗ: Πόσους τόμους είχε η εγκυκλοπαιδεία του Ίωνα; Για να σας βοηθήσουμε σας λέμε ότι η λύση μπορεί να βρεθεί με כמה, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι το πρόβλημα είναι εύκολο!

ΛΥΣΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ:

Τι να σου κάνει και η Ασφάλεια...

Τα γεγονότα εξελίχθηκαν ως εξής: Ο αστυνομικός ήταν ο Elmer και ζούσε στο Worlds End. Ξεκινώντας στις 8.00 μμ έφτασε στο σπίτι του υποψήφιου θύματός του, του οικονομολόγου, στο Ponder End, τα μεσάνυχτα. Αφού δηλητηρίασε το ούισκυ, συνέχισε για το Elmers End, την κατοικία του εκβιαστή (τον οποίον ενδεχομένως ήθελε να συλλάβει) γύρω στις 5.30 ή λίγο πριν για να συναντήσει τον θάνατο από την ωρολογιακή βόμβα που είχεβάλει εκεί ο οικονομολόγος. Ο εκβιαστής, ο Ponder, φεύγοντας από το Elmers End στις 8.00 έφτασε στο σπίτι του αστυνομικού στο Worlds End στις 11 μμ αλλά μη βρίσκοντάς τον εκεί συνέχισε για μια φιλική επίσκεψη στο σπίτι του οικονομολόγου όπου δοκίμασε το δηλητηριασμένο ούισκυ του (αθώου) οικοδεσπότη και πέθανε γύρω στις 3.30 πμ. Ο World, ο οικονομολόγος, φεύγοντας απ' το Ponders End στις 8.00 έφτασε στο σπίτι του εκβιαστή στις 5.30 πμ. Μετά επέστρεψε στο σπίτι του στο Ponders End όπου έφτασε γύρω στις 6.00

ή λίγο μετά για να βρει τελείως απροσδόκητα το (παγωμένο ήδη) πτώμα του υποψήφιου θύματός του, του εκβιαστή, σε μια πολυθρόνα. Ανήμπορος να απαλλαγεί απ' το πτώμα έτσι ξαφνικά και χωρίς ικανοποιητική δικαιολογία ή άλλοθι (πράγμα το οποίο δεν μπορούσε φυσικά να αποτελέσει μια βομβιστική ενέργεια με ένα άλλο θύμα) έπεσε ένα εύκολο θύμα για την Scotland Yard και πέθανε στην κρεμάλα στις... τα χαράματα, εκτελεσμένος για ένα έγκλημα που δεν διέπραξε ποτέ! Τι να σου κάνει και η Ασφάλεια λοιπόν, λάθη γίνονται. Ας είναι καλά ο Ίων που τα αποκάλυψε όλα και απέδωσε πραγματικά τα του Καίσαρος τω Καίσαρι... Σημείωση: Δύο λόγια για την πορεία της λύσεως. Είναι για μια ακόμα φορά, ζητημα δοκιμής και σφάλματος. Ξεκινώντας από τις δύο δυνατές διατάξεις δολοφόνων-θυμάτων (O→E, E→A, A→O, ή O→A, A→E, E→O) και από τις δυο δυνατές περιπτώσεις ονομάτων-συνονικών-επαγγελματιών, που δεν απορρίπτονται αμέσως, μπορούμε με αναφορά στα δεδομένα του προβλήματος να κρατήσουμε μόνο την ακόλουθη περίπτωση:

εκβιαστής είναι ο Ponder ζει στο E.E.

θύμα ο Elmer

αστυνομικός είναι ο Elmer ζει στο W.E.

θύμα είναι ο World

οικονομολόγος είναι ο World ζει στο P.E.

θύμα είναι ο Ponder

απ' όπου σχετικά εύκολα βρίσκεται πού ήταν και τι έκανε ο καθένας το θράδυ των εγκλημάτων. Τώρα βέβαια το γεγονός της συλλήψεως και εκτέλεσεως του Worlds και μάλιστα άδικα -δικαστική πλάνη θα πει αργότερα ο Ίων- είναι λίγο δύσκολο να το φανταστεί κανείς, νομίζουμε όμως ότι οποιαδήποτε άλλη πρόταση δεν είναι ρεαλιστική. Δεν μπορεί π.χ. να πέθανε και ο Worlds από δηλητηριασμένο ούισκυ, κάτι που σημαίνει ότι ενώ τόσο καιρό δεν ακούμπησε το μπουκάλι του ήρθε να πει ξαφνικά στις 5.30 το πρωί σχεδόν ένα χρόνο αργότερα. Είναι επιπλέον ο τίτλος του προβλήματος που υποδηλώνει σαφώς κάποιο λάθος της αστυνομίας και κυρίως το γεγονός ότι οποιαδήποτε άλλη υπόθεση δεν ταιριάζει με τα δεδομένα.

Ιδιοκτησία:

«Γ. Πιτουρόπουλος & ΣΙΑ» Ε.Ε.

Διαφήμιση:

Τ. Υπέρμαχος.

Φωτοσύνθεση:

Lexikon O.E.

Ανδρέα Μεταξά 19-21

Φωτολιθογραφική αναπαραγωγή:

Α. Μαστραντώνης

Βουκουρεστίου 13

Εκτύπωση:

«ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΕΠΕ»

Πάρνηθος 51-53

Εκδότης:

Γ. Πιτουρόπουλος

Διεύθυνση:

Κ. Βορνιάς

Π. Παναγιώτου

Δ. Ψαρράς

Πολιτική:

Χ. Βερναρδάκης

Π. Γεωργίου

Α. Λαζαρίδου

Γ. Μηλιός

Διεθνή:

Α. Αρζιμάνογλου

Μ. Δεληπέτρος

Δ. Δεληολάνης

Τ. Κυπριανίδης

Κ. Πίττας

Κοινωνία:

Ε. Αρανίτσης

Α. Θεοδωρίδου

Γ. Κάλλας

Α. Καστανάς

Γ. Καραζάνος

Δ. Κούρτοβικ

Γ. Μαυρίτης

Α. Μαυρομάτη

Χ. Μαχαίρας

Δ. Τρίμης

Μ. Τσιριμώνακης

Τ. Υπέρμαχος

Τ. Χριστοδουλοπούλου

Α. Ψαρρά

Πολιτισμός:

Θ. Γιάτσιος

Χ. Δασκαλόπουλος

Μ. Θεοδωρίδης

Ε. Καλαφάτη

Τ. Καραϊσκάκη

Α. Κελέκης

Γ. Μακρής

Γ. Μαργαρίτης

Ν. Μαυροδής

Μ. Μειμάρης

Β. Ντάκουρη

Δ. Οικονομάκης

Σ. Παπασπύρου

Α. Περόδης

Δ. Πουλικάκος

Α. Τύρος

Β. Χατζηθασίλειου

Σ. Χρυσουλάκη

Αθλητικά:

Κ. Βερνίκος

Καλλιτεχνική επιμέλεια:

Α. Αηδόνης

Α. Θεοδωρίδου

Μ. Καλογεράκου

Σκίτσος:

Β. Ελευθερίου

Π. Ζερβός

Γ. Κουρούδης

Γ. Χατζάκος

Κόμικς:

Αρκάς

Γελοιογραφία:

Γ. Ιωάννου

Φωτογραφία:

Κ. Ελευθεράκης

Συνδρομές:

Εσωτερικού: 12 τεύχη δρχ 2.000

Ευρώπη: 12 τεύχη δρχ 2.300

Αμερική: 12 τεύχη δρχ 2.600

Δημ. Οργ.: 12 τεύχη δρχ 5.000

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ - ΕΠΙΤΑΓΕΣ

Γιώργος Πιτουρόπουλος

Δώστε και σώστε...

Αυτό το σύνθημα πρέπει να επικρατήσει στα κρατικά βραβεία για τον κινέμο, τουλάχιστον για 2 ταινίες του φεστιβάλ (ο Θεός να το κάνει). Ντροπή ακόμα μια φορά σ' αυτούς που διεκδικούν τα κινέμο πράγματα, παραγοντισμούς και μεγαλοσκηνοθέτες (του κώλου). Είμαι βέβαια θεληματικά εδώ και δυο χρόνια έξω απ' όλο το προοδευτικό χρηματικό ωλισθηρισμό... κουλτούρας και ξεφτίλας. Και θα συνεχίσω να είμαι όσο οι ίδιοι πολιτιστικά απαταίωδες είναι στα πόστα τους και μοιράζουν χρήματα σε ανίκανους και αταλαντούς γλύπτες. Το τελευταίο κατορθώμα των ψευδοδιανοούμενων του ελλ. Κινέμο είναι η απόρριψη της *Manias* του Πανουσόπουλου. (Δεν έχω την παραμικρή σχέση με την Παραγωγή της ταινίας, ούτε είναι φίλος μου ο Πανουσόπουλος) και ταυτόχρονα η σκανδαλώδης βράβευση της χειρότερης (όπως ομόφωνα, μετά από ψηφοφορία το κοινό τη χαρακτήρισε) «ο θιασμός της Αφροδίτης» του Πατζή. Ταινία για την οποία άλλωστε έχουν γίνει συγκεκριμένες καταγγελίες για οικονομικές ατασθαλίες και για πάμπολλα ρεζιλικία στο γυρίσμα από τον ασχετο σκηνοθέτη (και ας με διαψεύσουν αν μπορούν, έχω μάρτυρες τους κυριότερους τεχνικούς). Αλλά και το σενάριο του «Μαυροειδή» αν συγκριθεί με μια-δυο απ' τις άλλες βραβευμένες σιγουρά αξίζει κάποιας βράβευσης. Στις Μικρού μήκους, βραβεύουν τις μπούρες του νέου Δανικά -δε μας έφτανε ο ένας- και φυσικά αφήνουν απέξω, μη έχοντας στάλα χιούμορ τους καρεκλοκένταυρους της ψευδοριστικής κουλτούρας. Η χυδαioτητα, οι διαπροσωπικές σχέσεις, τα κομματικά κριτήρια, η αταλαντοσύνη κρινόμενων και κρινόντων θριάμβευσαν άλλη μια φορά. Οι πιο πολλοί από μας νιώθουμε αηδία και προτιμούμε για την ώρα δουλειά στην τηλεόραση ή στο σάφας πιο έντιμο εμπορικό κύκλωμα, παρά να έχουμε να κάνουμε μ' αυτήν την απάτη που λέγεται κινέμο ποιότητας!!!

Βέβαια φταίει και το νέο σωματείο ΣΕΣ που δεν προβαίνει σε δυναμικές ενέργειες μπρος σ' αυτόν τον καταγισμό αδικίας, βλακειας, καθημερινού φασισμού, αμορφωσίας και κρετινισμού από όλους τους «σκεπτόμενους διαικείς». Αλλά πώς να χαλάσουμε τις σχέσεις μας, έτσι συνάδελφοι;

Ντροπή μια ακόμα φορά σ' όλους μας που ανεχόμαστε όλα αυτά τα πνευματικά απορρίμματα πάνω απ' τα κεφάλια μας. Θα τα ξαναπούμε σύντομα με δυναμικές ενέργειες... ελπίζω.

Υ.Γ. (1) Για να μην χάνουμε και το χιούμορ μας, τίποτα δεν είναι τυχαίο στις συμπεριγνίες των τεράτων της κουλτούρας. Ούτε ακόμα και ότι ο φανατικός υποστηρικτής του Πατζή μέγας δολοφόκος Αγγελόπουλος, ψάχνει μανιακά, σύμφωνα με εγκυρη πηγή, υπηρέτρια αποκλειστικά από την Μανίλα σε αντικατάσταση της άλλης νέγρας που άκουγε στο όνομα Οφελία. Έδωσε μάχη ο Μεγαδόωρος για τη βράβευση του ακινδύνου Πατζή και πολέμησε με παθος τον σαφώς επικίνδυνο ανταγωνιστή του Πανουσόπουλο.

Υ.Γ. (2) Παρακαλώ θερμά τον Κώστα Φερρή και όποιον άλλο συμφωνεί ότι ήταν σκανδαλώδης η βράβευση της ηλιθιότητας του Πατζή, να θγει δημόσια και να καταγγείλει τα μαγειρέματα και την αυθαίρετη διακοπή της ψηφοφορίας τη στιγμή που δεν «έβγαίνε» στα βραβεία ο θιασμός του Πατζή.

Υ.Γ. (3) Η ουσία είναι ότι το '86 μας πήκε με συνεπεία: Πάλι οι ίδιοι χυδαίοι και άσχετοι στα ίδια πόστα, οι ίδιες ιντριγκες, τα ίδια κόλπα, και μόνιμα οι φελοί να επιπλέουν.

Μετά τιμής

Ν. Ζερβός

Η εύκολη λύση

Οργή, θλίψη και αγανάκτηση διακατέχει όλους εμάς τους στρατιώτες που υπηρετούμε τη θητεία μας στο 646 ΜΤΠ στην Κομοτηνή τσόν εξ' αιτίας του τρόπου που αντιμετωπίστηκε από μερίδα του τύπου το άτυχο περιστατικό που συνέβη στον συνάδελφό μας Αναστασιάδη (θγήκε με το άρμα -αμφίβιο παπακι Μ113- στην Κομοτηνή την νύχτα της 15ης Νοέμβρη) όσον και για τα όσα απαράδεχτα συμβαίνουν στο τάγμα μας.

Η διαστρέβλωση, ο κιτρινισμός, η διόγκωση και οι ανακρίβειες ήταν μερικά από τα στοιχεία εκείνα που χαρακτηρίζανε όλα τα ρεπορτάζ του γεγονότος.

Αβίαστα και αδιαφορα χωρίς ίχνος υπευθυνότητας, σεβασμού και ανθρωπίνης ευαισθησίας χαρακτηρίσαν τον συνάδελφό μας ψυχοπαθή (Εθνός, Θεσκη, Ελευθεροπλιν) πράγμα πέρα για πέρα ανώηθες όπως εμείς θεβαίνουμε (γιατί εμείς τον ξέρουμε καλύτερα ποι τον ζούσαμε καθημερινά από τα δημοσιογραφικά σάβνια). Αντίθετα ήταν ένας καλός, ησυχος και συνεργάσιμος συνάδελφος που σημειωτέον απολύτοταν σε 40 μέρες από το συμβάν.

Ούτε δε, σταμάτησε λόγω έλλειψης καυσίμων γιατί το ντεπόζιτο ήταν γεμάτο (λόγω άσκησης που κάναμε την περίοδο εκείνη) αλλά γιατί δεν θέλησε να τραυματίσει στρατιώτη που πηδύξε πάνω στο άρμα για να τον σταματήσει, ούτε τοκάνε αυτό για να γιορτάσει το Πολυτεχνείο όπως τα «Νέα» γράφανε αδιαφορώντας για πιθανή πολιτική προδοκατία και αμείρωσης της επετείου (γιατί όχι).

Η αλήθεια είναι πως δεν μας διακατέχει και τόσο μεγάλη αφέλεια ώστε να πιστεύουμε πως ο τύπος επιτελεί το έργο του με αντικειμενικότητα και σοβαρότητα. Ούτε βέβαια πιστεύουμε πως μπορούμε να τον φτιάξουμε διαμυρτωμένους για την αντιμετώπιση του συγκεκριμένου γεγονότος.

Αλλά ειλικρίνεια δεν μπορούμε να σωπήσουμε σ' αυτόν τον εμπαιγμό που γίνεται προς όλους μας.

Αντί αυτοί οι κύριοι κοντολοφόροι να σκύβουν πάνω στο ουσιαστικό πρόβλημα που είναι ο στρατός και η θητεία, λανσάρουν την εύκολη λύση-συνταγή της ψυχοπαθείας.

Γιατί δεν ήρθαν να μας θρουν για να τους πούμε το τι γίνεται στο τάγμα μας; Γιατί αδιαφορούν; Γιατί δεν λένε κουβέντα για τις αυθαιρεσίες, για την τρομοκρατία, για την άνοση μεταχείριση και τις διακρίσεις, για τις απειλές, τις βρισιές και τις χυδαioλογίες που είναι καθημερινά φαινόμενα; Γιατί δεν λένε κουβέντα για τις υπερβολικές ποινές για ασημάντα παραπτώματα (μετά το γεγονός αυτό έχει παρατηρηθεί μια μικρή αλλαγή ως προς το θέμα αυτό από τη διοίκηση) για τις ταπεινώσεις, για τις συνθήκες διαβίωσής μας για το λίγο και κακό φαγητό κλπ. που μόνο την ευσυνείδητη πειθαρχία δεν αναπτύσσουν και ούτε πείθουν κανένα πως έτσι υπηρετούμε την πατρίδα. Φαινόμενα που δείχνουν από μόνα τους πως μόνο νευρώσεις κόμπλεξ και διανοητικές ανισορροπίες των «ανωτέρων», εξυπηρετούν.

Μόνο για αυτά να λέγανε (δεν παραθέτουμε λεπτομέρειες, γεγονότα, ονόματα κλπ. λόγω χώρου που θα πιάναμε άλλα τα στοιχεία τα έχουμε για όποιον ενδιαφερθεί) και ας αφήσουν τα «άλλα για άλλους».

Για τους αντιρρήσεις συνειδήσης, για το χρόνο θητείας, για την εθνική εξάρτηση (ΝΑΤΟ) για τους ανυπόταχτους (βλέπετε εδώ βόλαιε η επικλήση της ισονομίας και ισοπολιτείας) γιατί αν θέλετε όλα αυτά δεν αποτελούν παρα έκφραση μιας ουσίας που είναι η όλη δομή του στρατού, η σκληρή ιεραρχία του, ο φασισμός που αναπτύσσεται, η δομή του να δημιουργεί απόκοσμα, ξεκομμένα από τον κοινωνικό κορμό, φιγούρες σηματοποιημένες και πρεσβυρισμένες, ανθρώπια ομοιόμορφα, αβούλα και ασχεφτα κουρδισμένα, φοβισμένα και θιαία.

Εκεί ας σκύψουν να θρουν πιθανές αιτίες της αντίδρασης όχι μόνο του συνάδελφου μας αλλά και αμέτρητων άλλων «ψυχοπαθών», αυτοχειρών, «τοξικομανών» και αρνητών της στρατεύσεως.

Αγαπητέ Σχολιαστή

Δεν ξέρουμε αν το κείμενο είναι μεγάλο για δημοσίευση. Ελπίζουμε πως θα το δημοσιεύσεις γιατί έτσι μας βοηθάτε να θαλούμε ορισμένα πράγματα στη θέση τους και τον άτυχο συνάδελφό μας να βοηθήσουμε στις δύσκολες και οδυνηρές μέρες που σιγουρά περνάει σε διάφορα νευρολογικά τμήματα κλινικών ή προσυλκιτισμένων στις στρ. φυλακές Καβάλας.

Γιατί τελικά, όσο παράλογο κι αν φαίνεται (εμείς προσωπικά δεν μπορούμε ν' απαντήσουμε και δεν υπάρχει ίχνος υπερβολής σ' αυτό) το ερώτημα είναι. Μήπως εμείς είμαστε αυτοί που πραγματικά χρειαζόμαστε θεραπεία γιατί ανεχόμαστε όλον αυτόν το θόρυβο και την δυσσομία;

Πάντως με σιγουρά θεβαίνουμε πως δεν γίνουμε παραπάνω «άντρες» ούτε «παλικαριώ» επειδή είμαστε φανταροι.

Με τα νύτρα μας κάτι δεν πάει καλά.

Στρατιώτες Κομοτηνής

Ταχυδρομοποίηση

Αγαπητέ «Σχολιαστή»

Οντας αρκετά τακτικός αναγνώστης σου, σου γράφω με σκοπό να επιστήσω την προσοχή της συνταχής να των αναγνωστών σου, σ' ένα σημείο που δεν έχει προσέχει παρα ίσως από ελαχιστούς-ες. Είναι το θέμα της φωτογραφίας του κάθε φορά εξωφύλλου σου, όπου παρατηρώ μια αδιακοπή συνεχία «Ταχυδρομοποίησης» σε κουλτουριάρικη έκδοση (Το όνομα του περιοδικού «Ταχυδρομός» χρησιμοποιείται εδώ παραδειγματικά και μόνο, μια και από τη νοοτροπία αυτή δεν ξεφεύγει κανένα περιοδικό «ευρείας λαϊκής καταναλώσεως» και «ποικίλης ύλης»). Και εξηγούμε.

Σε κάθε σχεδόν τεύχος σου, το εξωφύλλο κοσμείται έντονα από κάποια θεσπέσια θηλυκία υπαρκτή, ενώ άλλες τέτοιες αιθρίες υπάρξεις κοσμούν κι αρκετές από τις «καλλιτεχνικές» φωτογραφίες του περιοδικού.

«Μια όμορφη κοπέλα στο εξωφύλλο θα παροτρύνει, λόγω στιγμιαίας οπτικής καύλας, αρκετούς ασχετούς να το προσεξουν και πιθανά να το αγοράσουν, ενώ για τον ίδιο λόγο (η στιγμιαία οπτική καύλα, θα λέγαμε) θ' αγοράσει και πιο ευχαρίστη από τους ήδη δικούς μας».

Αυτή φαίνεται να είναι η λογική του εκδότη και της συνταχτικής του περιοδικού η δική μου απορία, ποι είναι πολύ πιο σοβαρή ιδεολογικά απ' ό,τι ίσως δείχνει αρχικά.

Σε τι τελικά διαφέρει η λογική και η ηθική σας απ' τις αντιστοιχίες των εκδόσεων των διαφόρων «Ενα», «Ταχυδρόμων», «Ρομάντζων», «Φανταζιών» και των ομοίων οι οποίοι θαζούν διάφορα «κοινελακία» στα εξωφύλλα των περιοδικών τους για ν' αγοράζονται πιο εύκολα; Πιστεύετε μήπως όπως και κείνοι, ότι το αγοραστικό σας κοινό είναι ΜΟΝΟ ανδρικό (δε νομίζω...) ή κι αν ακόμα... ήταν, ότι θα είχε ΜΟΝΟ ετεροφυλοφίλες σεξουαλικές επιθυμίες; (ούτε αυτό το νομίζω) Και δεν απευθύνεστε βέβαια, σε κοινό λεσβιών!

Αφού λοιπόν συμβαίνει ν' αγοράζεται το περιοδικό σας ΚΑΙ από γυναίκες αλλά ΚΑΙ από ανδρικούς με διαφορές σεξουαλικότητας, γιατί δεν βάζετε στο εξωφύλλο και μέσα στο περιοδικό και αγόρια, γενικά εκπροσώπους όλων των ηλικιών και των 2 φύλων; Όχι μόνον την κατεστημένη γκομενά! Και δεν πιστεύω ότι για να το κάνει αυτό ένα προοδευτικό περιοδικό, χρειάζεται ν' αναφέρεται μόνο στη σεξουαλικότητα.

Εκτός κι αν τελικά η ηθική σας διαφέρει από κείνην των εκδότων περιοδικών «ευρείας λαϊκής καταναλώσεως», μόνο στο γεγονός ότι οι «πόδες» των δικών σας

θηλικών είναι πιο «κουλτούρε» από κείνες των άλλων.

Εκτός κι αν, παρ' όλη τη ριζοσπαστική, προοδευτική κουλτούρα και φρασεολογία σας, κατά βάθος παραμένετε μικροαστοί του χειριστού είδους όσο αφορά την αποψη σας περί marketing και περί ανθρωπίνης σεξουαλικότητας, αφού φαίνεται να πιστεύετε πως ΜΟΝΟ ένας ετεροφυλόφιλος άνδρας έχει ανάγκη κάποιας οπτικής διεγερσης για να ενδιαφερθεί για ένα έντυπο (όλοι οι άλλοι-ες φαίνεται ότι θεωρούνται... asexuals). Κι όσο το παίζετε κι αριστεροί, τόσο το χειρότερο για την παραταξη στην οποία ανήκετε!

Αν πάλι πιστεύετε ότι την έχω δει λάθος τη δουλειά, περιμένο κάποια αντιδραστική απάντηση! Αυτά

Θοδωρής Αντωνόπουλος
Φοιτητής
ΑΘΗΝΑ

Υ.Γ. Απορώ πως ως τώρα δεν θρήθηκε τουλάχιστον μια ΓΥΝΑΙΚΑ να κάνει παρομοίες διαπιστώσεις και να τις δημοσιεύσει. Για σκεφτείτε το...

Βαριές κουβέντες

Αγαπητέ «Σχολιαστή»

Ο Δημήτρης Τριμής στο τεύχος 34 του «Σχολιαστή», διατυπώνει τη συμφωνία του με την αρχή της κατάργησης των ξεχωριστών και απομονωμένων από την κοινωνία μηχανισμών καταστολής του κράτους, σαν στρατηγική κατεύθυνση της αριστεράς. Και πολύ σωστά κάνει.

Αλλά στη θιασίνη του να συνδέσει την αποψη του με απόσπασμα που αναδημοσιεύει πριν -και που προέρχεται από τη γνωστή για τη σύνδεση της με τις κοινω-

νικές διαδικασίες οργάνωση «17 Νοέμβρη»- αφήνει να καταλάβουμε ότι μαζί με την παραπάνω αρχή, οραματίζεται το «λαό» -δηλαδή εμάς- ένοπλο, να «φυλάει» γειτονιές, δημόσια κτίρια, συνεταιρισμούς, εργοστάσια κ.λ.π.

Ομολογώ, ότι ένα τέτοιο «οραμα» δεν είναι δυνατόν να με αφήνει παγερά αδιάφορο, ιδιαίτερα τη στιγμή που απαιτούμε τον αφοπλισμό της αστυνομίας, τη στιγμή που αρκετοί νέοι προβληματίζονται γύρω από την άρνηση της ένοπλης στρατιωτικής υπηρεσίας. Σκέφτομαι -και ελπίζω να μη το έχει ήδη σκεφτεί ο Δ.Τ., αλλά να έγραφε ασυναίσθητα, τι σημαίνει να ζεις σε μια γειτονιά που τη «φυλάει» - από ποιους άραγε;- ένοπλοι, έστω και συνήθεις πολίτες, και μια ή δυο φορές το μήνα να παριστάνεις και συ με ενθουσιασμό την περιπόλο. Σίγουρα, καλύτερα οι ένοπλοι «φυλάκες» να είναι πολίτες και όχι αστυνομικοί γιατί όμως άραγε να το βαφτισουμε αυτό οραμα της αριστεράς, «ουτοπικό» μάλιστα. Τόσο φτωχοί είμαστε σε οράματα και μας γυαλίζει η ένοπλη πολιτοφυλακή.

Δεν σκοπεύω να κάνω πλάκα, ούτε να συζητήσω περί τριχών. Αλλά το πως εκφραζόμαστε σε κάποιο κείμενο, αν μάλιστα το συνδυάζουμε με το τι γράφεται και το τι δεν γράφεται στα υπόλοιπα 33 τεύχη «Σχολιαστή», φανερώνει αρκετά σοβαρότερα πράγματα. Όπως π.χ. την αδυναμία του «Σχολιαστή» να διατυπώσει αριστερό (και όχι «αριστερό») λόγο, εκτός εξαιρέσεων βέβαια. Και μάλιστα διαφορετικό από τον λόγο της παραδοσιακής αριστεράς, που τόσο συχνά απορρίπτεται, λεκτικά μόνο δυστυχώς.

Τι παραδοσιακότερο άραγε από την ιδέα της «ένοπλης πολιτοφυλακής» και τι «αριστερότερο» από την υποβολή της «περικύκλωσης από τον εχθρό». Πρέπει ντε

και καλά κάποιοι να μας «φυλάει» και μάλιστα ένοπλοι. Ευτυχώς που τυχάνει να ξερω την αποψη ορισμένων από τους συντακτες σου από την εποχή της δεκαετίας του 1970, γιατί αλλιώς θα φανταζόμουν ότι οι σχέσεις σας με τον «υπαρκτό» είναι σε εποχή ανθίσης. Η μπας και από περιεργούς δρόμους σας ενδιαφέρει ο «φορέας» του Κυρκού.

Τελικά, παρόλα αυτά, και παρόλα όσα άλλα έχω να σας καταλογίσω (γιατί εκτός από το παλιό καλό παραδοσιακό μας σχολείο, σας έλκουν και πολλοί άλλοι πειρασμοί, π.χ. η νομιμοποίηση του ΠΑΣΟΚ σαν αριστερού πολιτικού φορέα και του κοινοσμπολίου σαν αριστερού πολιτικού λόγου) ελπίζω πως ίσως ακόμα εξακόλιθετε να είστε αριστερό κατα βάση έντυπο. Κι όταν λέω αριστερό, εννοώ αριστερό. Όχι κρυπτοσταλινικό, κρυπτοπασοκτζιδικό, αριστεριστικό (με κουμπουροφόρο ή με ασπλο ήθος) ή «ανανεωτικοαριστερό» του λαπά.

Αλλά όλα έχουν ένα όριο. Το άλλοθι του «νεανικού» και «χαριτωμένου» δεν μπορεί πια να βοηθήσει. Ούτε καν τον κ. Αζιλιώτη βοηθήσαν κάτι τέτοια. Με το δικαίωμα του αναγνώστη 34 τευχών σας - τώρα τελευταία όλο και πιο πολύ μπαφιάζω, αλλά εντυχώς υπάρχει ο Γεωργίου κι ο Ιωάννου κι ο Αρκάς, κι όλο ελπίζω μήπως και γράψει τίποτα ο Βουρνάς, ακόμα κι ο Αντώνης ο Μασούνης- θα σας πρότεινα να κάνετε μια τομή. Να αμφισβητήσετε τα 34 τεύχη σας και να ζητήσετε να κάνουν το ίδιο οι αναγνώστες. Και να μάθουμε κι εμείς -όχι μόνο να σας αγοράζουμε- τους απολογισμούς σας. Κι όχι όπως παλιά, που ποτέ δεν μάθαμε τους απολογισμούς της ΕΚΟΝ «Ρήγας Φεραίος»-Β. Πανελλαδική, πριν παραδώσει το πνεύμα...

Πήγα πολύ παλιά. Είναι γιατί το καθεστώς του διάλογου κουφών δεν γεννήθηκε

ξαφνικά. Το προώθησε, εκτός των άλλων, και το «σκιωτσέικο ντούς» με το στυλ του Ανδρέα: αθανατοδορισμός και σιωπή, ανάλογα με το πως «μας παίρνει». Αυτά βέβαια δεν αφορούν όλους τους συντάκτες σου, και μάλλον ούτε καν τον Δ. Τριμή.

Τουλάχιστον, ν' αρχίσουμε να συζητάμε τώρα. Τα θέματα προκύπτουν συνέχεια. Όπως αυτό που έγινε αφορμή αυτού του γράμματος: Αντί να «οραματιζόμαστε» κοινωνικοποίηση των τυφεκιοφόρων και συνοικίες με συρματοπλέγματα αλλά Βερολίνο, ας βρούμε τρόπους να συζητήσουμε για τον φαύλο κύκλο της κρατικής καταστολής και μειοψηφικής βίας με τρόπους που να συναντάμε πραγματικά οράματα και όχι το 1984 ετεροχρονισμένο.

Δεν κρύβω τις ιδέες μου. Κάποιοι έχουν μιλήσει εδώ και πολλά χρόνια για τα κινήματα μαζικής ανυπακοής, για μορφές αντιστάσης χωρίς δια, και ακόμα για την «μεγάλη πορεία μέσα από τους θεσμούς». Και όχι μόνο ο Ρούντι Ντούτσκε. Κι αυτοί, και κινήματα ενέπνευσαν και οράματα έχουν. Ας τα ξανασυζητήσουμε, τώρα που ο «μεγάλος συνασπισμός» -και μάλιστα με το ΠΑΣΟΚ στη θέση του δυτικογερμανικού SPD- χτυπάει και την δική μας πόρτα. Ίσως χρειαστούν, αν θέλουμε να μη ποδοπατηθεί η ελληνική αριστερά, πρόωρα γερασμένη και «σφραγισμένη» και καθυστερημένα «νεανική», άμυαλη και «χαριτωμένη».

Άραγε, ο Αλτουσέρ και η τέτοια προβληματική είναι τελεσίδικα ασύμβατα πράγματα (αν, βέβαια σας ενδιαφέρει ακόμα ο Αλτουσέρ); Κι αυτό ακόμα το ερώτημα είναι για μένα προς συζήτηση.

Φιλικά
Αγάθων Γατόπουλος
Θεσσαλονίκη

ΦΙΛΙΠΠΙΝΕΣ: Οι εκλογές δεν φέρνουν την Άνοιξη

Οι έντονες αμερικανικές πιέσεις προς τον δικτάτορα Μάρκος των Φιλιππίνων, που οδήγησαν στην προκήρυξη προεδρικών εκλογών για τις 7 Φεβρουαρίου, σηματοδοτούν το ξεκίνημα μιας νέας –και ίσως της πιο αποφασιστικής μέχρι σήμερα προσπάθειας των Η.Π.Α. για να διατηρηθούν τα κεκτημένα στην ευαίσθητη αυτή περιοχή του Ειρηνικού.

Συνιστάμενη της νέας προσπάθειας είναι η εξασφάλιση οποιασδήποτε ευνοϊκής λύσης για τα αμερικανικά συμφέροντα, είτε ο Μάρκος ηττηθεί και παραδώσει την εξουσία, είτε καταφύγει στην «παλιά-καλή-συνταγή» της βίας και νοθείας. Κι όταν λέμε αμερικανικά συμφέροντα, αναφερόμαστε, φυσικά, στις βάσεις του Σιούμπικ Μπούι και του Κλάρκ Φιλντ, τις δυο μεγαλύτερες στρατιωτικές εγκαταστάσεις των Η.Π.Α. στο εξωτερικό.

Φημολογείται ότι ο 67χρονος δικτάτορας αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα υγείας. Έτσι κι αλλιώς, είναι πια καμένο χαρτί για την αμερικανική παρουσία στις Φιλιππίνες, την οποία εξυπνέτησε δουλικά πάνω από μία εικοσαετία. Το εξωτερικό χρέος έφθασε τα 26 δισεκατομμύρια δολάρια, ενώ οι κοινωνικές πληγές από την φτώχεια και την ανεργία (40% του πληθυσμού) είναι πρωτοφανείς και επώδυνες. Η διαφθορά έχει εξαπλωθεί σ' όλες τις βαθμίδες του κρατικού μηχανισμού, με επικεφαλής την διαβόητη Ιμέλντα, σύζυγο του δικτάτορα (μπροστά της, ο βίος και η πολιτεία της «δικής μας» Δέσποινας μοιάζουν αταξίες κακομαθημένου κοριτσιού...). Η ανοργάνωτη λαϊκή αντibia των διαδηλώσεων στις πόλεις και η οργανωμένη λαϊκή αντibia των 16.500 μαοϊκών ανταρτών του «Νέου Λαϊκού Στρατού», αποτελούν απλώς την κορυφή του παγόβουνου της λαϊκής δυσάρεσκας.

Μπροστά σ' αυτή την κατάσταση η Ουάσινγκτον έπαιξε το χαρτί των εκλογών, το οποίο, μάλιστα, ήταν μια... ντάμα! Η ως διά μαγείας εμφάνιση της Κοραζόν Ακουίνο στο πολιτικό προσκήνιο των Φιλιππίνων δεν οφείλεται μόνο στην εύλογη ανάγκη του λαού της χώρας να «προσωποποιήσει» κατά κάποιον τρόπο την αντίθεσή του στη δικτατορία. Μια πιθανή εκλογική νίκη της

Ακουίνο (χήρας του φιλελεύθερου συντηρητικού ηγέτη της αντιπολίτευσης Μπενίνιο Ακουίνο, που δολοφονήθηκε από όργανα του Μάρκος το 1983) μπορεί να δρομολογήσει την επιστροφή του κοινοβουλευτισμού και της αστικής δημοκρατίας στις Φιλιππίνες. Γεγονός που ισοδυναμεί –σύμφωνα με τις «ρεαλιστικές» προσδοκίες της κυβέρνησης Ρένγκαν– με την υποχώρηση των κοινωνικών και εργατικών κινητοποιήσεων, που σήμερα αντλούν τη συνοχή τους από την κοινή αντιδικτατορική πάλη. Έτσι, οι Η.Π.Α. αποκτούν και την «έξωθεν καλή μαρτυρία», η οποία θα τους επιτρέψει να διαπραγματευθούν μελλοντικά με κάποιο κυβερνητικό σχήμα της τωρινής αντιπολίτευσης την παραμονή των βάσεων (η ισχύουσα συμφωνία εκπνέει το 1991) παίζοντας το ρόλο του «καλού» που βοήθησε στην ανατροπή του δικτάτορα και του αξίζουν κάποιες διευκολύνσεις...

Όμως ακόμη και στην περίπτωση που, μετά τις 7 Φεβρουαρίου, το σενάριο αυτό δεν επαληθευτεί, οι Αμερικανοί έχουν ήδη βρει τον αντικαταστάτη του Μάρκος. Δεν πρόκειται, βεβαίως, για την ανεκδιήγητη και εξαιρετικά φιλόδοξη πολιτικά Ιμέλντα Μάρκος, αλλά για τον σημερινό υπουργό Άμυνας Χουάν Πόνσε Ενρίλε. Έναν άνθρωπο πειθιμένο, κάτι σαν τον στρατηγό Γκιζίκη της πρόσφατης ελληνικής εμπειρίας, που θα αναλάβει την επάνοδο μιας δημοκρατίας κομμένης και ραμμένης στα μέτρα της Ουάσινγκτον.

Κατά συνέπεια, οι προεκλογικές εξαγγελίες της Ακουίνο και του υποψήφιου αντιπροέδρου του συνδυασμού της Σαλβαντόρ Λαουρέλ, για νομιμοποίηση του Κ.Κ. της χώρας, αναδιανομή της γης, διαπραγμάτευση του εξωτερικού χρέους με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, και επαναπροσδιορισμό του καθεστώτος των αμερικανικών βάσεων (κάτι ξέρουμε κι εμείς στην Ελλάδα...) μπορεί να μην ακούγονται ευχάριστα στον Λευκό Οίκο, αλλά του προσφέρουν προοπτικές τόσο για το ξεπέρασμα του σημερινού αδιεξόδου, όσο και για την απομάκρυνση των κομμουνιστών από τις βραχυπρόθεσμες εξελίξεις. Το σκεπτικό των αμερικανών αξιωματικών είναι, νομίζω, σαφές: καλύτερα μια νέα Ισπανία ή μια νέα Αργεντινή, από (τηρουμένων των αναλογιών) μια νέα Νικαράγουα ή ένα νέο Ιράν.

Η στάση της Αριστεράς στις Φιλιππίνες, όπως διαγράφεται σε σχέση με τις εκλογές, δεν επιτρέπει καμιά ασφαλή πρόβλεψη. Αυτή τη στιγμή το μόνο σίγουρο είναι η κατηγορηματική αντίθεση του Κ.Κ. και της ηγεσίας των ανταρτών στην αναμέτρηση της 7ης Φεβρουαρίου (εάν γίνει) ως μην

απορρίπτουμε κανένα ενδεχόμενο) και τη θέση ότι ο ένοπλος αγώνας θα συνεχιστεί ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα. Η καχυποψία της Αριστεράς είναι δικαιολογημένη, φτάνει να μην σταθεί εμπόδιο στην πολιτική ευελιξία και την ετοιμότητα που χρειάζεται να επιδείξει για να μην μείνει έξω απ' το παιχνίδι.

Στο κάτω-κάτω, ο λαός των Φιλιππίνων δεν κατεβαίνει τόσα χρόνια στους δρόμους της Μανίλας μόνο και μόνο για να φέρει μια συμπαθητική νοικοκυρά στην προεδρία της χώρας...

ΓΑΛΛΙΑ: Ένας «κόκκινος» στις τάξεις του Λε Πεν;

Πόσο κοστίζει μια θέση στο Ευρωκοινοβούλιο; «Όχι πολλά για όποιον μπορεί να πληρώσει», φαίνεται να είναι η απάντηση του Ζαν-Μαρί Λε Πεν. Ο ηγέτης του ευρωπαϊκού νεοφασισμού εμφανίζεται από τον γαλλικό και βρετανικό Τύπο ως αποδέκτης ποσού 500.000 δολαρίων, με αντάλλαγμα την τοποθέτηση του Ρουμάνου φυγάδα Γκυστάβ Πορντεά σε εκλεγμένη θέση στη λίστα του κόμματός του για τις ευρωεκλογές.

Βέβαια, ποιος είναι ο Λε Πεν, σχεδόν όλοι γνωρίζουν. Παλιός αλξίπρωπτης, αξιωματικός στον πόλεμο της Αλγερίας όπου «διακρίθηκε» ιδίως για τον ζήλο που επέδειξε σε βασανιστήρια αιχμαλώτων, εκ βαθέων ρατσιστής και αντισοβιετικός, επαγγέλματα καλύτερες μέρες στους Γάλλους αν κάμποσα εκατομμύρια ξένοι εγκαταλείψουν εν μία νυκτί τη χώρα... Τα «σώου» των προεκλογικών ομιλιών και των τηλεοπτικών εμφανίσεών του, τον έχουν κάνει διάσημο. Το ίδιο και τα σκάνδαλα γύρω από την πολιτική και προσωπική ζωή του, που κατά καιρούς γίνονται γνωστά.

Όμως το όνομα Γκυστάβ Πορντεά δεν θύμιζε τίποτα συγκεκριμένο σε κανέναν,

πριν φηγογράρε –τέταρτο στη σειρά– στη λίστα του «Εθνικού Μετώπου» πέρα το καλοκαίρι. Σύντομο πορτραίτο: Ρουμάνος φυγάδας, εγκαταστάθηκε στη Γαλλία το 1947 όπου αθόρυβα διήγε τον βίο του, μόλις το 1983 απέκτησε την γαλλική υπηκοότητα, σήμερα ευρωβουλευτής Πραγματικά, η μπορεί να προσάψει κανείς σ' έναν μάλλον φαιδρό γέροντα ευρωβουλευτή, φανατικό αντικομμουνιστή όπως όλοι τέλος πάντων στο «Εθνικό Μέτωπο», που η «συνεισφορά» του στη λειτουργία της Ευρωβουλής εξαντλείται σε μεγαλόστομες επιθέσεις κατά της... Σογγαρίας(!), της ελάχιστης φορές που ανεβαίνει στο βήμα.

Λοιπόν, ούτε λίγο ούτε πολύ, η παριζιάνικη «Le Matin» από τον περασμένο Ιούνιο, και πιο πρόσφατα οι Άνδρέζκοι «Sunday Times», έγραψαν ότι αυτός ο άνθρωπος εργάζεται για τις μυστικές υπηρεσίες της χώρας του, που οργισμένος, κάποτε, εγκατέλειψε, ενώ τα 500.000 δολάρια που έδωσε στην Πιερρέ Λε Πεν, σύζυγο του... «αρχηγού», προέρχονταν από μυστικά κονδύλια του Βουκουρεστίου. Αλήθεια ή ψέμα; Κανείς δεν ξέρει. Μια σχετική πρόταση σοσιαλιστών ευρωβουλευτών για τη σύσταση ανακριτικής επιτροπής, ίσως να έριχνε κάποιο φως, αλλά απορρίφθηκε από την προεδρία του σώματος. Για την ιστορία, αξίζει να αναφερθεί ότι η πρόταση αυτή προκάλεσε «κεραυνόβολα» απαντήματα του Λε Πεν (η οποία επίσης απορρίφθηκε) για «ανακρίσεις σχετικά με την δημοσιογραφική τρομοκρατία»...

Οι καταγγελίες των «Sunday Times» δημοσιεύθηκαν στις 27 Δεκεμβρίου. Στις 14 Ιανουαρίου, οι Λε Πεν και Πορντεά έδωσαν κοινή συνέντευξη Τύπου στο Στρασβούργο και δήλωσαν ότι έχουν υποβάλει μήνυση εναντίον της εφημερίδας. Ίσως η ακροαματική διαδικασία να λύσει κάποιες εύλογες απορίες. Ίσως να δημιουργήσει περισσότερες...

Έτσι κι αλλιώς, καμιά δικαστική απόφαση δεν είναι σε θέση να αποκαταστήσει το ήδη διατρητό κύρος του ηγέτη του «Εθνικού Μετώπου». Το φλέγον ζήτημα, εξάλλου, δεν έγκειται εκεί, αλλά στο αναμφισβήτητο γεγονός ότι οι απόψεις αυτού του επικινδύνου ανθρώπου, ταυτίζονται με τις πλέον απωθημένες επιθυμίες και την ξεφοβία πολλών συντηρητικών Γάλλων –φαινόμενο που επιδεινώθηκε από τις κυβερνητικές αδυναμίες της γαλλικής αριστεράς. Οι σφυγμομετρήσεις ενόψει των κοινοβουλευτικών εκλογών της 16ης Μαρτίου, δίνουν στο κόμμα του Λε Πεν ανώτερο ποσοστό 8%, δηλαδή τρεις μονάδες κάτω από το ποσοστό των περσιανών ευρωεκλογών. Σε πολλούς παρατηρητές φαίνεται λογικό ο Γάλλος συντηρητικός ψηφοφόρος να αγνοήσει τις ακροδεξιές σερηνές του «Εθνικού Μετώπου», προκειμένου να συμβάλει με την ψήφο του σε μια πιθανή απομάκρυνση των σοσιαλιστών από την κυβέρνηση.

Πώς θα ανδράσει μπροστά σε ένα τέτοιο (πιθανότατο...) ενδεχόμενο ο πρόεδρος Μιτεράν, είναι μια άλλη ιστορία, για την οποία θα μας δοθεί η ευκαιρία να μιλήσουμε μετά τις εκλογές. Προς το παρόν, λίγη υπομονή μέχρι τις 16 Μαρτίου...

Γιώργος Ι. Αλλαμανής

Μετά την αγγλο-ιρλανδική συμφωνία: Ο αγώνας συνεχίζεται

Οι εξελίξεις στην Βόρειο Ιρλανδία απασχολούν τον ελληνικό τύπο μόνον όταν γίνει κάποια θεαματική ενέργεια από τον IRA όπως η βομβιστική επίθεση στο Brighton την περασμένη άνοιξη. Οι πολιτικές διεργασίες του περασμένου χρόνου φαίνεται ότι ανοίγουν μια νέα φάση στο Βορειοιρλανδικό ζήτημα. Ο Μάικ Μακμπράιντ, αγωνιστής του χώρου Revolutionary struggle-IRSP/INLA μίλησε στη Νομική στις 16/1 για την πρόσφατη Αγγλο-Ιρλανδική συμφωνία. Μ' αυτή την ευκαιρία του ζητήσαμε για τους αναγνώστες του Σχολιαστή μια σκιαγράφιση της σημερινής κατάστασης του κινήματος.

Δ. Καρύδας

Μια συζήτηση με τον Μάικ Μακμπράιντ

Σχολιαστής: Οι εξελίξεις στην Β. Ιρλανδία εστιάζονται τον τελευταίο καιρό στη Αγγλο-Ιρλανδική συμφωνία που υπογράφηκε σαν επακόλουθο του Forum της Νέας Ιρλανδίας. Τι σημαίνει αυτή η συμφωνία για τη στρατηγική της βρετανικής όσο και της ιρλανδικής κυνθέρνησης στο Βορειοιρλανδικό πρόβλημα;

Απάντηση: Το Forum της Νέας Ιρλανδίας ήταν η σπουδαιότερη τα τελευταία χρόνια πολιτική πρωτοβουλία, στα πλαίσια της οποίας τα νότια κόμματα της άρχουσας τάξης, σε συμμαχία με το βόρειο SDLP, διαπραγματεύτηκαν τη συμμετοχή τους σε μια μελλοντική διαδικασία εθνικής ενοποίησης. Με τις ευλογίες της Αμερικής και των εταίρων τους στην ΕΟΚ τα διάφορα κόμματα του Ελεύθερου Ιρλανδικού κράτους και το SDLP έφθασαν σ' ένα συμβιβασμό στην προσπάθεια να ενοποιήσουν τις διάφορες αποχρώσεις του συνταγματικού εθνικισμού σ' ένα ενιαίο μέτωπο, που θα μπορούσε να γίνει αποδεκτό από τους Βρετανούς σαν θεμιτός συνομιλητής σε μια πορεία διαπραγματεύσεων.

Αντί να αγνοήσει ή να υποθαμμίσει το εθνικό ζήτημα, όπως ήταν συνηθισμένο την δεκαετία του '70, το Forum της Νέας Ιρλανδίας κατοχύρωσε την προτεραιότητά του και ανήγγειλε την μαζική είσοδο των αστικών κομμάτων στη διαδικασία της επίλυσής του.

Η πρόσφατη υπογραφή της συμφωνίας ήταν η επίσημη αναγνώριση αυτής της πραγματικότητας από τους Βρετανούς. Με την αποδοχή του ρόλου που έχει να διαδραματίσει η κυβέρνηση του Δουβλίνου στο μέλλον των 6 κομητειών, οι Βρετανοί σφραγίζουν ουσιαστικά την προηγούμενη ιστορικά

περίοδο, μια περίοδο που χαρακτηρίζονταν από τον εμφύλιο πόλεμο, τη Συνθήκη και το διαμελισμό και συμμετέχουν σε μια μεταβατική πορεία όπου πλέον η ενοποίηση της Ιρλανδίας είναι μια πραγματική προοπτική.

Αυτή η πορεία έχει προς το παρόν δύο κύριους πρωταγωνιστές: την κυβερνητική συμμαχία στο νότο και το Συντηρητικό κόμμα. Και οι δύο αντιμετωπίζουν επερχόμενες εκλογές από εξασθενημένες θέσεις, κι έτσι χρειάζονται επιτυχίες. Περισσότερο ακόμα χρειάζονται οικονομικές λύσεις. Υπάρχουν βέβαια ακόμα δυο σημαντικοί παράγοντες που θα μπορούσαν ενδεχόμενα να παίξουν ένα καθοριστικό ρόλο στις εξελίξεις: το Ενωτικό κίνημα απ' την μια και το ριζοσπαστικό και ρεπουμπλικανικό/επαναστατικό σοσιαλιστικό κίνημα απ' την άλλη.

Με λίγα λόγια, η πρόσφατη συμφωνία δίνει μια νέα διάσταση στο Ιρλανδικό ζήτημα επειδή ακριβώς θεσμοθετεί τη συμμετοχή των κυρίαρχων τάξεων του νότου στη διαδικασία επιλύσεώς του. Η υπόσχεση μεγάλων επενδύσεων από την Αμερική και την ΕΟΚ είναι απλές ενδείξεις της προσπάθειας για αποκατάσταση της σταθερότητας μετά από 7 σχεδόν χρόνια στο βορειοδυτικό άκρο της Ευρώπης.

Εκεί εντοπίζεται και η δική μας απόλυτη αντεπίθεση στη συμφωνία. Αρνούμαστε δηλαδή να αποδεχτούμε την κυρίαρχη τάξη του Δουβλίνου σαν εγγυητή των Βρετανικών όρων διευθέτησης του ιρλανδικού ζητήματος.

Σ.: Πώς διατάσσονται το Ενωτικό μπλοκ και το ριζοσπαστικό/ρεπουμπλικανικό κίνημα μπροστά σ'

αυτήν την, όπως φαίνεται, μείζονος σημασίας πρωτοβουλία;

Α.: α. Είναι σαφές ότι το Ενωτικό μπλοκ αντιμετωπίζει την Αγγλο-Ιρλανδική συμφωνία σαν μια προοπτική που απειλεί την ίδια την ύπαρξή του, οι ενωτικοί πολιτικοί από το DUP μέχρι το OUP, προκαλώντας νέες εκλογές στο Βορρά με την παραιτήσή τους από το Westminster, δηλώνουν όχι απλά την απόλυτη αντίθεσή τους στη Συμφωνία αλλά ακόμα περισσότερο ότι δεν είναι σε καμιά περίπτωση διατεθειμένοι να δεχθούν ανάμιξη της κυβέρνησης του Δουβλίνου στη διεκπεραίωση των υποθέσεων του Βορρά. Οι τωρινές κινητοποιήσεις και οι απειλές για πολιτικό χάος ακόμα και ένοπλη αντίσταση είναι ενδείξεις για την αντίσταση που θα προβληθεί στην βρετανική υπαναχώρηση από την αποδοχή του Ενωτικού θέτο όσον αφορά τις εξελίξεις στο Βορρά.

Η απλή αλήθεια ότι οι 6 κομητείες δεν μπορούν να είναι βιώσιμες σαν ανεξάρτητη οικονομική και πολιτική οντότητα έρχεται να υπογραμμίσει την ενωτική θέση. Παρ' όλο που η οικονομική κρίση έχει υποσκάψει την οικονομική δύναμη των κυρίαρχων ενωτικών μεριδών, το Ενωτικό μπλοκ εμφανίζεται πολιτικά και ιδεολογικά περισσότερο συγκροτημένο και συμπαγές παρά ποτέ. Αυτή η πραγματικότητα κάνει ένα νέο εμφύλιο πόλεμο ένα όχι και τόσο απομακρυσμένο ενδεχόμενο.

β. Το ριζοσπαστικό ρεπουμπλικανικό επαναστατικό κίνημα και οι ένοπλες πτέρυγές του (Sinn Fein, IRSP, RS και IRA, INLA αντίστοιχα) αποτελούν από την άλλη μια πολύ σημαντική μεταβλητή στην εθνική

Sinn Fein/IRA (Ιρλανδικός Ρεπουμπλικανικός Στρατός): Η πολιτικοστρατιωτική οργάνωση που διεξήγαγε τον πόλεμο της ανεξαρτησίας 1919-21. Διασπάστηκε το 1922 με την πλειοψηφία να υπογράφει τη Συνθήκη διαμελισμού της Ιρλανδίας και τη μειοψηφία μετά από άλλες διασπάσεις και αποχωρήσεις να διατηρεί τους τίτλους και μια συμβολική στρατιωτική παρουσία μέχρι τα μέσα του 60. Οι επιθέσεις των προτεσταντών στο καθολικό στοιχείο οδηγούν στη διάσπαση του 70 σε Επίσημο και Προσωρινό Sinn Fein/IRA με αντικείμενο την πολιτική προοπτική και τη μεθόδευση της πάλης. Οι επίσημοι εμφανίζονται στην αρχή πιο αριστερά, καταθέτουν όμως τα όπλα το 1972 για να μετασχηματιστούν τελικά στο μικρό Κόμμα των Εργατών με προοπτική τη μεταρρύθμιση του θόρειου κρατίδιου. Οι τότε προσωρινοί απαρτίζουν το σημερινό Sinn Fein/IRA, με ανυποχώρητη θέση την απομάκρυνση των Βρετανών και ενωμένη Ιρλανδία. Τα τελευταία χρόνια έχουν κάνει αριστερή στροφή και παρουσιάζουν ένα ριζοσπαστικό και μαζικότερο προσανατολισμό.

IRSP/INLA: Διάσπαση του Επίσημου Sinn Fein/IRA, το 1974 για τη συνέχιση της ένοπλης πάλης από θέσεις πολιτικά ριζοσπαστικότερες των Προσωρινών. Η Revolutionary Struggle ήταν συνεργαζόμενη ομάδα και σήμερα έχουν σχεδόν συγχωνευθεί.

Official Unionist Party, Democratic Unionist Party (Επίσημο Ενωτικό κόμμα, Δημοκρατικό Ε.Κ.): Είναι τα δύο μεγάλα κόμματα πολιτικής εκπροσώπησης των προτεσταντών του Βορρά. Το Ε.Ε.Κ. παλιότερα συμμετείχε στο Βρετανικό Συντηρητικό κόμμα, ενώ το Δ.Ε.Κ. του Ian Paisley είναι λαϊκιστικό αυταρχικό κόμμα με ακραίες θέσεις απέναντι στο καθολικό στοιχείο, ενώ στα λόγια έχει 'κεντρώες' κοινωνικές απόψεις για τους προτεσταντές.

SDLP Σοσιαλδημοκρατικό Εργατικό κόμμα: Φιλελεύθερο αστικό κόμμα των καθολικών του Βορρά.

Εξίσωση. Ο ρεπουμπλικανισμός, με λίγα λόγια, αποτελεί την ιδεολογία της πάλης για εθνική απελευθέρωση και κοινωνική χειραφέτηση. Σήμερα, τα Sinn Fein και ο IRA αποτελούν τις πλειοψηφικές πολιτικές και στρατιωτικές εκφράσεις αυτής της ιδεολογίας.

Παράλληλα με το Sinn Fein/IRA λειτουργούν μικρότερες οργανώσεις όπως το IRSP/INLA και Revolutionary Struggle. Διαφοροποιημένα ιδεολογικά και γεωγραφικά, αυτά τα πιο ριζοσπαστικά ρεύματα οργανώνουν τη δράση τους γύρω από το εθνικό ζήτημα αρθρώνοντας μια ολόκληρη σειρά από πολιτικές πρακτικές και οργανωτικές μορφές, που κατά καιρούς συγκλίνουν ενώ άλλοτε αποκλίνουν από τις πρακτικές των συντρόφων του Sinn Fein/IRA. Η συνεργασία στη βάση όμως και σε μαζικές πρακτικές είναι σχεδόν σταθερή, ενώ αρκετές φορές και οι ηγεσίες έχουν ενιαία άποψη και παρουσία.

Ο ρεπουμπλικανισμός αποτελεί τον δεσμό ανάμεσα στις μάζες και στις ένοπλες οργανώσεις. Παρά όλη την ευρείας κλίμακας καταστολή, τα προχωρημένα τεχνολογικά μέσα και τα ανεξάντλητα οικονομικά αποθέματα οι Βρετανοί και το Ιρλανδικό κράτος δεν έχουν καταφέρει ούτε καν να περιορίσουν τη δράση και την ανάπτυξη του επαναστατικού κινήματος.

Τα ριζοσπαστικά τέλος ρεύματα του ρεπουμπλικανισμού ελπίζουμε να οδηγήσουν στη δημιουργία ακόμα πιο προχωρημένων πολιτικών και οικονομικών σχηματισμών στο μέλλον.

Σ.: Ποια τακτική ακολουθούν οι κατασταλτικοί μηχανισμοί στην Ιρλανδία σήμερα;

- 1170 Πρώτη εισβολή των Αγγλων στην Ιρλανδία
1660-1700 Αδιάκοποι θρησκευτικοί πόλεμοι στο Βορρά. Αιματηρές διώξεις των καθολικών. Απόλυτη οικονομική και πολιτική κυριαρχία του προτεσταντικού στοιχείου στο χώρο που αντιστοιχεί περίπου στις 6 κομητείες και που συνεχίζεται μέχρι σήμερα.
1800 Η Ένωση-Ενωμένο Βασίλειο της Μ. Βρετανίας και Ιρλανδίας.
1798-1867 Πολυάριθμες εξεγέρσεις του καθολικού στοιχείου. Στη συντριπτική του πλειοψηφία αγροτικού καταπιγνόνται με αιματηρό τρόπο από τους Αγγλούς.
1905 Ίδρυση του Sinn Fein.
1919 Το Sinn Fein σχηματίζει την 'Ιρλανδική Βουλή'.
1919 Ο IRA κηρύσσει τον πόλεμο της ανεξαρτησίας.
1922 Ανεξαρτησία-Δημιουργία Ιρλανδικής Δημοκρατίας-Συνθήκη διαμελισμού της Ιρλανδίας: 6 κομητείες στο Βορρά (ULSTER) με σύνθεση 60% προτεσταντές 40% καθολικούς παραμένουν μέρος της Μ. Βρετανίας. Στο ελεύθερο κράτος ο πληθυσμός είναι σχεδόν αποκλειστικά καθολικοί με την εκκλησία να παίζει ένα ιδιαίτερα βαρύνοντα ρόλο στα πολιτικά και κοινωνικά πράγματα.
1966-1969 Κίνημα για πολιτικά δικαιώματα στο Βορρά-Επιδρομές Ενωτικών και αστυνομίας στα

- καθολικά γκέττο του Μπελφαστ -Ο στρατός αναλαμβάνει καθήκοντα αστυνομικής στις 6 κομητείες
1970 Διάσπαση του Sinn Fein σε Επίσημο και Προσωρινό. Το Προσωρινό τμήμα κλιμακώνει την ένοπλη δράση στο Βορρά
1972 Κατάργηση του επικεντρωμένου κοινοβουλίου στο Βορρά-Ανάληψη της άμεσης διοίκησης της επαρχίας από την Βρετανική Βουλή.
1979 Εκτέλεση του Μασουντμπαντεν και 18 στρατιωτών την ίδια μέρα σε άλλο σημείο-Ένταση του ένοπλου αγώνα.
1981 Αρχίζει η απεργία πείνας από τον Μπόμπυ Σαντς την 1η Μαρτίου-10 απεργοί πείνας νεκροί-Μεγάλη βομβιστική εκστρατεία του IRA στο Λονδίνο.
1982 Μαζικές συλλήψεις και καταδικές αγωνιστών-Απαρχή της χρήσης πληροφοριοδοτών-μετανωμένων αγωνιστών από την αστυνομία και το δικαστικό σύστημα στο Βορρά.
1984-1985 Forum της Νέας Ιρλανδίας: επιτροπή ανωτέρων κρατικών υπαλλήλων και βουλευτών της Βρετανίας και της Ιρλανδικής Δημοκρατίας επεξεργάζονται την Αγγλο-ιρλανδική συμφωνία που υπογράφεται στα τέλη του 85

Α.: Τον χρόνο που πέρασε η αιχμή της καταστολής βρισκόταν στο θεσμικό πλαίσιο, τις νομικές μορφές. Η τακτική της ανάπτυξης του συστήματος των Supergrasses, αγωνιστές που «μετανιώνουν» και γίνονται πληροφοριοδότες της αστυνομίας κατά τα ιταλικά πρότυπα -ήταν κεντρική σ' αυτόν τον τομέα. Πίεση στους χαφιέδες και τις οικογένειές τους από το κίνημα και ακόμα η διεθνής κατακραυγή έχουν οδηγήσει, όπως φαίνεται, αυτή την τακτική σε αδιέξοδο.

Παράλληλα με τις θεσμικές εξελίξεις, η συνεργασία μεταξύ της βορειοιρλανδικής αστυνομίας και της αστυνομίας της Ιρλανδικής Δημοκρατίας γίνεται ακόμα πιο στενή. Αρκετοί σύντροφοι, του IRA και του INLA απελάθηκαν πρόσφατα από το νότο για να δικαστούν στο βορρά. Οι απελάσεις, κάτι ανήκουστο στο παρελθόν, είναι ακόμα μία εξέλιξη που έχει επιφέρει μετατοπίσεις στο συσχετισμό των δυνάμεων μέσα στους δημοκρατικούς δικηγόρους, τους φιλελεύθερους διανοούμενους και την Εκκλησία που τώρα εξασκούν πίεση στην Κυβέρνηση γι' αυτό το θέμα.

Τέλος, οι επιλεκτικές δολοφονίες αγωνιστών του ένοπλου κινήματος αν και δεν είναι διαδεδομένες έχουν θλάψει αρκετά το κίνημα.

Σ.: Τι διεργασίες γίνονται αυτή τη στιγμή στο χώρο των πιο ριζοσπαστικών ρευμάτων του κινήματος;

Α.: Η ανάπτυξη μιας ριζοσπαστικής πολιτικο-στρατιωτικής οργάνωσης που να ξεπερνά τα όρια του εθνικισμού έχει άμεση προτεραιότητα σήμερα. Η πείρα της ένοπλης πάλης τα τελευταία 10 χρόνια αποτελεί την απαρχή μιας πορείας, όπου σύντροφοι

από το IRSP/INLA, RS και άλλα μικρότερα ρεύματα προσπαθούν να υλοποιήσουν μια επαναστατική πρακτική μέσα στις μάζες.

Η πολιτική μας προοπτική εστιάζεται αυτή τη στιγμή στη δουλειά για ένα ενωμένο και ευρύ πολιτικό-στρατιωτικό μέτωπο. Η πρακτική μας οικοδομείται με βάση την προτεραιότητα των μαζικών κινήσεων μέσα από συζήτηση, δράση, συμμαχίες και την ανάπτυξη αντι-εξουσίας κατά περιοχές. Η επιλογή των στρατιωτικών στόχων ξεκινά από τα παραπάνω και λαμβάνει υπόψη τον δυισμό που είναι εγγενής στο εθνικό ταξικό ζήτημα. Αυτή η επιλογή σχετίζεται με τις ανάγκες των μαζικών κινήσεων και παραπέμπει στους μακροπρόθεσμους στόχους της εθνικής απελευθέρωσης και της προλεταριακής αυτονομίας.

Σ' αυτό το πλαίσιο η ανάλυσή μας για τα αρνητικά αποτελέσματα της διπλής οργανωτικής πρακτικής (πολιτική-στρατιωτική, νόμιμη-παράνομη) είναι καθοριστική για την ανάπτυξη ενός ενιαίου πολιτικο-στρατιωτικού σχήματος. Αυτή η σύλληψη προέρχεται ακόμα από την επιμονή μας στην προτεραιότητα της μαζικής πρακτικής, και αρθρώνεται με τις μεθόδους συνδυασμού παράνομης και ένοπλης δράσης με τις ανάγκες που υπαγορεύει η μαζική πρακτική.

Από την άλλη πλευρά υπάρχει ο κίνδυνος ευρύτερης καταστολής και διάρρηξης των ασφαλιστικών στεγανών που χαρακτηρίζουν μια παράνομη οργάνωση. Πιστεύουμε ότι αξίζει να ρισκάρουμε στην Ιρλανδία σήμερα. Όπως είχε πει κάποτε ο Γκεθάρ: «Υπάρχουν κάποιες μάχες που πρέπει να δοθούν -ή νίκη ή ήττα είναι μια δευτερεύουσα υπόθεση».

«Ένας από τους πιο επικίνδυνους ανθρώπους στον κόσμο». Οι μυστικές υπηρεσίες και τα διεθνή μέσα μαζικής ενημέρωσης θέλουν να βλέπουν το δάχτυλό του σε κάθε «τρομοκρατική» ενέργεια που πραγματοποιείται στον πλανήτη μας ή, τουλάχιστον, στο τρίγωνο Ευρώπη-Μέση Ανατολή-Βόρεια Αφρική. Στην καλλιέργεια αυτού του μύθου έχει συμβάλει και ο ίδιος ο Αμπού Νιντάλ, με την απέχθειά του για τη χρήση των μέσων μαζικής ενημέρωσης ως διαύλων προπαγάνδας. Σε όλη του τη ζωή ο ηγέτης της «Φατάχ-Επαναστατικό Συμβούλιο» δεν έχει δώσει παρά τρεις μονάχα συνεντεύξεις, η πρώτη από τις οποίες (στο Lucien Bitterlin, πριν από ένα χρόνο ακριβώς) είχε σαν αποκλειστικό σκοπό να διαψεύσει τις φήμες για το θάνατό του. Η δεύτερη δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα Al Qabas του Κουβέιτ (21.9.1985) και η τρίτη στο δυτικογερμανικό περιοδικό Der Spiegel (14.10.1985). Οι δύο τελευταίες συνεντεύξεις συγχωνεύθηκαν σε μία από το περιοδικό Jeune Afrique και δημοσιεύθηκαν στο τεύχος 1302 της 18.12.1985, απ' όπου παραθέτουμε μεταφρασμένα τα κυριότερα αποσπάσματα.

Τάσος Κωστόπουλος

Δημοσιογράφος: Θεωρείτε ένας απ' τους πιο επικίνδυνους ανθρώπους στον κόσμο. Στην οργάνωσή σας και σ' εσάς προσωπικά αποδίδονται μια σειρά δολοφονίες κι απόπειρες και ιδιαίτερα αυτή ενάντια στον ισραηλινό πρεσβευτή στο Λονδίνο στα 1982.

Abu Nidal: Ακριβές.

Δ.: Έτσι παρείχατε στους Ισραηλινούς μια αφορμή για να εισβάλλουν στο Λίβανο. Γιατί πραγματοποιήσατε μια απόπειρα που είχε τόσο καταστρεπτικές συνέπειες;

A. N.: Ο σιωνιστής πρεσβευτής στο Λονδίνο ήταν εξέχον μέλος και ιδρυτής της Μοσσάντ. Τον χτυπήσαμε τη στιγμή που ανέλαβε σημαντικές υπευθυνότητες μέσα στη Μοσσάντ, σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Δ.: Θα έπρεπε ωστόσο να γνωρίζετε ότι οι Ισραηλινοί είχαν συγκεντρώσει στρατεύματα στα βόρεια σύνορα, περιμένοντας μια οποιαδήποτε αφορμή για να χτυπήσουν. Την αφορμή αυτή, τους την παρείχατε εσείς με αυτή την απόπειρα.

A. N.: Ας υποθέσουμε πως έχετε δίκιο. Ποια ήταν τελικά τα αποτελέσματα της εισβολής; Οι σιωνιστικές δυνάμεις υπέστησαν μια τρομαχτική ήττα στο Λίβανο, το ίδιο και η λεγόμενη πολυεθνική διαμεσολαθητική δύναμη, που αποτελούνταν κυρίως από αμερικάνους, γάλλους και βρετανούς.

Δ.: Γνωρίζατε ότι το Ισραήλ σχεδίαζε να εισβάλλει στο Λίβανο;

A. N.: Κι ένας τυφλός θα μπορούσε να αντιληφτεί τα σιωνιστικά σχέδια για εισβολή στο Λίβανο. Το να λέγεται ότι η απόπειρα κατά του πρεσβευτή υπήρξε η σπίθα που έβαλε φωτιά στην πυριτιδαποθήκη δε μου φαίνεται ούτε πιθανό ούτε αποδεδειγμένο.

Δ.: Ο Αραφάτ σας κατηγορεί, εξαιτίας αυτής της απόπειρας, ότι στην πραγματικότητα είσατε πρακτορας των Ισραηλινών.

A. N.: Ξέρετε, ό,τι λέει ο Αραφάτ για μένα, με αφήνει αδιάφορο. Αλλά δεν είναι ο μόνος που υπο-

στηρίζει ότι έχω πουληθεί στους σιωνιστές και στη CIA: μια σειρά ολόκληρη από, άραβες και μη, πολιτικούς έχουν αυτή τη γνώμη. Άλλοι, αντίθετα, δηγούνται ότι έχω πουληθεί στις γαλλικές μυστικές υπηρεσίες και στην KGB. Σύμφωνα με τις τελευταίες ειδήσεις, είμουνα πράκτορας του Χομείνι. Ακόμη, η οργάνωσή μου κι εγώ υπήρξαμε κάποια εποχή κατάσκοποι για λογαριασμό του ιρακινού καθεστώτος. Σήμερα, φαίνεται πως είμαστε πράκτορες της Συρίας. Ίσως ακόμη να μάθουμε ότι πληρωνόμαστε από την BDN' ή απ' το βασιλιά Φαχντ. Τα δύο πρόσωπα που συκοφαντήθηκαν περισσότερο στην ιστορία του αραβικού κόσμου είναι ο Μουαουίγια, ο πρώτος ομεϊάδης χαλίφης, κι ο Αμπού Νιντάλ. Θα ανεχθώ όλες τις κατηγορίες μέχρι τη μέρα που θα επιβληθεί η αλήθεια, δηλαδή ότι δεν είμαι ούτε της KGB, ούτε της CIA.

Δ.: Τότε, για τίνος λογαριασμό δουλεύετε;

A. N.: Θα σας κάνω μια εμπιστευτική αποκάλυψη: μεγάλος αριθμός ψυχολόγων και κοινωνιολόγων των ανατολικοευρωπαϊκών χωρών προσπάθησαν να μελετήσουν την προσωπικότητα του Αμπού Νιντάλ. Θέλανε να βρουν κάποιο αδύνατο σημείο στην προσωπικότητά μου. Το αποτέλεσμα υπήρξε μηδενικό. Τώρα, τα έχουν πια παρατήσει...

[...]

Δ.: Μπορείτε να μας πείτε περισσότερα γύρω απ' τον εαυτό σας;

A. N.: Η ιστορία της ζωής μου δεν έχει σημασία, αλλά θα σας τη διηγηθώ, για πρώτη φορά. Προέρχομαι από μια αστική οικογένεια και γεννήθηκα στα 1937. Ο πατέρας μου ήταν σημαίνουσα φυσιογνωμία της παλαιστινιακής οικονομίας. Ήταν πολύ πλούσιος. Παντρεύτηκε δεκατρείς γυναίκες. Εγώ, είμαι ο γιος της όγδοης. Ο πατέρας μου απόχτησε μ' αυτές τις δεκατρείς γυναίκες δεκαεφτά αγόρια κι οχτώ κορίτσια. Έτσι, είμαι προς το παρόν ο θείος περισσότερων από τριακόσια παιδιά. Φοίτησα τρία χρόνια στους Ιεραπόστολους της γαλλικής Αποστολής στη Γιάφφα, πριν με διώξουν από εκεί μαζί με δυο άλλους χριστιανούς άραβες μαθητές. Ήταν ένα ισλαμικό σχολείο της Ιερουσαλήμ που με υποδέχθηκε στη συνέχεια. Δυο χρόνια αργότερα, ξέσπασε ο πόλεμος ανάμεσα στους άραβες και τους σιωνιστές. Όταν ο αιγυπτιακός στρατός αποσύρθηκε απ' την Παλαιστίνη, τον ακολουθήσαμε. Η οικογένειά μου ακόρπισε σ' όλο τον κόσμο.

Δ.: Εσείς τι απογίνατε;

A. N.: Χρειάστηκε να περάσουμε εννιά μήνες στο στρατόπεδο του ΕΛ Μπουρζίτ, στη ζώνη της Γάζας. Στη συνέχεια, υποχρεώθηκε να δουλέψω σαν εργάτης στην ARAMCO, τη σαουδαρική εταιρεία πετρελαίου. Στη Σαουδική Αραβία με συνέλαβαν και με απέλασαν απ' τη χώρα.

Δ.: Είσατε παντρεμένος; Έχετε παιδιά;

A. N.: Ναι, έχω τρία παιδιά.

Δ.: Έχετε πολλές γυναίκες, όπως ο πατέρας σας, ή μονάχα μία;

A. N.: Θεός φυλάξοι! Δεν έχω παρά μία. Αρκεί.

Δ.: Ποιον πολιτικό θεωρείτε σαν το πρότυπό σας;

A. N.: Ανάμεσα στους σύγχρονους πολιτικούς,

θαυμάζω πολύ την πειθαρχία και το οργανωτικό ταλέντο του Τσου Εν Λάι.

Δ.: Ποια είναι η επανάσταση που σας σημάδεψε περισσότερο; Η γαλλική, η σοβιετική ή η ισλαμική επανάσταση του Χομείνι;

A. N.: Αυτό που με εντυπωσίασε περισσότερο στη σοβιετική επανάσταση, είναι η τεχνική προετοιμασία κι η οργάνωση στην αρχική της φάση. Γιατί αυτό που είναι απαραίτητο για να πετύχει μια επανάσταση, είναι η οργάνωση. Το πολιτικό περιεχόμενο της γαλλικής επανάστασης είναι εξαιρετικά ωραίο και ισχυρό: ελευθερία, ισότητα, αδελφσύνη. Εμείς οι καταπιεζόμενοι είμαστε πολύ προσηλωμένοι σ' αυτές τις αρχές.

Δ.: Και η ιρανική επανάσταση;

A. N.: (γελά)

Δ.: Ποιο είναι το πραγματικό σας όνομα;

A. N.: Σαμπρί Χαλίλ Ελ-Μπαννά.

Δ.: Ποιες είναι οι δυνάμεις σας; Μερικές δεκάδες άνδρες, μερικές εκατοντάδες;

A. N.: Πιστεύετε ειλικρινά, πως θα σας απαντήσω;

Δ.: Πώς είσατε οργανωμένοι; Πώς δρουν οι ομάδες σας;

A. N.: Δεν μπορώ να σας αποκαλύψω τα σχέδιά μου. Η επιτυχία μου εξαρτάται απ' την απόλυτη μυστικότητα. Ακόμα κι η κορούλα μου, η Μπισάν, που είναι οχτώ χρονών, δεν ξέρει ποιος είμαι στ' αλήθεια.

[...]

Δ.: Απ' έξω, περνάτε για μοναδικός αρχηγός της οργάνωσής σας. Παίρνετε εξ ίσου μόνος όλες τις αποφάσεις;

A. N.: Υποβάλλετε στον εαυτό σας μια ερώτηση: πιστεύετε πως θα ήταν δυνατό σε έναν άνθρωπο ο οποίος υπόκειται όπως εγώ σε τόσες δύσκολες καταστάσεις, να διατηρηθεί στην ηγεσία αυτής της οργάνωσης χωρίς να έχω εκλεγεί δημοκρατικά; Δεν κατέχω δικό μου έδαφος. Δε διαθέτω αστυνομία. Πηγαινοέρχομαι χωρίς σωματοφύλακα. Βλέπετε καλά ότι δεν έχω μαζί μου πιστόλι...

Δ.: Αντίθετα απ' ό,τι ο Αραφάτ...

A. N.: (Γελά). Κυκλοφορώ όπως θέλω σε όλες τις αραβικές και ευρωπαϊκές χώρες. Καμιά αραβική κυβέρνηση δεν ενημερώνεται για τον τόπο διαμονής του Αμπού Νιντάλ ή ενός μέλους του επιτελείου του.

Δ.: Σας καταζητούν πολλές μυστικές υπηρεσίες σε ολόκληρο τον κόσμο. Πότε ταξιδέψατε σ' αυτές τις αραβικές και τις άλλες χώρες;

A. N.: Έχω ταξιδέψει σε ολόκληρο τον κόσμο, εκτός από δυο αφρικανικές χώρες.

Δ.: Και στο Ισραήλ;

A. N.: Η Παλαιστίνη είναι η χώρα μου. Στα 1967, είμουνα ακόμα στη Ναπλούς. Μετά το '67, βρισκόμουνα στην Ιορδανία. Δεν μπόρεσα να ξαναγυρίσω στο Ισραήλ.

Αμπού Νιντάλ:

Δημόσια θα εμφανιστώ μόνο στην κηδεία μου

Δ.: Πώς τα καταφέρνετε να κρυφτείτε εσείς και η οργάνωσή σας σε μια περιοχή όπου κάθε πληροφορία, κάθε φήμη εξαπλώνεται υπερβολικά γρήγορα;

A. N.: Δε θα εμφανιστώ ποτέ δημόσια, εκτός από την περίπτωση της κηδείας μου. Δεν έχω σ' αυτό τον τομέα καμιά διάθεση, καμιά ιδιαίτερη φιλοδοξία. Ούτε είμαι συνηθισμένος να εκθέτω τις πολιτικές μου απόψεις. Είμαι ένας άνθρωπος αρχών, δράσης και οργάνωσης.

Δ.: Δεν επιζητείτε τη δημοσιότητα όπως ο Αραφάτ;

A. N.: Πρέπει να σας πω πως η τωρινή συνομιλία μας είναι η τρίτη συνέντευξη της ζωής μου, παρόλο που έχω αρκετά χρόνια δράσης πίσω μου.

Δ.: Έχετε καταδικαστεί ερήμην σε θάνατο απ' τον Γιασερ Αραφάτ. Πώς προέκυψε αυτή η διαφωνία;

A. N.: Μετά το Σεπτέμβριο του 1970, βρισκόμαστε σε σύγκρουση. Δε συνηγορούσαμε ποτέ πολύ καλά. Στην αρχή, προσπαθήσαμε να ρυθμίσουμε τη διαφορά μας φιλικά στα πλαίσια της Φατάχ, αλλά αυτή η δημοκρατική φάση τερματίστηκε το Μάρτη του 1974. Ο Αραφάτ κι η κλίκα του εξαπέλυσαν μια εκστρατεία εναντίον μας κατά την οποία χύθηκε αίμα. Χωριστήκαμε απ' τη Φατάχ. Γι' αυτό το λόγο, χάσαμε 150 άνδρες, χτυπημένους εν ψυχρώ από τους ανθρώπους του Αραφάτ. Μια κι αυτή η τρομοκρατία δεν του αρκούσε, ο Αραφάτ οργάνωσε ακόμα μια παρωδία δίκης εν απουσία μας και καταδίκασε τους υποστηρικτές μου και εμένα τον ίδιο σε θάνατο ή σε ισόβια κάθειρξη.

Δ.: Πώς κρίνετε τον Αραφάτ σήμερα;

A. N.: Η μαριονέτα Αραφάτ χορεύει κατά διαταγή των σιωνιστών και των αμερικανών. Πιστεύει ότι κρατάει αυτός τα σχοινιά, αλλά στην πραγματικότητα το μόνο που κάνει είναι να χοροπηδάει όπως του επιβάλλουν αυτά.

[...]

Δ.: Δεν τα βρίσκετε με τον Αραφάτ, είναι γεγονός. Και οι άλλοι ηγέτες της PLO: Είσατε έτοιμος να τους συναντήσετε; Τον Αμπού Ιγιάντ, για παράδειγμα...

A. N.: Ποτέ.

Δ.: Τον Ζωρζ Αμπάς²; Τον Ναγιέφ Χασουαμέ³;

A. N.: Η ερώτησή σας είναι δύσκολη...

Δ.: Τότε, τι πιστεύετε για το κίνημα των διαφωνούντων της Φατάχ, που διευθύνεται απ' τον Αμπού Μουσσά;

A. N.: Αυτό το κίνημα υπήρξε η συνέχεια μιας εξέγερσης στο εσωτερικό της οργάνωσης, η οποία οφειλόταν στην πάλη για επιρροή ανάμεσα σε άραβες και παλαιστίνιους. Από την αρχή, υποστηρίξαμε αυτή την εξέγερση. Γνωρίζαμε πως, πέντε μέρες πριν από το ξέσπασμά της, ο Αραφάτ έβαλε να σχίσουν τα κεφάλια πέντε συντρόφων μας. Η σκηνή γράφτηκε σε βίντεο κι ένας αριθμός αράβων ηγετών διαθέτουν κόπιες. Είναι αυτή η σφαγή που επιτάχυνε την εξέγερση.

[...]

Δ.: Αποκλείετε εντελώς τις ειρηνικές διαπραγματεύσεις για τη ρύθμιση του Παλαιστινιακού προβλήματος;

A. N.: Οι ειρηνικές λύσεις δεν υπάρχουν πουθενά στον κόσμο. Διαβάζοντας την αραβική ιστορία θα δείτε πως κανένα ειρηνικό μέσο δε μπόρεσε να επιλύσει το πρόβλημά μας.

Δ.: Πιστεύετε αλήθεια ότι η ένοπλη πάλη θα φέρει τη λύση;

A. N.: Αναγνωρίζω πως η παρουσία των σιωνιστών στην Παλαιστίνη θα διαρκέσει ακόμα κάποιον καιρό, δεν κάνουμε όνειρα. Προς το παρόν, όλη η σιωνιστική κοινωνία είναι επιστρατευμένη κι ωστόσο τα παιδιά μας καταφέρνουν να μάχονται με πέτρες και μαχαίρια ενάντια στον κατακτητή. Η συνθήκη ειρήνης του Καμπ Ντaihιντ υπογράφηκε απ' το Σαντάτ και πέθανε μαζί του. Δεν είναι παρά ζήτημα χρόνου κι ο διάδοχος του Σαντάτ, ο Χόσνι Μπουμπάρακ, θα πληρώσει για την προδοσία του.

[...]

Δ.: Στα 1978 βάλατε να δολοφονήσουν στην Κύπρο το μεγάλο αιγύπτιο δημοσιογράφο Σιμπαί.

A. N.: Με κάνετε να μιλήσω γι' αυτή την υπόθεση για πρώτη φορά. Η ενέργεια δε στρεφόταν κατά του Σιμπαί, αλλά ενάντια στο στενό του φίλο τον πρόεδρο Σαντάτ. Είχαμε καταστρώσει ένα σχέδιο για να στριμώξουμε στην Κύπρο τις αιγυπτιακές μυστικές υπηρεσίες, αρχηγός των οποίων ήταν ο ταγματάρχης Ναμπίλ. Ο τελευταίος ήταν ο επικεφαλής της υπηρεσίας ασφαλείας του αρχηγού του κράτους, η οποία εξαρτιόταν απ' τον ίδιο τον πρόεδρο Σαντάτ. Η κύρια αποστολή του ήταν να προστατεύει με κάθε θυσία τη ζωή του προέδρου.

Δολοφονήσαμε λοιπόν το Σιμπαί στην Κύπρο κι ο Σαντάτ αντέδρασε ακριβώς όπως ελπίζαμε. Εστειλε αεροπορικά στην Κύπρο τις επίλεκτες μονάδες του, σε εκστρατεία αντιποίνων. Τη διοίκησή τους είχε αναλάβει ο στρατηγός Ναμπίλ. Έτσι, ο Σαντάτ βρισκόταν απροστάτευτος στο Κάιρο. Το δεύτερο μέρος του σχεδίου πρόβλεπε την εκμετάλλευση της ευκαιρίας για την εξαφάνιση του Σαντάτ και των δικών του. Για ορισμένους λόγους, αυτό το μέρος του σχεδίου δεν στάθηκε δυνατό να εκτελεστεί. Πάντως, στο αεροδρόμιο της Κύπρου ξέσπασε τουφεκίδι και ο ταγματάρχης Ναμπίλ μαζί με τη μισή επίλεκτη μονάδα του σκοτώθηκαν. Και στην κηδεία, δημοσία δαπάνη, του Ναμπίλ και των ανδρών του, ο Σαντάτ δεν τόλμησε να εμφανιστεί.

[...]

Δ.: Συνεργάζεστε με άλλες, ευρωπαϊκές, παράνομες οργανώσεις;

A. N.: Βεβαίωτατα. Με τη γαλλική ομάδα «Άμεση Δράση», με τους «Μαχόμενους Κομμουνιστικούς Πυρήνες», τον ιρλανδέζικο IRA, την ETA των Βάσκων, τη γερμανική RAF, κ.λ.π. Παντού, οι ιμπεριαλιστές ενώνονται για να μας πολεμήσουν. Τώρα είναι η σειρά μας, κάτω απ' το έμβλημα καταπιεσμένοι όλων των χωρών, ενωθείτε!

Σημειώσεις

1. BND: οι δυτικογερμανικές μυστικές υπηρεσίες (Bundesnachrichtendienst)

2. Ζωρζ Αμπάς: ηγέτης του ανεξάρτητου («φιλοσυριακού») Λαϊκού Μετώπου για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης (FPLP)

3. Ναγιέφ Χασουαμέ: ηγέτης του «φιλοσυνθετικού» Δημοκρατικού Μετώπου για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης (FDLP)

«ΠΙΟ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ»

ΧΛΕΜΠΟΥΡΑ, ΤΩΡΑ ΠΟΥ ΕΙΜΑΣΤΕ ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ, ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΚΑΝΟΥΜΕ ΣΤΟ-ΣΤΟΠ;

ΜΗ ΛΕΣ ΒΛΑΚΕΙΕΣ ΒΑΓΓΕΛΗ! ΠΟΙΟΣ ΘΑ ΣΤΑΜΑΤΗΣΕΙ ΝΑ ΠΑΡΕΙ ΜΙΑ ΑΡΚΟΥΔΑ;!

ΘΑ ΜΠΟΡΟΥΣΑ ΝΑ ΚΡΥΦΤΩ ΣΤΟΥΣ ΘΑΜΝΟΥΣ ΜΕΧΡΙ ΝΑ ΣΤΑΜΑΤΗΣΕΙ ΚΑΠΟΙΟΣ...

Α, ΚΑΙ; ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΟΤΑΝ ΣΕ ΔΕΙ ΤΙ ΘΑ ΤΟΥ ΠΟΥΜΕ;

ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΠΟΥΜΕ ΟΤΙ ΕΙΜΑΙ ΑΔΕΡΦΟΣ ΣΟΥ ΑΠΟ ΑΛΛΟ ΠΑΤΕΡΑ!..

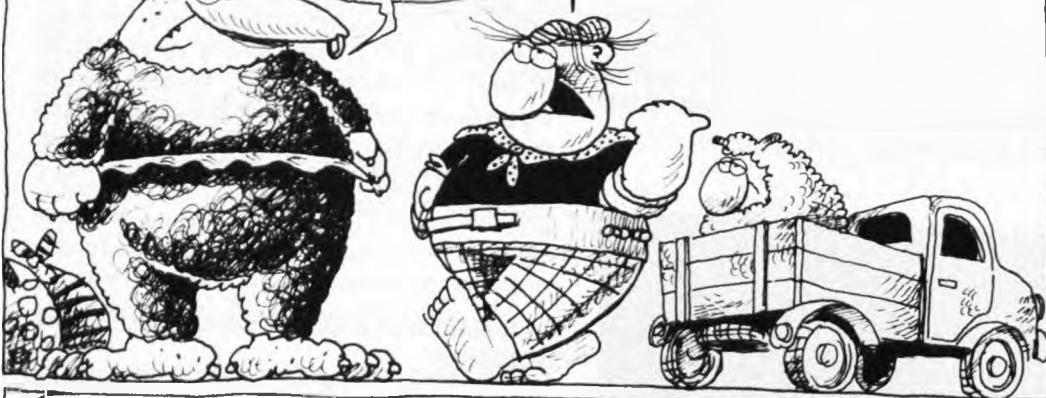

ΜΑ ΓΙΑΤΙ ΕΚΛΕΥΡΙΖΕΣΑΙ; ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΠΙΑΣΕΙ...

ΕΝΤΑΞΕΙ, ΘΑ ΜΑΣ ΠΑΡΕΙ! ΕΣΥ ΘΑ ΚΑΤΣΕΙΣ ΠΙΣΩ ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΒΑΤΟ...

ΩΡΑΙΑ, ΘΑ ΕΧΩ ΚΑΙ ΠΑΡΕΑ ΣΤΟ ΤΑΞΙΔΙ!

ΓΕΙΑ! ΜΕ ΛΕΝΕ ΒΑΓΓΕΛΗ. ΕΙΜΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΜΕΝΗ ΑΡΚΟΥΔΑ.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΜΕΝΗ ΑΡΚΟΥΔΑ;...

... ΔΗΛΑΔΗ, ΕΙΣΑΙ ΑΠ' ΑΥΤΟΥΣ ΤΟΥΣ ΕΚΦΥΛΙΣΜΕΝΟΥΣ, ΔΟΥΛΟΠΡΕΠΕΙΣ ΤΥΠΟΥΣ ΠΟΥ ΚΑΝΟΥΝ ΤΟΝ ΚΛΟΟΥΝ ΣΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΓΙΑ ΕΝΑ ΠΙΑΤΟ ΦΑΓΙ;

ΜΑ... ΟΧΙ...

... ΟΠΩΣ ΚΑΙ ΝΑ'ΧΕΙ, ΔΕΝ ΘΕΛΩ ΠΑΡΕ-ΔΟΣΕ ΜΑΖΙ ΣΟΥ ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΤΟΥΣΤΑΡΩ ΝΑ ΜΟΥ ΒΓΕΙ ΤΟ ΟΝΟΜΑ...

ΑΠΟ ΔΕ ΚΑΙ ΠΕΡΑ ΘΑ ΣΥΣΤΗΝΟΜΑΙ 'ΒΑΓΓΕΛΗΣ Ο ΑΝΘΡΩΠΟΦΑΓΟΣ'.

Δ ΟΘΗΚΕ στη δημοσιότητα έρευνα της Γεν. Γραμματείας Νέας Γενιάς με προτάσεις για τη μοτοσυκλέττα... Είναι ένα κείμενο πολύ αισθεροβάμον αν λάβει κανείς υπόψη του ότι αναφέρεται στους μοτοσυκλετιστές έτσι: «Οι νέοι αυτοί, ακόμα και εκείνοι που καταφεύγουν στην υπερβολική ταχύτητα, δεν είναι ούτε αργόσχολοι και "αντικοινωνικοί", ούτε πλουσιόπαιδα που κάνουν την πρόκλησή τους. Απλά εκφράζονται μέσα από όλα αυτά και είναι θέμα πολιτικής ευαισθησίας να τους πλησιάσουμε και να τους μιλήσουμε με τη δική τους γλώσσα».

Η έρευνα συνεχίζει αναγνωρίζοντας το ρατσισμό ενάντια στη δικυκλή νεολαία αλλά και τα προβλήματα της σε θέματα συντήρησης, αποφυγής κλοπών, φορολογίας της μοτοσυκλέττας. Κάνει προτάσεις για ουσιαστικότερη εξέταση των οδηγών σε θέματα ασφάλειας, για καλύτερη πληροφόρηση του κοινού πάνω σε θέματα κυκλοφοριακής αγωγής και (το σημαντικότερο) σοβαρή μείωση της φορολογίας των μοτο. διευκόλυνση απόκτησης άδειας (πληρωμή με δόσεις), απαλλαγές σε απαραίτητα είδη (κράνη κ.λ.π.), άρση του μέτρου των κατασχέσεων και (ναι! ναι!) υποχρέωση των αντιπροσώπων να έχουν πλήρες στοκ ανταλλακτικών.

Αυτά ήταν τα *good news* και τώρα, προσδεθείτε και μη καπνίζετε, γιατί έρχονται τα *bad news*!

Ως γνωστόν, όλα τα ωραία που προτείνει παραπάνω η Γεν. Γραμματεία Ν.Γ.Α. δεν θα τα εφαρμόζει η ίδια (έτσι και εγκριθούν) αλλά τα διάφορα Υπουργεία.

Αυτά τα Υπουργεία, βέβαια, διακατέχονται από μία νοοτροπία (και όχι μόνο επί του συγκεκριμένου) που θα την λέγαμε «όχι - και - τόσο - προσδευτική». Ενδεικτικότερη είναι μια έκθεση εμπειρογνομόνων του Υπουργείου Δημ. Τάξης (κλάδος Διοικητικής Υποστήριξης, Διεύθυνση Μελετών) προς το Υπ. Συγκοινωνιών. Είναι, βέβαια, λίγο παλιά (8/4/85, και υπογράφεται από τον «πρώην» κ. Σκουλαρίκη) αλλά ποτέ δεν χάνει την αξία της.

Αρχίζει, λοιπόν με ανάλυση του προβλήματος. «ΚΑΜΙΚΑΖΙ» (και όχι «μοτοσυκλέττα»):

«νεαρά, κατά κανόνα, άτομα τα οποία με τη χρησιμοποίηση μεγάλης ιπποδύναμης δικύκλων, προβαίνουν σε οργανωμένες ακροβατικές επιδείξεις (...) αδιαφορώντας τελείως για την ψυχική ηρεμία και τη ζωή ακόμα των συνανθρώπων τους».

«Οι Υπηρεσίες Τροχαίας, που ασχολούνται με τη δίωξη των πιο πάνω επικίνδυνων οδηγών δεν έχουν πολλά περιθώρια αποτελεσματικής δράσης, γιατί τα πρόσωπα αυτά (...) θεωρούν μειωτική τη σύλληψή τους από τα Αστυνομικά όργανα». Αυτό πια λέγεται μετριοφροσύνη. Είναι πασίγνωστο ότι τα Αστυνομικά όργανα έχουν αποτελεσματικότερη δράση (με αποτελέσματα ώρες-ώρες μόνιμα και τουλάχιστον, ανθυγιεινά) ιδιαίτερα για τους πιτσιρικάδες με παπιά ή κλεμμένα αυτοκίνητα (για να μην πούμε για άλλες περιπτώσεις...).

Επιπλέον η έκθεση κάνει φάουλ στη Δικαστική εξουσία κατηγορώντας ότι «δεν αντιμετωπίζει το πρόβλημα ομοιόμορφα. Και ούτε εφαρμόζει σε ευρεία κλίμακα την αυτόφωρη διαδικασία...» με αποτέλεσμα να διαιωνίζεται το έργο της Τροχαίας, κυνηγώντας τους ίδιους και τους ίδιους. Δεν παραλείπει να αναγνωρίσει το «θετικό έργο» Δικαστών και εισαγγελέων που επιβάλλουν όχι μόνο αυστηρές ποινές αλλά διατάσσουν και την κατάσχεση των «αυθαιρετούντων» δικύκλων. Μοιάζουν οι συντάκτες της έκθεσης να ελπίζουν σε μακρόχρονες καταδίκες των «καμικάζι» και επιπλέον στην υποχρεωτική καταστροφή των μοτοσυκλετών τους από τους ίδιους (όπως έκανε ο αστυνομικός διευθυντής Μπαϊρακτάρης με τους κουτσαβάκηδες στα τέλη του περασμένου αιώνα).

Συνεχίζοντας η έκθεση αντιλαμβάνεται ότι:

«ζ. Είναι αλήθεια ότι το 2κυκλο είναι σημαντικό μέσο

1986: Έτος οδικής ασφάλειας

μεταφοράς του ανθρώπου, τόσο στις μεγάλες πόλεις (άνετη κυκλοφορία, μη δημιουργία κυκλοφοριακής συμφόρησης, οικονομικό), όσο και στην ύπαιθρο, όπου εξυπηρετεί πρωταρχικά αγρότες και κτηνοτρόφους. Υπάρχει όμως και η κατηγορία των λεγόμενων «ΚΑΜΙΚΑΖΙ» (...). Το δικύκλο χρησιμοποιείται τελευταία στη χώρα μας συχνά για τέλεση πολλών εγκληματικών πράξεων, εντοπιζόμενες ειδικά σε περιπτώσεις αρπαγής τσαντών και σε ελάχιστες περιπτώσεις σε τέλεση ληστειών ή δολοφονιών».

Πραγματικά χρησιμοποιούνται και μοτοσυκλέττες σε εγκληματικές ενέργειες. Χρησιμοποιούνται ωστόσο και αυτοκίνητα και κανείς δεν εισηγήθηκε την απαγόρευση της κυκλοφορίας τους.

«η. Κατά το 1984 έγιναν σ' όλη την επικράτεια 13.307 ατυχήματα στα οποία ενεπλάκησαν και δικύκλα κάθε κυβισμού, με αποτέλεσμα πολλά άτομα, κυρίως νεαρής ηλικίας, να φονευθούν ή να τραυματισθούν σοβαρά. Τα άτομα αυτά αποτελούν το ανθρωπινό δυναμικό της πατρίδας μας, στο οποίο στηρίζε-

Η προσγείωση

ΤΟΥ ΚΑΜΙΚΑΖΙ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ Η ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΤΑ

ται η ύπαρξη και η συνέχειά της γι' αυτό έχει χρέος η Πολιτεία να προστατεύσει τους νέους αυτούς (...).

Αυτή πια η παράγραφος είναι καταπληκτική... Φαίνεται πως είναι ένα από τα συμπτώματα της υπογεννητικότητας. Το να υποχρεώνεται το κράτος να προστατεύει κι αυτούς ακόμα, οι οποίοι «προβαίνουν σε οργανωμένες ακροβατικές επιδείξεις... αδιαφορώντας τελείως για την ψυχική ηρεμία και τη ζωή των συνανθρώπων τους».

Παρακάτω τα πράγματα σκουραίνουν γιατί οι μυστικοσύμβουλοι του κ. Σκουλαρίκη (που πρέπει να είναι οι ίδιοι μ' αυτούς του κ. Τσούρα) προτείνουν ν' απαγορευτεί η κυκλοφορία δικύκλων πάνω από 100cc (ναι, για πάντα, καλά καταλάβατε) όπως (κατά πληροφωρίες τους, ισχυρίζονται) έχει γίνει σε διάφορες χώρες, συμπεριλαμβανόμενης και της Ιαπωνίας. Βέβαια αυτό δεν έχει συμβεί πουθενά και ακόμα περισσότερο στην Ιαπωνία. Στη χώρα των (πραγματικών) καμικαζι η κυβέρνηση θέσπισε νόμο, που απαγορεύει στους ανήλικους να οδηγάνε μοτό πάνω από 400cc

(στην Ελλάδα ισχύει πάντα το όριο των 50cc χωρίς την άδεια του κηδεμόνα). Φυσικά οι μοτοβιομηχανίες δεν θέλανε να χάσουν την ανθούσα αγορά των Γιαπωνέζων πιτσιρικάδων (και όχι μόνο αυτών) και θγάλανε στην παραγωγή μοντέλα με κινητήρες 400cc αλλά με επιδόσεις 750cc. (Βέβαια αυτά τα καταπληκτικά μοντέλα πέραν του ότι είναι πανάκριθα και τρομερά περίπλοκα –ώστε ν' αποκλείουν την ερασιτεχνική ενασχόληση μαζί τους– φθειρονται και τρομερά γρήγορα μ' αποτέλεσμα να πετιούνται μηχανές ηλικίας δύο ή τριών χρόνων).

Στη συνέχεια οι συντάκτες της έκθεσης απευθύνονται στο Υ.Ν.Γ.Α. (τότε Λαλιώτης) και κάνοντας μια ουτοπική πρόταση δείχνουν όχι μόνο την άποψη που έχουν για το υφυπουργείο αλλά και το τι κατάλαβαν συνολικά από το πρόβλημα «μοτοσυκλέττα». Αναλυτικότερα το σχετικό απόσπασμα:

«Να χτίσει το Υ.Ν.Γ.Α. ειδικούς στίβους (Καμικαζοδρόμια), χωριστά από τις πίστες τελέσεως αγώνων με δίκυκλα από αθλητικά σωματεία, σε όλες τις μεγάλες

πόλεις, τις πρωτεύουσες νομών και μεγάλες κωμοπόλεις, με τεχνικές προδιαγραφές, υλικά μέσα και σχεδίαση τέτοια, που να αποκλείεται η πρόκληση θανατηφόρων ατυχημάτων ή σοβαρών τραυματισμών...»

Απ' ό,τι φαίνεται, δηλαδή, οι συντάκτες δεν κατάλαβαν (ή δεν θέλησαν να καταλάβουν) ότι το πρόβλημα όσων κάνουν «επικίνδυνες ακροβασίες» δεν είναι η εκτόνωση, έτσι γενικά κι αόριστα, οπότε, όταν του τη δώσει του πιτσιρικά απ' το Παγκράτι, π.χ., θα πάει στους Θρακομακεδόνες να εκτονωθεί και θα γυρίσει στο σχολείο ή τη δουλειά του ήσυχος και χαμογελαστός. Δεν κατάλαβαν ακόμη ότι τα θανατηφόρα ατυχήματα δεν συμβαίνουν σε όσους κάνουν κόντρες (το ποσοστό είναι τρομερά γελοίο) αλλά σε όσους χρησιμοποιούν το μηχανάκι ή τη μοτοσυκλέττα τους καθημερινά και σ' όλη τη διάρκεια του χρόνου για τη δουλειά ή τη διασκέδασή τους. Άλλωστε, τα ατυχήματα συμβαίνουν περισσότερο στα μικρά μηχανάκια (παπιά, θεσπάκια, μοτοποδήλατα) όχι μόνο γιατί είναι πιο πολλά, αλλά και γιατί υστερούν σε ζωτικούς τομείς (φρένα, φώτα, αναρτήσεις και –γιατί όχι;– επιταχύνσεις). Επιπλέον, το να ζητάει κάποιος «επίσημος» να κατασκευαστούν καμιά εξηνταριά «καμικαζοδρόμια» πάει να πει πως δεν έχει περάσει ούτε απ' έξω από ένα τέτοιο: εδώ και είκοσι χρόνια γίνονται αγώνες ταχύτητας στις μοτοσυκλέτες και οι άνθρωποι δίνουν ακόμα εκατομμύρια για να τρέχουν σε ...αεροδρόμια. Για να κατασκευαστεί μία ασφαλής πίστα δοκιμών χρειάζονται τόσο τρομερά έξοδα, ώστε την πρόταση να κατασκευαστούν εξήντα μαζεμένες (γιατί για τόσες και για τέτοιες μιλάνε...) μόνο στ' αστεία μπορεί να την πάρει κανείς.

Εν πάση περιπτώσει, δεν είμαστε κι κατάλληλοι, ούτε από πλευράς πείρας ούτε από πλευράς θέλησης για να δώσουμε εποικοδομητικές συμβουλές στο θέμα αυτό. Ωστόσο πρέπει πάντα να θυμόμαστε τον τεράστιο αριθμό ατόμων, που έχουν τη μοτοσυκλέττα σαν κύριο μέσο μεταφοράς και επιπλέον τη χρησιμοποιούν και για διασκέδαση. Είναι όμως υποχρεωμένοι πολλοί από αυτούς να κυκλοφορούν με «ελλιπείς» μηχανές, όχι μόνο γιατί, πιθανά δεν έχουν κεφάλαια (γιατί για κεφάλαια μιλάμε πια...) να αναπληρώσουν τις φθορές αλλά και γιατί δεν βρίσκουν τα σχετικά ανταλλακτικά. Είναι τρομερό ένας μισθωτός της τάξης των 50.000 μηνιαίως να υποχρεώνεται να δίνει από 25.000 ως 100.000 για ένα σύστημα εξάτμισης (κι αν το θρει) ή 30.000 για ένα σετ προστασίας (κράνος, γάντια, αδιάβροχη φόρμα), τη στιγμή που μέσα σε δυο χρόνια όλα αυτά θα θέλουν αντικατάσταση.

Γι' αυτό λοιπόν (και όχι μόνο) τα μέτρα, που προτείνει η έρευνα της Γεν. Γραμματείας Νέας Γενιάς κι Αθλητισμού θα γίνονταν αποδεκτά με αίνους, αλαλαγμούς χαράς (και πιθανόν και ψήφους). Δυστυχώς όμως δεν πιστεύουμε πως θα πραγματοποιηθεί κανένα απ' αυτά –τόσο εκείνα που απαιτούν οικονομικές θυσίες απ' τη μεριά του κράτους (λιτότητα γαρ και μάλιστα αγριεμένη) όσο και αυτά που αφορούν περισσότερο θέματα συμπεριφοράς προς τους δικυκλιστές, αφού αυτή έχει άμεση καταγωγή από τον αντινεολαιίστικο ρατσισμό και τη γενικότερη συντηρητικοποίηση μεγάλων στρωμάτων της ελληνικής κοινωνίας.

Έτσι ας κοιτάξουν οι μοτοσυκλετιστές να επιλύσουν όσα περισσότερα από τα προβλήματά τους μπορούν, οι ίδιοι, είτε ασχολούμενοι με την επισκευή και τη συντήρηση των μηχανών τους είτε ψάχνοντας για καινούργιους οικονομικότερους τρόπους εξυπηρέτησης των αναγκών τους.

Και, κάτι τελευταίο, ας πάψουν επιτέλους να χρησιμοποιούν αυτό τον γελοίο όρο «καμικαζι» ακόμα και στα υπηρεσιακά τους έντυπα. Θυμίζοντάς μας είτε τους ομώνυμους Γιαπωνέζους μιλιταριστές, είτε το, επίσης ομώνυμο, δολοφονικό τρίκυκλο του... Γκοτζαμάνη...

Αρίστος Γιαννόπουλος

Η φωτογραφία είναι δουλειά του συνεργάτη μας Μανώλη Μπαμπούση που εκθέτει απ' τις 4.2.86-25.2.86 στο ΦΩΤΟΧΩΡΟ, Τσακάλωφ 44.

εταρταίος

Στο Τέταρτο του Γενάρη ο -γνωστός στους αναγνώστες μας- Περουβιανός λόγιος ιερομόναχος του Αγίου Όρους Συμεών Γρηγοριάτης έρχεται σε κατά κόσμον κοινωνία με το ευγενικό κοινό του περιοδικού μέσω μιας εκτεταμένης συνέντευξης που παρεχώρησε: μιλάει για τον εαυτό του («πέρασα απ' τη μοντέρνα τέχνη αναζητώντας αυτό που βρήκα στην ορθοδοξία») και τον Θεό. «Αντλαμβάνομαι το Θεό σαν το καλό χαβιάρι, προς βράσιν».

Ροβολώντας προς τα εγκόσμια ο συντάκτης συνταξιδεύει με ένα νεαρό «σεσημασμένο κλέφτη, τοξικομανή, νταβατζή και έμπορο ναρκωτικών», που γύριζε κι αυτός από το «το Όρος» και, καλού-κακού, παίρνει κι αυτού μια συνέντευξη. Η αναμφίβολα περισσότερο κοσμική, αν και όχι κόσμια, προσέγγιση του νεαρού εμπόρου «σφηνώνονταν στις κομψές φράσεις του Συμεών για να στερεώσουν μ' ένα ξένο υλικό την ίδια αλήθεια». Έτσι, ο Θεός είναι «όπως μαστουρώνεις γλυκά... σαν ένα σύννεφο στο μυαλό σου που σε μεθάει -σαν ηρώνη που «πίνεις» τσάμπα, φτάνει να πιστεύεις να πιστεύεις αληθινά».

Για τους εκλεκτούς γκουρμάν το χαβιάρι, για τα prezónia η ηρώνη, για τον κοινό λαό η ακατέργαστη πρώτη ύλη της, το όπιο.

Όμως στο ίδιο τεύχος και ένα σημαντικό άρθρο, του Αχ. Φακατσέλη, για τους «πυρηνικούς στόχους στην Ελλάδα». Σε μια εποχή ειρηνοαποχαύνωσης και λογοδιάρροιας, η κοι-

νοποίηση στο ελληνικό κοινό των αποτελεσμάτων μελέτης της σουηδικής Βασιλικής Ακαδημίας Επιστημών για τους 17 στόχους μιας πυρηνικής επίθεσης στη χώρα, αποτελεί ένα υπάλλιο βήμα, καταρχήν για τις μελλοντικές μας μετακινήσεις.

«Η Αθήνα, η Θεσσαλονίκη και η Πάτρα αποτελούν τους τρεις «πολιτικούς» στόχους, ενώ ακολουθούν οι «στρατιωτικοί» στόχοι: Χανιά, Ηράκλειο, Ακπο, Λευκάδα (Ενγκλουβί), Κιλκίς, Λαγκαδάς, Χορπάτης, Δράμα, Βίτσι, Γιαννιτσά, Κομοτηνή. ... Υπάρχουν και τρεις αδιευκρίνιστοι στόχοι: ο ένας νοπανατολικά του Ακπου και οι δύο άλλοι στη ΒΔ και ΝΑ Πελοπόννησο».

Με δεδομένη τη διασπορά των στόχων και την ισχύ των πληγμάτων μπορούμε να πούμε πως μόλις τη γλυτώνουν οι Κυκλάδες -όχι όμως και το καλοκαίρι που θα κατεβαίνουν τα ραδιενεργά μετέμια. Και για να σοβαρευτούμε, ας θυμηθούμε πως οι «στρατιωτικοί» στόχοι είναι όλοι τους αμερικάνικες/νατοϊκές βάσεις -τριών από τις οποίες δεν ξέρουμε την ακριβή θέση...

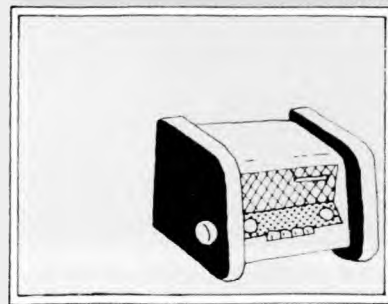
Γ.Κ.

Καθυστερημένες πατάτες...

Συγχαρητήρια στον κ. Δ. Δημητράκο που πρωτοτύπησε, πρώτος αυτός από τους διανοούμενους του διαμετρήματός του, και ασχολήθηκε με τον Χάρυ Κλυνν και την εθνική συναίνεση

(ANTI 308, 17.1). Είναι φανερό πλέον ότι ο Γκράμσι είναι χαμηλά στο TOP-100. Παρά την έντονη καθαρίζουσα προσπάθεια δε λείπουν οι λόγιες αναφορές (ανάμεσά τους και στον Ν. Πουλαντζά που βρίσκει ευκαιρία να κριπκάρει σε υποσημείωση), έτσι για να μη χαθεί το στίγμα. Πάντως, η βαθυστοχαστή ανάλυσή του για τον Χ.Κ. τον «νεοέλληνα» και το «συλλογικό ιδεότυπο» που καταξιώνεται στον τόπο μας» αποτελούν πολύ πιο «οργανικό» κίτς από έναν τόμο και μιαν έκθεση μαζί.

Γ.Κ.

ροκ στο Κύτταρο

Πληροφορούμε τους ανυπόμονους αναγνώστες μας ότι όλο το μήνα κάθε Δευτέρα-Τρίτη μετά τις 10 θα εμφανίζονται στο Κύτταρο ροκ συγκροτήματα που συνεργάζονται με το ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΔΙΑΒΑΣΗΣ.

3.2.86: Sex beat-Last Drive
10.2.86: Low Noise-X Mandarin
Duck
11.2.86: Anti Tropeau Council-Not
two without three

Σ.

ια κασέτα με πρόγραμμα

Μεγάλες εκπλήξεις μας επιφυλάσσει κάθε τόσο το συγκρότημα Κοσκωτάς-Τράπεζα Κρήτης. Διαγωνισμούς με σπιτικά, διπλά τεύκη, βιβλία μαζί με περιοδικά. Ελπίζουμε και σε καμιά συναλλαγματική στο τέλος. Κι όλο μαζεύει ονόματα, μαζεύει δημοσιογράφους σπαρ, μαζεύει ιδέες! Τώρα η θα τους κάνει όλους αυτούς δεν είναι εντελώς σαφές. Προς εφημερίδα βαδίζει, αλλά ποιος ξέρει, ίσως καταλήξει σε πάρτυ στην Πολιτεία.

Έτσι κι αλλιώς το θέμα τώρα δεν είναι αυτό. Ούτε θα μας απασχολήσει εδώ το αν η κ. Ρεζάν είναι καλή και άξια δημοσιογράφος σύμφωνα με κάποια κριτήρια. Απ' τη στιγμή που επιλέγει μόνη της έναν άλλο ρόλο δεν έχει πια σημασία η δημοσιογραφική «ταυτότητα».

Η κ. Ρεζάν επέλεξε το ρόλο της Εθνικής μπτέρας και είναι τόσο μα τόσο εύκολο να μιλήσεις στον «απλό Έλληνα» που λέει κι ο Κύρκος. Είναι τόσο εύκολο να γκρινιάξεις μαζί του, να εκφράσεις με τον καλύτερο δυνατό τρόπο την «κοινή γνώμη», που λέμε, με τις ηθικές και άλλες της αξίες.

Κάθε «απλή μπτέρα» θα συγκινηθεί που ο Κρυστάλλης έφαγε μαμπέσικα τη θεσούλα του γιού της. Όχι επειδή είναι χαφιές βέβαια, διότι ως γνωστόν χαφιέδες υπήρχαν και θα υπάρχουν αλλά να παίρνει και μισθό απ' την ΕΡΤ, αυτό είναι ανήκουστο. Και ποιος άλλος εκτός απ' την εθνική μπτέρα μπορεί να νομιμοποιείται να μιλάει απ' τη μια για «προσώπατα» ως λαουτζίκος κι απ' την άλλη Αντρέα τούτο Αντρέα τ'άλλο και Κώστα και Μίλτο και δεν συμμαζεύεται. Τσουπ-τσουπ χοροπηδάει η κ. Ρεζάν απ' τη μια μεριά στην άλλη διευρύνοντας κάθε είδους «συνωμοτική σχέση», όπως λέει κι η ίδια, με το κοινό. Διότι μιλάει και για την άδεια τσέπη του Έλληνα και για το ανύπαρκτο μουσείο των Ελγινείων και για το πότε πρέπει να παραιτείται ή να προάγεται το κάθε ταπεινό στέλεχος και ταυτόχρονα και το χρυσό του το ρολόι του Καραμανλή που τότριψε για να του 'ρθει σωστό τέλος και κουβέντα περί Μπισσάκη (καλός ή κακός) κλπ. κλπ. Γενικό κουμάντο λέγεται αυτό κι όχι ανηκειμενική δημοσιογραφία (μετά συγκωρησέως). Η πένα «δεν σκισσάρε απλώς ανθρώπους και καταστάσεις». Η πένα έχει πίσω ένα κεράκι και το κεράκι μια πολιτική άποψη που όσο πιο «υπερεθνική» γίνεται τόσο πιο διάφανη εμφανίζεται η σκοπιμότητά της.

Κανένας δεν είπε ότι «είναι προς θάνατον ο υπέρμετρος καραμανλισμός», όπως διαμαρτύρεται η κ. Ρεζάν, προς τα «δεξιά» είναι, προς «τα

ανδροστικά» και πάει λέγοντας. Όσο για το δοξαστικό του Σαββόπουλου που κλείνει την «εκπομπή» επιλέχθηκε φαίνεται γιατί στην απαρίθμηση των ονομάτων που επιχειρεί, επαναλαμβάνει τουλάχιστον δυο φορές την ιαχή: «Κώστας, Κώστας».

Α.Θ.

ατίνα-Κουκάκι 0.56

Μέσα στις αυστηρές νύχτες της ευρωπαϊκής Αθήνας και τη γνωστή μουσική της θα ακουστούν μερικοί ζωντανοί Λατινοαμερικάνικοι ήχοι.

Οι Raza de cobre (παίζουν εδώ και χρησιμοποιούν παραδοσιακά όργανα της Λατινικής Αμερικής) ξαναβρίσκουν την ευκαιρία για μια συναυλία. Γίνεται την Κυριακή 2.2.86 στις 8 στο Καλλιτεχνικό εργαστήριο Κουκακίου 0.56 Οδός Βείκου 93.

Το 0.56 είναι το ποσοστό του κρατικού προϋπολογισμού για τα πολιτιστικά. Φυσικά με 0.56 δεν περισσεύει ποτέ «μία» για καλλιτεχνικά εργαστήρια —αν υπάρχουν σαν αυτό της Βείκου. Παρ' όλα αυτά το εργαστήριο του Κουκακίου 0.56 έχει στο ενεργητικό του πολλές δραστηριότητες: οργάνωση συναυλιών, όπως το τριήμερο Φεσβιάλ ιαζ το 1984, συναυλία Ροκ κατά του απαρχαίν. Είναι χώρος ανοικτός και μπορεί όποιος θέλει να ασχοληθεί και να συμμετέχει σε δημιουργικές καλλιτεχνικές ομάδες μουσικής, θεάτρου κ.λπ. Ακόμα αγωνίζεται για τα ευρύτερα περιβαλλοντικά προβλήματα της περιοχής: να γίνει το ΦΙΕ πνευματικό κέντρο, να γίνει πάρκο στου Μακρυγιάννη...

Φέτος συμπληρώνει δύο χρόνια ζωής. Του ευχόμαστε χρόνια πολλά.

Α.Κ.

ολιτικός Τουρισμός

Ο νεολογισμός του μήνα ανήκει στον εύστοχο και προσεκτικό Γιάννη Η. Χάρη (ΑΝΤΙ 308, 17.1): «**ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ**», και για τις ακροβασίες του κ. Χατζιδάκι ο λόγος. Πολύ διασκεδαστική η διαπίστωση της μεταστροφής του κ. Χ. από το «είμαι μαζί σας και σας αγαπώ» του προεκλογικού Χιμνίου στον «ικανό σε άμυνα αλήτη...» (κι εκείνον που ενώ *ρίχνει πέτρες ή που σπάει τζάμια καταστημάτων διαφεύγει επιδέξια και ανενόχλητα!* Υποπα ανενόχλητα πολλές φορές» (Ιανουάριος). Γράφει ο Γ. Χ.: «κι όμως, πέτρες έριχναν και εκείνα τα παιδιά, κ. Χ., και, άκουσον άκουσον, μολότοφ. Αλλάζει, φαίνεται, κατά εποχή η χρήση της πέτρας για να σπρίζει —νάτ— τη δημαγωγία». Και συνοψίζει τον κύριο: «Υπεράνω πάντα και εκτός. Αφού ο αισθητισμός στη θέση της πολιτικής αντίρρησης και ο σκανδαλισμός στη θέση της πολιτικής ανάλυσης».

Γ.Κ.

θνική και Αρχαιολογική Αντίσταση

Τα Αρχαιολογικά ευρήματα στην πλατεία Εθνικής Αντίστασης, αλλιώς και γνωστής σαν «πλατεία Κοτζιά» ή «Δημαρχείου» μπλοκάρουν ένα χώρο αρκετά πολυήχο για μια πόλη όπως η Αθήνα. Καταρχήν βέβαια θέλουμε να ελπίζουμε ότι το υπουργείο πολιτισμού

και επιστημών σε συνεργασία με το υπουργείο Δημοσίων Έργων Χωροταξία Οικισμού και Περιβάλλοντος, και μέσα στα πλαίσια της γενικότερης πολιτικής για την ανάδειξη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και της Εθνικής μας ιδιαιτερότητας, δεν θα προκρίνει για άλλη μια φορά τη λύση της Ιεράς Οδοῦ, δηλαδή την αξιοποίηση των αρχειοτήτων διά της επιθέσεως συμπαγούς οδοστρώματος ασφάλτου.

Κατά δεύτερο λόγο θέλουμε να ελπίζουμε ότι τα ευρεθέντα ευρήματα (όργιο έκφραση!) θα γίνουν αφορμή για μια διαφορετική μεταχείριση του χώρου, μια μεταχείριση που θα αναβαθμίσει αυτή τη δόλια την ποιότητα ζωής του Αθηναϊκού λαού. Ένας χώρος που ήδη από το 1833, με το σχέδιο Κλεάνθη-Σάουμπερτ, προβλεπόνταν να αποτελέσει μια μεγάλη πλατεία, είναι κρίμα να διαμορφωθεί —υστερα από ατέλειωτο χρόνο και τεράστιες δαπάνες— σε ένα υπόγειο πάρκαγκ με την πλατεία στο «δεύτερο όροφο».

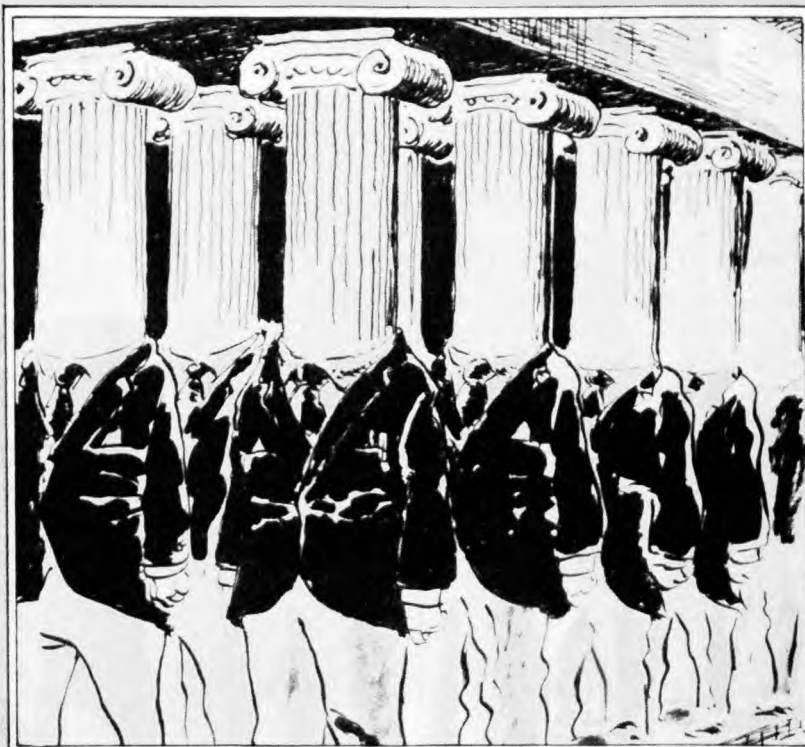
«Στου ΠΑΣΟΚ την πόρτα όσο θέλεις βρόντα» —θα μπορούσε να πει κανείς. Όμως εμείς θα μπορούμε στον περασμό να το σκεφτούμε δυνατά: Η πλατεία θα ήταν ιδεώδης για ένας Αρχαιολογικό κήπο μικρών διαστάσεων. Για να πιάται η Εθνική Αντίσταση του παρελθόντος — και να προωθείται η Αρχαιολογική αντίσταση στην υποβάθμιση του παρόντος...

Γιάννης Σκίτσας

πουούν ή Βαρδαβάν;

Με το φωτο-ρομάντζο Βαρδαβά να εκτυλίσσεται μέρα την ημέρα αποκαλυπτότερο, φαίνεται πως η συζήτηση δεν πρόκειται να σταθεί για πολύ στις δομές βίας, ούτε καν στις πρακτικές της. Η υπόθεση όμως λειτουργεί σαν πέτρα σε ήσυχα νερά: *όλοι κερδίζουν*. Η *Ελευθεροτυπία* που το «αξιοποιεί» γαργαλιστικά και πρωτοσέλιδα σε σελ. 17Ν, διαθέτει απλόχερα τις σελίδες, βγάζει ρεπορτάζ κ.ά. Οι γυναικείες οργανώσεις και άλλες γυναικείες αξιωματούχοι που αρπάζουν την ευκαιρία σε μια περίοδο νέκρας του κινήματός τους. Ο υπόδικος για βιασμό μπαγλαρωμένος που μπορεί τώρα φορτωτότερα να επαιτεί στα λεωφορεία έχοντας γίνει «πρόσωπο». Η κα. *Δανδουλάκη* (και ο θιασός της), που μετά όσα της καταμαρτύρησε στο παρελθόν η *ΟΔΟΣ ΠΑΝΟΣ*, φεμινίζει εσχάτως και μπορεί να πιστεύει πως τη φορά αυτή η ζωή εμπνέεται από την τέχνη: «Όποιος κι αν έκανε πράξη αυτή την ιστορία, είδε σίγουρα το έργο *Άκρόπτες*». Στο μεταξύ, όσο όλοι κερδίζουν εξίσου *ΟΛΟΙ* θα είναι οι βιαστές.

Γ.Κ.

Υποπες συναντήσεις μετά τα μεσάνυχτα

ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ γλιστράει νωχελικά, σχεδόν χωρίς θόρυβο. Χαλαρωμένα τα δάχτυλα, δείχνουν ακόμα προς τη σελίδα με τ' αστεράκια. Στο διπλανό δωμάτιο, η τηλεόραση δύσκολα συγκρατεί τους πιστούς της, με το ασπρόμαυρο θρίλερ. Ξημερώνει Κυριακή, έστω χωρίς φως. Τα ρολόγια μοιάζουν στ' αστερία. Δεν υπόκεινται όλα σε συγκρίσεις.

Όμως, να, τα μάτια ξανανοιγουν κι ο θόρυβος δυναμώνει. Πώς να συγκρίνουν οι θεατές του «Κόκκινου ρόδου του Καίρου», το φιλμ του Γούντυ Άλλεν, με τον «Σχιζοφρενή δολοφόνο με το πριόνι»; Άλλωστε, βγαίνουν κόσμια, λιγοςτοί, μα τους υποδέχονται οι πολλοί, διψώντας για συγκίνηση.

Οι βραδυνοί να φεύγουνε, λοιπόν, γιατί στο μεταξύ αδημονούν οι επόμενοι και το πρωί κοντεύει.

Στριμώχνονται κιόλας στην είσοδο. Τα σώματα περνούν, ύστερα από κάθε καινούρια έφοδο. Πίσω τους, εγκαταλείπουν νομίσματα, κουμπιά, προσωπικά αντικείμενα. Η λίμνη που σχηματίζουν, μεγαλώνει. Όσο απλώνεται, κοκκινίζει.

«Θέλουμε αίμα, ας είναι κι από σπέρμα». Το πρώτο ρυθμικό σύνθημα κάνει τον περίοικο ν' αλλάξει πλευρό. Τα παιδιά ήρθαν κι απόψε, ώρα να κοιμηθεί.

Τούτο το τοπίο υποπτών συναντήσεων δεν το συναντάμε ξεφυλλίζοντας άλμπουμ κοινωνικών εκδηλώσεων. Μπορούμε να το πλησιάσουμε, αρκεί να περιμένουμε το τέλος του κανονικού προγράμματος των αιθουσών της πρωτεύουσας. Γιατί, σε τέσσερις ή πέντε το πολύ, μια ή και δυο μέρες, πάντα στο τέλος της εβδομάδας, αμέσως μετά αρχίζει ένα διαφορετικό πρόγραμμα, με διαφορετικές φυσικά ταινίες, σ' ορισμένες περιπτώσεις, με διαφορετική και την τιμή του εισιτηρίου.

Τίποτε το περίεργο, το παράνομο, το εξωπραγματικό. Επίσης, τίποτε το τρομαχτικό, αν και στην πλειοψηφία τους οι προβολές αυτές παρουσιάζουν ταινίες τρόμου. Δε λείπει το θρίλερ και η επιστημονική φαντασία. Σπανιότερα, εμφανίζεται το στοιχείο του ερωτισμού, μόνο του ή σε συνδυασμό με τα προηγούμενα είδη.

Η δημιουργία μεταμεσονύκτιας ζώνης δεν είναι, βέβαια, φετινό φαινόμενο. Στην Αθήνα, είχαν γίνει και παλιότερα, στη διάρκεια της περασμένης 10ετίας, ανάλογες προσπάθειες. Δεν είχαν συνέχεια. Τα τελευταία όμως 2-3 χρόνια, η ανταπόκριση του κοινού στάθηκε σε τέτοιο βαθμό ενθαρρυντική, που οι αρχικές δοκιμαστικές προβολές να αποκτήσουν σιγά σιγά μονιμότερο χαρακτήρα. ενώ και οι

πρώτοι τολμηροί επιχειρηματίες θρήκαν μιμητές. Στις πρωτεύουσες του εξωτερικού, οι νυχτερινές συναντήσεις αποτελούν πια καθιερωμένο θεσμό, από χρόνια. Συχνά, μάλιστα, παίζονται στη σειρά 2 και 3 ταινίες ομοειδείς: για παράδειγμα, 3 γκρανγκινιόλ, ισάριθμα φιλμ νουάρ ή «συντροφιά με τέρατα».

Αναζητώντας, απαραίτητα, αίτια που να δημιουργούν κοινό για τις ώρες μετά τα μεσάνυχτα, μπορείς να ξεκινήσεις απ' την αύγνια, να περάσεις από τη μοναξιά των κατοίκων των μεγαλουπόλεων και να φτάσεις, ίσως, στην αγάπη τους για το ίδιο το σινεμά. Πραγματικά, μέσα σε μια αίθουσα, ο χρόνος έξω απ' αυτήν χάνει κάθε σημασία. Το βαθύ σκοτάδι, τα θήματα στο θρεγμένο πλακόστρωτο, ο πυροβολισμός, η σειρήνα, το γυναικείο ουρλιαχτό, ζωντανεύουν μόνο χάρη στη μαγεία της οθόνης και, φυσικά, σε περιορισμένο χώρο και διάρκεια.

Λίγο πιο πάνω ή, απλά, έξω από τη σκοτεινή αίθουσα, όλα μοιάζουν ακίνητα. Τίποτε ανησυχητικό, εκτός ίσως από το πρόβλημα της συγκοινωνίας που διακόπτεται ή αραιώνει.

Γίνεται φανερό πως αν οι συνθήκες προβολής μιας οποιασδήποτε ταινίας δημιουργούν αναγκαστικά μιαν ειδική ατμόσφαιρα, κάτι τέτοιο είναι φυσικό να μεγεθύνεται όταν πρόκειται ταυτόχρονα

για ειδική ταινία σε ειδική ώρα. Να γιατί και οι θεατές συνιστούν περίπου ένα «ειδικό κοινό», που η σύνθεση του όσο δεν είναι εύκολα ορατή, άλλο τόσο δεν ερμηνεύει τη συμπεριφορά του. Στην πλειοψηφία του, ωστόσο, το κοινό αυτό είναι νεανικό. Ελάχιστοι οι κάποιες ηλικίας, μάλλον παρατηρητές, λιγότερες οι γυναίκες.

Αιμοδιψείς ή αιμοχαρείς, νυσταγμένοι και ήσυχoi, ενημερωμένοι ή περαστικοί, ολομόναχοι ή με μεγάλη παρέα, από τη γειτονία ή κοντινή πόλη, οι άνθρωποι αυτοί ανατρέπουν κατι παραδοσιακό. Αν δεν καταργούν, πάντως αντικαθιστούν την προσωπική περιπέτεια του κάθε θεατή με την ταινία, μετατρέποντάς την σε συλλογική. Αναπόφευκτα, όταν οι ετερόκλητες αντιδράσεις τεινούν να ομοιογενοποιηθούν ή να παρουν τη μορφή συνθήματος, ορισμένοι ενοχλούνται.

Όστόσο το αίσθημα της κενότητας βασιλεύει ξανά, θυμίζοντας πως κι ένας υπερσύγχρονος κινηματογράφος στο σπίτι μας, ποτε δεν θα είναι το ίδιο μ' εκείνον όπου για δυο έστω ώρες και μ' αφορμή κάτι εκεί πάνω στο πανί, η ευκαιρία για επικοινωνία με τους διπλανούς μας, παίζεται ξανά, σε στοιχημα προορισμένο να χάσει ή να κερδίσει, στα μέτρα του καθενός μας.

Ανδρέας Τύρος

Θρίαμβος

Σε μια χώρα που είτε δεν διαθέτει θεσμούς, είτε τους χρησιμοποιεί για την αυτοδυσφήμισή της, η παράδοση που δημιουργείται στο κινηματογραφικό φινάλε κάθε χρονιάς, φαντάζει με μικρό θρίαμβο. Έτσι, γι' «αγνώστους» πάντα λόγους, τα αποτελέσματα της κοινής ετυμηγορίας (Γνωμοδοτικό Συμβούλιο-Κριτική επιτροπή φεσβάλ Θεσ/νίκης) καταφέρνουν να διαρρέουν επιλεκτικά προς τον ημερήσιο Τύπο.

Ορισμένοι, εργαζόμενοι στον τελευταίο, σπεύδουν να διαπισώσουν «απόλυτη ταύπηση» ανάμεσα στα βραβεία της Θεσσαλονίκης και τα «κρακά». Δείχνοντας ανάλογη επιπολαιότητα, πρέπει να δεχτούμε ότι και το «Μπορντέλλο» διακρίθηκε σ' ένα φεσβάλ όπου δεν πήρε μέρος στο διαγωνιστικό του πρόγραμμα, ότι και η «Μανία» δεν είναι άξια να εκπρο-

σωπήσει στο Βερολίνο και πως την αισθητική πληρότητα του «Εν πλώ» θα την ανακαλύψουμε τον επόμενο αιώνα.

Αν, αντίθετα, σοβαρευτούμε, θα θυμίσουμε πως απέναντι στον «Τόπο» όλοι εξακολουθούν να στέκουν αμήχανοι και πως κάποιοι άλλοι ξεχασαν να υπερασπίσουν την γνώμη τους του Οκτωβρίου για την «Μια τόσο μακρινή απουσία».

Πρόβλημα επιτροπών, λοιπόν; Αντοχής σε πιέσεις και εξυπηρέτηση σκοπιμοτήτων; Ή, μήπως, δημοκρατικών διαδικασιών; Σίγουρα, κάπ υπάρχει που χρειάζεται να ερευνηθεί. Αλλά, βέβαια, όχι προς την κατεύθυνση του βλέμματος των «προσωποκοπιών», με το φορτίο του «κύρους» να βαρύνει τα βλέφαρά τους, όταν χρειάζεται να τ' ανοίγουν.

A.T.

ΓΡΑΦΟΝΤΑΣ για τους Γάλλους μικροϊδιοκτήτες αγρότες, ο Καρλ Μαρξ παρατηρούσε ότι οι άνθρωποι που επανδρώνουν τα πόστα του Μικροϊδιοκτητικού Τρόπου Παραγωγής (ΜΤΠ) είναι απ' τη φύση τους ανοργάνωτοι: «Κάθε μεμονωμένη οικογένεια αγροτών είναι σχεδόν αυτάρκης μόνη της... ο κλήρος, ο αγρότης, η οικογένειά του δίπλα ένας άλλος κλήρος, ένας άλλος αγρότης, μία άλλη οικογένεια. Καμιά πενήνταριά απ' αυτές φτιάχνει ένα χωριό και καμιά πενήνταριά χωριά μίαν επαρχία. Έτσι η μεγάλη μάζα του γαλλικού λαού συναποτελείται διά μιας απλής αθροίσης ίσων ποσοτήτων, περίπου όπως ένα σασκί πατάτες...»¹. Κι έπειτα αυτοί οι αγρότες δεν είναι παρά ένα άθροισμα κι όχι μια ολότητα (totalité), γι' αυτό και διατάζει να τους αποκαλέσει 'κοινωνική τάξη'², πάντως όχι μια τάξη αυτή καθαυτή (pour elle même—für sich)³.

Το αξιοπρόσεκτο τώρα είναι ότι αυτή την ανοργανωσιά, που ο Μαρξ την καταγγέλλει σαν ελάττωμα και έλλειψη, ο Έλληνας μικροϊδιοκτήτης πριν 3.000 χρόνια την αισθανόταν σαν όρο και προϋπόθεση της ελευθερίας του. Και ίσως αυτό στα 700 και 600 π.Χ. να ήταν σωστό, αφού η οργάνωση παρέπεμπε νοητικά όχι τόσο στην εν αποδρομή αρχέγονη φυλετική οργάνωση όσο στον σύγχρονο τότε και γειτονικό ασιατικό τρόπο παραγωγής με τη γενικευμένη σκλαβιά του.

Έχουμε λοιπόν να κάνουμε με το νοηματικό-συναισθηματικό εποικοδόμημα του ΜΤΠ, που συνάπτει σε μίαν ενότητα στο συλλογικό ασυνειδητό (κι εδώ, φυσικά, γίνεται αναφορά κατά κάποιο τρόπο στον Καρλ Γκέοργκ Γιουνγκ) την ανεξαρτησία, την απου-

λου τη ζωή τους —αυτό μας έλεγαν στο Γυμνάσιο. Σωστό, αλλά ανεπαρκές, διότι η συμπεριφορά του Κυναίγειρου δεν ήταν μόνο ηρωική, ήταν και ηλίθια. Κι αυτή η ηλιθιότητα ζητάει κάποια εξήγηση, αφού δεν χαρακτηρίζει κάποιον άνθρωπο, ώστε να πούμε τι να γίνει, έτυχε ο φουκαράς να είναι ηλίθιος, αλλά ένα θρυλικό πρότυπο. Κι ο καθένας, χωρίς να είναι Κλωντ Λεβί-Στρώς, καταλαβαίνει ότι στο θρύλο τίποτα δε συμβαίνει τυχαία, αλλά μετέχει αναγκαία στη λογική του. Γιατί λοιπόν να μη μας λέει η παράδοση ότι οι συμπολεμιστές του ήρωα ορμούν μέσα στο πλοίο, ή κάτι άλλο τέλος πάντων, που να τον σώζει ή να διακαίανει το θάνατό του; Απλούστατα διότι ο θρύλος δε θέλει ο ηρωϊσμός να έχει αποτέλεσμα. Αντίθετα μάλλον, θέλει η πράξη για να είναι ηρωική, δηλαδή άθλος, να δείχνει από μιας αρχής τόσο παράλογη, τόσο ηλίθια, ώστε ν' αποκλείεται να είναι αποτελεσματική.

Νομίζω λοιπόν ότι το ελληνικό συλλογικό ασυνειδητό, δηλαδή το ασυνειδητό του ΜΤΠ κάπου αποδέχεται ότι η ανεξαρτησία-ανοργανωσιά συνοδεύεται κατ' ανάγκη από αναποτελεσματικότητα⁴ κι ότι γι' αυτό στέκεται αναποφάσιστο μπροστά στο πώς πρέπει να οργανώσει νοητικά-συναισθηματικά την έννοια 'ηρωϊσμός': αφού ο ηρωϊσμός αφενός μεν στοχεύει τη νίκη, δηλαδή κάποιο αποτέλεσμα, αφετέρου όμως για να είναι ηρωϊσμός πρέπει να περιέχει και αναποτελεσματικότητα. Εκείνος, που θα μείνει από τον Φον Στάουφενμπεργκ στην ιστορία είναι η αποτυχία του. Όμως «ο Παναγούλης ζει» όχι παρόλο που απέτυχε, αλλ' ακριβώς επειδή απέτυχε γυμνός και ξυπόλητος πάνω στα κοφτερά βράχια της Βάρκιζας.

νες, επειδή έπαθαν κρουπαγήματα και τους έκοβαν τα πόδια ή τα δάχτυλα των χεριών. Έτσι αυτοί οι ακρωτηριασμοί καταγράφηκαν στη συλλογική μνήμη, όχι σαν ευθύνη και σαν ντροπή, αλλά σαν ηρωικοί τίτλοι εθνικής περηφάνειας. Τέλος μ' έναν παράλογο συνειρμό: αφού τα κρουπαγήματα συμμετέχουν στη συγκρότηση του ηρωϊκού έπους, κι αφού ο ηρωϊσμός έφερε τη νίκη κατά των Ιταλών, έπεται ότι τα κρουπαγήματα έφεραν τη νίκη, κι όχι αυτό που λέει η απλή (ψυχρή) λογική, ότι η νίκη επετεύχθη παρά τα κρουπαγήματα.

Τέλος θα πρέπει να προσέξουμε ότι αυτό το σύνδρομο «ανεξαρτησίας-ανοργανωσιάς-αναποτελεσματικότητας» που φτιάχνει τον ηρωϊκό άθλο, είναι τόσο ενεργό μέσα στο συλλογικό ασυνειδητό, ώστε καθόλου δεν κλονίζεται ακόμη κι όταν παρεισφρύνουν μέσα του στοιχεία άσχετα. Οι Θερμοπύλες παρέχουν τρανό παράδειγμα: Η ιστορική φράση σχεδόν απροκάλυπτα καταγγέλλει τη δολοφονία του Λεωνίδα και των 300 από τους Έφορους της Σπάρτης «Ξένε, ανάγγειλε στους Λακεδαιμόνιους ότι δω θρισκόμαστε σκοτωμένοι, όπως εκείνοι το διάταξαν». Αλλά ποιος Έλληνας στάθηκε ποτέ να σκεφτεί ότι οι Έφοροι το ξέρανε, ότι δεν γίνεται να μην το ξέρανε, πως 301 άνθρωποι δεν μπορούσαν να νικήσουν το στρατό του Ξέρξη, πως κάποιος Εφιάλτης τελικά θα φανεί και πως οι Πέρσες θα περάσουν πάνω από τα πτώματα κάνοντας τη θρωμοδουλειά, όπως το ήθελαν και το περίμεναν οι Έφοροι. Αυτό το αποτρόπαιο έγκλημα (αποτρόπαιο διότι για να πετύχουν το θάνατο του Λεωνίδα, δέχτηκαν το θάνατο κι άλλων 300 άσχετων συμπατριωτών τους) οι Έλληνες δεν μπορούμε να το

Το ελληνικό μπάσκει και το σύνδρομο του Κυναίγειρου

σία οργάνωσης και τη μοναδικότητα-μοναχικότητα του ανθρώπου. Και το μεν αρχέτυπο «μόνος εναντίον μιας αυτοκρατορίας» είναι ίσως παγκόσμιο (καίτοι ο Ρομπέν των Δασών έχει στις διαταγές του μίαν ομάδα, ενώ ο Τζέιμς Μποντ έχει πίσω του μίαν ολόκληρη οργάνωση, που τον πληροφορεί, τον εξοπλίζει και τον διατάσσει, έτσι που να μην είναι καθαρές περιπτώσεις). Στην ελληνική του όμως έκδοση το αρχέτυπο παρουσιάζει κάποιο γνώρισμα πραγματικά κατα-πλη-κτι-κό: την αναποτελεσματικότητα. Ο Κυναίγειρος είναι το κλασικό υπόδειγμα⁵ ως θυμηθούμε λοιπόν την ιστορία του.

Ο ΑΘΛΟΣ

Όταν οι Πέρσες νικήθηκαν στο Μαραθώνα, έτρεξαν στα πλοία τους για να σωθούν... Ο Κυναίγειρος, λέει η παράδοση, άρπαξε με το δεξί χέρι ένα πλοίο, τη στιγμή που ξεκινάγαν οι κωπηλάτες και το ακινητοποίησε. (Τέτοια οι Έλληνες τα καταφέρνουν πάντοτε. Βλ. και τον Παναγιώτη Κουταλιανό, τον Τζιμ Λόντο κλπ.). Κάποιος όμως έσκυψε από την κουπαστή και με μια χατζάρα του 'κοψε το μπράτσο. Εκείνος τότε αρπάζει το πλοίο με το αριστερό χέρι. Του κόβουν και το αριστερό μπράτσο. Το αρπάζει με τα δόντια και τότε του κόβουν το κεφάλι. Και το πλοίο; Ο θρύλος δεν ασχολείται με την τύχη του, αλλά προφανώς φεύγει.

Τι σημαίνει αυτός ο θρύλος; Ότι οι Αθηναίοι επέδειξαν τέτοιο ηρωϊσμό, που δεν υπολόγιζαν καθό-

Και το αξιοσημείωτο: οι Έλληνες δεν είναι ανεξάρτητοι, ανοργάνωτοι και αναποτελεσματικοί ένας ένας ξεχωριστά, αλλά κι όλοι μαζί, αφού το «μαζί» δε σημαίνει οργάνωση αλλ' απλό άθροισμα. Και με το ίδιο καμάρι, την ίδια καυχήσιολογία περί τη συλλογική αναποτελεσματικότητά τους που φιάχνει το συλλογικό άθλο. Πουθενά δε διάβασα την άποψη ότι «η ηρωϊκή έξοδος του Μεσολογγίου» ήταν ένα φιάσκο και μια ντροπή. Κι όμως γιατί να θεωρείται «εθνικό μεγαλείο» που οι «ηρωϊκοί πολιορκημένοι» τρώγανε ποντίκια και να μη θεωρείται απαράδεκτη και επονειδιστική αποτυχία; Γιατί δεν μπεινι το ερώτημα πού ήτανε ο στόλος και οι μπουρλοτιέρηδες, οι καπεταναίοι και τα παλικάρια για να σπάσουν την πολιορκία και ν' αποφευχθούν οι ηρωϊμοί της ποντικοφαγίας και της εξόδου; Το έπος αυτό δεν είναι τόσο αυτονόητο, όσο νομίζουν οι Έλληνες⁶ με μια διαφορετική αντίληψη η πτώση του Μεσολογγίου θα προκαλούσε συστολή και αιδώ, όχι κομπασμούς.

Αλλά το σύνδρομο «ανεξαρτησίας-ανοργανωσιάς-αναποτελεσματικότητας» δεν εκθειάζεται μονάχα με τις αποτυχίες, με τον Κυναίγειρο, τον Κωνσταντίνο Παλαιολόγο, το Μεσολόγγι. Με κάποια περιέργη λαθροχειρία το ελληνικό ασυνειδητό το παραχώνει και μέσα στις επιτυχίες. Έτσι αν ο ελληνικός στρατός απέκρουσε τους Ιταλούς στα 1940, επειδή ήταν καλά οργανωμένοι και εξοπλισμένοι, το πράγμα θα ήταν πολύ πεζό, δε θα είχε γούστο. Το «έπος της Αλβανίας» είναι έπος, ακριβώς επειδή τα «φανταράκια» μας «ντρώπιασαν μίαν αυτοκρατορία» χωρίς αρβύλες της προκοπής, χωρίς γάντια και με τριμμένες χλαί-

δούμε, διότι είναι η causa sine qua non του ηρωϊκού άθλου. Η εγκληματική ενέργεια όχι απλώς σκεπάζεται και ξεχνιέται, αλλά σχεδόν καθαγιάζεται, αφού, υποδυόμενη το λάθος και την ανοργανωσιά, καθίσταται αναγκαίος κρίκος στην αλληλουχία αιτιών-αιτιατών που συγκροτούν τον ηρωϊκό άθλο.

Έτσι φτιάχνουν επί αιώνες την ιστορία τους οι μικροϊδιοκτήτες Έλληνες, κι η ιστορία τους τους ξαναφτιάχνει και τους ξαναστήνει ολόδιους: ανεξάρτητους, ανοργάνωτους, αναποτελεσματικούς, ηρωϊκούς πότε στην Αλαμάνια και το Μανιάκι, πότε στο Ρούπελ και πότε στην Κυρήνεια. Και οι θάρραροι, δηλαδή οι άνθρωποι άλλων τρόπων παραγωγής, οργανωμένοι, αποτελεσματικοί, ανθρωπικοί κάθε τόσο εμφανίζονται και πολύ συχνά περνούν.

ΤΟ ΑΘΛΗΜΑ

Οι αρχαίοι Έλληνες, διαμορφωμένοι στον ατομικισμό του ΜΤΠ, ήταν φυσικά αδύνατο να διανοηθούν την ομαδική άθληση. Εκκινώντας από τον ατομικό άθλο δεν μπορούσαν να φτιάξουν παρά το ατομικό άθλημα με αντίπαλο (πάλη) ή με ανταγωνιστή (αγωνίσματα στίβου). Το πιο ομαδικό, που μπορούσαν να σκεφτούν, ήταν η σκυταλοδρομία, άθροισμα μεμονωμένων ατομικών προσπαθειών, όχι σύνολο της προσπάθειας μιας οργανωμένης ομάδας (team). Λέγεται ότι το παγκόσμιο μοναδικό και θαυμαστό στο ελληνικό εφεύρημα του αθλητισμού έγκειται στην προσπάθεια χωρίς έργο, χωρίς αποτέλεσμα, στην προσπάθεια για την προσπάθεια. Αυτό είναι απόλυτα σωστό στο επί-

πεδο της ατομικής συμπεριφοράς. Σε επίπεδο όμως κοινωνικό ο αθλητισμός σα θεσμός είναι διςυπόστατος κι αντιφατικός. Απ' τη μια μεριά επιτελεί έργο, κι αυτό είναι μίμηση (simulation) του άθλου, όταν δεν υπάρχουν οι αντικειμενικές συνθήκες για να επισυμβεί ο άθλος πράγματι, ή κι επειδή καλό είναι ν' αποφεύγουμε τους άθλους, όταν μπορούμε να τη βολεύουμε με τα αθλήματα. Απ' την άλλη, ακριβώς επειδή μιμείται τον άθλο, γιαυτό πρέπει να είναι αναποτελεσματικός, να μην επιτελεί έργο.

Το άθλημα μιμείται τον άθλο. Αυτό φαίνεται αμέσως στο γλωσσικό επίπεδο. Η γλώσσα όμως μεταφράζει σε ήχους και μεταφέρει, κοινωνεί τη σκέψη. Αλλά όπως η γλώσσα δεν είναι ατομική, αλλά το κάθε άτομο τη βρίσκει έτοιμη και προσχωρεί σ' αυτήν, έτσι και η σκέψη που εκφράζεται όχι από κάποια ατομικής κατασκευής φράση αλλ' από την ίδια τη γλώσσα είναι σκέψη συλλογική-ασυνειδητή, μέρος της παιδείας (culture).

Το άθλημα μιμείται τον άθλο. Είναι ατομικό, μοναχικό, τόσο όσο κι ο Ηρακλής μπρος στο λιοντάρι της Νεμέας, όσο ο Κυναιγείρος μπροστά στο περσικό πλοίο. Κι αν απαιτεί ομάδα, όπως στη σκυταλοδρομία, τότε αυτή είναι άθροισμα κι όχι σύνολο. Είναι ανοργάνωτο, όχι μόνο επειδή δεν επιτρέπει την οργάνωση περισσότερων ανθρώπων, αλλ' επιπλέον κι επειδή θέλει τον αθλητή εκατό τοις εκατό ερασιτέχνη, χωρίς ει δυνατόν καμιά νοητική προμελέτη και οργάνωση της προσπάθειας μέσα στο κεφάλι του. Είναι αναποτελεσματικό, κι αυτό ακριβώς θέλει να υπογραμμίσει το στεφάνι, που δίνουνε στο νικητή, στεφάνι όχι μόνο από κλαριά, αλλ' από κλαριά κάποιου από τα πιο κοινά και διαδεδομένα δέντρα της ελληνικής χερσονήσου, που δεν έχει κανείς παρά ν' απλώσει και να κόψει: ελιά ή δάφνη ή μυρτιά.

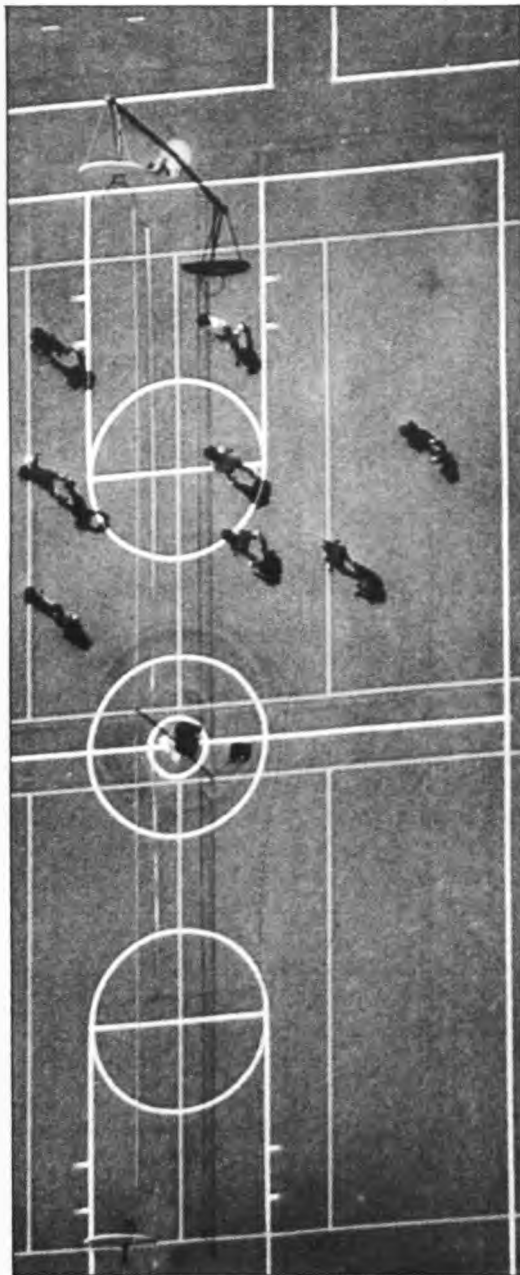
Κι επειδή το άθλημα είναι απομίμηση του άθλου, γι' αυτό και το συνοδεύουν κάποια παράπλευρα συγκινησιακά στοιχεία της ηρωικής πράξης, πότε κατ' εξαίρεση, όπως με το «Κάθθανε Διαγόρα...» σαφή επίκληση του θανάτου, που συχνά επισφραγίζει την ηρωική πράξη, και πότε θεσμοποιημένα, όπως με την κατεδάφιση τμήματος του τείχους της πόλης για την υποδοχή του ολυμπιονίκη, κατεδάφιση, που σάφιστα κατατείνει στη δημιουργία του κινδύνου, ο οποίος με τη σειρά του δημιουργεί τις προϋποθέσεις του άθλου του πραγματικού.

Ο νεοελληνικός αθλητισμός αρχίζει λίγο πριν το 1900 ταυτόχρονα με τον διεθνή σαν αντίγραφο κι οι δυο του αρχαιοελληνικού. Όμως ενώ ο αλλοδαπός αθλητισμός αναπτύσσει πολύ σύντομα κάποια καινούργια χαρακτηριστικά, που τον διαφοροποιούν από το αρχικό του πρότυπο, ο νεοελληνικός παραμένει πιστός όχι καν σαν αντίγραφο, αλλά σα συνέχεια του αρχαίου, και μονάχα μετά τα 1945 αρχίζει ν' αντιμετωπίζει προβλήματα προσαρμογής του προς το διεθνές, καινούργιο και διαφορετικό, πρότυπο.

Ο πρώτος «αθλητής» (με το νόημα ότι επετέλεσε άθλο) της νέας Ελλάδας είναι ο Σπύρος Λούης. Όχι μόνο επειδή ο μαραθώνιος δρόμος με την πολύωρη, εξαντλητική, σχεδόν βασανιστική προσπάθειά του είναι το κατ' εξοχήν άθλημα, που θυμίζει άθλο, αλλά και διότι ο Λούης ήταν πρότυπο ερασιτέχνη, απολύτως άσχετος και απροετοίμαστος για το εγχείρημα. Μετά, στο ίδιο αγώνισμα, έρχεται ο Στέλιος Κυριακίδης να συναρπάσει το πανελλήνιο όχι τόσο με το ότι νικάει, αλλά με το πώς νικάει: ασθενικός αν όχι φθισικός, χλωμός, ετοιμόρροπος, καχεκτικός μπαίνει στο στάδιο τρεκλίζοντας αλλά πρώτος, πρώτος αλλά με την ψυχή στα δόντια. Κι η αγωνία κορυφώνεται καθώς ο αθλητής παλεύει με ό,τι του απομένει να φθάσει στο νήμα. Και πότε φθάνει, το κόβει και πέφτει ξερός για να τον πάρουν σηκωτό πότε πέφτει πριν το νήμα και ξανασηκώνεται και σούρνεται ως εκεί, κάτω από τις ιαχές και τις παροτρύνσεις, ένα ράκος, που όμως φέρει τη συλλογική ψυχή των Ελλήνων και πότε αλίμονο τον προλαβαίνει (μέσα στο στάδιο! την τελευταία στιγμή!) κάποιος ξένος αθλητής, ακμαίος, οργανωμένος περί το χρονόμετρό του, για να του κλέψει τη νίκη (ναι, να του την κλέψει,

διότι η νίκη πρέπει ν' ανήκει σ' αυτού του ελληνικού είδους τους αληθινούς αθλητές). Κι έπειτα ο Μάντικας, ο Μαυραπόστολος και τόσο άλλοι να «τα δίνουν όλα» με μορφασμούς και, πολύ συχνά, με άσφαλες αντιοικονομικές κινήσεις.

Μ' αυτή την παράδοση από 3.000 ετών κι αυτή την αντίληψη περί αθλητισμού μπήκαμε στον μεταπολεμικό κόσμο, για να βρεθούμε μπροστά σ' ένα διεθνή αθλητισμό, οργανωμένο (!) που μας μετέτρεψε σ' απορημένους κι αμφίθυμους θεατές του. Διότι πότε πότε μας θυμίζει αληθινό αθλητισμό π.χ. με τους μορφασμούς του Ζάτοπεκ, με την εθνική Γερμανίας να χάνει 3-0 για να κερδίσει τελικά 4-3, συχνότερα όμως μας βάζει μπροστά σε κάποιες ακατανίκητες «μηχανές» (αυτός ο χαρακτηρισμός των εκφωνητών μας εκφράζει απόλυτα) σαν τον Μακ Ενρου, τον Μικαέλ Γκρος και τους ανατολικογερμανούς του στί-

βου. Διότι, τέλος, μας καλεί να θαυμάσουμε και χειροκροτήσουμε κάποιους δήθεν (μ' ελληνικές προδιαγραφές) αθλητές, σαν τους γάλλους επικοντιστές, που ανεβάζουν μόνοι τους τα παγκόσμια ρεκόρ, χωρίς να μπορούν σχεδόν ποτέ ν' αγωνισθούν σε κάποιους αγώνες.

Πάνω σ' αυτή την αντίφαση στηρίζεται και το ελληνικό μπάσκετ. Διότι από μιας αρχής το βλέπαμε, το καταλαβαίναμε ότι είναι άθλημα ομαδικό, που απαιτεί μίαν ομάδα, που να ενεργεί ωςάν ενιαίος οργανισμός, του οποίου οι παίκτες δεν πρέπει να είναι παρά τα μέλη, χωρίς αυθυπαξία, χωρίς σε τελική ανάλυση, ατομικότητα, ενώ αφετέρου αυτή την ισοπέδωση, την ανωνυμία της ομαδικής προσπάθειας δεν την μπορούσαμε, έστω κι αν ήταν πιο αποτελεσματική. Γιαυτό, όταν κάποια δική μας ομάδα κερδίζει κάποια

ξένη, που αγωνίζεται οργανωμένα, ανώνυμα, ανηρωικά, αποτελέσματα (τη Ζαρντάρ π.χ.), η χαρά μας δεν είναι μόνο εθνικιστική, οφείλεται πολύ πιότερο στην αναθέρμανση της ελπίδας ότι ίσως τελικά το δικό μας μοντέλο αθλητισμού, το δικό μας μοντέλο ζωής είναι καλύτερο.

Το ελληνικό μπάσκετ άρχισε με τους καλπασμούς του Ματθαίου, τις άσφαλες επελάσεις του Παπαδήμα, για να περάσει στη μόνιμη έκφραση πόνου στο πρόσωπο του Μουρουζή (το «παιδί-κλάμα» που έλεγε η παρέα μου) και ν' ανεβεί τελικά σε διεθνές επίπεδο, στο πείσμα κάθε λογικής. Παρά πάσα λογική, διότι το ελληνικό μπάσκετ είναι πολύ περισσότερο συρραφή και άθροισμα ατομικών προσπαθειών, παρά ομαδική προσπάθεια. Διότι ελληνικό μπάσκετ δεν είναι οι ομάδες Α, Β και Γ, αλλά ο Κορωνάιος, ο Κοκολάκης, ο Γκάλης, Αλήθεια, θυμάται κανείς, αν ο Γιαννακός έπαιζε στο Περιστέρι, ή στον Ιωνικό; τι μέτραγε η ομάδα ή ο Γιαννάκης;

Το ελληνικό μπάσκετ είναι άθροισμα ηρώων (άσων, όπως το εκσυγχρονίζουν οι εκφωνητές) και οι κορυφαίες στιγμές του έχουν τον παραλογισμό του άθλου. Σωστή ομάδα δεν είναι εκείνη που ισοφαρίζει στο 40' λεπτό με τον Πετρόπουλο να πετάει τη μπάλα από το ένα καλάθι στο απέναντι, για να χάσει στη συνέχεια στην παράταση, ούτε καν εκείνη, που κερδίζει μετά από τρεις παρατάσεις, όπως η εθνική Ελλάδας την εθνική Γαλλίας. Όμως αυτό είναι η ελληνική παράδοση κι αυτό μας ενθουσιάζει, όχι το απλό, αποτελεσματικό της δεμένης ομάδας με τους άσφους, ανώνυμους, ίσους παίκτες, που βάζει όλα τα φάουλ, κερδίζει τα περισσότερα ρημπάουντ, δεν κάνει θήματα ή μπρος-πίσω και προηγείται σταθερά και χωρίς εκπλήξεις. Δεν είναι λοιπόν το πρόβλημα του προπονητή της εθνικής μπάσκετ τεχνικό, ούτε λύνεται μέσα στο γυμναστήριο: είναι πρόβλημα κοινωνικών αξιών, που παραπέμπει στους Τρόπους Παραγωγής και στα νοητικοσυναισθηματικά εμποικοδομήματά τους. Και μ' ενδιαφέρει επειδή η ίδια αντίφαση, που διατρέχει το ελληνικό μπάσκετ, η ίδια και μάλιστα πιο ανυπέρβλητη διατρέχει το στόχο του σοσιαλισμού.

Δεν παραδοξολογώ. Ο σοσιαλισμός σαν τρόπος παραγωγής και κοινωνικό σύστημα προϋποθέτει, ότι τα μέσα παραγωγής είναι τέτοια, που δεν μπορούν πια να τα χειρίζονται μεμονωμένοι παραγωγοί, ότι η παραγωγή από ομάδες ανθρώπων είναι πια αναπόφευκτη, έτσι που ο Μ.Τ.Π. ν' αποκλείεται εκ των πραγμάτων. Όμως αυτό δεν αρκεί, διότι την ομαδική παραγωγή την εξασφαλίζουν εξ ίσου και ο καπιταλισμός και ο κρατισμός: εκείνο, που αποτελεί προϋπόθεση του σοσιαλισμού και μόνο του σοσιαλισμού είναι ότι οι άνθρωποι, που δε θα μπορούν πια να υπάρξουν σαν ανεξάρτητοι, μεμονωμένοι παραγωγοί, θα πρέπει να μην μπορούν ν' ανεχθούν στην παραγωγή και στη ζωή τους γενικότερα τη σχέση εξουσίας-υποταγής (Herrschafts-Knechtschaftsverhältnis), που υποτείνει εξ ίσου καπιταλισμό και κρατισμό. Όμως αυτή η άρνηση αποδοχής της υποταγής, αυτή η εμμονή στην ανεξαρτησία δεν αποτελεί πανανθρώπινο χαρακτηριστικό, όπως νόμιζε ο Μαρξ: αποτελεί στοιχείο της παιδείας του Μ.Τ.Π., της ελληνικής παιδείας, της ιδίας που απεχθάνεται την οργάνωση και την ομαδική δραστηριότητα (άρα και παραγωγή).

Αν οι προπονητές και παίκτες του ελληνικού μπάσκετ καταφέρουν να πεντρέψουν την αγάπη για την ανεξαρτησία με την ομαδικότητα, την ατομικότητα του άθλου με την αποτελεσματικότητα, θά 'χουν πετύχει κάτι πολύ περισσότερο από κάποιο πανευρωπαϊκό ή άλλο πρωτάθλημα: θα 'χουν καταστήσει το σοσιαλισμό πιο προσιτό.

Θανάσης Καλόμαλος

1 K. Marx, 18 Brumaire σελ. 177 του *Ausgewählte Werke* σ' ένα τόμο

2 IΒΙΔ σελ. 177

3 K. Marx, *Misere de la Philosophie* σελ. 177-178, Editions Sociales

...Και άλλες βραδύες στα ροκ κλαμπ του Λονδίνου

Από ασυγχώρητη τυπογραφική αβλεψία, το άρθρο του Χ. Δασκαλόπουλου «Η μορφή των πραγμάτων που έρχονται» στο προηγούμενο τεύχος (34) ...συντομεύτηκε κατά το εν τρίτον. Επανορθώνουμε δημοσιεύοντας το κομμάτι που παραλείφτηκε και ζητούμε συγγνώμη από τους αναγνώστες και τον συνεργάτη μας.

Η μορφή των πραγμάτων που έρχονται

Στο προηγούμενο τεύχος και στην περιήγησή μας στα κλαμπς και τις συναυλίες του Λονδίνου κάτι μυστηριώδες συνέβη και ξαφνικά βρεθήκαμε από το Hammersmith Odeon και την Siouxsie, στο Marquee και τον Ρόμπιν Χίτσκοκ. Η αλήθεια είναι ότι μεταξύ των δύο αυτών συναυλιών είχαν μεσολαβήσει άλλες τρεις και πιο συγκεκριμένα των Triffids, Rain Parade και R.E.M. οι οποίες δεν καλύφθηκαν καθόλου. Συγγνώμη σε όσους διαβάζοντας προσεκτικά συνάντησαν το μεγάλο κενό και απόρησαν και περαστικά σε όσους μου είπαν «πολύ ωραίο το κείμενό σου για το Λονδίνο!» Συνεχίζουμε λοιπόν με την δεύτερη -χρονολογικά- συναυλία, αυτή των Αυστραλών Triffids στο Half Moon.

Χ.Δ.

ΤΟ HALF MOON σε κάποια περιοχή του Λονδίνου που μου είναι αδύνατον να θυμηθώ, είναι ένα μεγάλο παμπ με την εξής ιδιορρυθμία. Στη μία άκρη υπάρχει η σκηνή για το γκρουπ με όλα τα σχετικά και χώρο για εκατό περίπου άτομα, ενώ μέσω μιας περιέργης διαρρύθμισης, οδηγείσαι σε κάποια άλλη γωνιά, όπου νομίζεις ότι βρίσκεσαι σ' άλλο μπαρ με κόσμο να κάθεται στα τραπέζια και να μιλάει, ενώ στην ουσία βρίσκεσαι στο ίδιο μέρος. Τέλος πάντων, εκεί έπαιξαν οι Triffids, το αυστραλέζικο γκρουπ για το οποίο το N.M.E. πρόβλεψε ότι το 1985 θα είναι η χρονιά τους (Χα!). Οι Triffids είναι διαφορετικοί σε κάθε τους εμφάνιση και αυτό μπορείς να το καταλάβεις εύκολα. Είναι από τα συγκροτήματα που σου δίνουν την εντύπωση ότι μπορούν να πνιγούν μέσα στην ίδια τη μουσική τους, να παρασυρθούν σε απρόβλεπτες καταστάσεις, όμως πάντα υπάρχει ένα «κοντρόλ-πόνιντ» που τους επαναφέρει στην τάξη. Ο Ντέιβιντ Μακ Κομπ είναι ένας περφόρμερ στο στυλ του Κέιθ χωρίς την αηδία. Όμως, παρ' όλα αυτά δεν τους ευχαριστηθήκα όσο περιμένα. Ίσως γιατί η γενική αίσθηση ασφυξίας που υπήρχε εκεί μέσα ήταν ισχυρότερη από την αίσθηση ασφυξίας που εξέπεμπε το γκρουπ από τη σκηνή.

Το επόμενο θήμα ήταν στο Mean Fiddler, παμπ διόροφο σε στυλ κάντρι. Χαμένο κάπου στο βορειοδυτικό Λονδίνο, προβληματικό για την επιστροφή μια που λειτουργεί αργά και με σαφή προτίμηση στο να φιλοξενεί συγκροτήματα από την Αμερική. Πολύ όμορφο σαν χώρος, αλλά με απαίσιους μπράβους, ένας από τους οποίους κόντεψε να με πετάξει έξω γιατί με είδε να πίνω μπίρα από κονσέρβα, τέτοια που δεν σερβίρει το μαγαζί. Ειλικρινά πίστευα ότι τέτοια πράγματα θα ήταν αδύνατον να συμβούν σε ένα τόσο καθώς πρέπει μέρος. Οι Rain Parade άρεσαν τρομερά σε όλη την παρέα εκτός από μένα. Και να σκεφτεί κανείς ότι ξεκίνησαν με την ψυχεδελική

εποποιία «No easy way down» σ' όλη τη διάρκεια της οποίας είχα την εντύπωση «Να τώρα βλέπω ένα ψυχεδελικό γκρουπ να παίζει ένα ψυχεδελικό κομμάτι και είμαι και γω μπροστά!» Η συνέχεια ήταν απρόσμενη. Οι Rain Parade, χώρια του ότι δεν με συγκινούσαν καθόλου οι φάτσες τους ήταν βαρετοί. Ακόμα και οι φοβερές κιθάρες τους για τις οποίες φημίζονται, ήταν τόσο τέλειες χωρίς να δημιουργούν την παραμικρή έκπληξη παρ' όλα αυτά. Κάποιοι άγγλοι της γειτονιάς, οι Salvation Sunday από τη νέα γενιά συγκροτημάτων που προτιμούν τις κιθάρες από τα συνθεσάιζερς, μου άρεσαν πολύ πιο πολύ από τους Rain Parade. Έπαιξαν πριν και ο «lead» κιθαρίστας τους ήταν τόσο ευρηματικός και καλόγουστος που ο Pucci δεν έχει να αντιπαραθέσει τίποτα πέρα από την τεχνική του.

Από τα διακόσια λοιπόν άτομα που ήταν στους Rain Parade, φτάνουμε ξαφνικά το επόμενο βράδυ, στα τρεις χιλιάδες άτομα και στην πρώτη από τις δύο «sold-out» εμφανίσεις των R.E.M. στο Hammersmith Palais, τον πιο ωραίο ίσως χώρο για συναυλίες στο Λονδίνο. Σκεφτείτε τι διαφορά υπάρχει στις εκτιμήσεις γι' αυτά τα δύο γκρουπ στην Αγγλία σε σχέση με εδώ, όπου αμερικάνικα συγκροτήματα τύπου Rain Parade ή R.E.M. θράζουν στο ίδιο καζάνι. Δεν νομίζω ότι υπάρχει πιο δημοφιλές αμερικάνικο γκρουπ από τους R.E.M. στην Αγγλία. Συγκεντρώνουν από κόσμο, ό,τι μπορεί να φανταστεί κανείς. Το περιεργό είναι ότι τα κομμάτια τους ούτε εύκολα είναι ούτε «χιτ». Απλώς φαντάζομαι ότι η επιτυχία τους οφείλεται στον σεβασμό που εμπνέουν. Στο ότι κανείς δεν έχει να πει κακά λόγια για τους R.E.M. Στο ότι είναι ένα γκρουπ που «ξέρει», που είναι ιδιόρρυθμο, που είναι ο εκφραστής του νέου Αμερικάνικου ΡΟΚ και ο πρεσβευτής του στην Ευρώπη.

Ομολογώ ότι με κάποια τέτοια ψυχολογία παρα-

κολούθησα τη συναυλία τους. Κι όταν τελείωσε, προσπαθούσα να καταλάβω αν είναι δυνατόν να υπάρχει στην εποχή μας ένα τέτοιο συγκρότημα, χωρίς το παραμικρό ψεγάδι. Και εννοώ συγκρότημα ροκενρολλίστικο και όχι του σαλονιού. Το να δει κανείς τους R.E.M. «Αλάιβ» είναι ο πιο σίγουρος τρόπος για να κατανοήσει κάποιος επιφυλακτικός ότι το νέο αμερικάνικο ροκ είναι ό,τι πιο σπουδαίο συμβαίνει σήμερα ταυτόχρονα με μας και αυτό έχει σημασία.

Ακριβώς το ίδιο συμβαίνει και με έναν Άγγλο. Τον Ρόμπιν Χίτσκοκ και τους Αιγύπτιους. Μόνο που εδώ, η προσωπική και όχι η μακρινή επαφή που υπάρχει, είναι τόσο δυνατή που ανεβάζει το επίπεδο ευδαιμονίας σε δυσθεώρητα ύψη. Την επόμενη Τρίτη, στο θρυλικό Marquee παρακολούθησα μια εμφάνιση-σοκ ενός γκρουπ που πετάχτηκε στη σκηνή μόλις έκλεισαν τα φώτα από τα καμαρίνια, με μια τρομακτική δύναμη και συνέχισε έτσι για μια ώρα. Οι τρεις Αιγύπτιοι (δύο από τους παλιούς Soft Boys) είναι καταπληκτικοί μουσικοί και δεν χορταίνει να τους βλέπει κανείς. Ο Χίτσκοκ σαν παρουσία γενικότερα αλλά και σαν κιθαρίστας και τραγουδιστής επενεργεί επάνω σου ως υπνωτιστής μεγάλης κλάσης, δεν σου αφήνει περιθώρια να μην τον ακολουθήσεις εκεί που πηγαίνει. Για όσους γνωρίζουν τη μουσική του, κάτι τέτοιο είναι μια ονειρική εμπειρία, από τις ελάχιστες που μπορεί να συναντήσεις σήμερα.

Το Marquee ήταν γεμάτο από φανατικούς, γνώστες των πραγμάτων, αληθινούς οπαδούς ενός αληθινού «underground» ήρωα. Όσο για τις κατεψυγμένες γαρίδες που του πετάνε στο «Where are the prawns?» (κάτι που φαντάζομαι ότι γίνεται χρόνια τώρα) ήταν ο πιο εξεζητημένος τρόπος που έχω παρακολουθήσει ποτέ, επαφής και κατανόησης μεταξύ ακροατηρίου και καλλιτέχνη.

Χρήστος Δασκαλόπουλος

Η ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΟΥ ΜΗΝΑ...

Πολλοί αναρωτήθηκαν ποιο γεγονός μεσολάβησε κι ανέλαβαν τα παιδιά της ΚΝΕ την εκστρατεία αποκατάστασης του λαϊκού τραγουδιού. Αποκορύφωμα μάλιστα, ήταν η μεγάλη συναυλία στο κλειστό στάδιο του Φαλήρου, με συμμετοχή εκπροσώπων της παλιάς και νέας φρουράς του τραγουδιτικού είδους. Κι αυτό, γιατί είναι γνωστό ότι σ' όλη την μεταπολεμική περίοδο, οι σχέσεις του ΚΚΕ και της νεολαίας του με το λαϊκό τραγούδι δεν ήταν ποτέ αγαθές. Το «μοιρολατρικό» του περιεχόμενο, η «κλαψιάρικη» αποδοχή της καταπίεσης και συχνά οι «απαράδεκτες διέξοδοι» που πρότεινε (βλ. χασικλιδικά), λειτουργούσαν σαν κόκκινο πανί. Βέβαια τους έβλεγε ιδιαίτερα η μαζική απήχηση και η επαφή του λαϊκού τραγουδιού με τον λαό, πράγμα φυσικό αφού ήταν λαϊκό! Έτσι αφού το απέρριψαν σαν περιεχόμενο, με ακατονόμαστες ύβρεις μάλιστα, υποστήριξαν την... αναμόρφωσή του. Έτσι κυριάρχησε για κάμποσα χρόνια το «έντεχνο λαϊκό» τραγούδι. Δηλαδή τα βασικά εξωτερικά στοιχεία του λαϊκού τραγουδιού, το μπουζούκι, η ορχήστρα και ορισμένα μουσικά στοιχεία, αλλά με «αισιόδοξο» συχνά «επαναστατικό περιεχόμενο, και πιο «ζωντανούς», «εμβληματικούς» ρυθμούς!

Το νέο είδος σιγά σιγά ξέφτισε, καθώς ήταν νόθο, και μετά τις «κλάμψεις» του Μίκη κατάντησε απελπιστικά βαρετό στα χέρια των επιγόνων. Έτσι φτάσαμε ήδη από το τέλος της δεκαετίας του 70, στη σαρωτική επικράτηση του «γνήσιου λαϊκού» σ' όλες τις μορφές του, μεταξύ των οποίων και του «σκυλάδικου». Ως γνωστόν το τεράστιο κύμα του λαϊκισμού αγκάλιασε όχι μόνο τα λαϊκά στρώματα αλλά και τους κύκλους των «διανοούμενων» που ήρθαν σ' επαφή με τις «ρίζες».

Η ΚΝΕ βέβαια δεν μπορούσε να μην

πάρει είδηση τα γεγονότα, και να βάλει τη δική της ιδεολογική σφραγίδα πάνω τους. Βέβαια όλ' αυτά έπρεπε να περάσουν από ορισμένες διαδικασίες, συνεδριάσεις επιτροπών, κομματικών οργάνων ανώτερων και κατώτερων και άλλων μυστηρίων.

Έτσι με την πάροδο μόνο μιας δεκαετίας η απόφαση πάρθηκε και συνοδεύτηκε από πράξη. Κάπως αργά βέβαια αλλά μ' όλη την ιδεολογική και συνέπεια που χαρακτηρίζει την οργάνωση. Και δεν είναι και μικρό πράγμα να έχεις την ευλογία της ΚΝΕ!

Η μεγάλη λαϊκή συναυλία της ΚΝΕ, λειτούργησε βέβαια περισσότερο σαν επικήδειος. Κι αυτό γιατί συμπίπτει ακριβώς με την υποχώρηση του φαινομένου της «λαϊκομανίας». Η Αθήνα σταμάτησε να χορεύει τόσο πολύ τσιφτετέλι και το γύρισε λίγο στο ροκ. Έχουμε λοιπόν από φέτος την επικράτηση, στο ραδιόφωνο και σε πολλά νυχτερινά μαγαζιά, μιας σαφώς νέας τάσης στο ελληνικό τραγούδι. Τάσης που χαρακτηρίζεται κυρίως από στοιχεία ροκ, αρκετά γερασμένα βέβαια, και «σύγχρονο» στίχο. Αν με τη λέξη «σύγχρονος» εννοούμε την πλατιά χρησιμοποίηση των σημερινών λεκτικών σχημάτων, «σου την πέφτω», «η δικιά μου», «μου την δίνει», «την βρίσκω» κ.λ.π. καθώς και η τάση σαρκασμού και ειρωνίας.

Προσοχή βέβαια, το είδος δεν είναι ροκ, κι ούτε κανένας το ισχυρίζεται. Λειτουργεί περισσότερο σαν ελαφρό τραγούδι, χαρακτηρίζεται εξ άλλου από... ελαφρότητα. Μεσουρανεί όμως.

Αντίθετα η μικρή ροκ σκηνή, αυθεντική όσον αφορά τις προθέσεις και τις σχέσεις με το κοινό της, και μ' ορισμένα αξιόλογα, για τα δεδομένα μας, δείγματα, δεν φαίνεται ικανή να ξεπεράσει τα σύνορά της.

Εξάλλου ο «γερόλυκος» της ροκ, ο Γιάννης Σπάθας, που επί δεκαπέντε χρόνια πάλεψε με την ελληνική αδιαφορία με πολλή συνέπεια, και με δυνατότητες που δεν είχαν τίποτα λιγότερο από τους διάσημους ξένους

συναδέλφους του, μάλλον εγκατέλειψε. Τον βλέπουμε πια σ' όλες τις «γενικού τύπου» ηχογραφήσεις, και στο πλευρό του Νταλάρα. Δεν μπορούμε βέβαια να έχουμε και παράπονο!

... ΚΑΙ Η ΓΚΑΦΑ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ

Η υπευθυνότητα των παραγόντων της ΕΡΤ είναι σ' όλους γνωστή. Αλλά φέτος ξεπέρασαν κάθε όριο. Η ιστορία είναι λίγο-πολύ γνωστή, και αφορά τον διαγωνισμό τραγουδιού της EUROVISION. Οι νορβηγοί οργανωτές ρώτησαν τους έλληνες φωστήρες αν η διεξαγωγή του διαγωνισμού στις 3 Μαΐου τους βόλευε, και αυτοί συμφώνησαν.

Προκηρύχθηκε ο διαγωνισμός από την ΕΡΤ και υπήρξαν 43 έγκυρες συμμετοχές. Αυτό σημαίνει για κάθε συνθέτη που συμμετέχει, έξοδα στούντιο γύρω στις 50 χιλιάδες δρχ. τουλάχιστον. Και βέβαια χωρίς να κοστολογήσουμε τη δουλειά του κάθε διαγωνιζόμενου για τη σύνθεση του τραγουδιού.

Και ξαφνικά οι υπεύθυνοι της ΕΡΤ ανακαλύπτουν ότι 3 Μαΐου πέφτει Μεγάλο Σάββατο! Κι έτσι είναι αδύνατη η μετάδοση, η οποία πρέπει να γίνει απευθείας, του διαγωνισμού. Προκειμένου λοιπόν να θιξουν τα θρησκευτικά μας πιστεύω, ακυρώνουν τον διαγωνισμό χωρίς την παραμικρή αποζημίωση στους διαγωνιζόμενους συνθέτες, με μοναδική δικαιολογία ότι ο υπάλληλος δεν είχε ελέγξει την... ημερομηνία!!

Τα λόγια είναι πολύ φτωχά για να χαρακτηρίσουν τέτοιες ενέργειες! Να κλάψουμε ή να γελάσουμε; Οι υπεύθυνοι της ΕΡΤ πάντως δεν ιδρώσαν, και παρ' όλες τις αντιδράσεις και τις απειλές για μηνύσεις, δεν έδειξαν καμία συγκίνηση για το θέμα!

Κι εδώ που τα λέμε, με τον Θεό εναντίον μας, πού να πηγαίναμε!

Δημήτρης Οικονομάκης

ήρθε απόψε απί' τα παιδιά...

Συνεχίζουμε στο σημερινό μας τεύχος την έρευνα στο χώρο της δισκογραφικής δραστηριότητας που κινείται έξω από τα πλαίσια των μεγάλων δισκογραφικών εταιριών. Δραστηριότητα που ξεκίνησε με τον τίτλο «ανεξάρτητες παραγωγές».

Ο τίτλος βέβαια είναι λάθος και αντλεί τις ρίζες του από το 1821! Πιο σωστό είναι να μιλάμε για τις «μικρές εταιρίες» που τόλμησαν να ριχτούν στον συναγωνισμό της αγοράς για να εκφράσουν κάποιες μουσικές απόψεις. Καλλιτεχνική ασφυξία; ανάγκη έκφρασης; προσωπικές φιλοδοξίες; λεφτά; Ανεξάρτητα από τα κίνητρα οι «μικρές εταιρίες» είναι μια πραγματικότητα με πολύ μεγάλο, ήδη, έργο.

Θαυμάσιο, καλό, μέτριο και κακό. Και σίγουρα επηρέασαν αποφασιστικά τη μουσική πραγματικότητα.

Εμείς προσπαθούμε να περιγράψουμε το χώρο παρουσιάζοντας τις απόψεις όσων περισσότερων μπορούμε, καλών και κακών!

Ήδη στο προηγούμενο τεύχος παρουσιάσαμε την εταιρία «MOTIVO». Σήμερα προχωράμε στην παρουσίαση δύο «μεγάλων» «μικρών εταιριών», της «PRAXIS» και «POP 11» καθώς και τις απόψεις της δισκογραφικής εταιρίας ΛΥΡΑ.

Έρευνα: Κ. Αποστολίδης
Παρουσίαση: Δ. Οικονομάκης

ΛΥΡΑ Η γνώμη των μεγάλων

κ. ΜΑΡΑΒΕΛΙΑΣ:

Οι διαφορές

«Με ρωτάτε, σε τι διαφέρει μια εταιρία από μια ανεξάρτητη παραγωγή. Η Εταιρία κάνει περισσότερες παραγωγές από αυτές που κάνει ο ιδιώτης. Βλέπει και κρίνει αμερόληπτα (σωστά ή λάθος είναι άλλο πράγμα) τα υπό έκδοση έργα και παράγει, αυτά που κατά τη γνώμη της θεωρεί καλύτερα, κρίνοντας με τις ανθρώπινες δυνατότητες της, χωρίς να είναι δυνατόν να αποφύγει τα λάθη. Έχει οργανωμένα τμήματα παραγωγής, διαφήμισης και διαθεσης των προϊόντων της, αυτά που δεν έχει και δεν μπορεί να έχει ένας ελεύθερος παραγωγός.»

...Πότε δημιουργήθηκαν

«... Οι ανεξάρτητες παραγωγές δεν είναι καινούργιο φαινόμενο. Πολλές φορές στο παρελθόν εκδόθηκαν τέτοιοι δίσκοι από ιδιώτες δημιουργούς, μερικοί από τους οποίους ήταν πράγματι αξιόλογοι. Καινούργιο φαινόμενο είναι, ότι στους ανεξάρτητους παραγωγούς σήμερα, προστέθηκαν οι καλλιτέχνες - εκτελεστές - παραγωγοί, που έχοντας ίσως μια μεγαλύτερη οικονομική δυνατότητα, βγάζουν ένα δίσκο για να εξασφαλίσουν την καλλιτεχνική προβολή και επαγγελματική διαπραγματευτική ισχύ».

...Γιατί δημιουργήθηκαν

«Οι ανεξάρτητες παραγωγές δημιουργήθηκαν από ανάγκη να εκδίδουν περισσότεροι δημιουργοί ή καλλιτέχνες - εκτελεστές τα έργα τους, αφού οι υπάρχουσες εταιρίες δεν αντέχουν το κόστος έκδοσης όλων των έργων που τους προσκομίζονται, ή κρίνουν ότι δεν είναι εκδόσιμα.

Δεν συμφωνώ βέβαια μ' αυτό που υποστηρίζουν οι ανεξάρτητοι παραγωγοί, ότι οι Εταιρίες ενδιαφέρον-

«Ανεξάρτητες παραγωγές» ή «μικρές εταιρίες»;

Το μικρό στην ελληνική δισκογραφία και το μεγάλο

ται για το κέρδος και όχι για την ποιότητα. Και δεν συμφωνώ γιατί πιστεύω ότι το καλό τραγούδι έχει από μόνο του την ποιότητα. Και το καλό τραγούδι δίνει το κέρδος κατά κανόνα. Άλλωστε ότι καλό έχει βγει, από εταιρίες βγήκε. Και δεν υπάρχει δυνατότητα να ελέγξουμε αυτό που βγήκε ποτέ, για να το συγκρίνουμε μ' αυτό που βγήκε, ώστε να ξέρουμε ποιο είναι το καλύτερο. Οι εταιρίες πιστεύω πως βγάζουν το κατά τη γνώμη τους καλύτερο (άλλο αν αυτή η γνώμη τους είναι σωστή ή όχι)».

...Έξαρση;

«Δεν νομίζω ότι οι ιδιωτικές ανεξάρτητες παραγωγές παρουσιάζουν έξαρση τελευταία, όπως με ρωτάτε. Νομίζω ότι και πάλι κάποια παρεξήγηση γίνεται. Έχουν βαπτιστεί ανεξάρτητες, πολλές παραγωγές που γίνονται από ιδιώτες επιχειρηματίες. Κι αυτές βέβαια δεν μπορούν να χαρακτηρισθούν ανεξάρτητες παραγωγές, για μόνο τον λόγο ότι ονομάζονται «Ανεξάρτητες»».

...Επιδίωξη;

«Αν επιδιώκουν, και πόσοι απ' όσους ξεκινούν συνεχίζουν, δεν το γνωρίζω. Αλλά θα πρέπει να δοκιμάζονται σκληρά σ' αυτήν την προσπάθειά τους, γιατί έχουν να κάνουν μ' ένα χώρο κορεσμένο και είναι γεγονός ότι μια παραγωγή κοστίζει πολύ σήμερα για να εκδοθεί και περισσότερο για να γίνει γνωστή στο ευρύ καταναλωτικό κοινό».

...Προτιμήσεις

«Οι καλλιτέχνες προτιμούν τις εταιρίες, γιατί εκεί απαλλάσσονται και από τα έξοδα παραγωγής και από τα έξοδα διαφήμισης, αλλά κυρίως γιατί οι εταιρίες έχουν οργανωμένο σύστημα διακίνησης και διανομής. Κι όλα αυτά όπως καταλαβαίνετε, είναι πολύ σημαντικά για τη διάθεση μιας καινούργιας παραγωγής».

Εγώ προσωπικά και η Εταιρία μας δεν είμαστε αντίθετοι με την ανεξάρτητη παραγωγή και έχει συμβεί πολλές φορές να αναλάβουμε τη διάθεση ανεξάρτητων παραγωγών και να βοηθήσουμε την προβολή τους, όταν πιστεύαμε ότι αυτές οι παραγωγές είχαν κάποια καλλιτεχνική αξία. Πιστεύω ότι κάτι μπορεί να βγει από αυτές τις παραγωγές κι άλλωστε είναι μία διεξόδος για τους αναρίθμητους σήμερα νέους δημιουργούς, που δεν είναι δυνατόν να εκδοθούν όλοι από τις εταιρίες, όπως θα επιθυμούσαν».

(Σ.Σ.: Ο κ. Μαραβελίας είναι υπεύθυνος της Εταιρίας ΛΥΡΑ)

"PRAXIS - RECORDS"

Η δισκογραφική δουλειά της "P.R." είναι το ένα σκέλος της δραστηριότητας του ιδρυτή της, Κ. Γιαννουλόπουλου. Το άλλο είναι το ετήσιο φεστιβάλ τζαζ "PRAXIS" που ήδη έχει καταξιωθεί. Σημαντικό μέρος της δισκογραφίας αποτελούν οι ζωντανές ηχογραφήσεις από το φεστιβάλ. Η δισκογραφία κινείται στο χώρο της τζαζ και της σύγχρονης μουσικής, με πολύ σημαντικές παρουσίες, και απήχηση (και πωλήσεις) και έξω από τα ελληνικά πλαίσια.

Πολύ καλές παραγωγές και κυρίως πολιτιστικό - ιδεολογική ενότητα στο σύνολο της δουλειάς.

Κ. ΓΙΑΝΝΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ:

«Κατ' αρχάς δεν μπορώ να καταλάβω γιατί τον τελευταίο καιρό χρησιμοποιείται ο όρος «ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ» ενώ πίσω απ' αυτόν φιγουράρει μια μικρή εταιρία ή στην καλύτερη περίπτωση μια μεγάλη εταιρία με αρκετά μεγάλο ρεπερτόριο. Τι σημαίνει ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ κι ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΟΣ. Απλά θα πρέπει να μιλάμε για μικρές εταιρίες (με περιορισμένες δυνατότητες), και μεγάλες οργανωμένες δισκογραφικές εταιρίες με περισσότερο οικονομικές δυνατότητες».

«Εμείς επιδιώκουμε να παράγουμε μια μουσική που να είναι αποτέλεσμα έρευνας σ' ένα πνευματικό επίπεδο. Αντίθετα σκοπός μιας «μεγάλης εταιρίας» είναι να πουλήσει δίσκους ανεξάρτητα από το τι πιστευουν οι συντελεστές της».

«...η έξαρση των μικρών εταιριών οφείλεται στο ότι υπάρχουν τα τεχνικά μέσα και η εμπειρία και τέλος ο δίσκος που επιδιώκουν να κάνουν οι διάφοροι καλλιτέχνες (γιατί αυτό επιδιώκουν οι περισσότεροι) κοστίζει φθηνά, γύρω στις 350.000 δρχ.».

PRAXIS RECORDS

(CM 101) John Tchicai: Live in Athens
(CM 102) John Tchicai - Hartmut Geerken: Continent
(CM 103) Art Ensemble of Chicago: Among the people
(CM 104 105) Cecil Taylor: Praxis
(CM 106) Sun Ra: In Egypt
(CM 107) Jemeel Moondoc: The Athens concert
(CM 108) Sun Ra: Live at Praxis '84, Vol 1
(CM 109) Sun Ra: Live at Praxis '84, Vol 2
(CM 110) Sun Ra: Live at Praxis '84, Vol 3

(GM 1001) Μηνάς Αλεξιάδης: Integra
(GM 1002) Θωμάς Σιώμης: Daurik Lazro
(GM 1004-5) Κυριάκος Σφέτσας: Έργα Ν.1
(GTM 2001) Ελληνική παραδοσιακή μουσική - Βασίλης Σούκας.

«ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΕΣ» ΑΦΟΙ ΦΑΛΗΡΕΑ

Οι αφοι ΦΑΛΗΡΕΑ ήταν από τις πρώτες «ανεξάρτητες παραγωγές» που ξεκίνησαν στο τέλος της δεκαετίας του '70. Στην αρχή παρουσίασαν για πρώτη φορά τους έλληνες μουσικούς της τζαζ (SPHINX). Στη συνέχεια ασχολήθηκαν κυρίως με την δημοτική - λαϊκή μουσική και σ' ορισμένες περιπτώσεις με blues-rock. Από τις μεγαλύτερες «μικρές εταιρίες» με σημαντικές εμπορικές επιτυχίες (βλ. «Παιδιά από την Πάτρα» παραγωγή που πουλήθηκε στο POP-11).

ΓΡ. ΦΑΛΗΡΕΑΣ:

«Δημιουργηθήκαμε για καθαρά μη εμπορικούς λόγους, για να δώσουμε διέξοδο σε καλλιτέχνες που

είχαν αποκλειστεί από τις εταιρίες και αναζητούσαν την ποιότητα».

«Οι εταιρίες ανεξάρτητης παραγωγής αποβλέπουν μέσα στα πλαίσια του ασφυκτικού συστήματος και σε οικονομικούς λόγους αλλά όχι μόνο σ' αυτούς».

Η ανεξάρτητη παραγωγή δεν έχει κεφάλαιο και διαφημιστική μηχανή (αυστηρά εμπορικά κριτήρια) και στηρίζεται μόνο στην ποιότητα».

«Προσφορά τους: Αναλόγως με την πολιτικοπολιτιστική διαδικασία παίζει και αυτός (παραγωγός) ένα παιγνίδι (ρόλο) στην όλη υπόθεση. Η ανανέωση, ο πειραματισμός και η έρευνα σε βάθος είναι τα βασικά στοιχεία διαφοράς από την οργανωμένη εταιρία που δεν την ενδιαφέρει, παρα μόνο η εμπορικότητα που είναι όχι απαραίτητα και ποιότητα».

«Εφόσον δεν έχουμε κεφάλαιο (μη κερδοσκοπία) και στηριζόμαστε μόνο στην ποιότητα (μοναδικό κεφάλαιό της) δεν επιδιώκουμε κανοντας μόνο μουσική αλλά ασχολούμαστε με οτιδήποτε άλλο για να μην κλείσουμε, εφόσον τα κυκλώματα είναι κλειστά».

Οι ανεξάρτητες εταιρίες όσο φαίνεται αυτό παραξενό βοηθούν με τον τρόπο τους τις μεγάλες. Όταν κυκλοφορήσουν ένα δίσκο και αυτός έχει επιτυχία αμέσως μπαίνει μπρος όλος ο μηχανισμός τους και βγαζουν δίσκο μ' αυτό το είδος μουσικής».

ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΙΑ «ΑΦΟΙ ΦΑΛΗΡΕΑ»

JAZZ

ACBA 1001 - Sphinx. Ο πρώτος ελληνικός δίσκος Jazz.

ACBA 1002 - Sphinx. Επτά διαστάσεις.

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΕΣ

ΑΦ 10 - Χάνομαι γιατί ρεμβάζω Πλάγια λόγια.

ΑΦ 5 - Χάνομαι γιατί ρεμβάζω Συ φέρνεις τα τραγούδια.

ΑΦ 24 - Οι κόμπρες της Θεσσαλονίκης. Τραγούδα ο Β. Παπαθασαλείου.

- Τρυπες.

ΣΜΥΡΝΕΪΚΑ

ΑΦ 14 - Αυθεντικά τραγούδια ηχογραφημένα στη Σμύρνη και στην πόλη πριν το 1922.

Φ 930 - Τα χρυσά χρόνια των Σμυρνεϊκών τραγουδιών.

ACBA 1132-33 - Βαγγέλης Παπαδόπουλου. Το Σμυρνεϊκό τραγούδι στην Ελλάδα μετά το 1922.

ΡΕΜΠΕΤΙΚΑ

ACBA 1131 - Γιώργος Μπάτης και η κομπανία η Εξακουστή του Πειραιά.

ΑΦ 16 - Γιάννης Παπαϊωάννου. Η προτελευταία βραδιά.

ΑΦ 12 - Μάρκος Βαμβακάρης και Στράτος Παγιουμτζής.

ACBA 1314 - Ελληνική Απολαύσις.

- Αυθεντικά ρεμπέτικα και Σμυρνεϊκά τραγούδια ηχογραφημένα στην Αμερική από το 1917 έως το 1938.

ΑΦ 51 - Γκολές. Ρεμπέτικες καντάδες.

ΒΡΑΖΙΛΙΑΝΙΚΑ

AB 41 - Καρναβάλι στο Ρίο.

ΑΦ 48 - Χόρες.

ΕΘΝΟΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΑ

- Αυθεντικά Μικρασιατικά. Απάνθισμα από τη συλλογή της Μέλπως Μερλίε.

ΑΦ 30 - Η ΝΑΥC. Βυζαντινά Ενόργανα Κρατήματα και λαϊκοί θρήνοι από τον Βασίλη Νόνη.

- Λαϊκοί οργανοπαίχτες και τραγουδιστές τραγουδούν τη Θεσσαλονίκη.

ΛΑΪΚΑ

ΑΦ 11 - Άκης Πάνου. Το μέτρο της Αγάπης.

ΑΦ 21 - Τα παιδιά απ' την Πάτρα. Αφιερωμένο εξαιρετικά.

ΑΦ 50 - Τα παιδιά απ' την Πάτρα. Καραβάν.

ΑΦ 25 - Χρήστος Στυλιανέας. Έξω ντέρτι.

ΑΦ 34-35 - Δύο νύχτες στου Τσιτσάνη. Ζωντανή ηχογράφηση.

ΑΦ 77 - Παιδιά από την Πάτρα. Αχαρνών 77.

ΕΛΛΗΝΕΣ ΔΕΞΙΟΤΕΧΝΕΣ

ΑΦ 13 - Γιώργος Κόρας. Το μάγικό βιολί.

ΑΦ 15 - Νίκος Σαραγούδας. Η Αυγή - Μακάμ με ούτι.

ΑΦ 314 - Ιορδάνης. Αυτοσχεδιασμοί με μπουζούκι.

ΑΦ 44 - Γιώργος Μήγκας. Αυτοσχεδιασμοί, Τσιφτετέλια, ταξίμα.

- Βασίλης Σαλέας. Σόλο κλαρίνο.

ΑΦ 40 - Ταξίμα με τους μεγάλους Έλληνες δεξιότεχνες.

BLUES

ΑΦ 32 - John Hammond. Ζωντανή ηχογράφηση στην Αθήνα.

ΑΦ 31 - Big Time Sarah and the Chicago Blues. Skyline in Athens.

- Blues Gang. Dig it.

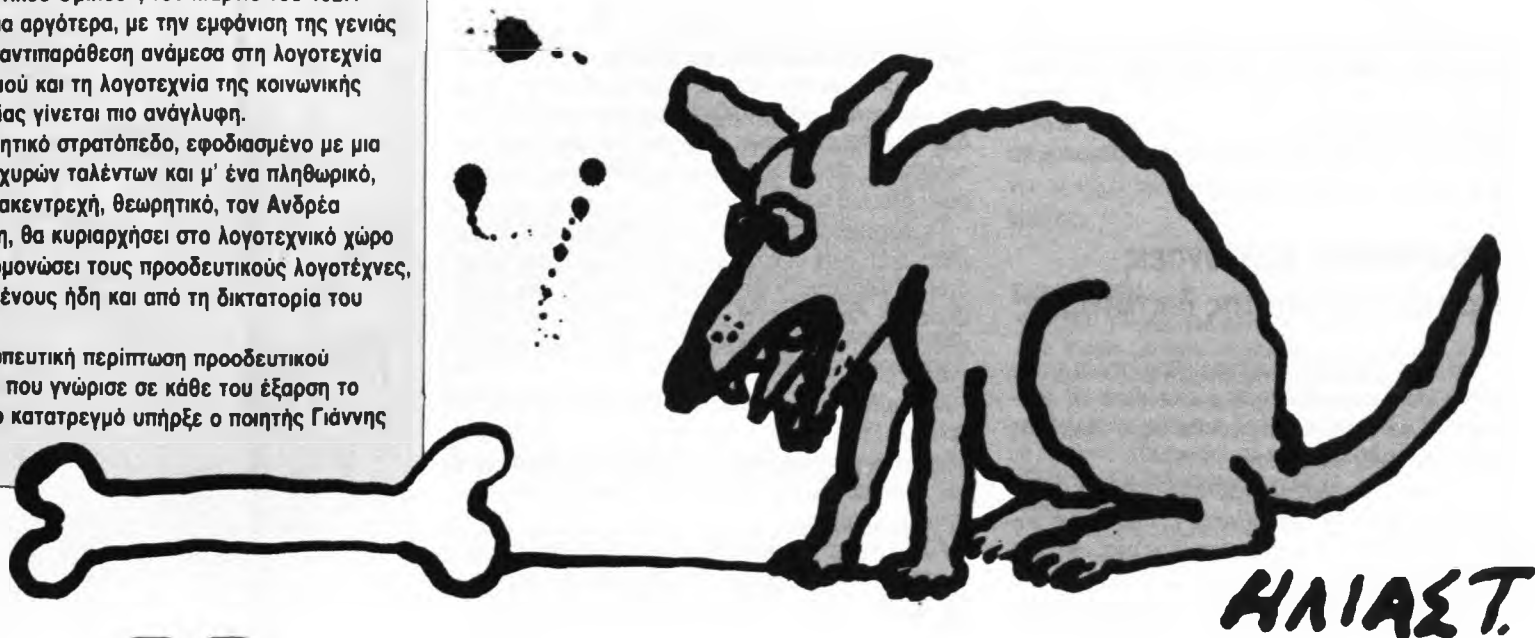
Στο προηγούμενο τεύχος είδαμε, από ένα κείμενο του Κλέωνος Παράσχου, δημοσιευμένο στο περ. «Νέα Εστία» τευχ. 1.1.1927, ότι ο χωρισμός των ελλήνων λογοτεχνών σε δύο στρατόπεδα, τους ιδεαλιστές και τους μαρξιστές, χρονολογείται ήδη από την εποχή του μεσοπολέμου.

Ο χωρισμός αυτός επεκτείνεται με τη διάσπαση του «Εκπαιδευτικού Ομίλου», τον Μάρτιο του 1927.

Λίγα χρόνια αργότερα, με την εμφάνιση της γενιάς του '30, η αντιπαράθεση ανάμεσα στη λογοτεχνία του αστισμού και τη λογοτεχνία της κοινωνικής πρωτοπορίας γίνεται πιο ανάγλυφη.

Το συντηρητικό στρατόπεδο, εφοδιασμένο με μια πλειάδα ισχυρών ταλέντων και μ' ένα πληθωρικό, αλλά και κακεντρεχή, θεωρητικό, τον Ανδρέα Καραντώνη, θα κυριαρχήσει στο λογοτεχνικό χώρο και θα απομονώσει τους προοδευτικούς λογοτέχνες, κατατρεγμένους ήδη και από τη δικτατορία του Μεταξά.

Αντιπροσωπευτική περίπτωση προοδευτικού λογοτέχνη που γνώρισε σε κάθε του έξαρση το διπλό αυτό κατατρεγμό υπήρξε ο ποιητής Γιάννης Ρίτσος.

Η αποπολιτικοποίηση της ελληνικής λογοτεχνίας

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η γενιά της ήττας

Η επόμενη δεκαετία θα ενσκήψει οδυνηρή και ακατάσχετη και θα αλλοιώσει τις συνειδήσεις των ανθρώπων με την ευκολία που ένα φυσικό φαινόμενο αλλάζει τις κλιματολογικές συνθήκες. Ο Πόλεμος, η Αντίσταση, ο Εμφύλιος δεν αποτελούν γεγονότα μονοσήμαντα μιας δεκαετίας. Εκβάλλουν και στις επόμενες δεκαετίες και οι απόηχοί τους φτάνουν να επηρεάζουν ψυχολογικά και ιδεολογικά ακόμη και τις δικές μας γενιές που δεν έτυχε να τα βιώσουν.

Οι λογοτέχνες της γενιάς του τριάντα θα συγκλονισθούν κι αυτοί από τον πόλεμο και την Κατοχή.

Μερικοί απ' αυτούς θα ταλαντευτούν τόσο, που θ' αρχίσουν να κλίνουν προς τ' αριστερά¹. Η ταλάντευση αυτή δε θα διαρκέσει πολύ. Με την αγγλοκρατία και τη σταθεροποίηση πάλι της αστικής κυριαρχίας, οι λογοτέχνες αυτοί θα ξαναγυρίσουν στις προπολεμικές θέσεις τους και μάλιστα φανατικότεροι.

Στο μεταξύ, θα κάνει την εμφάνισή της μια νέα γενιά, η γενιά της Αντίστασης και του Εμφυλίου, η γενιά της ήττας. Από τη γενιά αυτή θα ξεπηδήσουν σημαντικοί λογοτέχνες, στην πλειοψηφία τους αριστεροί. Η αποπολιτικοποίησή τους δεν έχει μόνο θεωρητικές πηγές. Πηγάζει κυρίως από βιώματα σκληρά, γραμμένα στο κορμί: το ΕΑΜ, το Αντάρτικο, οι Φυλακές, οι Εξορίες. Η Έξαρση και η πτώση του Αγώνα. Η ματαιώση των οραμάτων.

Η αντιπαράθεση ανάμεσα στα δύο στρατόπεδα, που φαίνεται να καταλάγιασε κάπως στην περίοδο της Κατοχής, έγινε ξανά πολύ σκληρή κατά την περίοδο του Εμφυλίου. Μεταφέρθηκε μάλιστα μέσα στο σωματείο των λογοτεχνών². Τότε ήταν που επήλθε και η επίσημη διάσπαση. Με αυτόβουλη δήλωση ομάδας λογοτεχνών, που κατόπιν ίδρυσαν την «Εθνική Εταιρεία Ελλήνων Λογοτεχνών», καταδικά-

στηκε για πρώτη φορά δημόσια η αριστερή ανταρσία. Η δήλωση μάλιστα αυτή αποτέλεσε το πρότυπο της περιφημής «δήλωσης μετανοίας» που απαιτούσε το αστυνομικό κράτος από τους αντιφρονούντες.

Η έντονη αυτή αποπολιτικοποίηση των λογοτεχνών και των δύο στρατοπέδων αποτυπώνεται ανάγλυφα και στα ίδια τα έργα. Τόσο στην ποίηση, όσο και στην πεζογραφία³, της γενιάς αυτής αποκρυσταλλώνεται ατόφια η ιδεολογική αντιπαράθεση. Και δεν αποκρυσταλλώνεται μόνο στα έργα των αριστερών, που διαθέτουν τις περισσότερες μετοχές στην εμφύλια οδύνη. Αποκρυσταλλώνεται και στα έργα των δεξιών. Καθώς παρατηρεί ο κ. Αργυρίου⁴, το πρώτο βιβλίο του Ρόδη Ρούφου, για παράδειγμα καθώς και η «Τειχομαχία» του κ. Θ. Δ. Φραγκόπουλου, γράφονται πάνω σ' ένα πνεύμα πλήρους διάστασης του σχήματος Δεξιά-Αριστερά.

Πριν από λίγο καιρό, σ' ένα άρθρο του δημοσιευμένο σε απογευματινή εφημερίδα⁵, ο κ. Θ. Δ. Φραγκόπουλος, με αφοπλιστική ειλικρίνεια και εντιμότητα μιλώντας για το επίμαχο θέμα, έγραφε: «Η απλούστευση, σε μανιχαϊστικό μάλιστα ζεύγος, μιας μεταίχμιακής εποχής σαν εκείνης του 1948, μπορεί να οδηγήσει σε επικίνδυνα αδιέξοδα, όταν μάλιστα μιλάμε για Ποίηση, ένα πράγμα ευαίσθητο, ανυπόταχτο και υδραργυρικό στην ευκίνησή του. Αλλά θαρρώ πως παραμένει μια βασική διαπίστωση, όσο κι αν κινδυνεύει να καταποντιστεί στην απλοϊκότητά της: πως όλη η ποίησή μας μετά τον εμφύλιο μπορεί να ειπωθεί κάτω από αυτό το ζεύγος των παιδιών του Αδάμ=κραυγή Αβελ μήπως δεν είναι η «Ρωμιοσύνη» του Ρίτσου; Κραυγή Κάιν δεν είναι το « Αξίον Εστί» του Ελύτη; Κραυγή Αβελ δεν είναι τα ποιήματα του Αναγνωστάκη; Κραυγή Κάιν δεν είναι τα ποιήματα του Σαχτούρη; Κραυγή Αβελ δεν είναι τα ποιήματα του Βρεττάκου; Κραυγή Κάιν δεν είναι τα ποιήματα του Εγγονόπουλου;

Και, πηγαίνοντας ένα σημείο πιο πέρα, και μετα-

πηδώντας από την ποίηση στην πεζογραφία, τα τέσσερα εκείνα μυθιστορήματα του 1953-1954, που χαρακτηρίζουν την απαρχή της νέας πεζογραφίας μας με θέμα την Κατοχή («Πολιορκία» του Αλ. Κοτζιά, «Τα δόντια της μυλόπετρας» του Νίκου Κάσδαγλη, «Το χρονικό μιας Σταυροφορίας» του Ρόδη Ρούφου και η «Τειχομαχία» μου) δεν είναι τάχα φανερό πως δεν είναι τίποτα άλλο παρά μια κραυγή μετανιωμένου Κάιν; Και μήπως δεν έχουμε εκεί και τους τέσσερις πεζογράφους που εκφράζουν την κραυγή Αβελ, λίγο ακριβώς μετά: (Η «Καγκελόπορτα» του Α. Φραγκιά, οι «Ακυβέρνητες Πολιτείες» του Στρατή Τσίρκα, «Η Μικρή μας Πόλη» του Δημήτρη Χατζή και η «Εσχάτη Προδοσία» του Κώστα Κοτζιά. Με μια διαφορά όμως. Ο βιβλικός Κάιν τιμωρήθηκε. Ο λογοτεχνικός Κάιν του 1950 εξαγνίσθηκε, συμμετέχοντας ολόψυχα και με πολλούς κινδύνους στην αντίσταση κατά της Χούντας».

Οι απόψεις του κ. Φραγκόπουλου έχουν ιδιαίτερη αξία. Όχι μόνον επειδή, κατά βάση, συμπίπτουν με εκείνες του κ. Βασιλικού, αλλά, κυρίως, επειδή μεταφέρουν την ιδεολογική διάσταση στο επίπεδο των έργων.

Το έργο έχει ένα χαρακτήρα αναλλοίωτο, ένα ιδεολογικό στίγμα, που δεν μπορεί, ασφαλώς, να εξαλειφθεί από μεταγενέστερες ιδεολογικές μεταλλαγές του συγγραφέα. Το αν ο λογοτεχνικός Κάιν του 1950, ως πρόσωπο, εξαγνίσθηκε, συμμετέχοντας ολόψυχα και με πολλούς κινδύνους στην αντίσταση κατά της χούντας, δεν ενδιαφέρει καθόλου το έργο που γράφτηκε το 1950. Ενδιαφέρει, ίσως, μόνο το έργο που θα γραφτεί σήμερα κάτω από την επήρεια της ιδεολογικής, ας πούμε, «ανάληψης».

Έχει γραφτεί αυτό το έργο. Εγώ, τουλάχιστον δεν το βλέπω.

Ο φόβος, που εκφράζει ο κ. Φραγκόπουλος μήπως παρόμοιες απλουστεύσεις μανιχαϊστικού τύπου οδηγούν σε επικίνδυνα αδιέξοδα και μήπως ταυτόχρονα,

κινδυνεύουν να καταποντισθούν στην απλοϊκότητά τους είναι θάσιμος. Δεν μας απειλεί, ωστόσο, περισσότερο απ' όσο μας απειλεί η ιδεολογική «ουδετερότητα», ένας ιός που μας έρχεται από τα χρόνια της τελευταίας δικτατορίας. Ως προς το σημείο της πρώτης εμφάνισής του ο κ. Βασιλικός και ο κ. Φραγκόπουλος συμφωνούν. Η δικτατορία υπήρξε, πραγματικά, καταλυτική για την ιδεολογική διάσταση που χώριζε, ως το 1967, τους λογοτέχνες σε συντηρητικούς και προοδευτικούς.

Ποιες ήταν, λοιπόν, οι αιτίες που επιχωμάτωσαν το χάσμα;

Οι ιδεολογικές αμβλύνσεις κατά την περίοδο της δικτατορίας

Σ' ένα πολύ εμπεριστατωμένο άρθρο⁶ του ο καθηγητής κ. Τσουκαλάς παρατηρεί ότι, ως προς τις ιδεολογικές και πολιτισμικές του συνέπειες, ο Ελληνικός εμφύλιος πόλεμος έληξε μόνο το 1974.

Ήταν όμως η ιδεολογική διάσταση μεταξύ των λογοτεχνών καρπός της ιδεολογικής και πολιτικής πόλωσης που προξένησε και θεσμοποίησε στα κατοπινά χρόνια ο εμφύλιος;

Όπως είδαμε, η ιδεολογική κατάσταση, για την οποία μιλάμε, χρονολογείται από το μεσοπόλεμο. Ο Κλέων Παράσχος ήταν πολύ προσεχτικός και πολύ φρόνιμος, για να αποτολμά υπερβολικούς διαχωρισμούς. Ήταν όμως και πολύ έντιμος για να τους παραβλέψει.

Ο εμφύλιος, συνεπώς, δεν έκανε τίποτε άλλο από το να διευρύνει το ρήγμα. Κατά την περίοδο της δικτατορίας, είκοσι περίπου χρόνια μετά το τέλος του εμφυλίου, η διάσταση αρχίζει, για πρώτη φορά, να αμβλύνεται. Κάποιοι συντηρητικοί λογοτέχνες αντιδρούν κι αυτοί στην καταπίεση και ιδιαίτερα στον εξευτελισμό των πνευματικών τους ελευθεριών (πρβλ. την προληπτική λογοκρισία) και αρχίζουν να νιώθουν αλληλέγγυοι⁷ προς τους αριστερούς συναδέλφους τους.

Χαρακτηριστικές περιπτώσεις αντιδράσεων συντηρητικών λογοτεχνών κατά της δικτατορίας ήταν η περίφημη δήλωση του Σεφέρη το 1969, καθώς και η δήλωση των 18 συγγραφέων, από τους οποίους οι μισοί περίπου θα συνεργασθούν και στον αντιεξουσιαστικού χαρακτήρα⁸ τόμο «Δεκαοχτώ Κείμενα», εκδομένο το 1970, δηλ. μετά από την κατάργηση της προληπτικής λογοκρισίας (15.11.1969). Στη δήλωση των 18 συγγραφέων, καθώς και στα «Δεκαοχτώ Κείμενα», συμμετέχουν και λογοτέχνες προοδευτικοί. Η αλληλεγγύη που αναπτύχθηκε ανάμεσα σε συντηρητικούς και προοδευτικούς λογοτέχνες κατά την περίοδο της δικτατορίας δεν ήταν ασφαλώς αποτέλεσμα κάποιας ιδεολογικής προσέγγισης ούτε αφορούσε τα έργα, αλλά τους ανθρώπους. Ήταν, θα μπορούσε να πει κανείς, μια αλληλεγγύη συντεχνιακού χαρακτήρα. Ήταν μια έντιμη στάση αυτή που κράτησαν ορισμένοι συντηρητικοί λογοτέχνες κατά την περίοδο της δικτατορίας. Ήταν μια στάση που μπορεί μεν να δικαιολογήσει το θάππισμά τους σε αντιστασιακούς, όχι όμως και το θάππισμά τους σε προοδευτικούς. Αυτό θα πει ότι οι συγγραφείς αυτοί διαμαρτυρήθηκαν για τον περιορισμό των ελευθεριών που τους εγγυόταν η αστική δημοκρατία, δεν έγιναν όμως ξαφνικά μαρξιστές και δεν ευχήθηκαν ούτε στιγμή την κατάλυση του αστικού καθεστώτος.

Η ιδεολογική σύγχυση επιδεινώνεται στις νεότερες γενιές

Δεν φταίνε, λοιπόν, ούτε οι συντηρητικοί συγγραφείς που αναβαπτίστηκαν «αντιστασιακοί» στην

κολυμπήθρα του Σιλωάμ της δικτατορίας ούτε η μεταπολίτευση σούπα, καθώς την αποκαλεί ο κ. Βασιλικός, για την ιδεολογική σύγχυση που χαρακτηρίζει τη μεταδικτατορική περίοδο της λογοτεχνίας μας.

Εξάλλου, η ιδεολογική σύγχυση δεν είναι μόνο σύμπτωμα της πρώτης μεταπολεμικής γενιάς, στην οποία αναφέρονται ο κ. Βασιλικός και ο κ. Φραγκόπουλος. Είναι σύμπτωμα –και μάλιστα σε μεγαλύτερο βαθμό εκδηλωμένο– και της β' μεταπολεμικής γενιάς και της γενιάς του '70. Οι λογοτέχνες μάλιστα, των δύο τελευταίων γενεών, χωρίς κανένα ιδεολογικό παρελθόν, δε συναντούν καμιά δυσκολία στο να περάσουν όλοι για προοδευτικοί.

Το φαινόμενο αυτό μπορεί να σημαίνει δύο πράγματα: ή ότι όλοι οι νεότεροι λογοτέχνες έχουν αποστεί το μαρξισμό ή ότι κάποια περιέργη ιδεολογική ανακωχή, ένα είδος «συμφωνίας κυρίων» έχει συναφθεί μεταξύ συντηρητικών και προοδευτικών λογοτεχνών.

Αν συμβαίνει το πρώτο, τότε θα πρέπει να μας ξεγελούν τα έργα, προσποιούμενα ιδεολογική αδιαφορία, τη στιγμή που ανάμεσα στα σημαίνοντα και τα σημαινόμενα κρύβουν πλούσιους χυμούς κοινωνικών οραμάτων.

Αν συμβαίνει το δεύτερο, τότε η ιδεολογική ενδοτικότητα θα πρέπει μάλλον να χρεωθεί στο προοδευτικό στρατόπεδο, μια και κάθε ιδεολογική ουδετερότητα ή ανακωχή αποτελεί συνειδητή ή ασυνείδητη υποστήριξη των θέσεων της κυρίαρχης ιδεολογίας⁹.

Ο ιδεολογικός διαχωρισμός δεν περιέχει αισθητική αξιολόγηση

Η πιο αυστηρή ένσταση που προβάλλεται για να ανατρέψει παρόμοια συμπεράσματα είναι το ότι τέτοιου είδους ιδεολογικοί διαχωρισμοί στην περιοχή της κουλτούρας είναι ξεπερασμένοι και εκχυδαίστικοι (βλ. Μανόλη Αναγνωστάκη, «Το Κόμμα δεν είναι κριτικός λογοτεχνίας», περιοδικό «Η Αριστερά σήμερα», τ. 12-13, Ιούνιος-Σεπτέμβριος 1985).

Η πιο αυστηρή απάντηση που μπορεί να διατυπωθεί σε μια παρόμοια ένσταση είναι το ότι «το έργο τέχνης δεν είναι ποτέ χωρίς περιεχόμενο», ότι «κάτω από κάθε έργο τέχνης προδίδεται η στάση του δημιουργού του που όντας μέλος μιας κοινωνικής ομάδας, εκφράζει θέλοντας και μη, τη βαθύτερη στάση της ομάδας περασμένη μέσα από το διυλιστήριο της προσωπικότητάς του», ότι «η αποτύπωση πάνω στο έργο του καλλιτέχνη του ιδεολογικού του προσώπου δεν είναι πάντα ούτε έκδηλη ούτε εξωτερικά αντιληπτή ούτε ίσως άμεσα προσφέρεται σε επικοινωνία», και τέλος, ότι «αν η κριτική μας θέλει να έχει λόγο ύπαρξης, πρέπει να ζητήσει να εισχωρήσει κάτω από τη φλούδα της επιφάνειας, αποκαλύπτοντας μέσα από επάλληλους κύκλους μυήσεως την αληθινή ουσία του έργου χρησιμοποιώντας ένα ειδικό μηχανισμό αισθητικής αγωγής που είναι πολύ διαφορετικός –σα διαδικασία– από το μηχανισμό της αντιμετώπισης των προβλημάτων της βάσης» (βλ. Μανόλη Αναγνωστάκη, «Η αντικειμενικότητα του έργου τέχνης», περ. Επιθεώρηση Τέχνης, τ. 23-24, Νοέμβριος-Δεκέμβριος 1956, τώρα και στον τόμο «Αντιδογματικά», β' έκδοση «Στιγμή» 1985).

Όποιοι, λοιπόν, φιλοδοξεί να επιδοθεί σε μια κριτική που να έχει σοβαρότητα και λόγο ύπαρξης πρέπει να ψάχνει κάτω από τη φλούδα του λογοτεχνικού έργου και όχι να την πατάει...

Η έρευνά του και η αποτίμηση που θα κάνει για τον ιδεολογικό χαρακτήρα του έργου δε θα έχει καμιά σχέση με την αισθητική του αξία¹⁰.

Το έργο μπορεί κάλλιστα να έχει μεγάλη αισθητική αξία και ταυτόχρονα να είναι συντηρητικής ιδεολογίας. Και αντίθετα, το έργο μπορεί να διακρίνεται για την προοδευτική του ιδεολογία, από αισθητική όμως άποψη να είναι ασήμαντο.

Εκείνο ασφαλώς που μας ενδιαφέρει πρωταρχικά στην τέχνη είναι η αισθητική αξία του έργου. Δίχως αυτήν, θα είναι μάταιο και περιττό το ν' ασχολείται κανείς με την ιδεολογία του έργου. Θα είναι σα ν' ασχολείται με την ιδεολογία του δημιουργού, ενός δημιουργού χωρίς έργο.

Αρχίζουμε, συνεπώς, την έρευνα για την ιδεολογία του έργου, όταν η προϋπόθεση για την αισθητική κατάρτιση του έργου είναι ήδη εκπληρωμένη. Ένα έργο, που δεν έχει καταξωθεί αισθητικά, δεν ενδιαφέρει την τέχνη, δεν κατορθώνει να αποδεσμευτεί από το δημιουργό του και να ταξιιδέψει έξω από την ακατέρραστη μετάφραση του εαυτού του. Στην περίπτωση αυτή, η περιέργειά μας για την ιδεολογική ταυτότητα του άπλαστου έργου συμπίπτει με την περιέργειά μας να μάθουμε τι ψηφίζει ο ματαιωμένος δημιουργός.

Η ιδεολογία όμως που εμείς ψάχνουμε να βρούμε μέσα στο χώρο που ανοίγεται, σ' ένα έργο λογοτεχνικό, ανάμεσα στο σημαίνον και το σημαίνόμενο¹¹, δεν είναι απλά και μόνο ένα, περισσότερο ή λιγότερο χωνεμένο, σύστημα ιδεών, αλλά κι ένα δομημένο σύνολο εικόνων, αναπαραστάσεων, μύθων που καθορίζουν ορισμένους τύπους συμπεριφοράς, πρακτικών, συνθηκών και που λειτουργούν σαν ένα αληθινό ασυνείδητο¹².

Αν η «αναγνώριση» αυτού του ασυνείδητου είναι εκχυδαίστική θα πρέπει να είναι και η ιδεολογική διαπάλη και η πάλη των τάξεων. Εκτός κι αν η αγαπητή μας λογοτεχνία βρίσκεται έξω από την πάλη των τάξεων, εκτός κι έγινε ένα υπερταξικό σαλόνι, όπου μέσα συνωστίζονται όλων των τάξεων και των παρτάξεων οι «προοδευτικοί».

Η μομφή, λοιπόν, για δογματική νοοτροπία εκείνων που έχουν την ειλικρίνεια να ερευνούν το λογοτεχνικό έργο μέσα και έξω από τη «φλούδα» της γραφής είναι, σήμερα, τόσο πειστική, όσο πειστική είναι και η άποψη ότι μπορούν να υπάρξουν ταξικά εκφραστικά μέσα¹³.

Οι αιτίες της αποπολιτικοποίησης

Η πιο πρόχειρη αιτιολογία που μπορεί να εφευρεθεί, για να εξηγήσει το φαινόμενο της γενικής αποπολιτικοποίησης της λογοτεχνίας μας μετά από τη δικτατορία, είναι το σκόπιμο ή αθέλητο μπέρδεμα των κριτηρίων, είναι κυρίως η ψευδαισθήση ότι η υποτίμηση του ιδεολογικού αντικρύσματος του έργου μπορεί αυτόματα να αυξήσει τη ζήτηση του.

Η πιο σοβαρή, όμως, αιτιολογία θα πρέπει, ασφαλώς, να στηρίζεται στην ιδεολογική ύφεση του προοδευτικού χώρου.

Την ιδεολογική αυτή ύφεση δεν την προέξηνσε φυσικά, αυτό καθαυτό το γεγονός της δικτατορίας. Η δικτατορία δεν έκανε τίποτε άλλο από το να αναποδογυρίσει απότομα την κλεψύδρα του ιδεολογικού εκφυλισμού που είχε ήδη αρχίσει να λειτουργεί σε βάρος της προοδευτικής λογοτεχνίας. Καθώς παρατηρεί ο κ. Μανώλης Λαμπρίδης¹⁴, η κλεψύδρα αυτή μπήκε σε λειτουργία από το Β' παγκόσμιο πόλεμο και από τότε «όλα τα στοιχεία της πρωοαιωνίας συντήρησης με τα οποία ενσταλάζεται στην ψυχή των ατόμων η ιδεολογία της εκάστοτε καθεστηκυίας κοινωνίας και εξασφαλίζεται, έτσι, η προσχώρηση του ανθρώπου στον τρόπο ζωής αυτής της κοινωνίας, τα βλέπομε να βρυκολακιάζουν, να εισβάλλουν και να κατακλύζουν την «προοδευτική», την «αριστερή», λογοτεχνία: πατριωτισμός, σωθινισμός, θρησκευτική πίστη, «λαϊκισμός».

Όλα αυτά τα στοιχεία, μαζί με άλλα λιγότερο φανερά, μεταμορφώνουν, στη λογοτεχνία μας, τη μαρξιστική κοσμοαντίληψη σε ιδεολογικό καλειδοσκόπιο, όπου, προσωρινά καταφεύγουν όλες οι ενοχές¹⁵ της ωμά διακηρυγμένης πολιτικής θέσης. Στο τέλος όμως μονιμοποιούν το ιδανικό της κυρίαρχης ιδεολογίας για μια λογοτεχνία «καθαρή», ευτυχισμένη για την ιδεολογική της «ουδετερότητα».

Την ευτυχία για την ιδεολογική της «ουδετερότητα»

τα» η σύγχρονη ελληνική λογοτεχνία θα νιώσει την ανάγκη να την ανακοινώσει και μέσα από τα ίδια τα έργα. Θα αποδεσμευτεί, δηλαδή από το σύμπλεγμα της παθητικής αθωότητας και θα γίνει επιθετική.

Η επιθετική ανακοίνωση της «ουδετερότητας», η «αντιπολιτικότητα»¹⁶, όπως θα την ονόμαζε ο ποιητής Γεράσιμος Λυκιαρδόπουλος, θα γίνει ως επιμελημένη συκοφαντία και όχι ως ξέσπασμα ιδεολογικής ειλικρίνειας.

Η ιδεολογική ειλικρίνεια έχει πια δώσει τη θέση της στο μικρο-όραμα του έργου να καταξιώθει πριν απ' όλα στη συνείδηση της συντεχνίας και όχι στη συνείδηση του αναγνωστικού κοινού, που έτσι κι αλλιώς, «δεν έχει κριτήριο» και το μόνο που του απομένει είναι να υιοθετήσει το κριτήριο της συντεχνίας...

Συνήθως όμως τα μακρο-οράματα δεν ανήκουν στις συντεχνίες μας κι αν εκεί θαμπώνουν¹⁷, κάπου μέσα στη συλλογική μοναξιά μπορεί να ανυπομονούν για έναν αποφασιστικό σπινθήρα.

Ο συμβιβασμός με τη στάχτη

Αλλά τι συνέβη και όλοι σχεδόν οι σπινθήρες έχουν απελπιστεί και έχουν συμβιβαστεί με τη στάχτη;

Φαίνεται ότι το μοιραίο χτύπημα δόθηκε πραγματικά μέσα στη δικτατορία, όχι όμως από την ίδια τη δικτατορία.

Η ιδεολογική αντοχή των λογοτεχνών της «ήττας» καθώς και των άμεσων κληρονόμων τους, των λογοτεχνών της 8' μεταπολεμικής γενιάς, της γενιάς των «απόηχων», δοκιμάζεται σφοδρά κατά το δικτατορικό έτος 1968.

Η σοβιετική επέμβαση στην Τσεχοσλοβακία και η διάσπαση του ΚΚΕ είναι δύο γεγονότα που επικυρώνουν με το δραματικότερο τρόπο τις απογοητεύσεις από τις εγχώριες και διεθνείς περιπέτειες του αριστερού κινήματος.

Από την άλλη μεριά, ο Γαλλικός Μάης του '68 με το ακατάσχετο ιδεολογικό και συναισθηματικό μένος δε θα φθάσει στην Ελλάδα παρά σαν ένα αναδρομικό (και άρα ξεθυμασμένο) μήνυμα. Δε θα μπορέσει, συνεπώς, ούτε την αμχανία των δύο πρώτων μεταπολεμικών γενιών να διασκεδάσει ούτε την ιδεολογική περιέργεια των νεότερων λογοτεχνών να εξάψει. Γι' αυτό και η «αμφισβήτηση», που φάνηκε να τους βοηθούσε στο ξεκίνημα, δεν είχε, τελικά, ιδεολογικό εκτόπισμα και δεν ήταν παρά μια έξαρση εφηβικού βεληνεκού.

Δεν θα μπορούσε διαφορετικά να ερμηνευτεί το φαινόμενο ότι στην είσοδο της μεταπολίτευσης περιμένουν υπομονετικά τη σειρά τους τρεις γενιές ιδεολογικά εξαντλημένες, με δυσκολία κρύβοντας την έκπληξή τους για τη νομιμοποίηση των οραμάτων τους.

Το ηθικό και ιδεολογικό αυτό αποκάρωμα θα πρέπει να επιδείνωσαν οι χορηγίες της χούντας και του ιδρύματος Φορντ, οι οποίες, αν δεν εξευμένισαν¹⁸ το πνεύμα, οπωσδήποτε εξευμένισαν την επιθετικότητα των —συνήθως— υποτιμημένων αριστερών καλλιτεχνών.

Πολύ σχηματικά, θα μπορούσε κανείς να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η δικτατορία διασπά τη συνέχεια της προοδευτικής διάνοησης.

Το συμπέρασμα αυτό δεν υπονοεί με κανένα τρόπο, το μετεμφυλιακό πρότυπο ιδεολογικής πώλησης. Υπονοεί όμως, για παράδειγμα, την οριστική απώλεια ιδεολογικών και αισθητικών κληροδοτημάτων του είδους της «Επιθεώρησης Τέχνης» (1955-1967).

Η απουσία ιδεολογικής συνέχειας δεν επιφέρει μόνο το μαρασμό των κοινών οραμάτων. Επιφέρει, δυστυχώς, και τον ιδεολογικό τυχοδιωκτισμό.

Το μεταδικτατορικό κλίμα, τόσο στο πολιτικό πεδίο, όσο και στο πολιτισμικό, ευνοεί σημαντικά την ανάπτυξη της «ιδεολογικής αβροφροσύνης», είτε γιατί

υποστηρίζει την «εθνική συμφιλίωση» (και ασφαλώς εξυπονεί πρώτα, την ιδεολογική), είτε γιατί λογαριάζει την ήρα μαζί με τα δημητριακά, είτε γιατί μεταφυτεύει τον ιδεολογικό αντίλογο σε θερμοκήπια ερμητικά.

Μέσα σ' αυτή την άπνοια, η προοδευτική λογοτεχνία δεν αποφασίζει να ταξιδέψει. Να δικαιώσει το όνομά της, προτείνοντας έναν άνεμο αληθινά αριστερό.

Χάνει, όμως, έτσι, με τον καιρό την «οργανική» της πνοή και δεν κάνει τίποτε άλλο από το να καταναλώνει τα τελευταία αποθέματα κάποιας θύελλας περασμένης.

Βαγγέλης Κάσσης

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Βλ. Μ. Μ. Παπαϊωάννου, ο.π.
2. Βλ. Βύρωνα Λεονταρή, «Η ακαταστασία της Ελληνικής μεταπολεμικής ποίησης», περ. «σημειώσεις», τ. 24, Νοέμβριος 1984.
3. Βλ. «Το οδυνηρό περασμά στην πολιτικοποίηση», συζήτηση μεταξύ Α. Αργυρίου, Α. Ζήρα, Α. Κοτζιά, Κ. Κουλουφάκου για τη στροφή της ελληνικής πεζογραφίας μετά τον πόλεμο, περιοδικό «Διαβάζω», τ. 5-6, Νοέμβριος 1976-Φεβρουάριος 1977.
4. ο.π.
5. Βλ. Θ. Δ. Φραγκόπουλου, «Καίν και Άβελ», εφημερίδα «Έθνος», Πέμπτη 19 Απριλίου 1984.
6. Βλ. Κων/νου Τσουκαλά, «Η ιδεολογική επίδραση του εμφυλίου πολέμου», στον τόμο «Η Ελλάδα στη δεκαετία 1940-1950—Ένα έθνος σε κρίση», εκδόσεις Θεμέλιο 1984.
7. Βλ. Θ. Δ. Φραγκόπουλου, «Διάλογοι», εκδόσεις Διογένης 1974, όπου, στη σελ. 174, αναφέρεται:
8. «Γίνονταν δημόσιες συζητήσεις (σημ. κατά τη διάρκεια της δικτατορίας) καμιά φορά με συμμετοχή αλλοδαπών συνομηλίκων, πάνω σε θέματα που στην αρχή ακροθιγώς και κατοπιν ολόένα πιο φανερά αφορούσαν την ελευθερία της έκφρασης, και το κοινό συμμετείχε με ερωτήσεις. Ο προφορικός λόγος έτεινε να αντικαταστήσει τον —απαγορευμένο πα— γραπτό. Ανάμεσα σε κυκλούς πνευματικών ανθρώπων άρχισε να δημιουργείται ένα κλίμα αγωνιστικής εμπιστοσύνης και αλληλεγγύης. Σε βαθμό μάλιστα που να ξεπερνάει και να γεφυρώνει τις παλιές διαφορές και διαιρέσεις σε δεξιούς κι αριστερούς που χρονολογούνταν από τον καιρό της γερμανικής κατοχής».
9. Βλ. Δ. Ν. Μαρωνίτη, «Τα 18 κείμενα και ο αντιεξουσιαστικός τους χαρακτήρας», περ. Δεκαπενθήμερος Πολίτης, τ. 24, 5-10-1984.
10. Βλ. Κων/νου Τσουκαλά, ο.π.
11. Βλ. Μανώλη Λαμπρίδη, «Η αντικειμενικότητα του έργου τέχνης», περ. Επιθεώρηση Τέχνης, τ. 20, Αύγουστος 1956 και στον τόμο «Il gran rifiuto», εκδόσεις Έρασμος 1979.
12. Βλ. Claude Prevost, «Λογοτεχνία και ιδεολογία», εκδόσεις Πύλη 1977.
13. Βλ. Λουί Αλτουσερ, «Ιδεολογία και ιδεολογικοί μηχανισμοί του Κράτους», στον τόμο «Θέσεις», εκδόσεις Θεμέλιο 1983.
14. α. Βλ. Περικλή Κοροθώση, «Το τέλος της μικρής μας λογοτεχνίας», στο περιοδικό «Το Δέντρο», τ. 1, Μάρτιος 1978, όπου ο συγγραφέας παρατηρεί: «Δεν μπορεί να υπάρξει μπάρισμα Γκορίν της αριστεράς, δεν μπορεί να υπάρξει λοχαγός Βαρνάνης (σημ. ήρωας τηλεοπτικού σήριαλ δικτατορικής περιόδου) της αριστεράς, όπως δεν μπορεί να υπάρχει αστική γραφή της αριστεράς. Η επαναστατική γραφή ή θάνατι μια ρήξη με την αστική γραφή ή δεν θάνατι τίποτα. Ιστορικός συμβιβασμός εδώ δεν είναι ανεκτός».
15. Contra βλ. Βαγγέλη Κάσση «ακόμα τούτ' η Άνοιξη» (σχόλιο απαντητικό για τη «Χαμένη Άνοιξη» του Στρατή Τσίρκα), στο περιοδικό «Τόμος», τ. 40-43, Σεπτέμβρης-Δεκέμβρης 1978.
16. «Η ρεαλιστική γραφή της προοδευτικής λογοτεχνίας δεν είναι απλώς δηκτική, καθώς είναι εκείνη της αστικής λογοτεχνίας, αλλά αρνητική, δηλαδή επαναστατική. Γι' αυτό ακριβώς και ο Βαρναλής είναι επαναστάτης ποιητής, αν και η τέχνη του δεν είναι επαναστατημένη, ενώ είναι επαναστατημένη η τέχνη των μεγάλων αστών ποιητών».
17. Contra βλ. επίσης Μανώλη Λαμπρίδη, «Η αντικειμενικότητα του έργου τέχνης», στο περιοδικό «Επιθεώρηση Τέχνης», τ. 20, Αύγουστος 1956 και στον τόμο «Il gran rifiuto», εκδ. Έρασμος 1979, όπου ο συγγραφέας παρατηρεί:
18. «Όπως δεν έχουμε ταξικά εργαλεία, φασιστικές ραπτομηχανές ή σοσιαλιστικά τρακτέρ, το ίδιο δεν έχουμε και ταξικά εκφραστικά μέσα».
14. Βλ. Μανώλη Λαμπρίδη, «Η ταξική συνείδηση στο έργο του Κώστα Βαρναλή», εκδόσεις Ψύλον 1982.
15. Βλ. Κωστή Μοσκόφ, «Η κοινωνική συνείδηση στην ποίηση της Θεσσαλονίκης», Θεσ/νίκη 1978.
16. Βλ. Γερασίου Λυκιαρδόπουλου, «Η Ρωμιοσύνη στον Παράδεισο», εκδόσεις Έρασμος 1983.
17. Βλ. Χρύσας Προκοπάκη, «Πολιτιστικό μείωπο, αλλά πως;» περ. Δεκαπενθήμερος Πολίτης, τ. 23, 21-9-1984.
18. Βλ. Δημοσθένη Κουρτοβί, «Προοδευτική διάνοηση, πόσο προοδευτική και πόσο διάνοηση;», περιοδικό «Σχολιαστής», τ. 21 (1η Δεκ. 1984) και τ. 22 (1η Ιανουαρίου 1985).